OFFICIA
PROPRIA
SANCTORVM

A SACRA RITVVM CONGREGATIONE
APPROBATA,

Et iuxtà Ritum Breuiarij Romani
Dispoſita

Pro Omnibus Sanctimonialibus Ordinis Ciſtercienſis,
Breuiario Romano Vtentibus.

ROMÆ, MDCCIII.
Ex Typographia Reu. Cameræ Apoſtolicæ.

SVPERIORVM PERMISSV.

KALENDARIVM

Pro omnibus Monachis vtriusque sexus totius Ordinis Cisterciensis.

IANVARIVS.

1 Circumcisio Domini. *Duplex secundæ classis.*
2 Octaua S. Stephani. *duplex.* commemor. Octauarum.
3 Octaua S. Ioannis. *duplex.* commem. Oct. SS. Innocentium.
4 Octaua SS. Innocentium. *duplex.*
5 Vigilia Epiphaniæ, commem. S. Telesphori Papæ, & mart.
6 Epiphania Domini. *duplex primæ classis.*
7 De Octaua Epiphaniæ.
8 De Octaua.
9 De Octaua.
10 De Octaua.
11 De Octaua, commem. S. Hygini Papæ, & mart.
12 De Octaua.
13 Octaua Epiphaniæ. *duplex.*
14 Guarini Episc. & Conf. *duplex*, commem. S. Felicis mart.
15 Mauri Abbatis. *duplex secundæ classis.*
16 Marcelli Papæ, & mart. *semiduplex.*
17 Antonij Abbatis. *duplex.*
18 Cathedra S. Petri Romæ. *duplex maius*, commem. S. Priscæ Virg. & mart.
19 Agathonis Papæ, & Conf. *duplex*, commem. SS. Marij, & Soc. mart.
20 Fabiani, & Sebastiani martyrum. *duplex.*
21 Agnetis Virginis, & mart. *duplex.*
22 Vincentij & Anastasij mart. *semiduplex.*
23 Ildefonsi Episc. & Conf. *duplex.* commem. S. Emerentianæ Virg. & mart.
24 Timothei Episc. & mart. *semiduplex.*
25 Conuersio S. Pauli Apostoli. *dupl. maius.*
26 Alberici Abbatis. *duplex.*
27 Ioannis Chrysostomi Episc. & Conf. *dupl.*
28 Amedei Episc. & Conf. *duplex.* commem. S. Agnetis secundò.
29 Francisci Salesij Episc. & Conf. *duplex.*
30 Gerardi Conf. *duplex.*
31 Petri Nolasco Conf. *duplex.*

FEBRVARIVS.

1 Ignatij Episc. & mart. *semiduplex.*
2 Purificatio Beatæ Mariæ Virginis. *duplex secundæ classis.*
3 Hilarij Episc. & Conf. *semidupl.* commem. S. Blasij Episc. & mart.
4 Andreæ Corsini Episc. & Conf. *semidupl.* Anniuersarium solemne pro Episcopis, Abbatibus, & alijs Superioribus Ordinis defunctis.
5 Agathæ Virg. & mart. *semidupl.*
6 Guilielmi Episc. & Confess. *duplex.* commem. S. Dorotheæ Virg. & mart.
7 Romualdi Abbatis. *duplex.*
8 Ioannis de Matha Conf. *duplex.*
9 Pauli primi Eremitæ Confess. *semiduplex.* commem. S. Apolloniæ Virg. & mart.
10 Scholasticæ Virg. *duplex secundæ classis.*
11 De Octaua S. Scholasticæ.
12 De Octaua.
13 De Octaua.
14 De Octaua, commem. S. Valentini Presb. & mart.
15 De Octaua, commem. SS. Faustini, & Iouitæ mart.
16 De Octaua.
17 Octaua S. Scholasticæ. *duplex.*
18 Gregorij II. Papæ, & Conf. *duplex.* commem. S. Simeonis Episc. & mart.
19 Bonifacij Episc. & Conf. *duplex.*
20 Festum Desponsationis Beatæ Virginis Mariæ cum S. Ioseph. *duplex maius.*
21 Raymundi de Pennafort Conf. *semidupl.*
22 Cathedra S. Petri Antiochiæ. *dupl. maius.*
23 Polycarpi Episcopi, & mart. *semiduplex.* commem. Vigiliæ.
24 Mathiæ Apostoli. *duplex secundæ classis.*
25 Martinæ Virg. & mart. *semiduplex.*
26
27 Leandri Episc. & Conf. *duplex.*
28

In Anno Bissextili Festum S. Mathiæ celebratur 25. Februarij, & tunc Festum S. Martinæ Virg. & mart. debet celebrari 24. Februarij cum commemor. Vigiliæ S. Mathiæ, nisi in eam diem incidat Officium altioris ritus, aut dies Dominica.

MARTIVS.

1 S Vitberti Episc. & Conf. *duplex.*
2 Aelredi Abbatis, *duplex.*
3 Chunegundis Virginis, *duplex.*
4 Casimiri Conf. *semidupl.* commem. S. Lucij Papæ & mart.
5 Petri de Castronouo mart. *duplex.*
6
7 Thomæ de Aquino Conf. *duplex.* comm. SS. Perpetuæ & Felicitatis mart.
8 Gerardi Abbatis, & mart. *duplex.*
9 Franciscæ Romanæ Viduæ. *duplex.*
10 Quadraginta Martyrum. *semidupl.*
11 Stephani Abbatis. *duplex.*
12 Gregorij Papæ & Conf. & Eccles. Doctoris. *duplex.*
13 Heldradi Abbatis, *duplex.*
14
15 Raymundi Abbatis. *duplex.*
16
17 Patritij Episc. & Conf. *semidupl.*
18
19 Ioseph Conf. *dupl. secundæ classis.*
20 Ioachim Conf. *duplex.*
21 SS. P. N. Benedicti Abbatis. *dupl. primæ classis.*
22 De Octaua SS. P. N. Benedicti.
23 De Octaua.
24 De Octaua.
25 Annuntiatio Beatæ Mariæ Virginis. *dupl. secundæ classis.*
26 De Octaua.
27 De Octaua.
28 Octaua SS. P. N. Benedicti, *duplex.*
29
30
31

Feria tertia post Dominicam Passionis fit Officium de Corona Spinea Domini Nostri Iesu Christi. *Duplex maius.*
Feria sexta post Dominicam Passionis fit Officium de Septem Doloribus Beatæ Mariæ Virginis. *Duplex maius.*

APRILIS.

1 H Vgonis Abbatis. *duplex.*
2 Francisci de Paula Conf. *duplex.*
3
4 Isidori Episc. & Conf. *duplex.*
5 Iulianæ Virginis. *duplex.*
6 Vincentij Ferrerij Confessoris. *semidupl. ad libitum.*
7
8
9
10
11 Leonis Papæ & Conf. *duplex.*
12
13 Idæ Virginis. *duplex.*
14 Hermenegildi mart. *semidupl.* commem. SS. Tiburtij, Valeriani, & Maximi martyrum.
15
16
17 Stephani Abbatis, *duplex.* comm. S. Aniceti Papæ & mart.
18
19
20
21 Anselmi Episc. & Conf. *duplex.*
22 Soteris & Caij Pontificum & martyrum. *semidupl.*
23 Georgij martyris. *semidupl.*
24
25 Marci Euangelistæ. *dupl. secundæ classis.*
26 Cleti & Marcellini Pontif. & martyrum, *semidupl.*
27 Franchæ Virginis. *duplex.*
28 Vitalis martyris.
29 Roberti Abbatis Institutoris Ordinis Cisterciensis. *dupl. secundæ classis.*
30 Catharinæ Senensis Virginis. *duplex.*

MAIVS.

1 PHilippi, & Iacobi Apoſt. *dupl. ſecundæ claſſis.*

2 Athanaſij Epiſc. & Conſ. *dupl.*

3 Inuentio S. Crucis, *dupl. ſecundæ claſſis.* commem. SS. Alexandri, Euentij, & Theoduli mart. ac Iuuenalis Epiſcopi, & Conſ.

4 Monicæ Viduæ. *ſemidupl.*

5 Petri Mart. *dupl.* Romæ, & alibi B. Pij V. *ſemidupl. ad libitum.*

6 Ioannis ante Portam Latinam, *dup. maius.*

7 Stanislai Epiſc. & mart. *ſemidupl.*

8 Apparitio Sancti Michaelis Archangeli. *dupl. maius.*

9 Gregorij Nazianzeni Epiſc. & Conſ. *dupl.*

10 Antonini Epiſc. & Conſ. *ſemidupl. ad libitum*, commem. SS. Gordiani & Epimachi mart.

11 Petri Epiſc. & Conſ. *duplex.*

12 Nerei, Achillei, & Domitillæ Virginis, atque Pancratij mart. *ſemidupl.*

13

14 Bonifacij mart.

15

16 Vbaldi Epiſc. & Conſ. *ſemidupl.*

17

18 Venantij martyris. *ſemidupl.*

19 Petri Cœleſtini Papæ & Confeſſ. *duplex.* commem. S. Pudentianæ Virg.

20 Bernardini Senenſis Conſ. *ſemidupl.*

21

Anniuerſarium ſolemne pro perſonis Regularibus Ordinis Defunctis.

22 Romani Abbatis. *duplex.*

23

24

25 Bonifacij IV. Papæ & Conſ. *dupl.* comm. S. Vrbani Papæ & mart.

26 Auguſtini Epiſc. & Conſ. *dupl.* commem. S. Eleutherij Papæ & mart.

27 Bedæ Conſ. *duplex.* commem. S. Ioannis Papæ & mart.

28 Gregorij VII. Papæ & Conſ. *dupl.*

29 Philippi Nerij Conſ. *dupl.*

30 Mariæ Magdalenæ de Pazzis Virg. *ſemidup.* comm. S. Felicis Papæ & mart.

31 Petronillæ Virginis.

IVNIVS.

1 BErnardi, Mariæ, & Gratiæ martyrum. *duplex.*

2 Marcellini, Petri, atque Eraſmi martyrum.

3

4

5 Bonifacij Epiſc. & mart. *duplex.*

6 Norberti Epiſc. & Conſ. *duplex.*

7 Roberti Abbatis in Anglia. *duplex.*

8

9 Primi & Feliciani martyrum.

10 Margaritæ Scotorum Reginæ. *ſemidupl.*

11 Barnabæ Apoſtoli. *dupl. maius.*

12 Leonis III. Papæ & Conſ. *duplex.* comm. SS. Baſilidis, Cyrini, Naboris, & Nazarij mart.

13 Antonij de Padua Conſ. *duplex.*

14 Baſilij Magni Epiſc. & Conſ. *duplex.*

15 Aleydis Virginis. *duplex.* comm. SS. Viti, Modeſti, atque Creſcentiæ mart.

16 Lutgardis Virginis. *duplex.*

17

18 Eliſabeth Virginis. *duplex.* comm. SS. Marci, & Marcelliani mart.

19 Geruaſij, & Prothaſij mart.

20 Silueri j Papæ & mart.

21

22 Paulini Epiſc. & Conſ.

23 Vigilia. Commem. S. Ediltrudis Virg.

24 Natiuitas S. Ioannis Baptiſtæ. *dupl. primæ claſſis.*

25 Guilielmi Abbatis. *duplex.* commem. Octauæ.

26 Ioannis & Pauli mart. *ſemidupl.* commem. Octauæ.

27 De Octaua.

28 Leonis Papæ & Conſ. *ſemidupl.* commem. Octauæ, & Vigiliæ.

29 Petri & Pauli Apoſtolorum. *dupl. primæ claſſis.*

30 Commemoratio S. Pauli Apoſtoli. *duplex.* commem. Octauæ S. Ioannis Baptiſtæ.

IVLIVS.

1 OCtaua Sancti Ioannis Baptistæ. *duplex*, commem. Octauæ Apost.
2 Visitatio B. Mariæ Virginis. *dupl. maius*, commem. Octau. & SS. Processi & Martiniani mart.
3 De Octaua Apostolorum.
4 De Octaua.
5 De Octaua.
6 Octaua Apostolor. Petri, & Pauli. *duplex*.
7 Vvillebaldi Episc. & Conf. *semiduplex*.
8 Theobaldi Abbatis. *duplex*.
9 Elisabeth Reginæ Viduæ. *semiduplex*.
10 Septem Fratrum mart. & SS. Ruffinæ & Secundæ mart. *semidupl.*
11 Pij Papæ & martyris.
12 Ioannis Gualberti Abbatis. *duplex*. commem. SS. Naboris, & Felicis mart.
13 Anacleti Papæ & mart. *semidupl.*
14 Bonauenturæ Episc. & Conf. *duplex*.
15 Balduini Abbatis. *duplex*.
16 Commemoratio Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo. *duplex maius*.
17 Leonis IV. Papæ & Conf. *duplex*.
18 Henrici Imperatoris Confessoris. *semidup.* commem. S. Symphorosæ cum septem Filiis martyribus.
19 Alexij Confess. *semidupl.*
20 Margaritæ Virg. & mart.
21 Praxedis Virginis.
22 Mariæ Magdalenæ. *duplex*.
23 Apollinaris Episc. & mart. *duplex*. commem. S. Liborij Episc. & Conf.
24 Vigilia, cum commem. S. Christinæ Virg. & mart.
25 Iacobi Apostoli, *duplex secundæ classis*. commem. S. Christophori mart. in Laudibus tantùm.
26 Annæ Matris Beatæ Mariæ Virg. *duplex*.
27 Pantaleonis mart.
28 Nazarij, Celsi, & Victoris mart. ac Innocentij Papæ & Conf. *semidupl.*
29 Marthæ Virg. *semidupl.* commem. SS. Felicis Papæ, Simplicij, Faustini, & Beatricis mart.
30 Abdon, & Sennen mart.
31 Ignatij Conf. *duplex*.

AVGVSTVS.

1 PEtri ad Vincula, *dupl. maius*, & commem. SS. Machabæorum mart.
2 Stephani Papæ & mart.
3 Inuentio S. Stephani Protomart. *semid.*
4 Dominici Conf. *duplex*.
5 Dedicatio S. Mariæ ad Niues. *dupl. maius*.
6 Transfiguratio Domini. *duplex maius*. commem. SS. Sixti Papæ, Felicissimi &c. mart.
7 Caietani Conf. *duplex*. commem. S. Donati Episc. & mart.
8 Famiani Conf. *duplex*.
9 Cyriaci, Largi, & Smaragdi mart. *semidupl.* commem. Vigiliæ, & S. Romani mart.
10 Laurentij martyris. *dupl. secundæ classis*.
11 De Octaua, commem. SS. Tiburtij & Susannæ mart.
12 Claræ Virginis. *duplex*. commem. Octauæ.
13 De Octaua, commem. SS. Hippolyti & Cassiani mart.
14 De Octaua, commem. Vigiliæ, & S. Eusebij Conf.
15 Assumptio Beatæ Mariæ Virginis. *duplex primæ classis*.
16 Hyacinthi Conf. *duplex*. commem. Octauarum.
17 Octaua S. Laurentij mart. *duplex*. comm. Octauæ Assumptionis.
18 De Octaua B. Mariæ Virginis, commem. S. Agapiti mart.
19 De Octaua.
20 S. P. N. Bernardi Abbatis. *duplex primæ classis*.
21 Bernardi Ptolomæi Abbatis. *duplex*, commem. Octauarum.
22 Octaua Beatæ Mariæ Virginis. *duplex*. commem. Octau. S. Bernardi, & SS. Timothei, Hippolyti &c. mart.
23 Philippi Binitij Conf. *duplex*. commem. Octau. & Vigiliæ.
24 Bartholomæi Apost. *duplex secundæ classis*. Romæ celebratur die 25.
25 Ludouici Regis Galliæ Confess. *semidupl.* commem. Octau. S. Bernardi. Romæ celebratur die 26.
26 De Octaua S. Bernardi, commem. S. Zephyrini Papæ & mart.
27 Octaua S. P. N. Bernardi Abbatis. *duplex*.
28 Augustini Episc. & Conf. & Ecclesiæ Doct. *duplex*. commem. S. Hermetis mart.
29 Decollatio S. Ioannis Baptistæ. *duplex*. commem. S. Sabinæ mart.
30 Felicis, & Adaucti mart.
31 Raymundi Nonnati Conf. *duplex*.

SEP-

SEPTEMBER.

1 Ægidij Abbatis, commem. SS. Duodecim Fratrum mart.
2 Nonnosi Abbatis. *duplex.*
3 Stephani Hungariæ Regis Conf. *semidupl.*
4
5 Laurentij Iustiniani Episc. & Conf. *semid. ad libitum.*
6
7
8 Natiuitas Beatæ Mariæ Virginis. *duplex secundæ classis.* commem. S. Adriani mart.
Dominica infra Octau. celebratur Festum Sanctissimi Nominis Beatæ Mariæ Virg. *duplex maius.* commem. Dominicæ.
9 De Octaua Beatæ Mariæ Virg. commem. S. Gorgonij mart.
10 Nicolai de Tolentino Confessoris. *duplex.* comm. Octau.
11 De Octaua, commem. SS. Proti, & Hyacinthi mart.
12 De Octaua.
13 De Octaua.
14 Exaltatio Sanctæ Crucis, *duplex maius,* commem. Octau.
15 Octaua Natiuitatis Beatæ Mariæ Virginis, *duplex,* commem. S. Nicomedis mart.
16 Cornelij & Cypriani Pontificum & mart. *semidup.* comm. SS. Euphemiæ, Luciæ & Geminiani mart. & Sanctæ Edithæ Virginis.
17 Hildegardis Virginis. *duplex*, commem. S. Columbæ Virg. & mart.
18 Thomæ de Villanoua Episc. & Confess. *semidupl.*
Anniuersarium solemne pro Fratribus, Familiaribus, & Benefactoribus Ordinis Defunctis.
19 Ianuarij Episc. & Sociorum martyrum. *duplex.*
20 Eustachij & Sociorum martyrum. *duplex.* commem. Vigiliæ.
21 Matthæi Apostoli, & Euangelistæ. *duplex secundæ classis.*
22 Impressio Sacrorum Stigmatum S. Francisci. *semidupl.* commem. SS. Mauritij & Sociorum mart.
23 Lini Papæ & mart. *semidupl.* commem. S. Theclæ Virg. & mart.
24 Beatæ Mariæ de Mercede, *duplex.* comm. S. Gerardi Episc. & mart.
25
26 Cypriani & Iustinæ martyrum.
27 Cosmæ & Damiani martyrum, *semidupl.*
28 Vvenceslai Ducis & martyris, *semidupl. ad libitum.*
29 Dedicatio S. Michaelis Archangeli, *duplex secundæ classis.*
30 Hieronymi Presbyteri & Conf. & Ecclesiæ Doctoris, *duplex.*

OCTOBER.

1 Remigij Episc. & Conf. *semiduplex ad libitum, vel simplex de præcepto.*
2 Angelorum Custodum, *duplex.*
3 Solemnitas Sanctissimi Rosarij Beatæ Mariæ Virginis, *duplex maius.*
4 Francisci Confessoris, *duplex.*
5 Placidi & Sociorum martyrum, *duplex secundæ classis.*
6 Brunonis Conf. *duplex.*
7 Iustinæ Virg. & mart. *duplex.* commem. S. Marci Papæ, & Confess. & SS. Sergij, Bacchi &c. mart.
8 Martini Abbatis, *duplex.*
9 Dionysij, Rustici, & Eleutherij martyrum. *semiduplex.*
10 Francisci Borgiæ Conf. *semidupl.*
11 Birgittæ Viduæ, *semidupl.*
12 Eduardi Confess. *semidupl.*
13 Mauritij Abbatis. *duplex.*
14 Callisti Papæ & mart. *semidupl.*
15 Teresiæ Virg. *duplex.* commem. S. Brunonis Episc. & mart. & S. Theclæ Virg.
16 Galli Abbatis, *duplex.*
17 Heduvigis Reginæ Viduæ, *duplex.*
18 Lucæ Euangelistæ. *dupl. secundæ classis.*
19 Petri de Alcantara Conf. *duplex.*
20
21 Hilarionis Abbatis, commem. SS. Vrsulæ, & Sociarum Virginum martyrum.
22
23
24 Bernardi Episcopi, & Conf. *duplex.*
25 Chrysanthi & Dariæ mart.
26 Euaristi Papæ & mart.
27 Vigilia.
28 Simonis & Iudæ Apostolorum, *duplex secundæ classis.*
29
30 Commemoratio Sanctorum Martyrum, & aliorum Sanctorum, quorum Reliquiæ in Ecclesijs nostri Ordinis asseruantur, *duplex.*
31 Vigilia.

NOVEM-

NOVEMBER.

1 OMnium Sanctorum. *duplex primæ classis*.
2 De Octaua, & Commem. Omnium Fidelium Defunctorum.
3 De Octaua.
4 Caroli Episcopi & Conf. *duplex*. commem. Octau. & SS. Vitalis & Agricolæ mart.
5 Malachiæ Episcopi & Conf. *duplex*. commem. Octau.
6 De Octaua.
7 De Octaua.
8 Octaua Omnium Sanctorum, *duplex*, commem. SS. Quatuor Coronat. mart.
9 Dedicatio Basilicæ Saluatoris, *duplex*, commem. S. Theodori mart.
10 Festum Patrocinij Beatæ Mariæ Virginis, *dupl. maius*, commem. SS. Tryphonis, Respicij, & Nimphæ mart.
11 Martini Episc. & Conf. *dupl. maius*, commem. S. Mennæ mart.
12 Æmiliani Abbatis. *duplex*.
13 Omnium Sanctorum Monachorum Ordinis S. P. Benedicti. *dupl. secundæ classis*.
14 Translatio, seu Eleuatio Corporis S. P. N. Bernardi Abbatis. *dupl. maius*.
15 Martini Papæ & mart. *semidup*.
16 Edmundi Episc. & Conf. *duplex*.
17 Gertrudis Virginis. *duplex*.
18 Dedicatio Basilicarum SS. Petri, & Pauli, *duplex*.
19 Elisabeth Reginæ Hungariæ Viduæ, *dupl.* commem. S. Pontiani Papæ & mart.
20 Felicis de Valois Conf. *duplex*.
21 Præsentatio Beatæ Mariæ Virginis. *duplex maius*.
22 Cæciliæ Virginis & mart. *duplex*.
23 Clementis Papæ & mart. *semidupl.* commem. S. Felicitatis mart.
Anniuersarium solemne pro Parentibus, & Consanguineis nostris Defunctis.
24 Oddonis Abbatis, *duplex*. comm. S. Chrysogoni mart.
25 Catharinæ Virg. & mart. *duplex*.
26 Siluestri Abbatis, *duplex*. commem. S. Petri Alexandrini Episc. & mart.
27 Omnium Sanctorum Monachorum Ordinis Cisterciensis, *dupl. maius*.
28 Columbani Abbatis. *duplex*.
29 Didaci Conf. *semidupl.* commem. Vigiliæ, & S. Saturnini mart.
30 Andreæ Apostoli. *dupl. secundæ classis*.

DECEMBER.

1 GRegorij Thaumaturgi Episc. & Conf. *semidupl.*
2 Bibianæ Virg. & mart. *semidupl.*
3 Francisci Xauerij Conf. *duplex*.
4 Galgani Conf. *duplex*. commem. S. Barbaræ Virg. & mart.
5 Sabbæ Abbatis.
6 Nicolai Episc. & Conf. *duplex*.
7 Ambrosij Episc. & Conf. & Ecclesiæ Doct. *duplex*.
8 Conceptio Beatæ Mariæ Virginis. *duplex secundæ classis*.
9 De Octaua Beatæ Mariæ Virginis.
10 De Octaua, commem. S. Melchiadis Papæ & mart.
11 Damasi Papæ & Conf. *semidupl.* commem. Octau.
12 De Octaua.
13 Luciæ Virg. & mart. *duplex*. commem. Octau.
14 De Octaua, commem. S. Dominici Silensis Abbatis.
15 Octaua Conceptionis B. Mariæ Virg. *dupl.* commem. S. Eusebij Episc. & mart.
16
17
18 Expectatio B. Mariæ Virg. *dupl. maius*.
19
20 Vigilia.
21 Thomæ Apostoli. *duplex secundæ classis*.
22
23
24 Vigilia.
25 Natiuitas Domini Nostri Iesu Christi. *dupl. primæ classis*.
26 Stephani Protomartyris, *dupl. secundæ classis*, commem. Octau. Natiuit.
27 Ioannis Apostoli & Euangelistæ, *dupl. secundæ classis*. commem. Octauarum.
28 Sanctorum Innocentium Martyrum, *dupl. secundæ classis*, commem. Octauarum.
29 Thomæ Cantuariensis Episc. & mart. *dupl.* commem. Octauarum.
30 Dominica infra Octau. Natiuitatis, vel de Octaua Natiu. cum comm. Octauarum.
31 Siluestri Papæ & Conf. *duplex*. commem. Octauarum.

Congre-

Congregat. S. Bernardi Ord. Cistercienfis.

Sacra Rituum Congregatio, referente Eminentissimo & Reuerendissimo D. Cardinale Gabriellio, ad humillimas preces Patris D. Ioannis Francisci Rotæ Vicarij Generalis Congregationis S. Bernardi Ordinis Cisterciensis benignè indulsit Monachis Congregationis prædictæ S. Bernardi vtriusque sexus, vt licitè eleuare possint Officia Sanctorum Roberti Abbatis in Anglia, Lutgardis Virginis, Heduuigis Reginæ Poloniæ, ac Thomæ Episcopi Cantuariensis & Martyris à ritu semiduplici ad duplicem, & Officium S. Roberti Abbatis Institutoris Ordinis Cisterciensis à ritu duplici ad duplicem secundæ classis; necnon vt liberè ac licitè possint celebrare sub ritu duplici nonnulla festa Sanctorum eiusdem Instituti, vt infrà indicantur. Die 2. Martij S. Aelredi Abbatis Rieuallis. Die 5. Martij Sancti Petri de Castro-Nouo Martyris cum Lectionibus secundi Nocturni desumptis ex literis ab Innocentio Papa Tertio scriptis super eius martyrio. Die 13. Martij Sancti Heldradi Abbatis Nonaliciensis. Die prima Aprilis Sancti Hugonis Abbatis Bonæuallis. Die 18. Iunij Sanctæ Elisabeth à Schonaugia Viginis. Die 17. Septembris Sanctæ Hildegardis Virginis. Die 8. Octobris Sancti Martini Abbatis Vallisparadisi. Hac die 13. Augusti 1701.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.

Congregat. S. Bernardi Ord. Cistercienfis.

Sacra Rituum Congregatio, referente Eminentissimo & Reuerendissimo D. Cardinale Gabriellio, ad humillimas preces Patris D. Francisci à S. Benedicto Visitatoris Prouincialis Prouinciæ Romanæ Congregationis S. Bernardi Ordinis Cisterciensis benignè indulsit Monachis vtriusque sexus Congregationis Sancti Bernardi prædicti Ordinis, vt infra Octauam festiuitatis Sanctæ Scholasticæ Virginis recitare possint Lectiones proprias approbatas pro Officio eiusdem Sanctæ Scholasticæ recitando singulis mensibus, & vt die 28. Nouembris recitare possint sub ritu duplici Officium Sancti Columbani Abbatis cum Lectionibus secundi Nocturni approbatis pro Congregatione Casinensi. Item benignè concessit, vt liberè, & licitè possint celebrare sub ritu duplici aliqua festa Sanctorum Ordinis Cisterciensis cum Lectionibus & Orationibus proprijs, nempè. Die 14. Ianuarij Sancti Guarini Episcopi Sedunensis, & Confessoris. Die 26. Ianuarij Sancti Alberici Abbatis Cistercij. Die 27. Aprilis Sanctæ Franchæ Virginis. Die 15. Iunij Sancti Balduini Abbatis Reatini. Die 8. Augusti Sancti Famiani Confessoris. Die 4. Decembris Sancti Galgani Confessoris. Hac die 3. Decembris 1701.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.

Con-

Congregat. S. Bernardi Ord. Cifterciensis.

CVm Sacra Rituum Congregatio, referente Emiuentissimo & Reuerendissimo D. Cardinale Gabriellio, sub diebus 13. Augusti, & 3. Decembris 1701. Monachis vtriusque sexus Congregationis Sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis Festa & Officia nonnullorum Sanctorum posse celebrari & recitari benignè concesserit; Ad humillimas modò preces P. D. Ioannis Francisci Rotæ Vicarij Generalis Congregationis prædictæ, eisdem, vt suprà, indulsit posse recitari sub ritu duplici Officia Sancti Amedei Episcopi Lausannensis & Confessoris die 28. Ianuarij, & Sancti Raymundi Abbatis de Fitero die 15. Martij, atque etiam omnes suprascriptas Orationes & Lectiones proprias in Festis ac Officijs Sanctorum eiusdem Instituti iuxta supradicta decreta 13. Augusti & 3. Decembris 1701. recitandas diligenter reuisas & relatas per eumdem Eminentissimum & Reuerendissimum Dominum Cardinalem Gabriellium approbauit, & imprimi posse concessit. Hac die 21. Ianuarij 1702.

G. Card. Carpineus.
Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.

Congregat. S. Bernardi Ord. Cifterciensis.

SAcra Rituum Congregatio, referente Eminentissimo & Reuerendissimo Domino Cardinale Gabriellio, ad humillimas preces Patris D. Ioannis Francisci Rotæ Vicarij Generalis Congregationis Sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis benignè indulsit Monachis vtriusque sexus Congregationis Sancti Bernardi prædicti Ordinis, vt in feria tertia post Dominicam Passionis celebrare possint Festum Sanctissimæ Coronæ Spineæ Domini N. IESV CHRISTI, & recitare sub ritu duplici maiori Missam & Officium proprium suprascriptum per eumdem Eminentissimum Dominum Cardinalem Gabriellium diligenter reuisum; & vtrumque imprimi posse concessit. Die 18. Martij 1702.

G. Card. Carpineus.
Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.

Congregat. S. Bernardi Ord. Cifterciensis.

SAcra Rituum Congregatio, referente Eminentissimo & Reuerendissimo Domino Cardinale Gabriellio, ad humillimas preces Patris D. Henrici à Sancto Philippo Nerio Visitatoris Prouincialis Prouinciæ Romanæ Congregationis Sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis, benignè indulsit Monachis vtriusque sexus Congregationis prædicti Ordinis, vt licitè possint celebrare Festa, & recitare sub ritu duplici maiori Officia & Missas harum Festiuitatum Beatæ Mariæ Virginis, videlicet, Desponsationis cum Sancto Ioseph die 20. Februarij, Septem Dolorum feria sexta post Dominicam Passionis, de Monte

Car-

Carmelo die 16. Iulij, Sanctissimi Rosarij die 3. Octobris, Patrocinij die 10. Nouembris, & Expectationis die 18. Decembris; necnon vt liberè ac licitè possint celebrare Festa, & recitare sub ritu duplici Officia & Missas aliquorum Sanctorum eiusdem Instituti, vt infrà indicantur. Die 30. Ianuarij Sancti Gerardi Confessoris. Die 19. Februarij Sancti Bonifacij Episcopi & Confessoris. Die 8. Martij Sancti Gerardi Abbatis & Martyris. Die 11. Martij Sancti Stephani Abbatis. Die 5. Aprilis Sanctæ Iulianæ Virginis. Die 13. Aprilis Beatæ Idæ Virginis. Die prima Iunij Sanctorum Martyrum Bernardi, Mariæ & Gratiæ. Die 15. Iunij Sanctæ Aleydis Virginis. Die 8. Iulij Sancti Theobaldi Abbatis. Die 13. Octobris Sancti Mauritij Abbatis. Die 24. Octobris Sancti Bernardi Episcopi & Confessoris. Die 30. Octobris Sanctorum Martyrum & aliorum Sanctorum, quorum Corpora & Reliquiæ in Ecclesijs eiusdem Congregationis asseruantur. Et sub ritu duplici maiori die 14. Nouembris Translationis Corporis Sancti Bernardi Abbatis Claræuallensis, atque die 27. Nouemb. Omnium SS. Monachorum Ordinis Cisterciensis. Item omnes suprascriptas Orationes, Hymnos, ℣℣. ℟℟. Capit. Antiphonas & Lectiones proprias in Festis, Officijs ac Missis prædictis Beatæ Mariæ Virginis, & præfatorum Sanctorum, aliorumque SS. Monachorum iampridem in Breuiario Monastico contentorum recitandas diligenter reuisas & relatas per eumdem Eminentissimum & Reuerendissimum D. Cardinalem Gabriellium approbauit, & imprimi posse concessit vnàcum Kalendario suprascripto, quod inposterùm debeat vnicè obseruari in tota præfata Congregatione Sancti Bernardi; non obstantibus quibuscunque alijs Decretis huius Sacræ Congregationis antehac emanatis in fauorem prædictæ Congregationis, saluis tamen remanentibus Decretis spectantibus ad Officia, vti superiùs de nouo ordinata sunt, Sanctorum Benedicti & Bernardi Abbatum semel in hebdomada, & Sanctæ Scholasticæ Virginis semel in mense extrà tempus Aduentus, Quadragesimæ, & Vigiliarum recitanda. Hac die 1. Iulij 1702.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli.

B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.

Ordinis Cisterciensis.

CVm Sacra Rituum Congregatio, referente Eminentissimo & Reuerendissimo D. Cardinale Gabriellio, sub diebus 13. Augusti, & 3. Decembris 1701. & 21. Ianuarij, 18. Martij, & prima Iulij 1702. Monachis vtriusque sexus Congregationis Sancti Bernardi Ordinis Cisterciensis Festa & Officia propria, atque Missas Sanctissimæ Coronæ Spineæ Domini Nostri IESV CHRISTI, & Beatissimæ Virginis Mariæ, ac plurium Sanctorum, posse celebrari & recitari benignè concesserit; Ad pias modò preces eiusdem Eminentissimi & Reuerendissimi D. Cardinalis Gabriellij extendit & concessit omnibus & singulis Monachis vtriusque sexus totius Ordinis Cisterciensis eandem prorsus facultatem, vt suprà, celebrandi omnia prædicta Festa, ac recitandi memo-

memorata Officia propria & Missas, atque acceptandi proprium Kalendarium eodem prorsus modo, quo illa supradictæ Congregationi S. Bernardi concessa fuerunt in supranarratis Decretis huius Sacræ Congregationis. Hac die 9. Decembris 1702.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli. *B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.*

Ordinis Cisterciensis.

SAcra Rituum Congregatio, referente & supplicante Eminentissimo & Reuerendissimo D. Cardinale Gabriellio, benignè indulsit omnibus & singulis Monachis vtriusque sexus totius Ordinis Cisterciensis, vt licitè possint celebrare Festa, & recitare sub ritu duplici Officia & Missas horum Sanctorum Summorum Pontificum & Confessorum, vt infra. Die 19. Ianuarij Sancti Agathonis. Die 18. Februarij Sancti Gregorij Secundi. Die 25. Maij Sancti Bonifacij Quarti. Die 28. Maij Sancti Gregorij Septimi. Die 12. Iunij Sancti Leonis Tertij. Die 17. Iulij Sancti Leonis Quarti, atque etiam omnes suprascriptas Orationes & Lectiones proprias in Festis ac Officijs prædictorum Sanctorum recitandas, diligenter reuisas & relatas per eumdem Eminentissimum & Reuerendissimum D. Cardinalem Gabriellium approbauit, & imprimi posse concessit. Hac die 20. Ianuarij 1703.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli. *B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.*

Ordinis Cisterciensis.

CVm Sacra Rituum Congregatio, referente & supplicante Eminentissimo & Reuerendissimo Domino Cardinale Gabriellio, sub die 9. Decembris 1702. benignè indulserit omnibus Monachis vtriusque sexus totius Ordinis Cisterciensis, vt possint celebrare Festa, ac recitare Missas & Officia propria Sanctissimæ Coronæ Spineæ Domini Nostri IESV CHRISTI, & Beatissimæ Virginis Mariæ, ac plurium Sanctorum iam per varia Decreta huius Sacræ Congregationis concessa iuxtà Ritum Breuiarij Monastici Monachis vtriusque sexus Congregationis Sancti Bernardi eiusdem Ordinis Cisterciensis; Ad pias modò preces eiusdem Eminentissimi & Reuerendissimi D. Cardinalis Gabriellij concedit omnibus Sanctimonialibus Ordinis Cisterciensis, quæ vtuntur Breuiario Romano, vt adaptare possint prædicta Officia iuxtà Ritum Breuiarij Romani, eaque sic accommodata faciant Typis imprimi; necnon secundùm easdem Festiuitates valeant celebrari facere Missas per Cappellanos Ecclesijs earumdem seruitio addictos cum Missali Romano, & iuxtà illius Rubricas, ad instar concessionum aliàs factarum sub die 24. Ianuarij 1688. Monialibus Cisterciensibus Sanctæ Susannæ de Vrbe, & sub die 18. Iunij 1689. Monialibus Cisterciensibus Sanctæ Vrsulæ Bononiæ. Hac die 23. Iunij 1703.

G. Card. Carpineus.

Loco ✠ Sigilli. *B. Inghirami Sac. Rit. Congreg. Secret.*

OFFI-

OFFICIA PROPRIA SANCTORVM

A SACRA RITVVM CONGREGATIONE APPROBATA

Et iuxtà Ritum Breuiarij Romani Dispoſita

Pro Omnibus Sanctimonialibus Ordinis Ciſtercienſis Breuiario Romano Vtentibus.

DIE XIV. IANVARII.

In Feſto S. Guarini Epiſcopi, & Confeſſ. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hic apponuntur, quod & in ſimilibus ſeruatur de Mart. Confeſs. non Pontif. & de Virgin.

In Hymno. Iſte Conféſſor, *dicatur,* Hac die lætus méruit ſuprémos, Laudis honóres.

Oratio.

DEvs, qui Eccléſiam tuam diſpoſitióne mirábili nouis ſemper illúſtras Sanctórum ſplendóribus, tríbue quæſumus: vt qui beáti Guaríni Confeſſóris tui atque Pontificis ſolémnijs gratulámur, ad eius consórtium feliciter perducámur. Per Dóminum noſtrum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente, quod & in alijs feſtis ſeruatur, quandò habentur Lectiones de Scriptura tunc occurrente, & in primo Nocturno non aſſignantur aliæ Lectiones.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Noſtri Bernárdi Abbátis. *Lectio iv. Epiſt. 254.*

REuéra in beáto patre Guaríno expértus ſum, quod in ſacris litteris legiſſe me mémini: cum conſummátus fúerit homo, tunc íncipit. Iam ſeni réquies, iam coróna debebátur emérito; ſed tanquam nouus in Chriſto miles noua iterùm ſibi excitábat bella, prouocábat aduerſárium, & rem fórtium præſumébat feſſus ſenex, dum ad iterándum certámen antíquum hoſtem étiam quodámmodó inuitum compellébat. Enim verò dum præter morem ſuum, ſuórum prædeceſſórum traditiónes diuinitùs inſpirátus eccléſias, & eccleſiáſtica beneficia relíquit, ſynagógas ſátanæ, ideſt, céllulas extra cænóbium, in quibus tres vel quátuor fratres ſine órdine, ſine diſciplina habitáre ſolent, deſtrúxit, féminas à monaſtério árcuit, cæteriſque pietátis ac diſciplinæ bonis ſtudióſiùs inuigiláuit ſólito, quid aliud primus

& máximus ille peccátor, nisi vidit & irátus est, déntibus suis fremens & tabéscens? sed quæ cura? E contra Guaríńus in eius confusióne & sua consolatióne cantábat Deo suo: Qui timent te, vidébunt me & lætabúntur, quia in verba tua supersperáui. ℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

NEc timéndum, quod succúmberet hosti, qui nec cedébat ætáti. Vicit annos ánimus, & frigénte iam córpore férbuit sanctum in corde desidérium, artubúsque fatiscéntibus duráuit tamen incólumis propósiti vigor, nec sensit rugósæ carnis infírma spíritus promptus. Vndè autem tantus ardor innouándi órdinis, nisi ex renouatióne mentis? sic bonus homo de thesáuro suo profert bona, sic árbor bona fructus bonos facit. Sed quænam arbor hos prótulit, nisi púritas cordis? Alióquin quandò impúrus ánimus tanto stúdio Régulæ inquíreret eligerétque puritátem? Nec de túrbido fonte límpidus emánat riuus, nec de sórdida mente munda cogitátio. Intus est procul dúbio, intus est quod delectat, & ex illa plenitúdine intrínseca erúmpit totum, quod foris exúberat, atque in mente fulget, quod sic placet in ópere. ℟. Pósui auditórium.

Lectio vj. *Epist.* 152.

BOnus pater noster Guarínus, auctóre Deo, ad episcopátum Sedunénsem assúmptus est. Faciámus ergò, charíssimi, quod dicit Prophéta: eleuátus est sol, & luna stetit in órdine suo. Sol est ille, per quem Alpénsis congregátio illústris vbique rédditur tanquam luna per solem. Eleuáto itaque illo stemus nos in órdine nostro, quicúmque elégimus abiécti esse in domo Dei nostri, magis quam habitáre in tabernáculis peccatórum. Ordo noster abiéctio est, humílitas est, voluntária paupértas est, obediéntia, pax, gáudium in Spíritu sancto. Ordo noster est esse sub magístro, sub abbáte, sub régula, sub disciplína. Ordo noster est studére siléntio, exercéri ieiúnijs, vigílijs, oratiónibus, ópere mánuum, & super ómnia excellentiórem viam tenére, quę est cáritas: porrò in his ómnibus profícere de die in diem, & in ipsis perseueráre vsque ad últimum diem. ℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndum Lucam. *Lectio vij.* *Cap.* 11.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: nemo lucérnam accéndit, & in abscóndito ponit, neque sub módio; sed suprà candelábrum, vt qui ingrediúntur, lumen vídeant. Et réliqua.

Homília Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Tractatu de præcepto & dispensatione.

SI óculus tuus fúerit simplex, totum corpus tuum lúcidum erit. Vt intérior óculus verè simplex sit, duo illi esse árbitror necessária, caritátem in intentióne, & in electióne veritátem: nam si bonum quidem díligat, sed verum non éligat, habet quidem zelum Dei, sed non secúndum sciéntiam, nésciò quemádmodùm iudício veritátis vera esse possit cum falsitáte simplícitas: volens dénique ad veram discípulos instrúere simplicitátem, magistra véritas: estóte, inquit, prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. Præmisit prudéntiam, sinè qua néminem satis esse posse símplicem sciret. Quómodò dénique verè simplex erit óculus cum ignorántia veritátis? at verò vera poteft dici simplícitas, quam simplex ignórat véritas? scriptum est enim: ignórans ignorábitur. ℟. Amáuit eum.

Lectio

Lectio viij.

CEterùm sicut óculum símplicem duo ista fáciunt bona, amor boni, & cognítio veri: sic nequam óculum duo è regione mala constítuunt; cæcitas, qua fit, vt veritátem non agnóscat; & peruérsitas; qua fit, vt díligat iniquitátem. Secúndùm hoc duplex malum, & illud item géminum bonum, quadrifáriam diuidámus óculum cordis, in bonum,& melióremi in malum, & peiórem. Alius est ítaque plus óculus; non quidem fállere promptus, sed tamen falli prónius, de quo prophéta: Ephraim, inquit, quasi colúmba sedúcta non habens cor. Alius is, quem Dóminus símplicem dicit, tam nec fállere fácilis, quàm nec falli: de quo & Apóstoli docéntur, cum eis dícitur: estóte prudéntes sicut serpéntes, & símplices sicut colúmbæ. Et item est álius óculus simplíciter malus, fallens útique libénter, sed non fácilè falsus: qualem profécto habent illi, qui ore Domínico astruúntur, prudentióres esse filijs lucis in generatióne sua, & álius, quem nequam esse defínimus, quia sit duplíciter malus, cui quippe, & malítia parit ignorántiam, & ignorántia malítiam óperit, ita vt sæpè nésciens, & malum, quod vult, non fáciat, & bonum fáciat, quod non vult.

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix. de S. Felice Presb. & Mart. vt in Breuiário hac die.

DIE XV. IANVARII.

In Festo Sancti Mauri Abbatis.

Duplex ij. Classis. Oratio.

DEvs, qui beátum Maurum abbátem ad imitándum obediéntiæ exémplum sicco pede super aquas ambuláre fecísti, concéde, vt & virtútum ipsius implére documénta, & præmiórum obtinére consórtia mereámur. Per Dóminum.

In primo Noct. Lect. de libro Ecclesiástici. Laudémus viros gloriósos. *vt in Festo S. P. N. Benedicti die 21. Martij.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

MAurus nóbilis Románus, puer à patre Eutychio Deo sub sancti Benedícti disciplína oblátus, breui tantum, diuína grátia, profécit, vt ipsi magístro admiratióni esset: qui illum sæpè, véluti reguláris obseruántiæ, & virtútum ómniũ spécimen céteris discípulis ad imitándum proponébat.

℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

CVius adhuc adolescéntis illud admirábilis obediéntiæ exémplum à sancto Gregório Papa commemorátur. Nam cùm Plácidus mónachus in lacum prolápsus, aquárum ímpetu raperétur, sancti Patris iussu accúrrens Maurus, & super aquas incédens, sócium capíllis apprehénsum ad terram attráxit. ℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

COntinéntię tantę fuit, vt per Quadragésimam bis tantùm in hebdómada, & quidem parcíssimè cibum súmeret. Somnum stando, vel cùm nímia eum lassitúdo compulísset, sedéndo, super aggéstum calcis, & sabuli strato cilício, capiébat. Missus in Gálliam ab eódem sancto Benedícto, celebri monastério extrúcto, cui annos quadraginta præfuit, monásticam disciplínam mirífice propagáuit. Dénique sanctitáte, & miráculis clarus, septuagenário maior migráuit in cœlum, anno salútis quingentésimo sexagésimo quinto. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: eccè nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 27. & 37. de Diuersis.

PRofessiónem Apostólicam audiámus. Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te. Si gloriári licet, habémus glóriam; sed si sápimus, habére curábimus apud Deum. Hæc enim vera est gloriátio, vt qui gloriátur, in Dómino gloriétur. Nam neque manus nostra excélsa, sed Dóminus fecit hæc ómnia. Fecit nobis magna, qui potens est, vt méritò magníficet ánima nostra Dóminum. Ipsius enim magno múnere factum est, vt magnum illud propósitum, vndè magni gloriabántur Apóstoli, magnificè sequerémur. ℞. Iste est.

Lectio viij.

FOrtè étiamsi in hoc quoque gloriári volúero, non ero insipiens: veritátem enim dicam: esse hic áliquos, qui plusquam nauem, & rétia reliquére. Quid verò illud? quod ipsi quidem Apóstoli reliquérunt ómnia, sed vt præséntem in carne Dóminum sequeréntur. Non est nostrum dícere: secúrius ipsum Dóminum audiámus: Quia vidísti me, inquit, Thoma, credidísti: beáti qui non vidérunt, & credidérunt. Quid retribuétis Dómino pro ómnibus, quæ retríbuit vobis? ℞. Sint lumbi vestri. *Lectio ix.*

PRódigus certè fílius ad filiórum númerum adspiráre timébat, beátum se réputans, si fortè, vel in mercenariórum número récipi mererétur: minimè tamen sufficere pótuit patérnæ pietáti, nisi tam copiósam ei misericórdiam exhibéret, cui posset & ipse, qui nunquam à patre recésserat, sénior fílius inuidére. Sic & nos, dilectíssimi, abundánter effúsa super nos misericórdia Dei nostri, de filijs iræ & diffidéntiæ non solum in electórum recépit númerum, sed vocáuit ad collégium perfectórum. Nam & si fortè aliquórum negligéntia ad perfectiónem non assúrgit, ipsi víderint, quid excusatiónis possint afférre: quóniam Apostólicam omnes nos vitam proféssi sumus, Apostólicæ perfectióni nómina dédimus vniuérsi. Quod sanè non de ea glória sanctitátis dixerim, quam non sibi tantùm, sed vniuérso orbi suscípere meruérunt, sicut scriptum est. Suscípiant montes pacem pópulo, & colles iustítiam. Sed de eórum pótius professióne, quam pro ómnibus Petrus lóquitur, dicens: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te.

Te Deum laudámus.

DIE XIX. IANVARII.

In Festo S. Agathonis Papæ, & Conf. Duplex. Fuit 10. huius.

Oratio.

PAteant aures misericórdiæ tuæ, Dómine, précibus supplicántium, & contínuis tribulatiónibus laborántes, intercedénte beáto Agathóne Confessóre tuo, atque Pontífice, propítius respiráre concéde. Per Dóminum.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

AGatho natióne Sículus sub paréntum cura sacris lítteris probè excúltus, eum pietátis fructum tulit, vt illis mórtuis statim congéstas in vnum locum facultátes die vno paupéribus distribúerit. Deinde sancti patris Benedícti institútum Panórmi in monastério sancti Hermétis ampléxus totum se diuíno cúltui dedit. In eo intérdiu, ac noctu ánimo semper inténtus cœléstia meditabátur, & Dei múnere tot édidit mirácula, vt Thaumatúrgi nomen accéperit. Defúncto Dono Románo Pontífice cunctis

ctis suffrágijs ei suffectus est Agatho, qui ob summam humanitátem, exímium ánimi candórem, singulárémque morum suauitátem, & comitátem, atque álias natúræ, & grátiæ dotes ità comparátus erat, vt ad suprémam illam dignitátem gerendam natus, seu factus esse viderétur. Accéptis à Constantino Pogonáto literis ad Donum prædecessórem scriptis pro conuocándo concilio œcuménico ad diutúrnum schisma tolléndum, & definiéndas fidei controuérsias, prouinciáles synodos in Occidénte habéri curáuit, in quibus Monothelitárum causa discuterétur, & damnaréntur erróres. ℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

POstea Legátos suos, & concílij Románi misit Constantinópolim, cum binis literis ad Imperatórem, in quibus prædicta hæresi, doctè, fusè, ac sólidè refutáta, damnatísque primárijs illius sectatóribus, Sérgio, scilicet, Cyro, Paulo, Pyrro, Petro, & álijs, antecessóres suos Romános Pontífices ab omni erróris labe immúnes hucúsque fuisse expressis verbis declaráuit. Agathónis igitur authoritáte sexta synodus generális congregáta est, in qua iídem erróres, ijdémque errántes damnáti fuérunt, eiúsque synódica epístola, ceu ex ore sancti Petri proláta suscépta est à Pátribus. Orta in Británnica ecclésia dissénsióne cum ob álias causas, tum ob Wilfridi Eboracénsis Archiepíscopi factam contra cánones depositiónem, Ioánnem abbátem sancti Martini misit in Británniam, vt ecclésiæ illius negótia compóneret, & Wilfrídum à Sede Apostólica suæ dignitáti restitútum iuuáret. Tantæ quoque mansuetúdinis, & humanitátis fuit, vt néminem à se vnquam tristem dimíserit, tantáque prætérea sanctitáte effúlsit, vt leprósum óbuiam factum ósculo suo statim liberáuerit.

℟. Pósui adiutórium. *Lectio vj.*

EA tempestáte vrbem Románam adeò perniciósa, & grauis adórta est pestis, vt loca úndique repléta cadauéribus vix suppéterent. Ad hæc noctúrna prodígia terrúerant, nam multi cacodæmonem venábulo domórum óstia feriéntem se animaduertisse affirmárunt, & quot ille íctibus cuiúsque domus óstium percussisset, tot ex illa hómines postridiè periisse. His calamitátibus modus, diuína ope implorátâ, appósitus fuit, nam cælésti oráculo próditum est, pestiléntiam non ante extinguéndam, quam in æde sancti Petri ad víncula ara ínclyto Christi mártyri, & Ecclésiæ defensóri sancto Sebastiáno erigerétur. Vnde ab Agathóne oráculi iussu impléto, súbitò morbus elánguit. Hinc factum, vt qui in eum morbum incíderent, mártyrem ipsum in vota vocárent, atque præsentíssimam eius opem sæpíssimè in toto orbe experiréntur. Demum sanctíssimus Póntifex virtútibus, & méritis cumulátus migráuit in cœlum, nonagenário maior, quartò Idus Ianuárij anno salútis sexcentésimo octogésimo secúndo, cùm annis duóbus, & sex ménsibus sedisset. ℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 24.*

IN illo témpore: dixit Iesus discípulis suis: vigiláte, quia nescítis qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Sermone 76. in Cantica.

ILli vígiles sunt, quos Saluátor in euangélio beátos pronúnciat, si cum vénerit, inuénerit vigilántes.

Quam

Quam boni vígiles, qui nobis dormiéntibus ipsi peruígilant, quasi ratiónem redditúri pro animábus nostris! Quam boni custódes, qui vigilántes ánimo, atq; in oratiónibus pernoctántes hóstium insídias fagáciter explórant, antícipant consília malignántiũ, deprehéndunt láqueos, elúdunt tendículas, retiácula díssipant, machinaménta frustrántur! Hi sunt fratrum amatóres, & pópuli Christiáni, qui multùm orant pro pópulo, & vniuérsa sancta ciuitáte. Hi sunt, qui multùm sollíciti pro sibi cómissis domínicis óuibus, cor suum tradunt ad vigilándum dilúculò ad Dñm, qui fecit illos, & in conspéctu Altíssimi deprecántur, sciéntes suam insufficiéntiam in custodiénda ciuitáte, & quia nisi Dóminus custodíerit ciuitátem, frustrà vígilat, qui custódit eam.

℟. Amáuit eum. *Lectio viij.*

ATtendite vobis quicúmque opus minist érij huius sortiti estis; atténdite, inquam, vobis, & pretióso depósito, quod vobis créditum est. Ciuitas est, vigiláte ad custódiam, concordiámque. Sponsa est, studéte ornátui. Oues sunt, inténdite pastui. Porrò custódia ciuitátis, vt sit sufficiens, trifária erit, à vi tyrannórum, à fraude hæreticórum, à tentatiónibus dæmonum; sponsæ verò ornátus in bonis opéribus, & móribus, & ordínibus. At pastus óuium commúniter quidem in páscuis scripturárum, tanquam in hæreditáte Dómini, sed est distinctio in illis. ℟. Sint lumbi.

Lectio ix. pro SS. Martyribus Mario, & Socijs, vt in Breuiario eadem die.

DIE XXIII. IANVARII.

In Festo S. Ildefonsi Episcopi & Confess. Duplex. Oratio.

DEvs, qui per gloriosíssimam Filij tui matrem beátum Ildefónsum Confessórem tuum atque Pontíficem, misso de thesáuris cæléstibus múnere decorásti: concéde propítius, vt per eius preces & mérita, múnera capiámus ætérna. Per eúmdem Dóminum.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ILdefónsus natióne Hispánus, Toléti nobilíssimis Stéphano & Lucia paréntibus ortus, omníque cura nutritus, liberálibus discíplinis instructus est. Primum hábuit præceptórem Eugénium Tolétanum antístitem, à quo ob præcláram índolem, Hispalim, ad Isidórum magna tunc eruditióne polléntem missus est. Apud quem duódecim annos commorátus, tandem fruge bona doctrináque sana imbútus, Tolétum remeáuit ad Eugénium: à quo propter exímias virtútes perítiámque non vulgárem ecclésiæ Toletánæ archidiáconus efféctus, mundi cúpiens láqueos declináre, in Agaliénsi monastério órdinis sancti Benedícti monásticum institútum ampléxus est; frustrà paréntibus, précibus & minis ómnia tentántibus, vt eum à sancto propósito reuocárent.

℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

MOnachi non multò post in defúncti abbátis locum eum subrogárunt: suspiciébant siquidem in eo (præter virtútes réliquas) æquitátem, morum facilitátem, prudéntiam, & admirábilem sanctitátem. Tantus itaque fulgor, tanta veræ pietátis lux (quod ipse timébat) latére non pótuit. Eugénio namque vita functo, cleri, senátus, totiúsque pópuli decréto Toletánus archiepíscopus eléctus est. In qua dignitáte, quantum pópulo sibi commisso verbo & exémplo profúerit, quæ mirácula edíderit, quàm mul-

multis fúerit nomínibus de Vírgine matre beneméritus, non poteſt paucis explicári. Cœnóbium vírginum in Deilfénſi víllula ædificáuit, ac magnis munéribus auxit. Hæréticos quoſdam, qui in Hiſpánia hæreſim Eluidiánam tolléntem perpétuam Maríæ Dei genitrícis virginitátem, diſſeminábant, doctíſſimè confutáuit, & ab Hiſpánia eiécit. Eius autem hac de re diſputátio in libro, quem ſcripſit de beátæ Maríæ virginitáte, continétur, ipſa miráculo ſerui ſui zelum confirmánte. Cùm enim Ildefónſus ad preces matutínas Expectatiónis beátæ Maríæ in eccléſiam nocte deſcénderet; cómites eius in eccléſiæ límine fulgóre quodam repentíno detérriti retroceſſérunt: ille verò intrépidus ad aram progréſſus, Vírginem ipſam vidit & adoráuit, ab eadémque veſtem, qua in ſacrificijs vterétur, accépit.

℟. Póſui adiutórium...

Lectio vj.

CVm étiam dies Leocádiæ feſtus agerétur, & clerus, frequénſque pópulus conueníſſet, Ildefónſus ad ſepúlcrum vírginis accédens, flexis génibus orábat: & eccè reſeráto repéntè ſarcóphago Leocádia ſanctíſſima pródijt: videntibúſque cunctis, & audientibus, Ildefónſi mérita de Vírgine María commendáuit, dicens: O Ildefónſe, per te viuit Dómina mea, quæ cœli cúlmina tenet. Illa verò recedénte, Ildefónſus arrépto Receſuinthi, qui fortè tunc áderat, gladíolo veláminis partem, quo caput Leocádiæ tegebátur, reſécuit, eámque cum régio ſimul cultro, célebri pompa in ſacrárium íntulit; vbi vſque hódie ſeruátur. Scripſit multa luculénto ſermóne; ſed várijs moleſtiárum occupatiónibus impeditus áliqua imperfécta relíquit. Obijt tandem felíciter, cum ſediſſet in epiſcopátu annos nouem, menſes duos, ſepultúſque eſt in baſílica Leocádiæ circa annum Dñi ſexcenteſimum ſexageſimum ſéptimum, Receſuíntho in Hiſpánia regnánte. Cuius corpus, ut generálí à Saracénis Hiſpaniárum occupatióne, in ciuitátem Zamorénſem tranſlátum eſt, & in eccléſia beáti Petri honorificè quiéſcens magna illius pópuli religióne cólitur.

℟. Iſte eſt.

IN III. NOCTVRNO.

Lectio ſancti Euangélij ſecúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 25.*

IN illo témpore: Dixit Ieſus diſcípulis ſuis parábolam hanc: homo péregrè proficíſcens vocáuit ſeruos ſuos, & trádidit illis bona ſua. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Noſtri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 3. in feſto Omnium Sanctorum.

HOc eſt planè gáudium Dómini non intercíſum, non reſtrictum circa áliquid certum, quóniam fidélis Chriſti ſeruus in ómnibus gaudet, in ómnibus delectátur, in ómnibus réquiem quærit & ínuenit. Nam & bona ei placent in ſeipſis, & delectátur nihilóminùs bona ordinatióne malórum. Díligit miſericórdiam & iudícium; nec modò in bonórum glória ſibi cómplacet, ſed in ipſis quoque útpote iuſtis ſupplícijs impiórũ. Quid ergo? Putáſne póterit humána ánima in hoc gáudium Dómini ſui, & in hanc eius réquiem intráre, vt & ipſa quoque in ómnibus delectétur, nec áliqua iam priuáta affectióne contrahátur in rugam, ſed tránſeat in afféctum quemdam generálem atque diuínum? Póterit ſine dúbio, ſi fidélis inueniátur ſuper pauca, quæ accépit milítiæ ſuæ témpore, ideſt, ſuper artus, ſuper ſenſus, ſuper appetitus ſuos,

suos, quos suscépit regéndos, vt in his probétur, quam fidélis sit Dómino suo. ℟. Amáuit eum.

Lectio viij.

SCiat ígitur seruus Christi vas suum possidére in sanctificatióne, glorificet, & portet Deum in córpore suo: nec dúbium, quin fidélem in módico seruum supra multa constituat Dóminus liberális & diues. Supra multa planè, quóniam constituet eum dóminum domus suæ, & príncipem omnis posseſſiónis suæ. Neque id vobis incredíbile videátur, Fratres, tanquam à me ipso id loquar, quóniam véritas ipsa manifésté id pollicétur; cuius de promiſſióne omninò dubitáre non licet. Beátus, ait, seruus ille, quem cum vénerit Dóminus eius, inuénerit sic faciéntem. Amen dico vobis, quóniam super ómnia bona sua constituet eum.

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix. de S. Emerentiana V. & M. Si autem hoc festum contingat transferri, tunc dicenda erit sequens Lectio ix.

TVnc fidélis seruus constitúitur super ómnia bona Dómini sui, cùm in gáudium eius merétur intráre, & cum eo deinceps lætári in vniuérsis, in cunctis gaudére, in ómnibus delectári. Etenim qui adhæret Deo, Apóstolo teste, vnus cum eo spíritus efficitur; & volúntas eius omninò diuínæ adhærens voluntáti fit vna cum ea, vt nihil iam, quod contrà eam sit, inueniátur in ómnibus creatúris, sed vniuérsa fiant, vel magis máneant pro eius arbítrio.

DIE XXVI. IANVARII.

In Festo Sancti Alberici Abbatis.

Duplex. Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, terréna pro te calcántiū mercedes magna nimis: da nobis exémplo & intercessióne beáti Albérici abbátis, cuius hódiè solémnia celebrámus, temporália ómnia despícere, & ad ætérna tota mentis intentióne festináre. Per Dóminum.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ALbéricus in Gállia ortus, adoléscens humánis diuinísque litteris non mediócriter excúltus, régulam sancti patris Benedicti proféssus est sub sancto Robérto abbáte, à quo Molisménsis monastérij Prior constitútus reparándæ collápsæ disciplínæ sédulò inuigiláuit. Pósteà maióris vitæ austeritátis percúpidus, vnà cum sancto Stéphano, & duóbus álijs mónachis in erémum, cui Viuicus nomen erat, secéssit. Anno veró humánæ salútis millésimo nonagésimo octáuo in sylua Cabilonénsis diœcésis Cistércium vocáta, Albéricus & Stéphanus cum sócijs Cisterciénsi Ordini inítium dedérunt, eíque sanctus Robértus primus Abbas præfuit. Beáto Robérto iussu summi Pontíficis Molísmum regrésso Albéricus regulári electióne suffectus est, qui incredíbili regularis disciplínæ rigóre in nouum monastérium introdúcto Ordinem suum auctoritáte Apostólica Paschális secúndi Pontíficis máximi confirmári curáuit. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

ANgelórum Regínæ primos illos pios Patres religiónem suam his verbis deuouísse narrátur. Quóniam gloriósæ Dei Genitrícis Vírginis Maríæ vita ínclyta, mirífica dígnitas & sánctitas exímia cunctas illústrat ecclésias, régulat, & infórmat, omnes ecclésiæ nostræ conuentuáles in ipsius honórem fundéntur, & méritò dedicéntur. Ob hoc, & ipsa sacri huius institúti Patróna, Dómina, Protéctrix,

ctrix, & Aduocáta nominétur. Quarè vt ipsórum affectum sanctíssima Virgo compensáret, eos non solùm in clientélam, verùm étiam in filios adoptáuit crebra apparitióne id testáta. Cùm enim aliquándò beátus Albericus oratióni vacáret, appáruit ei piíssima Mater, Ordinis ipsius propagatiónem promísit & adiécit: Ego Ordinem istum vsquè in finem séculi prótegam & defendam.

℟. Amáuit eum. *Lectio vj.*

Iterùm eidem patri Albeŕico, eiúsque mónachis matutínas horas deuótè canéntibus, Deípara Virgo cœléstibus Spiritibus circumstipáta se conspiciéndam dedit, præferens mánibus cándidam cucúllam, eámque stupéntis Alberici cápiti impósuit, simúlque monachórum in choro psalléntium cucúllæ, quæ anteà nigri erant colóris, repéntè candidíssimo instar niuis colóre sunt imbútæ. Postrémò beátus Albericus plenus diérum & meritórum in grauem morbum íncidit, statímque diuínis mystérijs réfici vóluit. Mónachos eius óbitum lácrymis proséquentes, læto ánimo esse iussit, promíttens eis propagatiónem Ordinis, & ætérnam glóriam. Deindè ipse fidei symbolum clara voce recitáuit, Litaniásque perlégit; cumque ad hæc verba peruenísset: Sancta Maria ora pro nobis, fácies eius cœpit mirè claréscere, & mox velut in somnum léuiter solútus beátum spíritum effláuit. Post óbitum plúribus miráculis cláruit, fuisque mónachis se frequénter spectábilem præbuit, eos ad omne sanctitátis opus hortátus. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Lectio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 19.*

In illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declamat. de Colloquio Simonis cum Iesu.

Fidélis sermo, & dignum omni acceptióne collóquium Simónis Petri & Iesu. Familiáris síquidem, & amica salúti obediéntia est, sed obediéntia firma & stábilis, quæ fundáta est supra petram. Mélior est enim obediéntia, quàm víctimæ, & acquiéscere nolle, vt peccátum hariolándi est. Vndè & vitæ quoquè ipse Saluátor prætulit hanc virtútem, éligens magis ánimam pónere, quam obediéntiam non implére. Postrémò & ipsum nomen Iesu, quod est super omne nomen, in quo fléctitur omne genu, Apóstolo teste, obediéntiæ remunerátio est. Libet proíndè sacratíssimo huic interésse collòquio, & íntima cordis áure percípere, quæ dicúntur. ℟. Iste est.

Lectio viij.

Arbitror enim verba lectiónis huius ea esse, de quibus ad immortálem Sponsum à fínibus terræ clamat Ecclésia: proptèr verba labiórum tuórum ego custodíui vias duras. Hæc, nempè, sunt verba, quæ contémptū mundi in vniuérso mundo, & voluntáriam persuasére homínibus paupertátem. Hæc sunt, quæ mónachis cláustra replent, desérta anachorétis. Hæc, inquam, sunt verba, quæ Ægyptum spóliant, & óptima quoquè eius dirípiunt. Hic sermo viuus & éfficax, conuértens ánimas fidéli æmulatióne sanctitátis, & veritátis promissióne fidéli. Dixit enim Simon Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia. Benè, óptimè, & non ad insipiéntiam sibi. Nam & mundus transit, & concupi-

ſcéntia eius, & relínquere hæc magis éxpedit, quam relinqui. Eccè, inquit, nos relíquimus ómnia, & ſecúti ſumus te. Nimírum, quia exultáuit vt gigas ad curréndam viam; nec curréntem ſequi póteras onerátus, ſed nec inútilis commutátio pro eo, qui ſuper ómnia eſt, ómnia reliquiſſe. ℟. Sint lumbi veſtri.

Lectio ix.

NAm & ſimul cum eo donántur ómnia, & vbi apprehénderis eum, erit vnus ipſe ómnia in ómnibus, qui pro ipſo ómnia reliquérunt. Omnia ſanè díxerim, non tantùm poſſeſſiónes, ſed étiam cupiditátes, & eas máximè. Plus enim concupiſcéntia mundi; quam ſubſtántia nocet. Et hæc fugiendárum cauſa diuitiárum præcípua eſt, quod aut vix, aut nunquam ſine amóre váleant poſſidéri. Limóſa síquidem & glutinóſa nimis non modò extérior, verùm étiam intérior ſubſtántia noſtra vidétur, & fácilè cor humánum ómnibus, quæ frequéntat, adhæret.

DIE XXVIII. IANVARII.

In Feſto S. Amedeï Epiſcopi & Confeſſ. Duplex.

In Hymno. Iſte Conféſſor, *dicatur*, Hac die lætus méruit ſupremos, laudis honóres.

Oratio.

EXcita, Dómine, intercedénte beáto Amedéo Pontífice & Confeſſóre, tuórum corda fidélium, vt ſacris inténta doctrínis, & intélligant quod ſequántur, & ſequéndo fidéliter apprehéndant. Per Dóminum noſtrum.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

AMedéus de Caſtro, quod dícitur Coſta propè ſanctū Antónium in agro Viennénſi in Allobrógibus ex proſápia Conrádi Romanórum Regis oriúndus vnà cum patre Amedéo & álijs nobílibus viris in monaſtérium Bonæuállis Ordinis Ciſterciénſis ſeſe recépit. Amedéo genitore ac ſócijs ſacro hábitu indútis, Amedéus fílius, útpotè qui nimis puer erat, in cœnóbio reténtus eſt, lítteris erudiéndus, ac adúlta ætáte Deo cum patre mancipándus. Ratus autem génitor, fílium ſuum ex ſapiéntum præceptórum inópia parùm in ſtúdijs profectúrum, relicta Bonauálle, Cluniacum tránſijt, vbi ſimul cum fílio honorificentíſſimè ſuſcéptus eſt. Hinc noua diſsidia & ſimultátes inter Cluniacénſes & Ciſterciénſes mónachos exórtæ; quas Petrus venerábilis abbas deſcripſit, & ſanctus pater abbas Bernárdus compónere ſtúduit, ac apologíam ſcríbere aggréſſus eſt. Interim Cluniacénſes Amedéum adoleſcéntem in Germániam ad Imperatórem mittunt, vt à peritióribus magíſtris edocerétur. ℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

DEfúncto Conrádo Rege, Amedéus humánis ac diuínis lítteris óptimè inſtrúctus Claramuállem petijt, vbi à ſancto Bernárdo amantíſſimè recéptus, póſtmodùm ab eódem ſancto Patre, plaudénte toto Claræuallénſi conuéntu, Altæcúmbæ cœnóbio, mónachis eiúſdem loci id ipſum enixè peténtibus, abbas prǽficitur. Sed magis magíſque in dies crebreſcénte ſanctitátis ac ſapiéntiæ venerábilis abbátis fama, Lauſannénſis ciuitas próprio antiſtite deſtitúta totius cleri & pópuli conſénſu Amedéum epiſcopum elégit, quod onus cùm ipſe ſuſcípere detrectáret, ſummi Pontíficis iuſſu diuínæ diſpoſitióni acquiéuit, ac memor illius Apoſtólici oráculi, opórtet, epiſcopum eſſe irre-

pre-

prehensibilem, ómnium virtútum splendóre, toti Ecclésiæ mirabíliter illúxit. Lausannénsi ecclésiæ multa sanctus præsul impéndit beneficia. Amedéum Gebennárum cómitem, qui arcem munitíssimam ad expugnándam ciuitátem Lausannénsem in eminentióre propè vrbis mœnia loco per longam obsidiónem eréxerat, non tam armis, quàm prudéntia deuíctum, máchinam ipsam fúnditus euértere cómpulit.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

EVgénium tértium Pontíficem Máximum, Conrádum Regem, ac Fridericum Imperatórem ad indúlta iam dudum concéssa confirmánda, & ad noua instauránda priuilégia suæ ecclésiæ propensíssimos hábuit. Ipse Fridericus in litteris ad illum datis eum vocáuit cancellárium suum, ac génere, nobilitáte, & fidelitáte sibi adstrictum. Fama est, sanctum virum in die sanctæ Agnétis natum, imbuéndum literis tráditum, órdinem proféssum, & abbátem creátum. Quarè eidem vírgini deuótior, sacra illius dúplici festo instítuit per totam suam diœcésim peragénda. Concinnáuit octo homilias in laudē Beatíssimæ Deíparæ planè ígneas, dulces, & quæ in senténtijs grauitátem præséferunt, in verbis elegántiam non exclúdunt. Postquàm autem Lausannénsibus annis quatuórdecim sanctíssimè præfuísset, anno humánæ salútis millésimo centésimo quinquagésimo octáuo è vita migráuit, & in Sanctórum númerum fuit relátus. ℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 24.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: vigiláte, quia nescitis, qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 17. & 77. in Cantica.

VIgiles esse & sollíciti circa opus nostræ salútis, prophético docémur & monémur exémplo. Nunquam sanè sine nostra consciéntia magistra únctio, quæ docet de ómnibus, tollátur à nobis, si duplicáto vólumus múnere non fraudári. Nunquam, cùm vénerit, inuéniat imparatos, sed semper vultus suspénsos; expansósque habéntes sinus ad largam Dómini benedictiónem. Quales quærit? Símiles homínibus expectántibus Dóminum suum, quandò reuertátur a núptijs, qui útique ab illis supérnæ mensæ copiósis delícijs vácua nunquam reuértitur manu.

℟. Amauit eum.

Lectio viij.

VIgilándum proindè, & vigilándum omni hora, quia nescimus, qua hora Spíritus ventúrus sit, seu íterum abitúrus. It & redit Spíritus, & qui stat eo tenénte, deferénte cadat, necésse est. Quem autem dabis mihi de número Præpositórum, qui non plus inuígilet subditórum vacuándis marsúpijs, quam vítijs extirpándis? Vbi qui orándo flectat iram; qui prædicet annum placábilem Dómino? Sed relinquámus illos venditóres Sponsæ, non inuentóres, & inquirámus pótiùs illos, à quibus Sponsa se inuéntam lóquitur. Et quidem illórum isti sortiti sunt minístérij locum, sed non zelum. Succesóres omnes cúpiunt esse, imitatóres pauci. ℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix. de S. Agnete secundò, vt in Breuiario eadem die. Si autem hoc Festum transferendum erit, tunc dicetur Lectio sequens.

Lectio ix.

VTinam tam vígiles reperiréntur ad curam, quàm álacres currunt ad cáthedram! Vigilárent útique sollícitè seruántes ab illis inuéntam, sibi créditam. Parùm autem est nostris vigilibus, quod non seruant nos, nisi & perdant. Alto quippe demérsi obliuiónis somno ad nullum domínicæ comminatiónis tonitruum expergiscúntur, vt vel suum ipsórum periculum expauéscant. Inde est, vt non parcant suis, qui non parcunt sibi, periméntes páritèr & pereúntes. Te Deum.

DIE XXX. IANVARII.

In Festo Sancti Gerardi Conf essoris. Duplex.

In Hymno. Iste Conféssor, *dicatur*, Hac die lætus méruit suprémos, laudis honóres. *Oratio.*

DEvs, qui ánimam beáti Gerárdi ánimæ sancti Bernárdi fratris in religióne & sanctitáte ità conglutinásti, vt vna & eádem in Christo esse viderétur, quæsumus vtriúsque interuéntu, mentes nostras tibi in caritáte coniúnge, vt omnes simul in spíritus vnitáte tibi inseruiéntes in terris, te vno pérfrui mereámur in cœlis. Per eúmdem Dñm.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

De Sermóne Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

Ex Serm. 26. in Cantica.

CErnitis, ò filij, quam iustus sit dolor meus pro subtrácto mihi Gerárdo. Frater ille erat génere, sed religióne germánior. Infirmus córpore eram, & ille portábat me, pusillus corde eram, & confortábat me, piger & négligens, & excitábat me, impróuidus & obliuiósus, & commonébat me. Quis ità mihi pernecessárius? cui æquè diléctus ego? Quó mihi auúlsus es? homo vnánimis, hómo secúndùm cor meum? Habes certè, ò Gerárde, pro me tantillo repósitam tibi Christi præséntiam, nec dispéndium sentis abséntiæ à nobis tuæ, angelórum admixtus choris, ingréssus abyssum lúminis, atque illó pélago ætérnæ felicitátis absórptus, cui affatim sui, suorúmque cópiam Dóminus maiestátis indúlsit. Déderat autem illi Dóminus linguam erudítam, vt sciret, quandò debéret proférre sermónem, ità enim in prudéntia responsórum suórum, & in grátia data sibi désuper, & doméstícis satisfaciébat, & éxteris, vt penè me nemo requíreret, cui prior fortè Gerárdus occurrisset. Quis vácua ab eo recéssit manu? Si diues, consilium, si páuper, subsídium reportábat. Nec quærébat, quæ sua sunt, qui se médijs ingerébat curis, vt mea in Dómino stúdia vtcúnque líbera essent. Siquidem plús ómnibus laborábat, & minùs ómnibus accipiébat, ita vt sæpè, cum álijs necessária ministráret, egéret ipse in plúribus.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

CVr enim secúrus intus non essem, cum te scirem agéntem foris manum déxteram meam, lumen oculórum meórum, pectus meum & linguam meam? Et quidem indeféssa manus, óculus simplex, pectus consílij, lingua loquens iudicium. Sed quid dixi, foris agéntem illum? Quasi intérna Gerárdus nesciret, ac spirituálium expers esset donórum. Norunt qui illum norunt spirituáles, quam verba eius spíritum redoléreat. Norunt contubernáles, quam mores eius, & stúdia non carnem sáperent, sed feruérent spíritu. Quis illo rigidior

dior in custódia disciplínę? quis in castigándo corpus suum districtior, suspénsior, vel sublimior in contemplándo, subtilior in disserendo? Quótiès cum eo disserens ea didici, quæ nesciébam; & qui doctúrus aduéneram, doctus magis abscéssi? Nec mirum de me, cum magni ac sapiéntes viri id ipsum nihilóminùs ex illo sibi accidisse testéntur. Non cognóuit literatúram, sed hábuit literarum inuentórem sensum, hábuit & illuminántem spíritum. Nec in máximis tantùm, sed in minimis máximus erat. Sciéntibus ista loquor, & adhuc plura his de illo, & maióra compértis. Parco tamen, quia caro mea & frater est. Méritò ex eo pendébam totus, qui mihi totum erat. Adhæsit ánima mea ánimæ illius, & vnam fecit de duábus, non consanguínitas, sed vnanimitas.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

CArnis quidem necessitúdo non défuit, sed plus iunxit societas spíritus, consénsus animórum, morum confórmitas. Meus Gerárdus erat, meus planè. An non meus, qui frater sánguine fuit, professióne filius, sollicitúdine pater, consors spíritu, íntimus affectu? Ille recépit corónam quam méruit, ego quam débui pœnam. Non enim dúbium, quin ad illos íeris, quos circa médiū extrémę noctis tuæ inuitábas ad laudem, cum in vultu & voce exultatiónis súbitò erupísti in illud Dauídicum, stupéntibus, qui assistébant. Laudáte Dóminum de cœlis, laudáte eum in excélsis. Iam cantándo móritur homo, & moriéndo cantat. Gerárdus per médias mortis fáuces transit ad pátriam, non modò secúrus, sed & lætabúndus & laudans. Accítus sum ego ad id miráculi, & cum extréma iam psalmi ille, me audiénte clara voce compléſſet, suspíciens in cœlum ait: Pater in manus tuas comméndo spíritum meum. Et répetens eúndem sermónem, ac frequéntèr ingéminans Pater, Pater, conuérsus ad me, exhilaráta quidem fácie, quanta, inquit, dignátio Dei patrem hóminum esse! quanta hóminum glória Dei filios Dei esse & hæredes! nam si filij & hæredes. Sic cantábat quem nos lugémus: in quo & meum, fáteor, luctum penè in cantum conuértit, dum inténtus glóriæ eius, própriæ ferè misériæ obliuíscor.

℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.* 11.

IN illo témpore: Respóndens Iesus, dixit. Confiteor tibi Pater, Dómine cœli & terræ: quia abscondísti hæc à sapiéntibus & prudéntibus, & reuelásti ea páruulis. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Tractatu de Gradibus Humilitatis cap. 1. *&* 2.

SE propónit Saluátor humilitátis exémplum, mansuetúdinis formam. Discite, inquit, à me, quia mitis sum, & húmilis corde. Si imitáris eum, non ámbulas in ténebris, sed habébis lumen vitæ. Quid est lumen vitæ, nisi véritas? quæ illúminans omnem hóminem veniéntem in hunc mundum, osténdit vbi sit vera vita. Accipe & áliud. Confiteor tibi Pater, Dómine cœli & terræ, quia abscondísti hæc, haud dúbium, quin veritátis secréta à sapiéntibus & prudéntibus, idest, à supérbis, & reuelásti ea páruulis, hoc est, humílibus. Et in hoc appáret, quod véritas, quę supérbis abscónditur, humílibus reuelátur.

℟. Iste est.

Lectio

Lectio viij.

HVmílitas namque est virtus, qua homo veríssima sui agnitióne sibi ipsi viléscit. Hæc autem cónuenit his, qui ascensiónibus in corde suo dispósitis, de virtúte in virtútem, idest, de gradu in gradum proficiunt, donec ad culmen humilitátis peruéniant, in quo velut in Sion, idest, in speculatióne pósiti veritátem prospíciant. Vnde Dóminus clamat: Veníte ad me omnes, qui laborátis, & oneráti estis, & ego vos reficiam. Veníte, inquit. Quò? Ad me veritátem. Quà? per humilitátem. Quo fructu? Ego vos reficiam.

℟. Sint lumbi vestri. *Lectio ix.*

SEd quæ est reféctio, quam véritas ascendéntibus promíttit, peruenientibus reddit? An fortè ipsa est cáritas? Ad hanc quippe, vt ait beátus Benedíctus, ascénsis ómnibus humilitátis grádibus mónachus mox peruéniet. Verè dulcis & suáuis cibus cáritas, quæ fessos álleuat, débiles róborat, mæstos lætíficat. Iugum dénique veritátis facit suáue, & onus leue. Bonus cibus cáritas, quæ média in férculo Salomónis consístens, diuersárum odóre virtútum velut diuérsi géneris fragrántia pigmentórum, esuriéntes réficit, incúndat reficiéntes. Ibi síquidem appónitur pax, patiéntia, benígnitas, longanímitas, gáudium in Spíritu sancto, & si quæ sunt aliæ veritátis, seu sapiéntiæ generatiónes, apparántur in illa. Bona ergò via humilitátis, qua véritas inquíritur, cáritas acquíritur, generatiónes sapiéntiæ participántur.

Te Deum.

DIE IV. FEBRVARII.

Anniuersarium solemne pro Episcopis, Abbatibus, & alijs Superioribus Ordinis defunctis. Oratio. Deus, qui inter Apostólicos Sacerdótes.

DIE VI. FEBRVARII.

In Festo S. Guilielmi Episc. & Confess. Duplex.

In Hymno. Iste Conféssor, *dicatur,* Hac die lætus méruit suprémos, laudis honóres. *Oratio.*

OMnípotens Deus, qui beátum Guiliélmum antístitem pópulo tuo præésse, & quibus præerat, verbo & exémplo prodésse voluísti, eódem intercedénte, pastóres Ecclésiæ tuæ cum grégibus sibi commíssis dírige in viam salútis ætérnæ, vt omnes, te donánte, tibi plácita cúpiant, & tota virtúte perfíciant. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BEátus Guiliélmus à primæua ætáte auúnculo suo Suessionénsi archidiácono à paréntibus tráditus est, móribus & lítteris informándus. Post hæc cum in Suessionénsi, & in Parisiénsi ecclésia canónicus efféctus esset: nóxia sǽculi blandiménta fúgere géstiens, ad Grandimonténsem erémum conuoláuit: ac póstmodùm maióri ánimæ securitáti consulens, ad Pontiniacénse Cisterciénsis Ordinis monastérium se tránstulit. Fama pietátis ac virtútum ipsius in dies excrescénte, primò fontis Ioánnis, deindè Károli loci propè Siluanéctū abbas efficitur: tandémque in primátem Bituricénsis ecclésiæ eléctus est.

℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

IN huius dignitátis fastígio collocátus, simul cum exterióri hábitu, ac prístina victus austeritáte eámdem mentis humilitátem, oratiónum instántiam, morúmque sanctitátem, quam ánteà retínuit. Fuit ipsius in páuperes misericórdia exúberans: erga omnes afflíctos singuláris cáritas;

tas; in sustinéndis contradictiónibus & persecutiónibus mira patiéntia: dénique pro cathólicæ veritátis defensióne zelus admirábilis, itaut étiam sénio conféctus contra hæréticos Albigénses profectiónem paráret, votísque satisfecísset, nisi aduérsa córporis valetúdine præpeditus fuísset. ℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

INgrauescénte morbo, cum óbitus sui diem certò præsciret, se sacramentórum præsídio matúrè præmuníri curáuit: ac nocte insequénti compléto matutinali officio, quod coram se cantári iussérat, depósitis pontificálibus vestiméntis, se próprio nisu depónens in terram, signáculū crucis adstántibus cóntulit: moxque cum ipsa benedictiónis grátia spíritum feliciter emísit. ℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 25.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis parábolam hanc: homo péregrè profíciscens vocáuit seruos suos, & trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis. *Epist. 42.*

FIdélis Póntifex, qui bona quælibet per manus suas transeúntia, siue diuina benefícia ad hómines, siue hóminum vota ad Deum, columbino intuens óculo, nihil sibi retentat de ómnibus. Nec pópuli requírit datum, sed lucrum, nec Dei glóriam vsúrpat sibi. Accéptum taléntum non ligat in sudário, sed partitur nummulárijs, à quibus, & vsúras récipit non sibi, sed Dómino. Non habet fóueam vt vulpes, non tanquam vólucres nidum, non lóculos quómodò Iudas, non dénique, sicut nec María locum in diuersório. Imitátur profectò illum, qui non habébat vbi reclináret caput: factus in præséntiárum tanquam vas pérditum, quandóque procul dúbio futúrum vas in honórem, & non in contuméliam. Perdit namque ánimam suam in hoc mundo, vt in vitam ætérnam custódiat eam. ℟. Amáuit eum.

Lectio viij.

Lib. 4. de consideratione cap. 6.

QVid enim Epíscopo túrpius, quā incúmbere supelléctili & substantiólæ suæ, scrutári ómnia, sciscitári de síngulis, mordéri suspiciónibus, mouéri ad quæque pérdita vel negléćta? Non ita ille Ægyptius, qui Ioseph ómnibus tráditis, ignorábat, quid habéret in domo sua. Homo sine fide, fidem tamen hábuit seruo, super ómnia bona sua constituens eum: & hic erat alienígena. Mira res! satis superque epíscopi ad manum habent, quibus ánimas credant, & cui suas commíttant facultátes non inueniunt.
℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix. de S. Dorothea Virg. & Mart. Quod si hoc festum contingat transferri, nona Lectio dicitur, vt sequitur.

Lectio ix.

OPtimi, vidélicet, æstimatóres rerum, qui magnam de mínimis, paruam aut nullam de máximis curam gerant. Sed vt liquidò datur intélligi, patiéntiùs férimus Christi iactúram, quam nostram. Quotidiánas expénsas quotidiáno reciprocámus scrutínio, & contínua Domínici gregis detriménta nescímus. De prétio escárum, & número panum cum minístris quotidiána discússio est: rara ádmodùm cum presbyteris celebrátur collátio de peccátis populórum. Cadit ásina, & est, qui súbleuet eam, perit ánima, & nemo est, qui réputet.

DIE

DIE X. FEBRVARII.

In Festo Sanctæ Scholasticæ Virginis.

Duplex secundæ Classis.

Post. Hymnum Vesp. *Isa.60.*

℣. Quæ est ista, quæ vt nubes volat.

℟. Et quasi colūba ad fenéstras suas?

Ad Magnificat in vtrisque Vesperis.

Antiph. Dedit mihi Dóminus pennas sicut colúmbæ, volábo, & requiéscam. *Oratio.*

DEvs, qui beátæ vírginis tuæ Scholásticæ ánimam, ad ostendéndam innocéntiæ viam, in colúmbæ spécie cœlum penetráre fecísti, da nobis, eius méritis innocénter víuere: vt ad ætérna mereámur gáudia perueníre. Per Dóminum.

IN I. NOCTVRNO.

De Cánticis Canticórum.

Lectio j. *Cap.2.*

EGo flos campi, & lílium conuallium, sicut lílium inter spinas, sic amíca mea inter fílias. Sicut malus inter ligna syluárū, sic diléctus meus inter fílios. Sub vmbra illíus, quem desideráueram, sedi, & fructus eius dulcis gútturi meo. Introdúxit me in cellam vinariam, ordináuit in me caritátem. Fulcíte me flóribus, stipáte me malis, quia amóre lángueo.

℟. Veni elécta mea. *Lectio ij.*

QVis mihi det te fratrem meum sugéntem úbera matris meæ, vt inuéniam te foris, & deósculer te, & iam me nemo despíciat? Apprehéndam te, & ducam in domum matris meæ: ibi me docébis, & dabo tibi póculum ex vino condito, & mustum malórum granatórum meórum. ℟. Diffúsa. *Lectio iij.*

LÆua eius sub cápite meo, & déxtera illíus amplexábitur me. Adiúro vos fíliæ Ierúsalem, ne suscitétis, neque euigiláre faciatis diléctā, donec ipsa velit. Quæ est ista, quæ ascéndit de desérto delícijs áffluens, innixa super diléctum suum? Pone me vt signáculum super cor tuum, vt signáculum super bráchium tuū, quia fortis est vt mors diléctio, dura sicut inférnus æmulátio. Lámpades eius, lámpades ignis atque flammárum. Aquæ multæ non potuérunt extínguere charitátem, nec flúmina óbruent illam: Si déderit homo omnem substántiam domus suæ pro dilectióne, quasi nihil despíciet eam.

℟. Spécie tua.

IN II. NOCTVRNO.

Ex Libro secúndo Dialogórum sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap.33.*

SCholástica beatíssimi patris Benedícti soror, omnipoténti Dómino ab ipso infántiæ témpore dedicáta, ad eum semel per annum veníre consuéuerat. Ad quam vir Dei non longè extrà iánuam in possessióne monastérij descendébat. Quadam verò die venit ex more, atque ad eam cum discípulis venerábilis eius descéndit frater, qui totum diem in Dei láudibus, sacrísque collóquijs ducéntes, incumbéntibus iam noctis ténebris simul accepérunt cibum. Cumque adhuc ad mensam sedérent, & inter sacra collóquia tárdior se hora protráheret, eádem sanctimoniális fœmina soror eius eum rogáuit, dicens: quæso te, vt ista nocte me non déseras: vt vsque mane de cœléstis vitæ gáudijs loquámur. Cui ille respóndit: quid est quòd lóqueris soror? manére extra cellam nullátenus possum. Tanta verò erat cœli serénitas, vt nullá in áere nubes apparéret. Sanctimoniális autem fœmina, cùm verba fratris negántis audiuísset, insértas digitis manus super mensam pósuit, & caput in mánibus omnipoténtem Dóminum rogatúra declinánit. ℟. Propter veritátem.

Lectio

Lectio v.

CVmque leuáret de mensa caput, tanta coruscatiónis, & tonitrui virtus, tántaque inundátio plúuiæ erúpit: vt neque venerábilis Benedíctus, neque fratres, qui cum eo áderant, extra loci limen, quo conséderant, pedem mouére potúerint. Sanctimoniális quippè fœmina, caput in mánibus declinans, lacrymárum flúmium in mensam fúderat, per quas serenitátem áeris ad plúuiam traxit. Nec pauló tárdiùs post oratiónem inundátio illa secúta est, sed tanta fuit conueniéntia oratiónis, & inundatiónis, vt de mensa caput iam cum tonitruo leuáret: quátenus vnum, idémque esset moméntum, & leuáre caput, & plúuiam depónere. Tunc vir Dei inter corúscos, & tonítruos, atque ingéntis plúuię inundatiónem, videns se ad monastérium non posse remeáre, cœpit cónqueri contristátus, dicens: Parcat tibi omnípotens Deus soror, quid est quod fecísti? Cui illa respóndit: ecce rogáui te, & audire me noluísti: rogáui Deum meum, & audíuit me: modò ergo, si potes, egrédere, & me dimíssa, ad monastérium recéde.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

IPse autem exire extra tectum non valens, qui remanére sponte nóluit in loco, mansit inuitus. Sicque factum est, vt totam noctem peruigilem dúcerent, atque per sacra spiritális vitæ collóquia se se vicária relatióne satiárent. Cumque die áltero éadem venerábilis fœmina ad cellam própriam recessísset, vir Dei ád monastérium rédijt. Cum ecce post triduum in cella consístens, eleuátis in áera óculis vidit, eiúsdem soróris suæ ánimam de córpore egréssam in colúmbæ spécie cœli secréta penetráre. Qui tantæ eius glóriæ congáudens, omnipoténti Deo in hymnis, & láudibus grátias réddidit, eiúsque óbitum frátribus denunciáuit. Quos étiam prótinus misit, vt eius corpus ad monastérium deférrent, atque in sepúlchro, quod sibi ipsi paráuerat, pónerent. Quo facto cóntigit, vt quorum mens vna semper in Deo fúerat, eórum quoque córpora, nec sepultúra separáret.

℟. Afferéntur regi.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæm. *Lectio vij. Cap. 25.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis parábolam hanc: símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbuiam sponso, & sponsæ. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Sermone 109. de Diuersis.

CAueámus, fratres, ne vasórum ínterim vácuo splendóre decepti, seró cónqueri habeámus, quod lámpades nostræ extinguúntur. Ego enim reor, mínimè fuisse accénsas, quæ tunc vidéntur extingui: sic nempè habes: símile est regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas, accipiéntes dixit, non accendéntes. Quómodò enim accendérunt, quæ non sumpsérunt óleum secum? Aut vbi ignis matéria défuit, quómodò ignis fuit? At lucet cástitas étiam ex se ipsa. Sed quantò lucídior lampas ardens, quam sine igne, tantò púlchrior casta generátio cum caritáte. Sic & à céteris voluptátibus temperántia, & patiéntia in aduersitátibus, honéstas in conuersatióne, & circumspéctio in sermóne, eleemósyna quoque & eiúsmodi ópera pietátis naturáli quadam

dam placére grátia, & velut ingénito decóre étiam apud fátuas vírgines renitére videntur. At quóniam vítrea magis, quam ígnea claritáte fulgébant, eo ipso lámpades suas arbitrabántur extíngui, quo nimírum inánem hunc splendórem ab ætérna conspéxerint luce reprobári.

℟. Hæc est virgo,

Lectio viij.

Ex Serm. de S. Ioanne Baptista.

EST tantùm lucére vanum, tantùm ardére parum: ardére, & lucére perféctum. Audi quid dicat scriptúra: Sápiens pérmanet vt sol, stultus autem vt luna mutátur. Quia enim splendet luna sine feruóre, modò plena, modò exígua, modò nulla vidétur. Mutuátum síquidem lumen nunquam in eódem pérmanet statu, sed crescit, déficit, extenuátur, annihilátur, & pénitus non compáret. Sic qui consciéntias suas in aliénis lábijs posuérunt, modò magni, modò parui sunt, modò nulli, secúndùm quod adulántium linguis, vel vituperáre placúerit, vel laudáre. At verò solis splendor ígneus est, & cum feruet ácriùs, étiam óculis lucídior exhibétur. Sic sapiéntis ardor intérnus foris lucet: & si non ei datur vtrúmque, curat semper ardére magis, vt Pater suus, qui videt in abscóndito, reddat ei. ℟. Média nocte.

Lectio ix.

VÆ nobis, fratres, si luxérimus tantùm. Nam lucémus, quidem, & magnificámur ab homínibus. Sed mihi pro mínimo est, vt ab humáno iúdicer die. Qui enim iúdicat me, Dóminus est, qui feruórem ab homínibus éxigit, splendórem verò non ita. Singuláriter Apóstolis, & apostólicis viris dicitur. Lúceat lux vestra coram homínibus, nimírum, tanquam accénsis, & veheménter accénsis, & quibus non timétur à flatu quólibet; aut impulsióne ventórum: sunt enim, qui non eò lucent, quia feruent, sed magis feruent, vt lúceant, at isti planè non feruent caritátis spíritu, sed stúdio vanitátis. Non sit autem tibi nisi módicum ólei, quo vngaris, velis illud in vase tutiùs, quam in lámpade possidére.

Te Deum laudámus.

Post Hymnum ad Laudes. Cant. 1.

℣. Ecce tu pulcra es amíca mea.

℟. Ecce tu pulcra es óculi tui columbárum.

Ad Benedictus, Antiphona.

Surge, própera amíca mea, colúmba mea, formósa mea, veni, & áccipe corónam, quam tibi Dóminus præparáuit in ætérnum.

Si hoc festum celebretur in Quadrages. Lectio nona erit de Homil. Feriæ occurr.

Si dies Octaua veniat in die Cinerum, nihil fit de ea, neque commemoratio, sed terminetur Octaua post Nonam Feriæ tertiæ antecedentis diem Cinerum.

Si infrà Octau. incidat dies Cinerum, nihil fit de Octaua, neque commem. in Laudibus, sed Officium fiat totum de die Cinerum cum solitis Precibus in Officio, & Psalmis Gradualibus. In secundis verò Vesp. resumatur Offic. de Octaua.

DIE XI. FEBRVARII.

Secunda die infra Octauam.

Inuitatorium, & Hymnus, vt in die Festi etiam per totam Octauam.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente. Quod si dies infra Octauam incidant in Quadragesimam, Lectiones primi Nocturni accipi debent ex Communi Virginum.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Venerábilis Bedæ Presbyteri.

Tomo septimo Operum eiusdem.

Lectio iv.

QVia beátæ Scholásticæ festiuitátem perágimus, fratres charíssimi,

ſimi, libet de eius vitę méritis áliquid de vita beatíſſimi patris Benedícti huic opúſculo introdúcere, vt quantæ excelléntiæ ſanctitátis fúerit, ſiléntio non tegátur; ſed primítùs omnipoténti Deo preces mittámus, qui ómnia in ſapiéntia fecit, vt ipſe donáre dignétur, quia dignátus eſt dícere: Qui ſitit, véniat, & bibat, & de ventre eius fluent aquæ viuæ, vt cępta ſic dignè proſequámur, vt tantæ vírginis pertíneat ad honórem, & veſtræ caritáti præbeat increméntum. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

SOror ígitur Benedícti Scholáſtica omnipoténti Dómino ab ipſo infántiæ témpore dedicáta, ad eum ſemel per annum veníre conſuéuerat. Primitus quidem virtútem tanti nóminis inquirámus, vt ſuo decóre orátio decúrrat. Scoláſtica enim à ſchola deriuátur, quæ eſt ſapiéntiæ nutrix; ab ipſa virtútum ómnium norma concréſcit, & tota virtus ánimi procax fit ad diſcéndum bona & mala, vt recto límite cúrrere poſſit viam ſalútis, quáliter peritúra mundi deſpiciat, ne obérrans, bonum ducat pro malo, malum pro bono, ténebras pro luce, & lucem pro ténebris, amárum pro dulci, & dulce pro amáro, & diſcérnere poſſit, quæ virtus ſit ſpíritus, quæ carnis, ne indiſcrétè cuncta péragens, ibi bonum eligere ſperet, vbi tota eſt malitiæ norma, vt eſt illud: qui non fúerit diſcípulus veritátis, erit magíſter erróris. ℟. Dilexiſti iuſtítiam.

Lectio vj.

SEd videámus, quis huius tantæ ſoróris poſſit eſſe germánus? per ómnia Benedíctus, non ſolùm nómine, ſed ópere, non ſolùm in terris, ſed étiam in cœlis. Iſta non philoſophórum ſchola, Scholáſtica facta, ſed Chriſti, mundi ludíbria ab infántia fúgiens cœléſtem ſibi ſponſum aptáuit, ſicut ille à pueritiæ ſuæ témpore abrúpta vitiórum, litterárum mundanárum Romæ ſtúdia cernens, ſeníli corde eum, quem in ingréſſu mundi poſúerat, pedem retráxit. ℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno deſumantur Lectiones tertij Noct. ex Feſto S. Franciſcæ Virginis die 27. Aprilis.

Ad Laudes, & alias Horas, omnia vt in die Feſti.

DIE XII. FEBRVARII.

Tertia die infrà Octauam.

IN II. NOCTVRNO.

De Sermóne Venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

O Quàm felix Núrſiæ tellus, tales quæ mittit alúmnos; nam Canópica regna áurea mittunt tyránnos, tu Chriſto proles ſuper æthera dignos! O felícia tantæ víſcera matris, quæ tali gérmine ſóboles mundo dedére, ideſt, benedictiónis, & ſapiéntiæ! Verè iſta eſt illa fértilis gleba, quæ ſumpto ſémine, áliud centéſimum, áliud ſexagéſimum fructum prodúxit. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

SEd cur ſemel in anno, ò ſancta Soror, ad fratrem veniébas? Fórſitan longitúdine itíneris à tua ténera planta formidábas? an munus parábas, quod ferres? an fórſitan tantùm te ſemel in anno fæcundábat bonus frater rore verbi cœléſtis, vt madefácta méntium prata ſufficerent ad increméntū ſalútis? an in mente habébas illud Salomónis: próhibe pedem tuum de domo próximi tui, ne fortè ſanátus óderit te? & illud: mel inueníſti, fili mi, cómede quod ſúfficit tibi, ne fortè ſatiátus euomas illud? ℟. Dilexiſti iuſtítiam.

Lectio vj.

SIc sic agant omnes soróres, non densis gréssibus fratrum limina frequéntent, non inéptas résonent fábulas, non munus déferant tantùm, quod tela depíngit, vel magístra manus adórnat, non olfactoriola, non variórum placéntas sapórum, sed eum Scholástica sacram Benedicti fratris requírite scholam, vt magis cibo cœlésti, quàm dono terréno satiáti, reuérti ad própria queátis.
℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones tertij Nocturni vt in Festo S. Lutgardis Virginis die 16. Iunij.

DIE XIII. FEBRVARII.

Quarta die infrà Octauam.

IN II. NOCTVRNO.

De Sermóne Venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

AD vírginem Scholásticam vir Dei Benedíctus non longè extrà iánuam in possessióne monastérij descendébat. Quàm sanctus, quàm pudícus, quàm discrétus accéssus! Vt frágilis sexus non lasséſceret, óbuius frater occúrrit, ne fortè labor itíneris frángeret mentis deuotiónem.
℟. Propter veritátem.

Lectio v.

AN illícitum cernébat, vt tanti limen cœnóbij calcári fœmíneo pede debuísset? an fortè seculárium latrátus vitábat, qui bonos monachórum mores caníno more deuástant, & hoc credunt in illis, quod suis malis áctibus ágere non recúsant; etsi hoc de tanto Patre sperare illícitum esset, de tenerióribus discípulis infláto gútture crispárent cachínnos? Idcircò non in seculárium, sed in própriis possessiónibus descendébat Pater almíficus.
℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

QVadam autem die venit ex more, atque ad eam cum discípulis venerábilis eius frater descéndit. Ex more enim venit, quia ex bona consuetúdine mentis appropinquábat, & fide non ficta. Quàm sanctus accéssus, quàm sanctus aduéntus, quàm pius cursus, qui magis amóre mentis currébat ad Christum, quàm deuotióne pedum ad fratrem, imò & ad Christum fratrem! nam & ipse dicit: si quis fécerit voluntátem Patris mei, qui in cœlis est, ipse meus frater, soror, & mater mea est.
℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno dicantur Lectiones tertij Nocturni vt in Festo S. Elisabeth die 18. Iunij.

In Vesperis fit commem. S. Valentini Presbyteri, & Mart. vt in Breuiario.

DIE XIV. FEBRVARII.

Quinta die infrà Octauam.

IN II. NOCTVRNO.

De Sermóne Venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

CVm adhuc ad mensam confidérent, & inter sacra collóquia tárdior se hora protráheret, eádem sanctimoniális fœmina soror eius eum rogábat, dicens: Quæso te, ne ista nocte me déseras, vt vsque mane áliquid de cœléstis vitæ gáudijs loquámur. Ad mensas sedent, cibum sumunt, vno dente charitátis rúminant panem, & collóquia sacra, vt vnum esset os, quo terrénum panem frángerent, & cœléstem. Nam venter plenus cibo, mens erat adhuc ieiúna verbo salútis, idcircò quasi famélica rogat, vt diuínis cibárijs mentem satiáret. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

CVi ille respóndit, quid est quod lóqueris Soror? manére extra cellam

cellam nullátenùs possum. Ecce percontátur frater forórem, magister discípulam, sanctus sanctám, quasi nésciens, quid dixerit soror. Sed ista inquisitio magis irascéntis est, quàm interrogántis, dum benè pater audísset, quid soror rogáuerit, tamquam si diceret: non benè est hoc, quod rogas, vt insólitus extra cellam máneam, quod implére mínimè possum. O sanctitátis amátor, quare germánæ dénegas, quod étiam extráneis præbes? Sed hoc relígio facit, non causa dolóris. Scis Dómini præcéptum: qui diligit patrem, aut matrem, aut fratrem, aut forórem plusquàm me, non est me dignus: ideóque ad assuétum recúrris oratiónis locum, vbi magis Deo, quàm foróri sólitus es adhærére. ℟. Dilexísti iustitiam.

Lectio vj.

SEd præsuménti voce dícimus; numquid non Deus hic est, vbi bona soror sacraménta Dei perquírit, cùm ipse dicat vbi duo, vel tres congregáti fúerit in nómine meo, in médio eórum sum? Ecce non rogat, vt longo te témpore cernat more paréntum, sed vnius noctis spátium poscit, quo præbeas collóquia sacra. Quam durè atténdis, sancte frater, preces foróris ob tuæ causam sacræ religiónis. Illa benè quærit, vt à te hábeat, tu similiter vt rédeas; illa fide, tu fide; illa amóre Dei, tu páriter vt illa: illa vt cum foróre in prædicatióne tempus noctis exóluas, tu, vt cum frátribus sólitas Dómino réferas laudes; sed quis è duóbus mélius? sequens senténtia monstrat. Tanta verò erat cœli serénitas, vt nulla in áere nubes apparéret. Verè nulla nubes esse pótuit, vbi erat lux vera, quæ illúminat omnem hóminem veniéntem in hunc mundum.

℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones tertij Nocturni, vt in Festo S. Hildegardis Virg. die 17. Septembris.

In Laudibus fit commem. S. Valentini Presbyteri, & Mart.

In Vesperis commem. SS. Faustini, & Iouitæ Martyrum, vt in Breuiario.

DIE XV. FEBRVARII.

Sexta die infrà Octauam.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

SAnctimoniális fœmina Scholástica, cum verba fratris negántis audisset, insértas dígitis manus super mensam pósuit, & caput in mánibus omnipoténtem Dóminum rogatúra declinauit. Dic, virgo beáta, cuius te schola dócuit, quæ contra magistrum senténtiam propónis? Numquid non dicit: perféctus omnis discípulus erit, si sit sicut magister eius? & in euangélio inquit; nésciat sinístra tua quid fáciat déxtera tua, & tu ambas manus inéctis?

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

ET illud, míttite in déxteram nauígij rete, & tu vtróque látere rectè immérgis? Ille à dextris oues cóllocat, tu étiam in sinistro? Psalmista hinc à déxtris ponit dicens: dixit Dóminus Dómino meo, sede à dextris meis; nec non, déxtera Dómini fecit virtútem, déxtera Dómini exaltáuit me: & in Cántino, déxtera tua, Dómine, glorificáta est in virtúte, & tu ista dérogans non solùm manus impléctis, sed étiam dígitos ínseris?

℟. Dilexísti iustitiam.

Lectio vj.

DOminus dicit in euangélio: tu autem, cum oráueris, intra in cubículum túum, & clauso óstio ora Patrem tuum. Et tu ad cœnam sedens

dens ante humános óculos, preces, lacrymásque fundis? Sed quàm laudánda sunt tua facta, ò sanctíssima fœminárum! Quid tu in concláui facis, quando tália paténti cœlo péragis? Nam ideò tibi vna est déxtera, læuaque pars, quià fábricam atténdis illis, qui nullam habent sinistram, vt dicit: vidit Deus cuncta, quæ fécerat, & erant valdè bona. Et in Cántico Canticórum: læua eius sub cápite meo, & déxtera illíus amplexábitur me. Et in Psalmo, manus tuæ, Dómine, fecérunt me, & plasmauérunt me. Et illud in Cántico: manus meæ stillauérunt myrrham.

℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno recitandæ sunt Lectiones tertij Noct. vt in Festo S. Elisabeth die 18. Iunij. Lectio nona erit de SS. Faustino & Iouita, vt in Breuiario.

In Laudibus fit commem. SS. Faustini, & Iouitæ Mart.

DIE XVI. FEBRVARII.

Die septima infrà Octauam.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

CVm beáta Scholástica leuáret de mensa caput, tantæ coruscatiónis, & tonítrui virtus, & tanta inundátio plúuiæ erúpit, vt neque venerábilis pater Benedíctus, neque fratres, qui cum eo áderant, extra loci limen, quo conséderant, pedem mouére potuíssent. Quam noua miràcula mundo, quam cunctis laudánda præcónia fecisti! Vbi nulla erat vmbra nubis, aer íntonat clamóribus omnes, & densa tonitrua sonant, vbi nullíus erat concússio venti. Nam vnus fons oculórum, & mensam rigábat lácrymis, & æther ímbribus arua.

℟. Propter veritátem. *Lectio v.*

STet nunc sancta chàritas fixa, stent immóbiles pedes fratérni, quod soror poscit, non déneget diléctio fratris: da volens, nolens pernox sacra collóquia Pater. Ecce ista præcéptum Dómini complet, petit, vt accípiat: quærit, vt inuéniat: pulsat, vt aperiátur ei. Quid petit? Ipsa dicat. Vt vsque mane áliquid de cœléstis vitæ gáudijs loquámur. Nam ideò descendísti óbuius, vt ista dona proférres; pérfice quod cœpisti; nam non inítio præmium extat, sed in fine óperum bonórum. Idcircò è súperis fudit Dóminus imbrem, vt tu non déneges prædicáminum amnem. Verè non poscit munus cadúcum, sed regni cœléstis éxpetit lucrum.

℟. Dilexísti iustitiam.

Lectio vj.

SAnctimoniális autem fœmina caput in mánibus declínans lacrymárum flúuios in mensam fúderat, per quos serenitátem áeris ad plúuiam traxit, nec pauló tárdiùs post oratiónem inundátio illa sequúta est: sed tanta fuit conueniéntia oratiónis, & inundatiónis, vt de mensa caput iam cum tónitru leuáret, quátenus vnum idémque esset moméntum, & leuáre caput, & plúuiam depónere. Quàm bonus Deus Israel rectis corde, quàm pius ánimæ quęrénti illum!

℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno dicantur Lectiones tertij Nocturni, vt in Festo S. Lutgardis Virginis die 16. Iunij.

Vesp. vt in primis Vesp. Festi.

DIE XVII. FEBRVARII.

Octaua Sanctæ Scholasticæ Virginis.

Duplex.

Omnia vt in die Festi, præter Orationem, & seq. Lectiones. *Oratio.*

DEus, qui beátam Scholásticam vírginem, & fratrem eius de te secum colloquéntes, ab vbertáte domus tuæ inebriáre cœpisti, da nobis, quæsumus, non nisi ex te coram

ram te in Christo loquéndo, sic in te vno gaudére in terris, vt te tandem pérfrui mereámur in cœlis. Per eúmdem Dóminum.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Venerábilis Bedæ Presbyteri.

Lectio iv.

TVnc vir Dei inter corúscos tónitrus, atque ingéntis plúuiæ inundatiónem, videns se ad monastérium non posse remeáre, cœpit cónqueri contristátus dicens: parcat tibi omnípotens Deus, soror, quid est, quod fecísti? Quare quæris vir Dei, quid soror fécerit? Numquid non cernis, quid ipsa fécerit? Numquid non vides plúuiæ guttas? Numquid non audis concrepántes mugitus ætheris? Numquid non sentis mirácula coruscáre, signa flúere, fundámina domus contremíscere, & dicis, quid fecísti? Numquid ipsa hoc fecit, quod magis tua sancta negátio fecit, quia si non negásses, miráculum non eueníret? Hoc Christus gessit pietátis amátor; nam petenti Chananéæ mulíeri preces audire distulit, vt eius fidem fáceret acutiórem, vt quærénti catello micas, filij darétur panis, sed illa vt extránea à fínibus tunc venit, iam non extránea à consórtio Christi: ista veró à cunábulis Christo dicáta cum María gloriósa vírgine, audire méruit, óptimam partem elégit.

℟. Propter veritátem. *Lectio v.*

ET quare Pater contristátus dicis: parcat tibi omnípotens Deus, soror, quid est, quod fecísti? O vir Dei! Tibi hóminum mentes patéscunt, tibi aer numísmata fundit, tibi árida dólia óleum manant, tibi alta profúndi laci ferrum redúcunt ab imo, ipsi ínferi ánimas reddunt, & nunc quasi contristátus nésciens, dicis quid fecísti? O Pater beáte, si fas est dícere, quantum fúerat iústius dícere: parcat tibi omnípotens Deus, quia tuas bonas non audio preces, quàm dícere: parcat tibi omnípotens Deus, quid est, quod fecísti? Hoc est illud Salomónis: árgue sapiéntem, & díliget te.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

CVi illa respóndit: ecce rogáui te, & audíre me noluísti; rogáui Dóminum meum, & exaudíuit me. Subaudiátur; te quidem rogáui vt fratrem, sed tu vt germánam noluísti audíre. Sperábam, vt mente habéres víscera matris, partus dolórem, lácteas mammas, cunas nutrícis, lauácra obstetrícis, fáscias temporáles, quibus infántia olim nutríuit; sed tu me noluísti audíre, & magis festinábas ad fratres, quos tibi sola cháritas Christi facit germános, quos étiam nescis, à quo límite ad tua cunábula hos mundus transmíttat; idcírco rogáui Dóminum meũ, & audíuit me.

℟. Afferéntur regi.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 25.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: parábolam hanc: símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbuiam sponso, & sponsæ. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. de Conuersione ad Clericos cap. 10.

QVid factúri sunt, immò pótius quid passúri, qui crímina commisérunt, vbi auditúri sunt: ite in ignem ætérnum, qui pietátis ópera non fecérunt? Quandò verò admittétur ad núptias, qui nec lumbos præcinxit, vt abstinéret à malo, nec lucérnam ténuit, vt fáceret bonum: quandò nec virginitátis inté-

integritas, nec lámpadum cláritas solius ólei póterit excusáre deféctum? Non conténti ergò hoc lumbórum cíngulo, accendámus étiam lucérnas nostras, & instánter operémur bonum. ℟. Hæc est virgo sapiens.

Lectio viij.

SEruémus in vasis óleum, ne fortè, quod absit, clausas iam nuptiárum iánuas frustrà pulsántes, verbum audiámus amárum, & deintus nobis sponsus respóndeat: néscio vos. Adhuc tamen mors pósita est, non modò secùs iniquitatem, sterilitátem, vanitátem, sed & secùs introitum ipsíus étiam voluptátis. Quocircà opus est fortitúdine aduersùs tentaménta peccáti, vt rugiénti leóni resistámus fortes in fide, & ignita ipsíus iácula hoc ipso clypeo viriliter repellámus. ℟. Média nocte.

Lectio ix.

OPus est iustítia, vt operémur bonum. Opus prudéntia, ne cum fátuis virgínibus reprobémur. Opus dénique temperántia, ne voluptátibus indulgéntes audiámus áliquándò, quod miser ille, epulárum páriter & véstium splendóre finito, dum misericórdiam precarétur, audiuit: meménto fili, quod recepísti bona in vita tua, & Lázarus símiliter mala: nunc autem hic consolátur, tu verò cruciáris. Planè terribilis Deus in consilijs super filios hóminum! sed si terríbilis est, étiam miséricors inuenitur, dum futùri formam iudícij non occúltat. Anima enim, quæ peccáuerit, ipsa moriétur. Palmes, qui fructum non fécerit, excidétur. Virgo, cui defúerit óleum, à núptijs excludétur: & qui bona recéperit in hac vita, cruciábitur in futúra. Quod si fortè contingat in vno quólibet simul hæc quátuor inueníri, ea planè extréma desperátio est. Te Deum.

DIE XVIII. FEBRVARII.

In Festo Sancti Gregorij secundi Papæ, & Confessoris. Duplex.

In Hymno. Iste Conféssor, *dicatur*, Hac die lætus méruit suprémos, laudis honóres. *Oratio.*

DEvs, qui beátum Gregórium Confessórem tuum, atque Pontíficem fidei defensórem, & apostólicæ sapiéntiæ, ac firmitátis exémplum in ecclésia tua constituísti, largíre nobis quæsumus, vt ómnia aduérsa pro nóminis tui glória húmili corde sustinéntes, ætérnitátis glóriam consequámur. Per Dóminũ.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

GRegórius huius nóminis secúndus, natióne Románus, paréntibus Marcéllo & Honésta, à pueritia mónachus sancti patris Benedicti factus, sanctitáte, doctrina, facúndia, constántia, ac stúdio pro Fidei, & Ecclésiæ rebus spectatíssimus fuit. Sub Sérgij Pontificátu Sacellárius, & Bibliothecárius Ecclésiȩ Románȩ éxtitit, deinde à Constantino Papa ad Diaconátus órdinem promótus, in eiúsdem Pontíficis comitátu proféctus Constantinópolim, Iustiniáno Imperatóri de plúribus disciplinæ capítibus occasióne Trullanórum cánonum quæstiónem mouénti pro sua eruditióne fecit satis. Constantino post diérum quadragínta interrégnũ Gregórius mirábili totíus cleri, & pópuli concórdia succéssit anno septingentésimo décimo quarto. Vrbis mœnia contrà Longobardórum excursiónes áliqua ex parte renouáuit. Cumánum castrum Románæ Ecclésiæ à Longobárdis ereptum, Ducis, populíque Neapolitáni auxilio recuperáuit. Luitprándum Longobardórum

dórum regem, Alpes Cóttias, quas Aripértus eius decéssor Ecclésiæ Románæ donáuerat, repeténtem, admonitióne sua ad eárum donatiónem confirmándam addúxit.

℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

MOnastéria & Basílicas plúrimas reparáuit, ac mónachis in ijs constitútis diuinum cultum stabiliuit. Própriam domum post óbitum Honéstæ matris in monastérium & ecclésiam commutáuit. Cœnóbium sancti Pauli in via Ostiénsi à fundaméntis instauráuit. Casinénse monastérium penè euérsum, & in eo sancti patris Benedícti régulam propè intermórtuam per sanctum Petronácem abbátem restítuit. Inundatiónem Tíberis domos, agrósque deuastántem, ac dissipántem públicis précibus & Litanijs indíctis compéscuit. De finibus ecclésiæ dilatándis solícitus, sanctum Corbiniánum virum apostólicum ad conuersiónē Géntium procurándam epíscopum ordináuit. Bonifácio Anglo mónacho sancti patris Benedícti viro sanctíssimo, ac deinceps mártyri crédidit apostolátum ad Gentes, eúmque Romam vocátum epíscopum consecráuit. Vt omnes vigilantíssimi pastóris partes impléret, óptimis légibus ecclesiásticam disciplínam, & Christianórum mores instrúxit. Géminam synodum Romæ hábuit, álteram aduérsus illícita coniúgia, álteram aduérsùm Iconoclástas.

℟. Pósui adiutórium. *Lectio vj.*

LEónem Isáurum Imperatórem sacrárum imáginum destructórem grauíssimis epístolis dogmáticis à nefária hæresi remouére, omníque illum officiórum génere sibi demeréri incássum stúduit. Anastásium presbyterum Iconoclástam ab Imperatóre in sedem Constantinopolitánam, eiécto sancto Germáno intrúsum anathémate confíxit. Vitæ sanctíssimi Pontíficis pro fidei Cathólicæ conseruatióne iúgiter excubántis sæpiùs per suos exárchos, duces, aliósque minístros insidiátus est Leo Isáurus. Sed pro Gregórij defensióne piè federáti Románi & Longobárdi, ipsum coniúnctis víribus ab eórum dolis insultibúsque incólumen seruauére. Ipse verò in oratiónibus, ieiúnijs, eleemósynis, publicísque supplicatiónibus potíssimum præsidium collocábat. Cùm autem Imperátor nullo prorsùs remédio sanábilis esset, eum Gregórius diro anathémate pérculit, & ne solémne tribútum ipsi sóluerent Occidéntis íncolæ, neue exárchus noua vectigália exígeret, ínito cum Francis fœdere, vétuit. Rebus demùm præclárè gestis, quibus máximis quibúsque prædecessórum suórum æquiparátur, cœlum conscéndit beatíssimus Póntifex tértio Idus Februárij, anno Christi septingentésimo trigésimo primo, cum annos séxdecim, menses octo, & dies viginti sedisset. ℟. Iste est.

Lectiones tertij Nocturni desumantur ex Festo S. Amedei Episcopi & Confess. die 28. Ianuarij.

Lectio nona de S. Simeone Episcopo & Martyre.

DIE XIX. FEBRVARII:

In Festo S. Bonifacij Episcopi & Confess. Duplex. Oratio.

QVæsumus omnípotens Deus, vt beátus Bonifácius Conféssor tuus atque Póntifex, cuius hódiè festa percólimus, tuum pro nobis implóret auxílium, vt à nostris reátibus absolúti, à cunctis étiam perículis eruámur. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. Fidélis sermo. *Si venerit in Quadrag. aliàs de Script. curr.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BOnifácius Bruxéllis in Bélgio natus, quanta futúrus esset sanctimónia clarus, diuinitùs eius matri prædíctum fuit. A pueritia multárum virtútum, sed castimóniæ in primis spécimen dedit. Nam cùm genitrix, & nutrix eum deoscularéntur, is in signum intérnæ puritátis statim fáciem suam veste detergébat, aut aqua abluébat. Optima præditus índole quinquénnis literárum stúdijs egrégiam nauáuit óperam, tum adoléscens philosophía ac theología imbuéndus Parísios mittitur, vbi vigilijs, lácrymis, ieiúnijs, cilício, ferreóq; cíngulo corpus suum domans, assíduis précibus sciéntiam sanctórum, & rectam vitæ, morúmque normam à Dómino assecútus est. Sacerdótio deindè initiátus, theologíam septénnio Parísijs, biénnio Colóniæ Agrippínæ summa cum laude públicè dócuit. Deíparam Vírginem mirificè cóluit, cuius étiam apparitióne dignátus est. Ad episcopátum Lausannénsem ex vitæ mérito & doctrínæ excelléntia sublimátus, tanquàm in excélso loco constitútus fulgentióres virtútis rádios suis súbditis transfúdit. Prædicatiónis officium álacri ánimo exércens, cœlésti aspiránte grátia, plúrimos è vitiórum cœno in viam salútis edúxit.

℞. Inuéni Dauid.

Lectio v.

A Milítibus Friderici secúndi Imperatóris per summum Pontíficem in concilio (cui beátus vir interfúerat) excommunicáti ad necem conquisítus, & dolo intercéptus, mirabílitèr à Dómino liberátur. Fornicários sacerdótes, quos mónitis ac pœnis impáuidus deterrébat, infensíssimos hostes, ac própriæ vitæ insidiatóres diù sustínuit; sed cum dura eórum corda emollíre non posset, ad Innocéntium quartum Pontíficem se cóntulit, & ab eo cum multis précibus & lácrymis exími ab episcopáli cura, quam decénnio sanctíssimè gésserat, postuláuit, tandémque obtínuit. Cùm autem Póntifex pauló post eídem álios duos episcopátus obtulísset, ille ipsos constántèr recusáuit. Tanto ónere solútus Bonifácius, Románi Pontíficis permíssu Bruxéllas regréssus, in propínquo monastério Ordinis Cisterciénsis, quod Cámera sanctæ Maríæ nuncupátur, religiósum hábitum índuit, & beátæ Vírginis mónitu vsquè ad óbitum ibídem permánsit. Aliquándò de sua salúte ánxius in visióne peccáta sua deléta esse intelléxit. Victóriam regis Guiliélmi, & captiuitátem sancti Ludouíci Francórum regis, ac cómitis Flándriæ cælitùs prænóuit. Duo Angeli sacrum celebránti astitérunt & ministrárunt.

℞. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

DIe octáua festiuitátis sancti Ioánnis Baptístæ à Deípara Vírgine cum álijs sanctis virgínibus, & ipso Dómini Præcursóre visitátus fuit. Æger nocte natalítia Saluatóris à beatíssima Matre infántem Iesum pannículis inuolútum accépit. Signis & virtútibus enítuit, & factus dæmónibus terríbilis, ipsos ab obséssis corpóribus siuè précibus, siuè manuum impositióne eijciébat, ægrísque quamplúribus sanitátem reddébat. Octódecim annis piíssimè in religióne transáctis, beátus Bonifácius graui morbo corréptus est, ac mortem sibi imminére præuídit. Tum Diui Ioánnis euangélium præ mánibus habens in has voces erúpit: hæc, dídici, hæc ab ecclésia accépi, in his vixi,

vixi, in his credo, in his spero, & mori cúpio. Quibus prolatis sanctus vir, die décima nona Februárij, anno millésimo ducentésimo sexagésimo quinto obdormiuit in Dómino, & post óbitum cuídam Cardináli Parísijs periculóso morbo laboránti vnà cum beáta Agnéte gloriósus appárens, eum prístinæ sanitáti restítuit, aliísque miráculis cláruit. Anno verò millésimo sexcentésimo, die vigésima secúnda Iúnij beáti Præsulis corpus humo effóssum est, & suáuem odórem spirans, compluribúsque condecorátum signis eleuátum fuit, & públicæ fidélium veneratióni expósitum. ℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.* 24.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: vigiláte, quia nescítis, qua hora Dóminus vester ventúrus sit. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Sermone 17. *de Diuersis.*

VIgilémus super ópera nostra, fratres, ne vel omittámus, quod præcéptum est, vel quod prohíbitum est, committámus. Hortátur nos ad bipertítam hanc custódiam Prophéta, cum dicit: declína à malo, & fac bonum. Vigilémus étiam nihilóminus super verba nostra, ne in eis vel offéndere Deum, vel próximo nocére contingat. Felix siquidem, quem in omni confabulatióne duplex timor ille sollícitat, & duórum considerátio stímulat auditórum: primum quidem diuínæ maiestátis, in cuius manus incídere prorsus horréndum; dehinc fratérnæ infirmitátis, cui nihilóminus perfácile est, offendículum dare. Puto tamen, ne eum quidem, qui in verbo cauet offensiónem, perféctum adhuc dici oportére, nisi fórsitan comparatióne prióris, qui tantùm super ópera vigilábat. ℟. Amáuit eum.

Lectio viij.

NAm & véritas in euangélio de vigilántibus seruis, & aduéntum Dómini prestolántibus loquens: si, inquit, in tértia vigília vénerit, & ità inuénerit, beáti sunt serui illi. Quod nequáquam de prima, sed nec de secúnda quidem dictum esse repéries. Est autem vigília hæc super cor, cui sanè omnem iam custódiam adhibéndam, sápiens monet: nimírum, quia ex ipso vita procédit. Ego tamen étiam hanc constáre árbitror speciálitèr in duóbus: vt vidélicet super affectiónum páritèr & cogitatiónum suárum greges mens sollícita vigilántèr inténdat. Et benè huic datur omnis custódia, à quo cæteras quoque duas procédere constat: nisi fortè, quod absit, simulatiónis gerántur stúdio, & pietátis hábeant spéciem, non virtútem. ℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

SIcut enim fontis vena scatúriens, nisi fossas antè repléuerit adiacéntes, nec reflúere, nec sedári, nec in altum sese tóllere, præualébit, quod vidélicet áliàs occupétur: sic humánus ánimus donec eas, quas prædíximus, manus & linguæ custódias solérter ímpleat, nec ad perféctam hanc sui ipsíus póterit reflécti curam, nec iucúnda deuotiónis tranquillitáte frui, nec in sublímem diuínæ contemplatiónis profícere gradum. Eia, fratres, si supérnæ visitatiónis grátiam quærimus, sic quærámus: si spiritáles consolatiónes desiderámus percípere, sic petámus, si cœlum nobis aperíri cúpimus, sic pulsémus. Hoc dénique tríplici modo vigilémus,

mus, si ad núptias vólumus intráre cum sponso Iesu Christo Dómino nostro, qui est benedíctus in sécula. Amen. Te Deum.

DIE XX. FEBRVARII.

In Festo Desponsationis SS. Virginis Mariæ cum Beato Ioseph.

Duplex maius.

Ad Vesperas, Antiphona.

Desponsátio gloriósæ. *cum reliquis de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dóminus. *cum reliquis, vt in Officio paruo. Capit.* Ab initio.

Hymnus. Aue maris stella.

℣. Desponsátio est hódiè sanctæ Maríæ vírginis.

℟. Cuius vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Antiphona.

Gloriósæ vírginis Maríæ Desponsatiónem digníssimam recolámus, quæ & genitrícis dignitátem obtínuit, & virginálem pudicítiam non amísit.

Oratio.

FAmulis tuis, quæsumus Dómine, cœléstis grátiæ munus impertíre: vt quibus beatę Virginis partus éxtitit salútis exórdiū, Desponsatiónis eius votiua solémnitas, pacis tríbuat increméntum. Per Dóminum nostrum.

Ad Matutinum, Inuitatorium.

Desponsatiónem vírginis Maríæ celebrémus: * Christum eius Fílium adorémus Dóminum.

Psalm. Venite, exultémus.

Hymnus. Quem terra.

Antiphonæ & Psalmi, Nocturnorum, vt in Officio B. M. in Sabbato.

IN I. NOCTVRNO.

℣. Spécie tua & pulchritúdine tua.

℟. Inténde, prósperè procéde, & regna.

Lectiones de Canticis Canticorum. Osculétur me ósculo. *vt in Festo Assumptionis B. Mariæ.*

℟. j. Hódiè desponsáta est beáta virgo María ex progénie Dauid: * Per quam salus mundi credéntibus appáruit, cuius vita gloriósa lucem dedit século.

℣. Desponsatiónem beátæ Maríæ vírginis cum gáudio celebrémus. Per quam.

℟. ij. Beatíssimæ vírginis Maríæ Desponsatiónem deuotíssimè celebrémus: * Vt ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Iesum Christum.

℣. Cum iucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ vírginis deuotíssimè celebrémus. Vt ipsa.

℟. iij. Gloriósæ vírginis Maríæ Desponsatiónem digníssimam recolámus: * Cuius Dóminus humilitátem respéxit, quæ Angelo nuntiánte concépit Saluatórem mundi.

℣. Beatíssimæ vírginis Maríæ Desponsatiónem deuotíssimè celebrémus. Cuius. Glória Patri. Cuius.

IN II. NOCTVRNO.

℣. Adiuuábit eam Deus vultu suo.

℟. Deus in médio eius, non commouébitur.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Homil. 2. super Missus est.

Lectio iv.

OPortébat à príncipe mundi aliquándiù celári diuíni consilij sacraméntum: non quòd Deus, si palàm opus suum fácere vellet, impedíri posse ab illo metúeret; sed quia ipse, qui non solùm poténtèr, sed étiam sapiéntèr quæcúmque vóluit fecit, sicut in ómnibus opéribus suis quasdam rerum vel témporum congruéntias propter órdinis pulchritúdinem seruáre consuéuit: ita in hoc quoque tam magnífico ópere suo nostræ vidélicet reparatiónis, non tantùm poténtiam suam, sed & prudéntiam osténdere vóluit.

℟. De-

℟. Desponsátio gloriósæ vírginis Maríæ ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Iuda, clara ex stirpe Dauid: * Cuius vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.
℣. Hódiè desponsáta est beáta virgo María ex progénie Dauid. Cuius.

Lectio v.

COnuéniens ergo erat, vt suáuitèr quoque ómnia, cœléstia scilicet, & terréna dispóneret, quátenus & illinc deiiciens inquiétum, réliquos in pace firmáret: & hic debellatúrus inuidum, nobis priùs suæ humilitátis & mansuetúdinis valdè necessárium exémplum relinqueret; sicque mirábili fieret moderámine sapiéntiæ, vt & suis suáuis, & hóstibus fortis appareret.
℟. Cum iucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus: * Vt ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Iesum Christum,
℣. Corde & ánimo Christo canámus glóriam in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ. Vt ipsa.

Lectio vj.

QVid enim prodésset diábolum à Deo vinci, nobis manéntibus supérbis? Necessárió ígitur desponsáta est María Ioseph, quando per hoc, & à cánibus sanctum abscónditur, & à Sponso virgínitas comprobátur, & vírginis tam verecúndiæ párcitur, quàm famæ prouidétur. Quid sapiéntius? quid dignius Diuina prouidéntia? Vno tali consílio secrétis cœléstibus & admíttitur testis, & exclúditur hostis, & íntegra seruátur fama Vírginis Matris.
℟. Desponsátio tua, Dei génitrix Virgo, gáudium annuntiáuit vniuérso mundo: * Ex te enim ortus est Sol iustítiæ, Christus Deus noster: * Qui soluens maledictiónem, dedit benedictiónem: & confúndens mortem, donáuit nobis vitam sempitérnam.
℣. Benedícta tu in muliéribus, & benedíctus fructus ventris tui. Ex te. Glória Patri. Qui solnens.

IN III. NOCTVRNO.

℣. Elégit eam Deus, & præélegit eam.
℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 1.*

CVm esset desponsáta mater Iesu María Ioseph, ántequam conuenírent, inuénta est in útero habens de Spíritu sancto. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Homil. 2. super Missus est.

MIssus est, ait, Angelus Gábriel à Deo ad Vírginem desponsátam Ioseph. Quarè desponsátam? Cùm esset, inquam, virgo elécta, virgo conceptúra, virgo paritúra, mirum, cur desponsáta fúerit, non nuptúra. Numquid vel hoc casu factum quis díxerit? Non est casu factum, quod rationábilis causa comméndat, causa valdè útilis & necessária, & diuini prorsùs adinuentióne consílij digna. Mos síquidem Iudæórum erat, vt à die desponsatiónis suæ vsquè ad tempus nuptiárum, sponsis sponsę traderéntur custodiéndę, quátenùs eárum ipsi eò sibi pudicítiam curiósiùs seruárent, quò sibi ipsi fideliores existerent. Ioseph Maríam sibi desponsándo, eiúsque conuersatiónem in témpore custódiæ studiósiùs comprobándo, factus est pudicítiæ fidelissimus testis. De matris enim continéntia infirmus faciliùs crédiderit sponso eius custodiénti & experiénti, quam ipsi quoquè vírgini de sola sua consciéntia se defendénti.
℟. Beátam me dicent.

Lectio

Lectio viij.

DIc, quæso, quis eam videns non desponsátam & gráuidam, non pótiùs diceret meretricem, quam virginem? Non autem decébat hoc dici de matre Dómini. Tolerabíliùs verò, atque honéstiùs fuit, putári ad tempus Christum de coniúgio fuisse natum, quam de fornicatióne. Sed quare Ioseph vir eius, cùm esset iustus, & nollet eam tradúcere, vóluit occúltè dimíttere eam? Accipe & in hoc, non meam, sed Patrum senténtiam. Propter hoc Ioseph vóluit dimíttere eam, propter quod & Petrus Dóminum à se repellébat, dicens: exi à me, Dómine, quia homo peccátor sum; propter quod & Centúrio à domo sua eum prohibébat, cum diceret: Dómine, non sum dignus, vt intres sub tectum meum. Itá ergò & Ioseph indígnum & peccatórem se réputans, dicébat intra se, à tali, & à tanta non debéri sibi vltrà familiáre præstári contubérnium, cuius suprà se mirábilem expauescébat dignitátem. ℟. Felix namque.

Lectio ix.

VIdébat & horrébat diuínæ præséntiæ certíssimum gestántem insígne, & quiá mystérium penetráre non póterat, volébat dimíttere eam. Expáuit Petrus poténtiæ magnitúdinem; expáuit Centúrio præséntiæ maiestátem. Exhórruit, nimirùm, & Ioseph sicut homo, huius tanti miráculi nouitátem, mystérij profunditátem, & ideò occúltè vóluit dimíttere eam. Sed quare occúltè, & non palàm? ne, vidélicet, diuórtij causa inquireréturt, & rátio exigerétur. Quid enim vir iustus respondéret pópulo duræ ceruícis, pópulo non credénti & contradicénti? Si díceret, quod sentiébat, quod de illíus puritáte comprobáuerat, non ne mox incréduli, & crudéles Iudæi subsannárent illum, lapidárent illam? Méritó ergò vir iustus, ne aut mentíri, aut diffamáre cogerétur innóxiá, vóluit occúltè dimíttere eam.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes, & per Horas.

Antiphona.

DEsponsátio gloriósæ vírginis Maríæ, ex sémine Abrahæ, ortæ de tribu Iuda, clara ex stirpe Dauid.

Psalm. Dóminus regnáuit. *cum reliquis de Dominica.*

Antiph. Desponsátio est hódiè sanctæ Maríæ vírginis, cuius vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Antiph. Regáli ex progénie María exórta refúlget, cuius précibus nos adiuuári mente & spíritu deuotíssimè póscimus.

Antiph. Corde & ánimo Christo canámus glóriam, in hac sacra solemnitáte præcélsæ genitrícis Dei Maríæ.

Antiph. Cum iucunditáte Desponsatiónem beátæ Maríæ celebrémus, vt ipsa pro nobis intercédat ad Dóminum Iesum Christum.

Capitulum. Ab inítio.

Hymnus. O Gloriósa Vírginum.

℣. Desponsátio est hódiè sanctæ Maríæ vírginis.

℟. Cuius vita inclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Benedictus, Antiphona.

Desponsatiónem hodiérnam perpétuæ vírginis genitrícis Dei Maríæ solémniter celebrémus, qua celsitúdo throni procéssit, allelúia.

Oratio. Fámulis tuis. *vt supra.*

Ad primam in ℟. breui, dicitur,

℣. Qui natus es de María vírgine.

Ad Tertiam, Antiphona.

Desponsátio est hódie.

Capitulum. Ab inítio. *vt supra.*

℟. *breue.* Spécie tua: * Et pulchritúne tua. Spécie tua.

℣. In-

℣. Inténde, prósperè procéde, & regna. Et pulchritúdine tua. Glória Patri. Spécie tua.
℣. Adiuuábit eam Deus vultu suo.
℟. Deus in médio eius, non commouébitur.

Ad Sextam, Antiphona.
Regáli ex progénie.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

ET sic in Sion firmáta sum, & in ciuitáte sanctificáta simíliter requiéui, & in Ierúsalem potéstas mea: & radicáui in pópulo honorificáto, & in parte Dei mei hæréditas illíus, & in plenitúdine sanctórum deténtio mea.

℟. *breue*. Adiuuábit eam: Deus vultu suo. Adiuuábit.
℣. Deus in médio eius, non commouébitur. Deus. Glória Patri. Adiuuábit.
℣. Elégit eam Deus, & præelégit eam.
℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona.
Cum iucunditáte.

Capitulum. *Eccli. 24. b*

IN platéis, sicut cinnamómum & bálsamum aromatízans odórem dedi: quasi myrrha elécta dedi suauitátem odóris.

℟. *breue*. Elégit eam Deus: * Et præelégit eam. Elégit.
℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit eam. Glória Patri. Elégit.
℣. Diffúsa est grátia in lábijs tuis.
℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

In ij. Vesperis, Antiphonæ, Psalmi, Capit. & Hymn. vt in j. Vesperis.
℣. Desponsátio est hódiè sanctæ Maríæ vírginis.
℟. Cuius vita ínclyta cunctas illústrat Ecclésias.

Ad Magnificat, Antiphona.
Desponsátio tua, Dei génitrix virgo, gáudiū annuntiáuit vniuérso mundo: ex te enim ortus est Sol iustítiæ Christus Deus noster, qui soluens maledictiónem, dedit benedictiónē; & confúndens mortem, donáuit nobis vitam sempitérnam.
Oratio. Fámulis tuis. *vt supra.*
Deindè fit commem. S. Raymundi de Pennafort Confessoris.
Missa, vt in Festo Natiuitatis, vel Conceptionis, mutato nomine Natiuit. *vel* Concept. *in nomen* Desponsatiónis. *Euang. vt in Festo S. Ioseph. Praef. B. Mariæ.* Et te in desponsatióne.

DIE XXVII. FEBRVARII.

In Festo S. Leandri Episcopi & Confess. Duplex. Oratio.

DEVS, qui beátum Leándrum Confessórem tuum atque Pontíficem, per Verbi tui præcónium, & pastorálem sollicitúdinem sanctórum glóriæ coæquásti, præsta: vt eius semper & patrocínijs muniámur, & fidem cóngrua deuotióne sectémur. Per eúndem Dñm.

In j. Noct. Lect. Fidélis sermo. *Si venerit in Quadrag. aliàs de Script. curr.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

LEánder archiepíscopus Hispalénsis, patre Seueriáno viro claríssimo, & matre Theodóra ortus est. Fratres hábuit Isidórum Hispalénsem archiepíscopum, & Fulgéntium epíscopum Astigitánum, doctrína & sanctitáte præstantíssimos, & Floréntiam (quam álij Florentínam vocant) vírginem religiosíssimam; quos ipse maior natu accuratíssimè in omni virtútum & disciplinárum cultu instrúxerat: lucébat enim in eo iam à téneris annis castíssimæ vitæ intégritas, & morum grauitas, quam incomparábilis diuinárum, humanarúmque

que litterárum doctrína illustrábat. Gliscénte eo témpore in seruos Dei hæreticórum furóre sub Wisegóthis princípibus, qui cum império Ariánam impietátem in Hispániam inuéxerant, & eius ecclésias míserè vexábant, públicæ calamitátis pertæsus, se in religiósum secéssum recépit, vt in eo sub régula sancti Benedícti sánctiùs Deo inseruíret, & pijs stúdijs & meditatiónibus exercéret. Sed nóluit Deus clarissimam lucérnam in occúlto delitéscere, sed in fastígio ecclésiæ pósitam toti Hispániæ perlucére. Nam clero & pópulo exposcénte, è monastério extráctus, archiepíscopus Hispalénsis creátus est. Suscéptam ecclésiam omni cura & sollicitúdine gubernáuit, & vt perítus nauclérus nauim in médijs tempestátibus saluam semper, & incólumen ab omni impietátis erróre conseruáuit.

℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

Cleri & pópuli mores corréxit, solémnia ecclésiæ officia hymnódiam, sacræ Missæ ritus, precésque, quibus eo témpore omnes Hispániæ ecclésiæ vtebántur, ordináuit & auxit: mónachis & sacris virgínibus præcépta dedit. Rebus autem ecclésiæ ita compósitis, Constantinópolim pro causis fidei Wisigothórum Legátus proféctus est; vbi ob exímiā religiónem & doctrínam multis in magna fuit æstimatióne, sancto Gregório præcípuè tunc Románi Pontíficis apocrysário, quo cum magna ei necessitúdo, & familiáritas iam indè intercéssit, à quo pósteà ad Románā Sedem assúmpto, ipse in ecclésiam suam reuérsus, frequéntes litteras, easque beneuoléntia plenas, & pállij ornaméntum, & moráles in Iob commentários suo rogátu conscríptos accépit. Cùm autem Hermenegíldus Leouigíldi regis fílius Leándri sermónibus conuérsus, fidei confessiónem gloriósa sánguinis effusióne confirmásset, inflammátus nouo furóre pater, ecclésias facultátibus, & pastóribus orbáuit, Leándro in primis (cuius in propagánda religióne maior erat authóritas) & álijs epíscopis exílio mulctátis: nec tamen in ipso exílio cessáuit cum fídei hóstibus líberè decertáre éditis doctíssimis libris, quibus eórum perfídiam confutáuit.

℟. Pósui adiutórium. *Lectio vj.*

Affúlsit tandem Ecclésiæ post illā tempestátem optáta serénitas. Rex enim, cum in morbum incidísset, morte imminénte, ad meliórem mentem reuérsus, Leándrum cū álijs epíscopis ab exílio reuocári iussit, eique Reccarédi filij curam dedit, fílio étiam ecclésias instauráre, & Leándri consilijs in ómnibus obsequi imperáuit. Mox defúncto patre, pius Reccarédus quicquid ille mandáuerat, fidélitèr adimplénit. Leándri verò doctrína Gothis ad fidem conuérsis, Hispániæ epíscopi in Toletána synodo conuenérunt, in qua sanctus Doctor elegantíssima concióne Pátribus de Gentis conuersióne congratulátus est, múltaque ad fidem & disciplínam Ecclésiæ sanciéndam, tum in synodo, tum in áltera, quam pósteà Hispali celebráuit, constitui curáuit. Demum religióne restitúta, & Ecclésiæ pace firmáta, iam octogenário maior, cum ecclésiam quadragínta & ámpliùs annis sanctíssime rexisset, tértio Kaléndas Mártij migráuit ad Dóminum. Sepúltus est in Basílica sanctárum vírginum Iustæ & Rufinæ, pósteà eius corpus in Hispalénsem ecclésiam translátum est.

℟. Iste est.

Lectiones tertij Nocturni desumantur ex Festo Sancti Ildefonsi Episcopi die 23. Ianuarij.

DIE

DIE I. MARTII.

In Festo S. Suitberti Episcopi & Confess.

Duplex. Oratio.

DEus, qui ad nóminis tui glóriam dilatándam, beátum Suitbértum Confessórem tuū atque Pontificem apostólico spíritu repleuísti, concéde propítius, vt cuius ópera & prædicatióne vera fides Géntibus illúxit, nos quoque eius intercessióne imitémur effectu, quod professióne sanctè promísimus. Per Dóminum nostrum.

In j. Nocturno Lect. Fidélis sermo. *vt in comm. Si venerit in Quadragesima; aliàs de Scriptura occurrente.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

SVitbértus epíscopus & conféssor, secúndus nominátur inter duódecim illos apostólicos viros, qui ex Anglia venérunt, fidem prædicatúri Frisijs, Holándis, & vicinis; ex quibus Suitbértus adhuc présbyter multos ad Christum conuértit. Cùmque per eum, & Willibrórdum númerus credéntium quotídiè augerétur ex petitióne fratrum in Traiécto & Frisia, vtérque conséñsit, vt epíscopus consecrarétur. Vndè Suitbértus in Angliam rédiens, consecrátus est à sancto Wilfrido epíscopo Merciórū. Hic ergò inter duódecim illos prædicatiónis sócios speciáliter nominátur Apóstolus Teisterbándiæ, Westfáliæ, & Borustuariórum: conuértit enim ad fidem comitátum Teisterbándiæ, cum tota ferè Bátua, ac magna inferióris Frisiæ parte. Teisterbándiæ verò hódiè partem sibi véndicat Hollándia, partem Géldria.

℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

IN quibus locis multas Suitbértus ædificáuit ecclésias, multa étiam templa, idolórum superstitiónibus elimináta, vero Deo consecráuit. Plebem per ipsum conuérsam oratiónibus protegébat assíduis & admonitiónibus salubérrimis ad cæléstia vocábat. Huius apostólici viri sanctitáte motus Pipinus illústris Princeps, vicum Werdam ad Rheni flúuij ripas situm ei donáuit. Cùm verò ex sanctórum monachórum conuersatióne, & méritis proféctum, ac firmaméntum sui principátus optáret: óbtulit ei simul copiósum pecuniárum thesáurum, quibus epíscopus monastérium órdinis sancti Benedicti ædificáuit, in quo non mediócre famulórum Christi agmen collégit & gubernáuit.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

OBijt hic sanctíssimus epíscopus Kaléndis Mártij, anno Dómini septingentésimo décimo séptimo, post multórum populórum ad Christi fidem conuersiónem, sepultúsque est in suo monastério, in Werda Cæsaris: vbi ad sepúlchrum eius infirmi sanabántur, cæci visum, claudi gressum, febricitántes incolumitátem impetrábant. Quare Pipinus Cároli Martélli filius, Vicum Werdam in Castrum conuértit, cum inuocáto Suitbérto, méritis eius insignem victóriam contra Pagános obtinuísset. Est hódiè Werda in ducátu Cliuiæ, vbi Traiecténses olim Suitbérti, quem suum Apóstolum vocant, beneficio, ab Archiepíscopis & Cæsáribus libertátem à vectigálibus impetrárunt.

℟. Iste est.

Lectiones pro tertio Nocturno desumantur ex Festo S. Guilielmi Episcopi & Confessoris die 6. Februarij. Et nona Lectio erit de Homilia Feriæ si venerit in Quadragesima, & eius commemom. in Laudibus.

DIE II. MARTII.

In Festo Sancti Aelredi Abbatis.

Duplex.

In Hymno. Iste Conféssor, *dicatur*, Hac die lætus méruit suprémos, Laudis honóres.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui Ecclésiæ tuæ filios sicut non cessas erudíre, ità non désinis adiuuáre, da fidélibus tuis intercessióne beáti Aelrédi abbátis, quem eis ætérnæ salútis minístrum tribuísti, vt & sciéntiam, te miseránte, recta faciéndi, & possibilitátem cápiant exequéndi. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lect. Iustus. *vt in comm. Si venerit in Quadragesima aliàs de Script. curr.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

AElrédus ex primária Anglórum, & Scotórum nobilitáte oriúndus, à primis annis præclára futúræ sanctitátis specímina édidit: nam eius adhuc in cunis iacéntis fácies splendidíssimis coruscáre rádijs visa est, & infántulus abséntia cognóuit. In aula Dáuidis Scótię regis vnà cum Henríco eius filio & Waléno educátus, ipsi Regi charíssimus éxtitit. Crescénte cum annis pietáte & sapiéntia, século núncium remíttere státuit, & pridiè quam ad hábitum Cisterciénsem in monastério Rieuállis Eboracénsis diœcésis reciperétur, ignem in domo illa accénsum, & ómnia sæuíssimè depopulántem, iniécto in médium flammárum sí ceræ scypho, conféstim extínxit. Magister nouitiórum factus, clèricum in vocatióne nutántem mirabilitèr confirmáuit, eúmque íterùm tentátum nouo miráculo intrà monastérij septa compúnctum retínuit; nec multò post bráchium cuiúsdam fratris tumóre inflátum, signo Crucis prístinæ sanitáti réddidit. Factus abbas de Reuésby, & mox Rieuállis se ómniū virtútum exémplar exhibuit. Cœléstium rerum contemplatióni, sacræque lectióni, quam iúgitèr lácrymis irrigábat, se totum dédidit.

℞. Honéstum fecit.

Lectio v.

NVllum sciéntiæ genus eum látuit, & in omni scribéndi ratióne nostro Doctóri Mellifluo (quem étiam in quocúnque virtútis exercítio diligentíssimè imitabátur) símillimus fuit, útpote qui eúndem cum ipso magístrum habúerit cœléstem Spíritus sancti vnctiónem, quemádmodùm plura eius ópera públici iuris facta testántur. Dignitates étiam ecclesiásticas, & aliquándo episcopátum sibi à Dáuide Scotórum rege oblátum recusáuit, vt diuinæ contemplatióni, & euangélij prædicatióni libériùs vacáre posset. Pro vero & legítimo Pontífice Alexándro tértio, aduersùs Octauiánum antipápam, & conciliábulum Papiénse strénuè decertáuit. Iniúrias patientíssimè toleráuit, nihílque ei magis cordi fuit, quam pacem & concórdiam inter omnes conciliáre ac fouére. Mónachos centum quadraginta, & fratres quingéntos in monastério suo educáuit, quibus hoc dictitábat: Filíoli loquímini, quæ vultis, tantùm non éxeat de ore vestro verbum turpe, detráctio in fratrem, & blasphémia contrà Deum. Digitum suum in os fratris cuiúsdam muti immísit, ipsúmque loqui præcépit. Alium syncopes morbo sæpè oppréssum verbo sanáuit.

℞. Amáuit eum. *Lectio vj.*

REgulum Galuuédiæ natúræ ferocíssimæ hóminem ad mansuetúdinem ità flexit, vt ipsum ad insti-

institútum religiósum capesséndum indúxerit. Sedébat crebrò in fóuea in solo Oratórij sui facta mortem assíduè méditans, vbi lux angélicæ visitatiónis super caput eius resplendébat, & cum solus sæpè esset, pluri-mórum voces cum illo audiebántur. Cálculo & arthrítica passióne per decénnium ante óbitum vexátus, mira patiéntia grauíssimos dolóres sustínuit. Ob nímiam córporis máciem vix cutis óssibus adhærébat, & nihilóminùs medicórum consília aspernabátur, ánimæ salúti procurándæ únicè inténtus. Spíritu prophetíæ cláruit, & occúlta suórum peccáta penetráuit. Imminens eius óbitus fratri cuídam in somnis osténsus est, & álteri dormiénti ipse beátus Abbas ægrótus appáruit, dicens: quandò, frater, putas transibo? nésciò, dómine, inquit ille. Et Abbas subiúnxit: Prídiè Idus Ianuárij migrábit ancílla Dómini ánima mea à domo sua terréna, quam hucúsque inhabitáuit. Prædícta igitur die sanctus vir ad Dóminum migráuit anno reparátæ salútis millésimo centésimo sexagésimo sexto, & vitæ suæ quinquagésimo séptimo, ac mirá-culis clarus Sanctórum fastis fuit adscriptus. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: eccè nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declamat. de Colloquio Simonis cum Iesu.

EXcúsant se áliqui fortásse dicéntes: Abraham, Isáac, & Iacob, cæteríque Sancti, numquid non terrénas diuítias habuísse legúntur? Súfficit nobis esse sicut illi fuérunt; neque enim sumus nos Pátribus melióres. Si culpábilis esset posséssio diuitiárum, nunquam illi in diuítijs tantam à Dómino grátiam obtinuíssent, aut tantam grátiam consecúti, diuítias nihilóminùs possedíssent. Quid respondébimus nouis imitatóribus Sanctórum véterum? Impónant certè vítulos super altáre Dómini, mactent aríetes, hircos immolent, quia & hoc Abraham fecit, & hic ritus Patrum, quibus non modò melióres non sumus, sed ne digni quidem sóluere corrígiam calceamentórum eórum. Sed hæc, inquiunt, statum vltrà non habent, vbi reueláta est véritas, tránsiere. Quid si ipsas quoque Sanctórum diuítias temporáles vmbram fuísse dixérimus futurórum? In figúra síquidem eis ómnia légimus contigísse.

℟. Iste est. *Lectio viij.*

DEniquè quidni terrénas palàm diuítias possidérent Sancti & perfécti viri, cum sola adhuc terréna palàm promitteréntur à Deo? Vbi verò cœléstis promíssio sónuit, spiritualia iam necésse est spirituálibus comparári & mutári sacrifícium spe mutáta. Nóuerant hæc quicúmque vel eo témpore fuére perfécti, sed ex caritáte pópulo cohærébant, vt in manifésto quidem, & ágere éadem, & éadem quærere videréntur. Longè áliud est in luto aquárum multárum diúsi fundo maris iter cárpere, terréna lıcitè possidéndo: áliud ipsam nouis gréssibus vndam calcáre, ómnia relinquéndo. Sed témpori grátiæ prærogatíua hæc debebátur. Petro nouum iter, & noui typus itíneris seruabátur. Antiquórum sanè Patrum diébus, donec in terris viderétur & conuersarétur inter hómines

Dóminus maiestátis, non erat euangélicæ forma perfectiónis, sed spíritum Deum solo ínterim spíritu sequebántur. ℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

AT vbi Verbum caro factum est, & habitáuit in nobis, iam nobis in eo trádita est imágo vitæ, & conuersatiónis exémplar, quod opórteat étiam corporáliter imitári, vt vtróque sequéntes vestígio, non vltérius cum Patriárcha Iacob áltero fémore claudicémus. Vbi enim audiuimus, quia dictum sit antíquis: nisi quis renuntiáuerit ómnibus quæ póssidet, non potest meus esse discípulus? Et item, si vis esse perféctus, vade & vende ómnia quæ habes, & da paupéribus, & habébis thesáurum in cœlo, & veni, séquere me? Nec id dícimus, tanquam saluári, quis, vel hoc témpore néqueat, si secús égerit, sed vt gradum agnóscat próprium & locum perfectiónis, aut discipulátus officium non vsúrpet. Te Deum.

DIE III. MARTII.

In Festo S. Chunegundis Imperatricis Virginis.

Duplex. *Oratio.*

DEvs, qui beátæ Chunegúndi vírgini tuæ terréna despícere, & ad cæléstis Impérij culmen anheláre tribuísti, concéde quæsumus: vt eius imitatióne, calcátis mundi illécebris ad gáudia ætérna secúri perueníre valeámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lect. De Virginibus. *vt in comm. si venerit in Quadragesima, aliàs de Scriptura currente.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

CHunegúndis Augústa Germanórum nobilíssima ab ineúnte ætáte præclára exhíbuit sanctitátis indícia, ac Deíparæ Vírginis, cui se totam abdíxerat patrocínio, mundi illécebras & fluxas carnis voluptátes, ea morum seueritáte coércuit, vt virginitátem quoque perpétuam cólere, atque angélicam in terris vitam ágere proposúerit. Verùm, paréntum iussis, qui illam in matrimónium despónderant, obtemperáre coácta, illud à cœlésti Sponso, qui páscitur inter lília, précibus efflagitáuit, vt quem suscíperet virum, virginitátis suæ custódem inueníret.

℟. Propter veritátem. *Lectio v.*

HEnrico itaque Bauáriæ Duci, cognoménto Pio, póstea Romanórum Imperatóri in matrimónium trádita, raro exémplo virginitátem, ipso annuénte, illibátam seruáuit; in cuius testimónium cum aliquándo, instigánte humáni géneris hoste, suspício quædam contra ipsam fuísset exórta, nudis pédibus super ignítos vómeres incédens illæsa, egrégium suæ innocéntiæ prębuit arguméntum, quod sanctus ipse Henricus suprémo mortis témpore appropínquans, abundántiùs declaráuit, accítis namque Impérij procéribus; aliísque Princípibus viris, ac sanctę Vírginis consanguíneis, quam mihi (inquit) eam assignástis, talem reddo. Vírginem dedístis, vírginem reddo. Singulári erga ecclésias pietáte prædita, sanctum Henricum cóniugem suum ad eas construéndas & locupletándas exhortatiónibus incitáuit, ópibus adiúuit. Bambergénsem itaque episcopátum próprijs facultátibus fundátum beáto Petro Apostolórum Príncipi, Romanæque Ecclésiæ vectigálem fecérunt, plúribus álijs templis, & cænóbijs Cæsárea planè munificéntia locupletátis.

℟. Dilexísti. *Lectio vj.*

CVmque penè ómnia, quæ habébat in terris, Christi ecclésijs, ac paupéribus distribuísset se ipsam

quo-

quoque, defúncto viro, in Iesu Christi obséquium impéndit, ac sancti patris Benedícti régulam proféssa, & regnum mundi, & omnem ornátum sǽculi ingénti ánimi demissióne contémnens, sanctum religiósæ vitę propósitum vsque ad mortem exactíssime custodíuit. Iugi itaque virtútum exercítio, cum annos quíndecim in cœnóbio, bonórum óperum méritis cumuláta transegísset, ad cœléstis Agni núptias, quas únicè optáuerat, inuitáta sancto fine quiéuit. Fámulæ suæ sanctitátem Deus illicò multis & crebris miráculis demonstráuit; nam ad eius túmulum cæci visum, cláudi gressum, surdi audítum, muti loquélam, aliísque multis ac diutúrnis affécti languóribus salútem retulérunt; sed illud in primis nóbile, quod púluis de sepúlcro eius assúmptus, sæpè in fruméntum conuérti repértus sit. Quibus ritè probátis ab Innocéntio tértio Pontífice máximo, sanctárum Vírginum número est adscrípta. ℞. Afferéntur.

In tertio Nocturno Lectiones, vt in Festo S. Scholasticæ Virginis die 10. *Februarij*.

DIE V. MARTII.

In Festo S. Petri de Castronouo Mart. Duplex. Oratio.

Omnipotens sempitérne Deus, qui beátum Petrum mártyrem, stréuuum in propagatióne fídei tuæ minístrum ea caritáte donásti, quæ non quærit quæ sua sunt, cupiditátis ómnium malórum radícis spinas euélle, vt nos benè odiéndo verè amémus, & benè pérditos in vitam ætérnam felicitèr inueniámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno, si venerit in Quadragesima, Lectiones, Fratres debitóres sumus. *de Communi plurimorum Mart. aliàs de Scriptura occurr.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

Petrus de Castronóuo pietáte ac doctrína conspícuus ex archidiácono ecclésiæ cathedrális Magalonénsis mónachus Cisterciénsis in monastério Fontis frígidi diœcésis Narbonénsis ab Innocéntio tértio Summo Pontífice Legátus Apostólicus, & primus Inquisitor fídei contrà hæréticos Albigénses, vnà cum Arnáldo abbáte Cisterciénsi, & Radúlpho mónacho, anno salútis millésimo ducentésimo quarto his verbis declarátus fuit. Discretióni vestræ per Apostólica scripta mandámus, quátenùs omnes páriter ad extirpándam hæréticam prauitátem in nómine Dómini procedátis, vt ad ouíle Christi oues reducátis errántes, & si quæ in contumácia fortè persístant, sátanæ in intéritum tráditas nunciétis, & expósitas persónas eórum exílio, & bona confiscatióni tradátis. Vt autem iniúnctæ vobis, non tam nostræ, quàm diuínæ legatiónis império, offícium possitis mélius, & libériùs exercére, plenam vobis in Aquénsi, Arelaténsi, & Narbonénsi prouíncijs, & vicínis étiam diœcésibus, si quæ sunt hæreticórum labe pollútæ, concédimus facultátem destruéndi, disperdéndi, euelléndi, quæ destruénda, disperdénda, & euelléndа nouéritis, & ædificándi, & plantándi, quæ ędificánda fúerint, & plantánda. Illos, qui contrà prohibitiónem vestram veníre præsúmpserint, canónicè puníri.

℞. Honéstum fecit.

Lectio v.

Incredíbile verò vidétur, quot incómmoda & perícula præcípuè beátus Petrus pro dilatatióne orthodóxæ fídei deuoráuerit, in epíscopis hærética labe pollútis à dignitáte depo-

deponéndis, ac plúrimis hæréticis per públicas disputatiónes ad Christi ouile reducéndis, à quibus proíndè suprà álios ódio hábitus, martyrium suum non multò antè prædixit, quod Innocéntius Papa in sua epístola sequéntibus verbis descripsit. Cùm autem sanctæ memóriæ Petrus de Castronóuo mónachus & sacérdos, vir inter viros útiquè virtuósus, vita, sciéntia, & fama præclárus, ad euangelizándam pacem, & confirmãdam fidem in prouíncia Occitána cũ álijs destinátus, in commisso sibi ministério laudabilitèr profecisset, & proficere non cessásset (quippè qui plenè in Christischola didícerat, quod docéret, & eum, qui secúndùm doctrinam est, fidélem obtinéndo sermónem, in sana póterat exhortári doctrína, & contradicéntes reuincere, parátus omni poscénti réddere ratiónem, vt póterat vir in fide cathólicus, in lege perítus, in sermóne facúndus) concitáuit aduérsùs ipsum diábolus minístrum suum cómitem Tolosánum Raymúndum, cuius satélles, dum innócuus Christi miles, missa celebráta, ad tránsitum Rhódani flúminis se prepararet, lánceam suam vibrans prænominátum Petrum suprà Christum petram immóbili firmitáte fundátum, tantæ proditiónis incáutum inter costas inferiùs vulneráuit. Qui priùs ipsum respíciens percussórem, & Christi magístri sui cum beáto Stéphano secútus exémplum dixit ad ipsum: Deus tibi dimittat, quia ego dimitto.

℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

DEindè Christi Athléta sic transfixus, ipsam acerbitátem illáti vúlneris spe cœléstium est oblitus, & instánte suæ pretiósæ mortis articulo inculcáuit ministérij sui sócijs, vt fidem promouérent, & pacem non desíuerent ordináre, ac post iustas oratiónes in Christo felíciter obdormíuit. Qui profectò ob fidem & pacem, quibus nulla est prorsùs causa laudabilior ad martyrium, sánguinem suum fudit. Hæc & ália proséquútus est summus Póntifex, cuius iussu sepúlcrum in cláustro monastérij sancti Ægídij situm transácto iam anno apértum fuit, vt corpus mártyris in ecclésiam translátum in loco decentióri iuxtà tumbam sancti Ægídij collocarétur. Illud autem ita recens carne & sánguine, sine áliqua corruptióne inuéntum est, ac si eódem die ibi pósitum fuisset. Tanta étiam illic fragrántia suauíssimi odóris emanáuit, vt qui præséntes áderant, totam ecclésiam plenam aromátibus esse putárent. Illud quoque mirábile in detestatiónem necis sancto viro illátæ narrátur, quod è manu occisóris eiúsdem nunquam canis cibum accípere volúerit.

℟. Stola iucunditátis.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 16.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Si quis vult post me venire, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequátur me. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Sermone 30. in Cantica.

PErféctus omnis erit, qui áliàs dícere póterit: víneam meam non custodiui, illo, vidélicet, sensu, quo Saluátor lóquitur in euangélio: qui perdíderit ánimam suam propter me, inuéniet eam. Idóneus planè & dignus qui ponátur custos in víneis, quem própriæ cura víneæ à commissárum diligéntia & sollicitúdine non im-

impedit aut retárdat, dum non quærit, quæ sua sunt, neque quod sibi útile est, sed quod multis. Propтереà sanè Petro cura ista crédita est in tam multis vineis, quæ erant de circumcisióne, quia homo parátus erat, & in cárcerem, & in mortem ire, vsquè ádeò suæ víneæ, id est, suæ ánimæ non detinebátur amóre, quo minùs curæ inténderet creditárum. Méritò, & Paulo inter gentes tam ingens sylua crédita est vineárum, quod & ipse in suæ custódia víneæ mínimè curiósus inuéntus sit, ità vt non solùm alligári, sed & mori in Ierúsalem parátus fúerit, propter nomen Dómini Iesu Christi. ℞. Coróna áurea.

Lectio viij.

DEniquè nihil horum véreor, inquit, nec fácio ánimam meam pretiosiórem, quam me. Optimus æstimátor rerum, qui nihil suórum sibi præferéndum existimet. Quam multi salúti própriæ módicam vilissimámque pecúniam prætulérunt! Paulus nec ánimam. Non, inquit, fácio eam pretiosiórem, quam me. Ergo differéntiam facis inter te, & ánimam tuam? Prudénter quidem tu tibi pluris es, quam quiduis tuum. Sed quómodò non tua ánima tu? Cum me dico, inquit, excelléntius quod in me est, in quo & sto per grátiam Dei, id est, mentem rationémque intéllige. Cùm loquor ánimam meam, hoc inferiùs áccipe, quod carni animándæ vides accommodátum, étiam, & iunctum in concupiscéntia. Id me fuisse quidem, sed iam non esse agnósco, quia non secúndùm carnem adhuc ámbulo, sed secúndùm spíritum. Viuo ego iam non ego, viuit verò in me Christus. Secúndùm mentem ego, secúndùm carnem non ego. Reuerà enim pórtio est carnális affέctio eius, & vita, quam administrat córpori. ℞. Hic est verè martyr. *Lectio ix.*

HAnc ergò ánimam suam Paulus spernébat præ se, parátus pro Dómino non solùm alligári, sed & mori in Ierúsalem, & sic pérdere ánimam suam iuxtà consílium Dómini. Tu quoquè si própriam déseras voluntátem, si córporis voluptátibus perféctè renúnties, si carnem tuam crucifigas cum vitijs & concupiscéntijs, sed & mortifices membra tua, quæ sunt super terram: probábis te Pauli imitatórem, qui non fácias ánimam tuam pretiosiórem te ipso: probábis & Christi discípulum étiam illam perdéndo salúbritèr. Et quidem prudéntiùs eam perdis, vt custódias, quam custódis, vt perdas. Nam qui volúerit ánimam suam saluam fácere, perdet eam. Te Deum.

DIE VIII. MARTII.

In Festo S. Gerardi Abbatis & Mart. Duplex. Oratio.

DA nobis, quæsumus Dómine, intercedénte beáto Gerárdo abbáte & mártyre tuo, in sanctæ religiónis propósito constántiam, vt in caritáte diuína firmáti, nullis tentatiónibus ab eius integritáte diuellámur. Per Dóminum.

In j. Noct. si venerit in Quagragesima. Lectiones, Fratres debitóres sumus. *de comm. plur. Mart. aliàs de Script. curr.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

GErárdus natióne Longobárdus Ordinis Cisterciénsis hábitum induit in monastério Fossæ nouæ, vbi pósteà constitútus abbas tam mirabíliter insígnium virtútum splendóre refúlsit, vt eius sanctitátis fama in Gállias euulgáta Claræuállis sextus abbas eléctus fúerit. In hac dignitáte oues sibi créditas verbo & exémplo in viam salútis diréxit, beatíque patris

patris Bernárdi apotheósim, ac nouæ ecclésiæ Claræuállis consecratiónem studiósè procuráuit. Grassánte per Gállias fame, paupéribus eleemósynas liberalíssimè erogáuit, nec tamen cœnóbij quotidiána annóna diminúta est, imò trítico in hórreis miraculósè adáucto, in ipsos egénos profúsior fuit. Cum in ecclésia sancti Mathíę propè Tréuerim pernóctans oratióni insísteret, vidit sanctos Pontífices Euchérium, Valérium, & Matérnum in magna claritáte & glória, è quibus sanctus Euchérius inter cætera ei dixit: viríliter age, quia in próximo est, vt à Dómino visitéris, & pro labóribus tuis immarcescíbilem gloriósæ victóriæ corónam accípies.

℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

IN Germániam ad monastéria suæ filiatiónis íterùm visitánda pérgere volens beátus Gerárdus, clàm à pio quodam mónacho multis cum lácrymis rogátur, ne propósitum iter aggrederétur: quià per reuelatiónem nóuerat, ei in cœnóbio Igniacénsi crudélem necem inferéndam à pseudomónacho Hugóne, quem propter execránda illius scélera cárceri mancipándum, aliísque salutáribus pœnis mulctándum ipse iússerat. Cui vir Dómini ità respóndit: grátias tibi ago pro tua erga me sollicitúdine; scire tamen debes, quod non fácio ánimam meam pretiosiórem, quam me, nec mihi omninò éxpedit, vt iustítiæ & regulári obseruántiæ, ac débito offícij mei desim, mortis imaginatióne térritus, sed diuína volúntas de me, & in me fiat. Destinátum ítaque iter intrépidè arrípiens Igniacum áttigit, & à venerábili Petro abbáte, totóque conuéntu magna reueréntia suscéptus, omnes benignè amantérque ampléxus est, ac præcipuè Hugónem ad se accersítum dulcíssimis verbis allocútus, ei patérnum suum affectum, ac flagrans illius salútis desidérium apéruit.

℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

VErúmtamen iste perditiónis fílius adhuc in meditáto parricídio persístens, beátum Gerárdum ad diuína officia in ecclésiam descendéntem immániter aggréssus est, sicámque viscéribus eius immérgens, scindéndo, secándo, fodiéndo vsquè ad spinam dorsi penetráuit. Sed verus imitátor, & hóstia Christi, non modò clamórem, sed vix áliquod dolóris signum édidit. Nihilóminùs perduéllis sicárius costas obsisténtes nactus, grauióres ictus ingéminat, ímpium ferrum intrà víscera vertens, atquè inuértens, donec mitis Pater leni voce ei dixit: quæso, frater, parce, cesset iam manus tua, quia nullátenùs víuere pótero. Vbi autem Sacrísta per ecclésiam incédens, Christi mártyrem suo in sánguine volutári conspéxit, ingéntes clamóres attóllens, mónachos aduocáuit, quorum mánibus beátus vir in infirmitórium perlátus, ecclesiásticis sacraméntis muníri vóluit, & pro persecutóre atténtiùs precátus, ei ex corde indúlsit, ipsúmque álijs commendáuit, atque suæ mortis horam prædíxit. Triduò quo supéruixit beátus abbas, ánimum ab oratióne nunquam relaxáuit, & cum spíritum emísit, angelórum audíti fuére concéntus. Tunc étiam beátus martyr à multis mónachis in Claraualle visus est super altáre maius iucúnda fácie, & cándida cucúlla sánguine rubricáta. Delátum fuit eius corpus in Claramuállem; dumquè ipsi iusta persolueréntur, dénuò à Petro abbáte Igniacénsi sacrum faciénte conspéctus est in vna altáris parte miro splendóre reful-

fúlgens, & in áltera sanctus Bernárdus asseuérans, eum propter Christum crudélem necem perpéssum tanquam mártyrem iam cœlésti beatitúdine pérfrui. Huius quoque sancti mártyris glória multis signis est comprobáta, Deo ad eius túmulum creberrimè mirácula ostendénte.

℟. Stola iucunditátis.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndum Matthæum. *Lectio vij. Cap. 16.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: si quis vult post me veníre, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequátur me. Et relíqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Sermone 21. in Cantica.

DIuino máximè opus est adiutório, quo homo váleat abnegáre semetípsum, & tóllere crucem suam, & sic sequi Christum. Quam pauci post te, ò Dómine Iesu, ire volunt! cum tamen ad te perueníre nemo sit, qui nolit, hoc sciéntibus cunctis, quia delectatiónes in déxtera tua vsque in finem. Et proptérea volunt omnes te frui, at non ita, & imitári: conregnáre cúpiunt, sed non cómpati. Ex his erat ille qui dicébat: moriátur ánima mea morte iustórum, & fiant nouíssima mea horum símilia. Optábat sibi extréma iustórum, sed non ita & princípia.

℟. Coróna áurea. *Lectio viij.*

MOrtem spirituálium optant sibi étiam carnáles, quorum tamen vitam abhórrent, sciéntes pretiósam mortem esse sanctórum, quóniam cum déderit diléctis suis somnum, ecce hæréditas Dómini; & quia beáti mórtui, qui in Dómino moriúntur; cum è contrário iuxtà Prophétæ senténtiam, mors peccatórum péssima sit. Non curant quærere, quem tamen desíderant inuenire, cupiéntes cónsequi, sed non & sequi. Non sic illi, quibus aiébat: Vos estis, qui permansístis mecum in tentatiónibus meis. Beáti, qui digni hábiti sunt testimónio tuo, benigne Iesu! Ipsi reuéra ibant post te & pédibus & affectibus. Notas eis fecísti vias vitæ, vocans eos post te, qui via & vita es, & dicis: veníte post me, fáciam vos fíeri piscatóres hóminum.

℟. Hic est verè Martyr.

In Quadragesima autem ix. Lectio erit de Homilia Feriæ, & commem. de ea, Si autem hoc festum antè Quadragesimam venerit, erit sequens Lectio ix.

ITem eis dicébas: qui mihi minístrat, me sequátur, & vbi sum ego, illic & miníster meus erit. Dicébant quoque gloriántes: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te. Sic ítaque & dilécta tua ánima relíctis ómnibus propter te, concupíscit semper ire post te, semper tuis inhærére vestígijs, ac sequi te quocúnque ieris, sciens, quóniam viæ tuæ, viæ pulchræ, & omnes sémitæ tuæ pacíficæ, & quia qui sequitur te, non ámbulat in ténebris.

DIE XI. MARTII.

In Festo Sancti Stephani Abbatis.

Duplex.

Omnia de Commu. Conf. non Pont. præter ea, quæ hic apponuntur. Oratio.

COncéde nobis, quæsumus omnípotens Deus, beáti Stéphani abbátis festiua solemnitáte gaudére, vt ad delectatiónes tuas, quæ in déxtera tua sunt vsque in finem, méritis eius & intercessióne perueníre valeámus. Per Dóminum.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

STéphanus in Lemouicénsi prouíncia ortus, à téneris annis sacris líteris imbútus est, & defúncto eius

patre, rei familiáris curam suscípere coáctus, eleemósynas paupéribus larga manu erogábat. Sacro Presbyterátus órdine insignítus, atque ratus, se in século vitam non satis puram & austéram pro sacerdótij ministério dúcere, vnà cum Petro presbytero vili sacco indútus ad erémum Obazinénsem nudis pédibus conuolâuit, vbi ieiúnio ad bíduum, aut tríduum quandóque protrácto, crudis herbis reficiebátur. Stratum duram humus exhibébat, lápide pro puluillo cápiti suppósito. Grauem étiam lorícam sibi comparáuit beátus Stéphanus, quam multis annis occúltè ad carnem gestáuit, donec vetustáte, & rubígine ea paulátim decíderet. In eádem erémo Stéphanus paruum tugúrium ex lignis constrúxit vili tégmine coopértum, & simul cum sócio die ac nocte contínuis oratiónibus, ac psalmódiæ cántibus insistébat. Quod si somnus ijs obrepsísset, arréptis virgárum maníPulis córpora castigábant.

℞. Honéstum fecit. *Lectio v.*

CVm autem locus ille aduentántium multitúdine turbarétur, vir Dei solitúdinis amantíssimus, nouum monastérium, frustrà obsisténte dæmone, in monte ædificáuit, vbi Prior constitútus summum vitæ rigórem præscripsit, vilióra quæque monastérij perégit, strénuo mánuum labóre sese exércuit, negligéntes, ac tépidos in regulári disciplína ácritèr corrípuit, & cum áliquem delinquéntem gráuiter verberásset, mox se ab vno, vel à plúribus flagellári præcipiébat. Post completórium cæteris frátribus quiescéntibus sǽpiùs in Oratório remanébat, & tota nocte vigílijs, & oratiónibus cum lácrymis sédulò incumbébat. Fama austeritátis Carthusiénsium monachórum permótus beátus Stéphanus, ad magnam Carthúsiam perréxit, & cum venerábili Guigóne Prióre collocútus, consílium ab eo accépit transfúndi ad Cisterciénses nuper exórtos, eò quod régiam viam isti tenérent, eorúmque institútum ad omnem perfectiónem abúndè sufficeret. Carthúsia digréssus vir Dei, discipulórum número adaúcto, ecclésiam in honórem sanctæ Dei genitrícis Maríæ sanctimoniálium monastérium, & ália duo cœnobia ædificáuit.

℞. Amáuit eum. *Lectio vj.*

DEinde Cistércium, sicut olim desideráuerat, proféctus, ibi Eugénium tértium Pontíficem Máximum répérit, eúmque enixè deprecátus, vt ipsíus authoritáte inter Cisterciénses mónachos vnà cum suis discípulis, & cœnóbijs assumerétur, voti compos efféctus est. Cisterciénsi cucúlla indútus sanctus vir, ália duo monastéria cónstrui curáuit, ac plúribus miráculis emícuit. Máxima illi de paupéribus cura erat, & vt eleemósynas eis liberálitèr effúnderet, non semel tríticum diuínitùs auctum, & panes in extréma penúria ex improuíso deláti. Látomis inter Obazínæ ædifícia læsis sanitátem restítuit, eorúmque vúlnera miraculósè curáuit. Ingéntes rupes oratióne in álium locum tránstulit. Graui febre corréptus se sacraméntis muníri efflagitáuit, & inter oratiónes, ac benedictiónes in Dómino obdormíuit, anno millésimo centésimo quinquagésimo nono, Domínica secúnda Quadragésimæ, ac post óbitum plúribus glória circúndatus appáruit, várĳos ægros sanáuit, pluréſque captíuos è carcéribus, ac vínculis erípuit, vndè eius sepúlchrum exímio cultu decorátur, ac à peregrínis frequénter inuísitur. ℞. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 11.*

IN illo témpore: Respóndens Iesus, dixit. Confiteor tibi Pater, Dómine cœli & terræ: quia abscondisti hæc à sapiéntibus & prudéntibus, & reuelásti ea párulis. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 15. in Psalm. Qui habitat, & ex Serm. 26. de Diuersis.

LAborántes ad refectiónem Dóminus inuitat, & ad réquiem prouocat onerátos. Non tamen ínterim onus súbtrahit, aut labórem: magis autem ónere álio, álio labóre commútat, sed ónere leui, suáui iugo, in quibus réquies ac reféctio, etsi minus appáreat, tamen inueniátur. Graue onus iníquitas, sedens super taléntum plumbi. Sub hac gemébat sárcina, qui dicébat: iniquitátes meæ supergréssæ sunt caput meum, & sicut onus graue grauátæ sunt super me. Quod ergò onus Christi, quod onus leue? Vt quidem ego séntio. Onus beneficiórum. Dulce onus, sed ei qui sentit, ei qui expéritur. Alióquin si non inuénias, si non aduértas, graue omninò & periculósum. Oneriferum ánimal homo témpore suæ mortalitátis. Si adhuc portat peccáta sua, onus est graue: si iam fortè exonerátus est à peccátis, minus quidem graue, sed si sanum sápiat, non minus grande onus inuéniet hanc ipsam, quam díximus, exoneratiónem.

℞. Iste est. *Lectio viij.*

ONerat nos, cum exónerat Deus: ónerat beneficio, cum exónerat à peccáto. Vox oneráti: Quid retríbuam Dómino pro ómnibus quæ retribuit mihi? Vox oneráti: Exi à me, quia homo peccátor sum, Dómine. Vox oneráti: Semper enim quasi tuméntes super me fluctus, tímui Deum. Semper, inquit, tímui: sicut ante, sic post accéptam indulgéntiam peccatórum. Beátus homo, qui ita semper est páuidus, nec minóri ángitur sollicitúdine, ne fortè obruátur tam benefícijs, quam peccátis. Qui timórem Dei semper habet præ óculis; viæ eius, viæ pulchræ, & omnes sémitæ eius pacíficæ. Veníte ad me, inquit, omnes qui laborátis, & onerati estis, quos vestræ, seu aliénæ voluntátis dura premit séruitus, & inueniétis réquiem animábus vestris. Iugum enim meum suáue est, & onus meum leue. Quantò enim benígnior, & dúlcior est diuína cleméntia quólibet hómine, tantò suáuiùs esse manifestum est iugum eius cæteris onéribus. ℞. Sint lumbi vestri.

Si hoc festum celebretur in Quadragesima, Lectio nona erit de Homilia Feriæ, sin minus, erit sequens *Lectio ix.*

PRoptéreà hómines sibi ipsis aut álijs homínibus placére studéntes confúsi sunt, sed qui in lúmine vultus tui ámbulant, Dómine, id solum cogitántes, quómodo tuam fáciant voluntátem, & toto corde contendéntes placére tibi, nunc quidem in nómine tuo exultábunt tota die, & non erit illis scándalum, sed demùm in iustítia tua exaltabúntur, quandò exuéntes infirmitátes suas, & intrantes in poténtias tuas, memorabúntur iustítiæ tuæ solíus, vt eam tunc téneant sine labóre, quā modò sequi labórant.

DIE XIII. MARTII.

In Festo Sancti Heldradi Abbatis.

Duplex.

Omnia de Commu. Conf. non Pont. præter ea quæ hic apponuntur. Oratio.

DEvs, qui beátum Heldrádum abbátem pijs opéribus, signis, & virtútibus in Ecclésia tua clarére fecísti, præsta quǽsumus, vt

eius méritis, & précibus tua beneficia capiámus. Per Dóminum.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

HEldrádus natióne Gallus nóbili génere in Prouíncia ortus ab ineúnte ætáte pietátis opéribus mirè déditus, amplas facultátes sibi à paréntibus relíctas, partim pro ecclésijs ædificándis, partim pro hóspitum receptióne, pauperúmque substentatióne impéndit. Mox ad religiósum statum, Deo afflánte, vocátus, Gálliam, Hispániam, & Itáliam peragráuit, arctióris vitæ áliquo in cœnóbio inueniéndæ studiósus. In Subalpínis ad radíces montis Cinísij propè óppidum Noualícij áderat monastérium quingentórum monachórum, sub régula sancti patris Benedícti Dómino famulántium, quorum austeritáte, & perfectióne illéctus Heldrádus monástico hábitu índui efflagitáuit, & ab eiúsdem cœnóbij abbáte lætánter suscéptus est. Defúncto post septem annos Hugóne Cároli magni fílio eiúsdem monastérij abbáte, vnánimi ómnium consénsu ei subrogátus est Heldrádus, qui précibus exorátus réstitit, exémplis incitátus rénuit, vi fermè tractus consénsit. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

EFflóruit in sancto viro virtútum ómnium compléxio, præcípuè cástitas, humílitas, benígnitas, zelus reguláris disciplínæ exímius, sapiéntia, ac prudéntia insígnis. Nouum ínterim monastérium in valle propè Brigántium cónstrui debébat, & iam pium opus ad optátum finem appropinquábat, cum serpéntium magno número íníbi reptantium infestatiónem mónachi diútiùs ferre non valéntes ad sanctum abbátem pro remédio confugérunt, qui ad prædíctum locum véniens, & serpéntibus in vnum congregátis, férula, quam manu tenébat, præeúntem se sequi præcípiens, eósque in cóncauum locum glomerátim addúcens, illis indè égredi vétuit. Quarto die antéquam beátus vir è vita decéderet, mónachis in vnum conuocátis óbitum suum iam imminéntem denunciáuit, eósque ad exáctam sanctæ régulæ obseruántiam, ad perfectiónis stúdium, ac fratérnam caritátem mirè incéndit. ℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

DIe verò discéssus sui instánte, eleuátis in cœlum óculis, & resúmptis parúmper víribus Viáticum Domínicæ communiónis expétijt, religiosèque suscépit, & sic inter discipulórum manus, lácrymas, & suspíria ánimam Deo réddidit, tértio Idus Mártij, anno reparátæ salútis octingentésimo septuagésimo quinto. Præfuit sanctus abbas monastério Noualicénsi annis triginta, ibidémque sepúltus est. Innúmera penè fuérunt mirácula, quibus Dóminus huius beáti Patris sanctitátem ómnibus testátam esse vóluit. Inter ália eius intercessióne patráta máximè enituérunt, immánis pestis représsa; pública discórdia sedáta, in próximo vitæ discrímine constitúti nauigántes naufrágio erépti; serpens ingréssus in os púeri dormiéntis eiéctus; múlier eius festum víolans in manu vulneráta, ac mox pænitens sanáta; mens sana furióso réddita; óculus amíssus restaurátus; peccátrix à Noualiciénsis templi ingréssu prohibita, post peccatórum exomologésin expedítè in ipsum ingréssa; mutis, & surdis loquéla ac audítus; claudis gressus; mulíeri aquis mersæ, & iam extínctæ, ac fæténti vita restitúta. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Lectio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declam. de Colloq. Simonis cum Iesu.

NOta ádmodùm quæstio est, quemadmodùm Petrus cum nil ferè ex ómnibus habuisse sciátur, tàm fiduciálitèr gloriétur, sese ómnia reliquísse. Vndè sanctórum quíspiam multum, inquit, deséruit, qui voluntátem habéndi réliquit. Et post pauca? A sequéntibus ergo tanta relícta sunt, quanta à non sequéntibus desiderári potuérunt. Fidélis sermo, sed fórsitàn clausus & ipse est. Numquid enim volúntas habéndi tam multa compléctitur, vt reliquísse illam sit ómnia deseruísse? Quis hóminum ómnia desideráre possit, ne dum piscátor iste pauper, & módicus? Sed quid cuique sufficere possit, diligéntiùs vestigáto, & fácile est inuenire ómnia desiderántem. Neque enim pónere est concupiscéntiæ modum, donèc videátur impléta, donec adépta sit, quibus váleat esse conténta. Quid prosunt vobis hęc? non sunt naturáles cibi, magis famem hęc próuocant, quam extingúunt. Ad imáginem Dei facta ánima rationális cęteris ómnibus occupári potest, repléri omnìno non potest. Capácem Dei, quidquid Deo minus est, non implébit. ℟. Iste est. *Lectio viij.*

INdè est, quod naturáli quidem desidério summũ quiuis probátur appétere bonum, nullum nisi adépto eo réquiem habitúrus. Cæterum errant míseri non inueniéntes viam, & vt scriptum est, ámbulant ímpij in circúitu, dum minóra quæque bona quæréntes, illud semper desíderant, quod sibi vicínius nec dum vidéntur adépti. Vtinàm, si fieri posset, cætera ómnia obtinuísset vnus, eodémque procul dúbio, & ipsum, quod sibi solum deésse vidéret, summum útique bonum, desidério quæsitúrus, quo cætera quoque semper éxpetit non adépta. Vis præuenire? Incipe transilíre. Alióquin præripiéris miser in desidério terrenórum, & à summò bono eò lóngiùs inueniéris, quò te ámpliùs déderis cadúcis rebus, & transitórijs appeténdis. In circúitu siquidèm ámbulas, & quod propè erat in corde, & in ore tuo, si corde crédere, & ore confiteréris, terga vertens declinas, & elongáris ab eo. An fractuósa quippè via est, & inambulábilis, faciliúsque peruénies spretis ómnibus, quam adéptis.

℟. Sint lumbi vestri.

Nona Lectio dicitur de Homilia Feriæ occurrentis. Quod si hoc festum celebrétur extrà Quadragesimam, Lectio viij. diuidatur in duas Lectiones.

DIE XV. MARTII.

In Festo Sancti Raymundi Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pontif. præter ea, quæ hic apponuntur.

In Hymno. Iste Conféssor, *dicatur,* Hac die lætus méruit suprémos, laudis honóres. *Oratio.*

DEvs, qui beáto Raymúndo abbáti præliári prælia tua, & fidei inimícos superáre dedísti: concéde, vt eius nos intercessióne muníti, ab hóstibus mentis, & córporis liberémur. Per Dóminum.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

RAymúndus canónicus ecclésiæ Turiasonénsis in Regno Aragóniæ, quò diuína procul à mundi stré-

strépitu libériùs contemplarétur, supérno Spíritu afflánte, in solitúdinem se recépit; deindè cum Cisterciénsium monachórum fama vndequáque diffunderétur, illud ampléxus est institútũ, ac longè latéquè euulgáta eius vitæ sanctimónia abbas monastérij beátę Maríę de Fitéro constitútus est. Postquam verbo, & exémplo ad omne opus pietátis suos induxisset, copiósum exércitum fidélium collégit, castrũ de Turrúngen, & Calatráuam à Mauris tuéndam de manu Sánctij Castéllæ Regis suscépit, ac perítia rei militáris mirabiliter pollens, Saracénos fugáuit, multásque vrbes expugnáuit. Nouo, & vsquè ad ea témpora inaudíto exémplo Raymúndus monachátui milítiam coniúnxit, Ordinem militárem de Calatráua nuncupátum, & in tota Európa celebérrimum, ac à plúribus Summis Pontificibus approbátum instituit sub régula, légibus, & visitatióne Cisterciénsium, ex quo álij Ordines militáres, de Alcántara, de Christo, de Auibus, de Montésia, de Montefránco, de Montegáudio & de Truxillo eidem religióni Cisterciénsi subiécti prodiérunt. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

HÆc fuére prima fémina ínclytæ milítiæ, sub qua tot viri, tot Príncipes, tot Duces, tot étiam áliæ religiósę milítię profiteréntur. Huius noui Ordinis mílites, quámdiù à prælio abstinébant, adamússim obseruábant victum, vestítum, psalmódiam, contemplatiónem, opus mánuum, siléntium, vigiliásque, ac déniquè mútuam quotidianórum deféctuum proclamatiónem, vt nihil minùs à mónachis efficerent. Hinc prǽceptum est commúni assénsu, & deliberatióne Capítuli Generális Cisterciénsis, vt illius Ordinis mílites essent filij monastérij Morimúndi, vtque abbas & domus éadem, in eos ius illud filiatiónis habéret, quale in Morimúndo nóscitur habére Cistércium. Eidem milítiæ beátus Raymúndus vltrà ipsam Calatráuæ arcem, & óppidum, plura ália loca, & castra acquisiuit. ℟. Amáuit eum. *Lectio vj.*

TAndem vir sanctus, vtriúsque milítiæ cœléstis, & terrénæ suprémus Ductor, post multas victórias partas de Saracénis, plures de dæmone, post caputiátas gáleas orbi indúctas cunctis fídei inimícis formidábiles, post hómines aptátos vtriúsque armis, qui & ad sónitum búccinę leónes, & ad tympani ictum agnos, illud in prælio, hoc in claustris imitaréntur, plenus diérum, & virtútum, anno salútis millésimo centésimo sexagésimo tértio, & sexto regíminis Ordinis à se inchoáti, ánimam emísit, multis post mortem miráculis illústris. Sacræ eius córporis exúuiæ Tolétum translátę in monastério Montis Sion, authoritáte Pauli Papæ secúndi, líteris datis die décima quinta mensis Mártij, anno millésimo quadringentésimo sexagésimo octáuo, super altáris aram ad epístolę cornu decénter collocátæ fuérunt, ádditis à Summo Pontífice indulgẽtijs, ijs, qui eum locũ deuótè visitáuerint. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam. *Lectio vij.* *Cap. 3.*

IN illo témpore: dicébat Ioánnes ad turbas, quæ exíbant, vt baptizaréntur ab ipso: Genímina viperárum, quis osténdit vobis fúgere à ventúra ira? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

In Exhortatione ad Milites Templi.

SI percútere in gládio omníno fas non est Christiáno, cur ergò prǽco Sal-

Saluatóris conténtos fore suis stipéndijs mílitibus indíxit, & non pótiùs omnem eis milítiam interdíxit? Sed secúrè dissipéntur gentes, quæ bella volunt, & abscindántur, qui nos contúrbant. Exerátur gládius vtérque fidélium in ceruíces inimicórum, ad destruéndam omnem altitúdinem extolléntem se aduérsùs sciéntiam Dei, quæ est Christianórum fides; ne quando dicant Gentes: vbi est Deus eórum? Porrò imminénte bello, intùs fide, foris ferro, non auro se múniant, quátenus armáti, & non ornáti, hóstibus metum incútiant, non próuocent auarítiam. Deindè non turbulénti, aut impetuósi, & quasi ex leuitáte præcípites, sed consúltè, atque cum omni cautéla, & prouidéntia se ipsos ordinántes, & disponéntes in áciem, iuxtà quod de pátribus scriptum est: Veri profectò Israelítæ procédunt ad bella pacífici. At verò vbi ventum fúerit ad certámen, tùm demùm prístina lenitáte postpósita, tanquam si dícerent: Nonne qui odérunt te, Dómine, óderam, & super inimícos tuos tabescébam? Irruunt in aduersários hostes velut oues réputant, nequáquam, & si paucíssimi, vel sæuam barbáriem, vel numerósam multitúdinem formidátes. ℞. Iste est. *Lectio viij.*

NOuérunt síquidem non de suis præsúmere víribus, sed de virtúte Dómini Sábaoth speráre victóriam, cui, nimirùm, fácile esse confídunt, iuxta senténtiam Machabæi, conclúdi multos in manus paucórum, & non esse differéntiam in conspéctu Dei cœli liberáre in multis, & in paucis: quia non in multitúdine exércitus est victória belli, sed de cœlo fortitúdo est. Ità dénique miro quodam, ac singulári modo cernúntur, & agnis mitióres, & leónibus ferocióres: vt penè dúbitem, quid pótiùs cénseam appellándos, mónachos, vidélicet, an mílites, nisi quod vtrúmque forsán congruéntiùs nominárim, quibus neutrum deésse cognóscitur, nec mónachi mansuetúdo, nec mílitis fortitúdo. De qua re quid dicéndum, nisi quod à Dómino factum est istud, & est mirábile in óculis nostris? Tales sibi elégit Deus, & collégit à fínibus terræ minístros ex fortíssimis Israel, qui veri léctulum Salomónis vigilánter, fidelitérque custódiant, omnes tenéntes gládios, & ad bella doctíssimi. ℞. Sint lumbi.

Lectio nona dicitur de Homilia Feriæ occurrentis. Quod si hoc festum celebrandum erit extrà Quadragesimam, ex Lectione viij. fiant duæ Lectiones.

DIE XXI. MARTII.

In Festo S. P. N. Benedicti Abbatis.
Duplex primæ Classis.

Si hoc Festum transferatur post Octau. Paschæ, tunc in fine Antiphonarum, ℣. & ℞. additur Allelúia, *quod duplicatur ad ℞℞. breuia, & tres Psalmi dicuntur sub prima Antiphona illius Nocturni. Item in Oratione non proferantur illa verba:* hodiérna die; *& in Hymno ad Vesperas loco* Hac die, *dicatur,* Aurea.

AD VESPERAS.

Antiph. Fuit vir vitæ venerábilis. *cum reliq. de Laud. Psal.* Dixit Dóminus. *cum reliq. de Dominica, & loco vltimi. Psal.* Laudáte Dñm omnes gentes.

Capitulum. Eccl. 50.

ECce Conféssor magnus: Qui quasi stella matutína in médio nébulæ, & quasi luna plena in diébus suis lucet. Et quasi sol refúlgens, sic iste effúlsit in templo Dei. *Hymnus.*

LAudibus ciues résonent canóris,
Templa solémnes modulentur hymnos,
Hac die summi Benedíctus arcem
Scandit Olympi.

Ille

Illic floréntes peragébat annos,
Cùm puer dulcis pátriæ penátes
Liquit, & solus látuit siléntí
Cónditus antro.
Inter vrtícas, rigidósque sentes,
Vicit altrícem scélerum iuuéntam:
Inde conscrípsit documénta vitæ
Pulchra beátæ.
Aéream turpis Clárij figúram,
Et nemus strauit Véneri dicátum,
Atque Baptístæ pósuit sacráto
Monte sacéllum.
Iamque felíci résidens Olympo,
Inter ardéntes Chérubim catéruas
Spectat, & dulci réficit cliéntum
Corda liquóre.
Glória Patri, genitæque Proli,
Et tibi compar vtriúsque semper
Spíritus alme, Deus vnus, omni
Témpore sæcli. Amen.

℣. Amáuit eum Dóminus, & ornáuit eum.
℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Exúltet ómnium turba fidélium pro glória almi Patris Benedícti; læténtur præcípuè catéruæ Monachórum, celebrãtes eius festa in terris, de cuius societáte Sancti congáudent in cœlis.

Oratio.

OMnípotens sempitérne Deus, qui hodiérna die carnis edúctum ergástulo beátum Confessórem tuum Benedíctum subleuásti ad cœlum: concéde quæsumus, hæc festa tuis fámulis celebrántibus cunctórũ véniam delictórum, vt qui exultántibus ánimis eius claritáti congáudent, ipso apud te interueniénte consocientur & méritis. Per Dóminum nostrum &c.

Commemoratio Feriæ.

AD MATVTINVM.

Inuitatorium. Regem Confessórum Dóminum: * Veníte, adorémus.
Psalmus. Veníte, exultémus.

Hymnus.

QVidquid antíqui cecinére vates,
Quidquid ætérnæ moniménta legis,
Cóntinet nobis celebránda summi
Vita Monárchæ.
Extulit Móysen píetas benígnum,
Inclytum proles Abraham decórat
Isaac sponsæ decus, & seuéri
Iussa paréntis.
Ipse virtútum cúmulis onústus
Célsior nostri Patriárcha cœtus,
Isaac, Móysen, Abraham sub vno
Péctore clausit.
Ipse, quos mundi rápuit procéllis
Hic pius flatu státuat secúndo,
Pax vbi nullo, requiésque gliscit
Mista pauóre.
Glória Patri, genitæque Proli
Et tibi compar vtriúsque semper,
Spíritus alme, Deus vnus, omni
Témpore sæcli. Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Antiphona. Fuit vir vitæ venerábilis, grátia Benedíctus, & nómine.

Psalmus 1.

BEátus vir, qui non ábijt in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit: & in cáthedra pestiléntiæ non sedit.
Sed in lege Dómini volúntas eius: & in lege eius meditábitur die ac nocte.
Et erit tanquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum: quod fructum suum dabit in témpore suo.
Et fólium eius non défluet: & ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic impij, non sic: sed tamquam puluis, quem próijcit ventus à fácie terræ.
Ideò non resúrgent ímpij in iudício: neque peccatóres in concílio iustórum.
Quóniam nouit Dóminus viam iustórum: & iter impiórum períbit.

An-

Antiph. Fuit vir vitæ venerábilis, grátia Benedíctus, & nómine.

Antiph. Ab ipso pueritiæ suæ témpore cor gerens senile: ætátem móribus tránsiens, nulli ánimum voluptáti dedit. *Psalmus* 2.

QVare fremuérunt Gentes: & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes conuenérunt in vnum: aduérsus Dóminum, & aduérsus Christum eius.

Dirumpámus víncula eórum: & proijciámus à nobis iugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius: prædicans præcéptum eius.

Dóminus dixit ad me: filius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam: & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea: & tamquā vas fíguli confringes eos.

Et nunc reges intelligite: erudímini qui iudicátis terram.

Seruite Dómino in timóre: & exultáte ei cum tremóre.

Apprehéndite disciplínam, ne quando irascátur Dóminus: & pereátis de via iusta.

Cùm exárserit in breui ira eius: beáti omnes, qui confídunt in eo.

Antiph. Ab ipso pueritiæ suæ témpore cor gerens senile: ætátem móribus tránsiēs, nulli ánimū voluptáti dedit.

Antiph. Liberióri génere ex prouíncia Núrsiæ ortus, Romæ liberálibus litterárum stúdijs tráditus à paréntibus fúerat. *Psalmus* 3.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? multi insúrgunt aduérsum me.

Multi dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo eius.

Tu autem Dómine suscéptor meus es: glória mea, & exáltans caput meum.

Voce mea ad Dóminum clamáui: & exaudíuit me de monte sancto suo.

Ego dormíui, & soporátus sum: & exurréxi, quia Dóminus suscépit me.

Non timébo míllia pópuli circumdántis me: exúrge Dómine, saluum me fac Deus meus.

Quóniam tu percussísti omnes aduersántes mihi sine causa: dentes peccatórum contriuísti.

Dómini est salus: & super pópulum tuum benedíctio tua.

Glória Patri.

Antiph. Liberióri génere ex prouíncia Núrsiæ ortus, Romæ liberálibus litterárum stúdijs à paréntibus tráditus fúerat.

℣. Amáuit eum Dóminus, & ornáuit eum.

℟. Stolam glóriæ índuit eum.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap.* 44. *a*

LAudémus viros gloriósos, & paréntes nostros in generatióne sua. Multam glóriam fecit Dóminus magnificéntia sua à século. Dominántes in potestátibus suis hómines magni virtúte & prudéntia sua prædíti, nunciántes in prophétis dignitátem prophetárum, & imperántes in præsénti pópulo, & virtúte prudéntiæ pópulis sanctíssima verba. In perítia sua requiréntes modos músicos, & narrántes cármina scripturárum.

℟. Fuit vir vitæ venerábilis, grátia Benedíctus, & nómine, ab ipso pueritiæ suæ témpore cor gerens senile: * Ætátem quippe móribus tránsiens nulli ánimum voluptáti dedit.

℣. Recéssit ígitur sciénter néscius,

& sapiénter indóctus. Ætatem quippe móribus.

Lectio ij.

HOmines díuites in virtúte, pulchritúdinis stúdium habéntes, pacificántes in dómibus suis. Omnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, & in diébus suis habéntur in láudibus. Qui de illis nati sunt reliquérunt nomen narrándi laudes eórum: & sunt quorum non est memória: periérunt quasi qui non fúerint, & nati sunt quasi non nati, & filij ipsórum cum ipsis.

℟. Sanctus Benedíctus plus appétijt mala mundi pérpeti, quam laudes: pro Deo labóribus fatigári: * Quam vitæ huius fauóribus extólli.

℣. Diuína namque præuéntus grátia, magis, ac magis ad supérna ánimo suspirábat. Quam vitæ.

Lectio iij.

SEd illi viri misericórdiæ sunt quorum pietátes non defuérunt, cum sémine eórum pérmanent bona. Hæréditas sancta nepótes eórum, & in testaméntis stetit semen eórum, & filij eórum propter illos vsque in ætérnum manent: semen eórum, & glória eórum non derelinquétur. Córpora ipsórum in pace sepúlta sunt, & nomen eórum viuit in generatiónem, & generatiónem. Sapiéntiam ipsórum narrent pópuli, & láudem eórum núnciet Ecclésia.

℟. Inito consílio venénum vino miscuére, quo obláto ex more ad benedicéndum Patri, vir Dei signum Crucis édidit, & vas pestiferi potus ita confráctum est: * Ac si pro signo lápidem dedísset.

℣. Intelléxit prótinus vir Dei, quia potum mortis vas habúerat, quod portáre non póterat signum vitæ. Ac si pro signo. Glória Patri. Ac si pro signo.

IN II. NOCTVRNO.

Antiph. Dum in hac terra esset, quo temporáliter liberè vti potuisset, iam quasi áridum mundum cum flore despéxit. *Psalmus* 4.

CVm inuocárem, exaudíuit me Deus, iustítiæ meæ: in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei: & exáudi oratiónem meam.

Filij hóminum vsquequó graui corde? vt quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitóte, quóniam mirificáuit Dóminus sanctum suum: Dñs exáudiet me, cùm clamáuero ad eum.

Irascímini, & nolíte peccáre: quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrifícium iustítiæ, & speráte in Dómino: Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu fruménti, vini, & ólei sui: multiplicáti sunt.

In pace in idípsum: dórmiam & requiéscam.

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe: constituísti me.

Antiph. Dum in hac terra esset, quo temporáliter liberè vti potuisset, iam quasi áridum mundum cum flore despéxit.

Antiph. Relícta domo, rebúsque patris, soli Deo placére cúpiens sanctæ conuersatiónis hábitum quæsiuit.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe Dómine: intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo: Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane aſtábo tibi, & vidébo: quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit iuxta te malígnus: neque permanébunt iniúſti ante óculos tuos.

Odíſti omnes, qui operántur iniquitátem: perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum ſánguinum, & dolóſum abominábitur Dóminus: ego autem in multitúdine miſericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: adorábo ad templum ſanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in iuſtítia tua: propter inimícos meos dírige in conſpéctu tuo viam meam.

Quóniam non eſt in ore eórum véritas: cor eórum vanum eſt.

Sepúlchrum patens eſt guttur eórum, linguis ſuis dolóſe agébant: iúdica illos Deus.

Décidant à cogitatiónibus ſuis, ſecúndum multitúdinem impietátum eórum expélle eos: quóniam irritauérunt te Dómine.

Et lætentur omnes, qui ſperant in te: in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: quóniam tu benedíces iuſto.

Dómine, vt ſcuto bonæ voluntátis tuæ: coronáſti nos.

Antiph. Relícta domo, rebúſque patris, ſoli Deo placére cúpiens ſanctæ conuerſatiónis hábitum quæſiuit.

Antiph. Recéſſit igitur ſciénter néſcius, & ſapiénter indóctus.

Pſalmus 8.

DOmine Dóminus noſter: quam admirábile eſt nomen tuum in vniuérſa terra!

Quóniam eleuáta eſt magnificéntia tua: ſuper cœlos.

Ex ore infántium, & lacténtium perfeciſti laudem propter inimícos tuos: vt déſtruas inimícum, & vltórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: lunam & ſtellas, quæ tu fundáſti.

Quid eſt homo, quòd memor es eius? aut filius hóminis, quóniam viſitas eum?

Minuíſti eum paulò minùs ab Angelis: glória & honóre coronáſti eum: & conſtituíſti eum ſuper ópera mánuum tuárum.

Omnia ſubiecíſti ſub pédibus eius: oues & boues vniuérſas, inſuper & pécora campi.

Vólucres cœli, & piſces maris: qui perámbulant ſémitas maris.

Dómine Dóminus noſter: quàm admirábile eſt nomen tuum in vniuérſa terra!

Antiph. Recéſſit igitur ſciénter néſcius, & ſapiénter indóctus.

℣. Os iuſti meditábitur ſapiéntiam.
℟. Et lingua eius loquétur iudícium.

Lectio iv.

BEnedíctus, Núrſiæ nóbili génere ortus, Romæ liberálibus diſciplinis erudítus, vt totum ſe Ieſu Chriſto daret, ad eum locum, qui Sublácus dícitur, in altíſſimam ſpelúncam penetráuit, in qua ſic per triénnium délituit, vt vnus id ſciret Románus mónachus, quo ad vitæ neceſſitátem miniſtro vtebátur. Dum igitur ei quodam die ardéntes ad libídinem faces à diábolo ſubijceréntur, ſe in vépribus támdiù volutáuit, dum lacerato córpore, voluptátis ſenſus dolóre opprimerétur. Sed iam erumpénte ex illis látebris fama eius ſanctitátis, quidam mónachi ſe illi inſtituéndos tradidérunt: quorum viuéndi licéntia cum eius obiurgatiónes ferre non poſſet, venénum in potióne ei dare conſtituunt. Verùm pócu-

lum ei præbéntibus, Crucis signo vas confrégit, ac relícto monastério in solitúdinem se recépit.

℟. Dómine non aspícias peccáta mea, sed fidem huius hóminis, qui rogat resuscitári fílium suum: & redde in hoc corpúsculum ánimam,quã tulísti. Et compléta oratióne reuíxit: * Et sanum réddidit patri suo.

℣. Et regrediénte ánima, corpúsculum omne contrémuit, & sub óculis ómnium, qui áderant, viuus appáruit. Et sanum.

Lectio v.

SEd cùm multi ad eum quotídie discípuli conuenírent, duódecim monastéria ædificáuit, éaque sanctíssimis légibus communíuit. Pósteà Casśinum migráuit, vbi simulácrum Apóllinis, qui adhuc ibi colebátur, comminuit, aram euértit, & lucos succéndit: ibique sancti Martíni sacéllum, & sancti Ioánnis ædículam extrúxit: oppidános autem, & íncolas Christiánis præcéptis ímbuit. Quare augebátur in dies magis diuína grátia Benedíctus, vt étiã prophético spíritu ventúra prædíceret. Quod vbi accépit Tótila Gothórum rex, exploratúrus an re ita esset, spathárium suum régio ornátu, & comitátu præmíttit, qui se regem simuláret. Quem vt ille vidit. Depóne, inquit, fili, depóne quod geris; nam tuum non est. Tótilæ verò, prædíxit aduéntum eius in Vrbem, maris transmissiónem, & post nouem annos mortem.

℟. O laudánda sancti Benedícti mérita gloriósa, qui dum pro Christo pátriam,mundíque spreuit pompam, adéptus est ómnium contubérnium Beatórum: * Et párticeps factus præmiórum æternórum.

℣. Inter choros Confessórum spléndidum póssidet locum, & ipsum fontem ómnium intuétur bonórum. Et párticeps.

Lectio vj.

QVi áliquot ménsibus ántequam è vita migráret, præmónuit discípulos quo die esset moritúrus: ac sepúlchrum, in quo suum corpus condi vellet, sex diébus ántequam eò inferrétur, aperíri iussit: sextóque die deférri vóluit in ecclésiam: vbi sumpta Eucharístia, sublátis in cœlum óculis orans, inter manus discipulórum effláuit ánimam. Quam duo mónachi eúntem in cœlum vidérunt per viam pállio ornátam pretiosíssimo, circum ea fulgéntibus lampádibus, & claríssima & grauíssima spécie virum stantem supra caput ipsius dicéntẽ, audiérunt: Hæc est via, qua diléctus Dómini Benedíctus in cœlum ascéndit.

℟. Cùm sanctus Benedíctus in cella consísteret, eleuátis sursum óculis, vidit sorórís suæ ánimam de córpore eius egréssam: * In colúmbæ spécie cœli secréta penetráre.

℣. Qui tantæ eius glóriæ congáudens, omnipoténti Deo grátias rétulit, eiúsque óbitum frátribus denunciáuit. In colúmbæ. Glória Patri. In colúmbæ.

IN III. NOCTVRNO.

Antiph. Benedíctus in dies magis augebátur diuína grátia, vt étiam prophético spíritu ventúra prædíceret.

Psalmus 14.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula: & operátur iustítiam.

Qui lóquitur veritátem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum: & oppróbrium non accépit aduérsus próximos suos.

Ad

Ad nihilum dedúctus est in conspéctu eius malignus: timéntes autem Dóminum glorificat.
Qui iurat próximo suo, & non décipit: qui pecúniam suam non dedit ad vsuram, & múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc: non mouébitur in ætérnum.
Antiph. Benedictus in dies magis augebátur diuína grátia, vt étiam prophético spíritu ventúra prædiceret.
Antiph. Huic, dum erémum péteret Románus Mónachus obuiáuit: cuius cum desidérium cognouisset, & secrétum ténuit, & adiutórium impéndit.

Psalmus 20.

DOmine in virtúte tua lætábitur rex: & super salutáre tuum exultábit veheménter.
Desidérium cordis eius tribuísti ei: & voluntáte labiórum eius non fraudásti eum.
Quóniam præuenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite eius corónam de lápide pretióso.
Vitam pétijt à te: & tribuísti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.
Magna est glória eius in salutári tuo: glóriam & magnum decórem impónes super eum:
Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi: lætificábis eũ in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino: & in misericórdia altíssimi non commouébitur.
Inueniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: déxtera tua inuéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos vt clibanum ignis in témpore vultus tui: Dóminus in ira sua conturbábit eos, & deuorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes: & semen eórum à filijs hóminum.
Quóniam declinauérunt in te mala: cogitauérunt consilia, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum: in relíquijs tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: cantábimus, & psallémus virtútes tuas.
Antiph. Huic dum erémum péteret, Románus Mónachus obuiáuit: cuius cum desidérium cognouisset, & secrétum ténuit, & adiutórium impéndit.
Antiph. Tantam grátiam ei virtus diuína contúlerat, vt sub vno solis rádio, omnem mundum colléctum conspíceret.

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitúdo eius: orbis terrárum, & vniuérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundáuit eum: & super flúmina præparáuit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? aut quis stabit in loco sancto eius?
Innocens mánibus, & mundo corde: qui non accépit in vano ánimam suam, nec iuráuit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem à Dómino: & misericórdiam à Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum: quæréntium fáciem Dei Iacob.
Attóllite portas príncipes vestras, & eleuámini portæ æternáles: & introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? Dóminus fortis & potens: Dóminus potens in prœlio.
Attóllite portas príncipes vestras, & eleuámini portæ æternáles: & introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.

Antiph.

Antiph. Tantam grátiam ei virtus diuina contúlerat, vt sub vno solis rádio, omnem mundum colléctum conspiceret.

℣. Lex Dei eius in corde ipsíus.

℟. Et non supplantabúntur gressus eius.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæm. *Lectio vij. Cap.19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos reliquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. in Festo S. P. N. Benedicti Abbatis.

MOdò útique, Fratres, audístis in euangélio promitténtem Dóminum & dicéntem discípulis: sedébitis super sedes iudicántes duódecim tribus Israel. Ecce quies sessiónis, & honor iudícij. Nam & ipse Dóminus ad hæc nóluit perueníre, nisi per humilitátem & labórem. Vndè & morte turpíssima condemnátus est, interrogátus torméntis & oppróbrijs saturátus: útique vt inimícus induátur confusióne, ipse páriter & omnes qui imitántur eum, & prætergrediúntur viam. Ipse est, ò iníque, ipse est, qui sessúrus est in sede maiestátis suæ símilis Altíssimo, & coaltíssimus ei. Hoc útique cogitauérunt Angeli sancti, qui cadénte malígno, apostasíæ illius non consensérunt, nobis relinquéntes exémplum, vt quemádmodùm ipsi elegérunt ministráre, sic & nos faciámus. Qui enim labórem fúgiunt, & honórem captant, illum se nóuerint imitári, qui sessiónem, altitudinémque quæsiuit: & si non satis terret eos illius culpa, térreat vel vindícta.

℟. Intempéstæ noctis hora vir Dei instans vigílijs assíduæ oratiónis, velut sub vno solis rádio: * Omnem mundum colléctum conspéxit.

℣. Vidénti enim Creatórem angústa est omnis creatúra. Omnem.

Lectio viij.

AD hæc vitánda prudéntiam nobis reliquérunt Sancti Dei, qui profectò sedébunt, ipsi, inquam, vermículi terræ iudicántes sedébunt. Nescitis, ait Apóstolus, quia & Angelos iudicábimus? Ipsi útique, qui ibant & flebant, mitténtes sémina sua, veniéntes autem vénient cum exultatióne portántes manípulos suos. Qui seminauérunt labórem & vilitátem, metent honórem páriter & quiétem. Pro confusióne enim sua dúplici & labóre in terra sua duplícia possidébunt. Vndè & dicébat quidam: vide humilitátem meam & labórem meum. Non solùm autem ipsa vita, sed & promíssio vitæ ætérnæ, & expectátio iustórum lætitia est, & tanta lætítia, vt omne quod concupíscitur, ei non váleat comparári. Hanc quoque prudéntiam nobis Apóstoli sancti reliquérunt, quandò recedéntibus his, qui sapiéntiam huius mundi sequebántur, quæ stultítia est apud Deum, & prudéntiam carnis, quæ mortem operátur, & inimíca est Deo, ipsi Dómino adhæsérunt. Mártyres verò, maniféstum est, fortitúdinem docuisse. Porrò Confessóres secáti sunt iustítiam in omni vita sua. Hoc enim intereit inter mártyres & confessóres, quod inter Petrum simul ómnia relinquéntem, & Abraham substántiam mundi in bonos vsus expendéntem. Sic enim illi consummáti in breui explеuérunt témpora multa; isti verò longa, & multímoda traxére martyria. Vírgines sanctæ, planum est, quia temperántiam seruauérunt, quæ sic libídinem calcauérunt.

℟. Pa-

℟. Pater sanctus dum inténtam oculórum áciem in splendóre corúscæ lucis habére viderétur, vidit Germáni ánimam Capuáni epíscopi: * In sphæra ígnea ab Angelis in cœlum deférri.

℣. Factúmque est, & reuerendíssimũ virum Germánum epíscopum, is, qui missus fúerat, iam defúnctum réperit. In sphæra. Glória Patri. In sphæra.

Si hoc Festum celebretur in Quadragesima, Lectio ix. dicitur de Homilia Feriæ occurrentis. Si verò post Pascha celebretur, erit sequens

Lectio ix.

HAc doctrína nos étiam instruit noster cœléstis Pater, Dux, Magister, & Légifer Benedíctus, & dírigit gressus nostros in viam pacis. Porrò vitæ iustítia omninò róborat, & ánimat nos, vt tantò magis accendámur ad agénda quæ dócuit, quantò certi sumus, eum non ália docuisse quam fécerit. Sermo quidem viuus & éfficax, exémplum óperis est, plúrimùm fáciens suadíbile quod dícitur, dum monstrat factíbile quod suadétur. In hunc ergò modum Sánctitas confórtat, Píetas infórmat, Iustítia confírmat. Quantæ enim pietátis fuit, quod non solùm præséntibus prófuit, sed étiam pro futúris sollícitus fuit? Pascit vita, pascit doctrína: pascit & intercessióne. Per quam incessánter adiúti, fructificáte & vos caríssimi, quóniam in hoc pósiti estis, vt eátis & fructum afferátis. Imitémur & hunc; quóniam ad hoc venit, vt formam nobis tráderet, & viam demonstráret.

Te Deum Laudámus.

Ad Laudes, & per Horas.

Antiphona.

FVit vir vitæ venerábilis, grátia Benedíctus, & nómine, qui ab ipso pueritiæ suæ témpore cor gerens senile: ætátem móribus tránsiens, nulli ánimum voluptáti dedit.

Psalm. Dóminus regnáuit. *cum reliquis.*

Antiph. Beátus vir Benedíctus plùs appétijt mala mundi pérpeti, quàm laudes; pro Deo labóribus fatigári, quàm vitæ huius fauóribus extólli.

Antiph. Gloriósus conféssor Dómini vitam Angélicam gerens in terris, spéculum bonórum óperum factus est mundo: Et ideò cum Christo iam sine fine gáudet in cœlis.

Antiph. Erat vir Dómini Benedíctus vultu plácido, móribus decorátus Angélicis, tantáque circa eum cláritas excréuerat, vt in terris pósitus in cœléstibus habitáret.

Antiph. Vir Dei Benedíctus ómnium iustórum spíritu plenus fuit: ipse intercédat pro cunctis Monásticæ proféssiónis.

Capitulum. *Eccl. 50. a 6.*

ECce Conféssor magnus, qui quasi stella matutína in médio nébulæ, & quasi luna plena in diébus suis lucet, & quasi sol refúlgens, sic iste effúlsit in templo Dei.

Hymnus.

INter ætérnas Súperum corónas,
Quas sacro partas rétinent agóne,
Emicas celsis méritis corúscus,
O Benedícte.

Sancta te compsit púerum senéctus,
Nil sibi de te rápuit volúptas,
Aruit mundi tibi flos, ad alta
Mente leuáto.

Hinc fuga lápsus, pátriam, paréntes
Déseris, feruens erémi colónus,
Edomas carnem subigésq; Christo
Tortor acérbus.

Ne diu tutus látebras fouéres,
Signa te produnt óperum piórum;
Spárgitur felix céleri per orbem
Fama volátu.

Glória

Glória Patri, genitæque Proli
Et tibi compar vtriúsque semper,
Spíritus alme, Deus vnus, omni
Témpore secli.

℣. Iustum dedúxit Dóminus per vias rectas.
℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Antiphona.

Sanctíssime conféssor Dómini, monachórum Pater, & Dux Benedícte, intercéde pro nostra omniúmque salúte.

Oratio. Omnípotens. *vt suprà ad Vesperas.*

Ad Tertiam, Antiphona.

Beátus vir Benedíctus.

Capitulum. Ecce Conféssor magnus. *vt supra.*

℟. *breue*. Amáuit eum Dóminus: * Et ornáuit eum. Amáuit.
℣. Stolam glóriæ índuit eum. Et ornáuit eum. Glória Patri. Amáuit.
℣. Os iusti meditábitur sapiéntiam.
℟. Et lingua eius loquétur iudícium.

Ad Sextam, Antiphona.

Gloriósus Conféssor.

Capitulum. Eccl.53.a4.

IN diébus ipsíus emanauérunt púteí aquárum, & quasi mare adimpléti sunt supra modum. Qui curáuit Gentem suam, & liberáuit eam à perditióne.

℟. *breue*. Os iusti: * Meditábitur sapiéntiam. Os iusti.
℣. Et lingua eius loquétur iudícium. Meditábitur. Glória Patri. Os iusti.
℣. Lex Dei eius in corde ipsíus.
℟. Et non supplantabúntur gressus eius.

Ad Nonam, Antiphona.

Vir Dei Benedíctus.

Capitulum. Eccl.50.a10.

QVasi vas auri sólidum, ornátum omni lápide pretióso: Quasi olíua púllulans, & cypréssus in altitúdinem se extóllens. Et circa illum coróna fratrum: quasi plantátio cedri in monte Líbano, sic circa illum stetérunt quasi rami palmæ, & omnes fílij Aaron in glória sua.

℟. *breue*. Lex Dei eius: * In corde ipsíus. Lex Dei.
℣. Et non supplantabúntur gressus eius. In corde. Glória Patri. Lex Dei.
℣. Iustum dedúxit Dóminus per vias rectas.
℟. Et osténdit illi regnum Dei.

In secundis Vesperis dicuntur omnia, vt in primis.

℣. Iustum dedúxit Dóminus per vias rectas.
℟. osténdit illi regnum Dei.

Ad Magnificat, Antiphona.

Hódie sanctus Benedíctus per viam Oriéntis recto trámite vidéntibus discípulis cœlum ascéndit: hódie eréctis mánibus, inter verba oratiónis expiráuit, hódie in glória ab Angelis suscéptus est.

Oratio. Omnípotens sempitérne. *vt suprà.*

Commemoratio Feriæ.

Si Festum S. P. N. Benedicti cum sua Octaua transferatur post Octau. Paschę, Lectiones primi Nocturni infra Octau. erunt de Scriptura occurrente.

Si Sabbato Palmarum non terminet Octaua non debet eo anno prosequi, sed terminatur ad nonam Sabbati prædicti.

Officium in tota Octaua fit vt in die Festo præter Lectiones, quæ sunt propria.

DIE XXII. MARTII.

Secunda die infra Octauam S.P.N. Benedicti.

In j. Nocturno Lectiones de Libro Sapientię. Iustus si morte prǫoccupátus. *vt in Communi Confess. non Pontif. primo loco. Responsória verò accipi debent ex primo Noct. Festi.*

IN II. NOCTVRNO.

Incipit liber secúndus Dialogórum Sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv.

FVit vir vitæ venerábilis, grátia Benedíctus & nómine, qui ab ipso puerítiæ suæ témpore cor gerens senile, ætátem quippè móribus tránsiens, nulli voluptáti ánimum dedit. Sed dum in hac terra adhuc esset, quo temporáliter liberè vti potuisset, despéxit iam quasi áridum mundũ cum flore. Qui liberióri génere ex Prouíncia Núrsiæ ortus, Romæ liberálibus literárum stúdijs tráditus fúerat. Sed cum in eis multos ire per abrúpta vitiórum cérneret, eum quem quasi in ingréssu mundi pósuerat, retráxit pedem: ne, si quid de sciéntia eius attíngeret, ipse quoque in immane præcipítium totus iret.

℟. Dómine non aspícias. *Lectio v.*

DEspéctis ítaque literárum stúdijs, relícta domo, rebúsque Patris, soli Deo placére desíderans sanctæ conuersatiónis hábitum quæsiuit. Recéssit igitur sciénter néscius, & sapiénter indóctus. Hic itaque cum iam relíctis literárum stúdijs, pétere desérta decreuisset: Nutrix, quæ hunc árctiùs amábat, sola secúta est. Cumque ad locum veníisset, qui dicitur Effide, multísque honestióribus viris pro charitáte se illic retinéntibus, in beáti Petri Ecclésia demoraréntur, prædícta Nutrix illius ad purgándum tríticum à vicínis mulieribus præstári sibi Capistérium pétijt, quod super mensam incáutè derelíctum casu accidénte fráctum est sic, vt in duas partes inueniréțur diuisum: quod mox rédiens Nutrix illius, vt ita inuénit vehementíssimè flere cœpit: quia vas, quod præstitum accéperat, fractum vidébat. ℟. O laudanda.

Lectio vj.

BEnedíctus autem religiósus, ac pius puer, cum Nutricem suam flere conspíceret, eius dolóri compássus, ablátis secum vtriúsque fracti capistérij pártibus, se se cum láchrymis in oratiónem dedit: qui ab oratióne surgens, ita iuxta se vas sanum reperit, vt in eo inueníri fractúræ nulla vestígia potuissent: moxque Nutrícem suam blandè consolátus, ei sanum Capistérium réddidit, quod fractum túlerat. Quæ res in eódem loco à cunctis est ágnita, atque in tanta admiratióne hábita, vt hoc ipsum Capistérium eius loci íncolæ in Ecclésiæ ingréssu suspénderent: quatenus præséntes, & futúri omnes agnóscerent à quanta Benedíctus puer conuersatiónis grátiam perfectióne cœpisset: quod annis multis illic ante óculos ómnium fuit, & vsque ad hæc Longobardórum témpora, super fores Ecclésiæ pepéndit.

℟. Cum sanctus Benedíctus.

In tertio Nocturno desumantur Lectiones ex Festo S. Mauri Abbatis die 15. Ianuárij cum Responsorijs proprijs tertij Nocturni Festi S. P. N. Benedicti, & Lectio nona erit de Homilia Feriæ.

DIE XXIII. MARTII.

Tertia die infrà Octauam.

In primo Nocturno Lectiones de Libro Ecclesiastici. Beátus vir. *vt in Communi Conf. non Pontif. secundo loco.*

IN II. NOCTVRNO.

Le Libro secúndo Dialogórum Sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap. 1.*

SEd Benedíctus plus appétens mala mundi pérpeti, quàm laudes, & pro Deo labóribus fatigári, quam vitæ huius fauóre extólli, nutrícem suam occúltè fúgiens, desérti loci secéssum pétijt, cui Subláçus vocábulum est, qui à Románа Vrbe quadra-

ginta ferè millibus distans, frigidas atque perspícuas emánat aquas: quæ illic vidélicet aquárum abundántia, in exténso priùs lacu collígitur: ad extrémum verò in amnem deriuátur. Quò dum fúgiēs pérgeret, Mónachus quidam Románus nómine, hunc eúntem repérit, quò ténderet requisíuit. Cuius cum desidérium cognouísset, & secrétum ténuit, & adiutórium impéndit, eíque sanctæ conuersatiónis hábitum trádidit, & in quantùm lícuit, ministráuit. Vir autem Dei ad eúmdem locum peruéniens in arctíssimum specum se trádidit, & tribus annis excépto Románo Mónacho, ómnibus ibi incógnitus mansit: qui vidélicet Románus, nō longè in monastério, sub Theodáti Patris Régula degébat. Sed piè eiúsdem Patris sui óculis furabátur horas, & quem sibi ad manducándum surrípere póterat, diébus certis Benedícto panem ferébat. ℟. Dómine non aspícias.

Lectio v.

AD eúmdem verò specum, à Románi cella iter non erat, quia excélsa désuper rupis eminébat, sed ex eádem rupe, in longíssimo fune ligátum, Románus depónere panem consuéuerat, in qua étiam resti paruum tintinnábulum inséruit, vt ad eius sonum vir Dei cognósceret, quando sibi Románus panem præbéret, quem éxiens accíperet. Sed antíquus hostis, vnius charitáti inuidens, & altérius refectióni, cum quadam die submitti panem conspíceret, iactáuit lápidem, & tintinnábulum fregit. Románus tamen modis congruéntibus ministráre non desíjt. ℟. O laudánda.

Lectio vj.

CVm sanctus vir diù in eádem solitúdine virtútibus, signísque succrésceret, multi ab eo in eódem loco ad omnipoténtis Dei sunt seruítium congregáti: ita vt illic duódecim Monastéria, cum omnipoténtis Iesu Christi Dómini opitulatióne constrúeret: in quibus statútis Pátribus, duodénos Mónachos deputáuit, paucos verò secum retinuit, quos adhuc in sua præséntia áptiùs erudíri iudicáuit. Cæpére étiam tunc ad eum Románæ Vrbis nóbiles, & religiósi concúrrere, suósque ei filios, omnipoténti Deo nutriéndos dare. Tunc quoque bonæ spei suas sóboles Eutíchius Maurum; Tertúllus verò Patrícius Plácidum trádidit: è quibus Maurus iúnior, cum bonis pollé ret móribus, magístri adiútor cæpit exístere; Plácidus verò puerílis adhuc índolis gerébat annos.

℟. Cum sanctus Benedíctus.

In tertio Noct. recitentur Lectiones ex Festo S. Alberici Abb. die 26. Ianuarij. Lectio nona de Homilia Feriæ.

DIE XXIV. MARTII.

Quarta die infrà Octauam.

In primo Noct. Lectiones vt in die Festi.

IN II. NOCTVRNO.

De libro secúndo Dialogórum Sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap. 6.*

ALio quoque témpore Gothus quidam pauper spíritu ad conuersiónem venit, quem Dei vir Benedíctus libentíssimè suscépit. Quadam vero die ei dari ferraméntum iussit, quod ad falcis similitúdinem, falcastrum vocátur, vt de loco quodam vepres abscínderet, quátenus illic hortus fieri debéret. Locus autem ipse, quem mundándum Gothus suscéperat, super ipsam laci ripam iacébat. ℟. Dómine non aspícias.

Lectio v.

CVmque Gothus idem, densitátem véprium totius virtútis anhísu succíderet, ferrum de manúbrio pro-

prosiliens, in lacum cécidit vbi scilicet tanta erat aquárum profúnditas, vt spes requiréndi ferraménti nulla iam esset. Itaque ferro pérdito, tremebúndus ad Maurum mónachum cucúrrit Gothus, damnum quod fécerat, nunciáuit, & reátus sui egit pœniténtiam. ℟. O laudánda.

Lectio vj.

QVod Maurus quoque mónachus mox Benedícto fámulo Dei curáuit indicáre. Vir ígitur Dómini Benedíctus hæc áudiens, accéssit ad lacum, tulit de manu Gothi manúbrium, & misit in lacum: & mox ferrum de profúndo rédijt, atque in manúbrium intráuit. Qui statim ferraméntum Gotho réddidit, dicens: Ecce labóra, & noli contristári. ℟. Cum sanctus Benedíctus.

In tertio Nocturno sumendæ sunt Lectiones ex Officio S. Aelredi Abbatis die 2. Martij. Lectio nona de Homilia Feriæ. Vesperæ de sequenti, commem. Feriæ tantum, si venerit in Quadrages.

DIE XXV. MARTII.

In Festo Annunciationis Beatæ Mariæ Virginis.

Omnia vt in Breuiario eadem die.

DIE XXVI. MARTII.

Sexta die infrà Octauam.

In primo Noctur. Lectiones de Libro Sapientiæ. Iustus si morte. *vt in Communi Confess. non Pontif.*

IN II. NOCTVRNO.

De libro secúndo Dialogórum Sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap.* 8.

SAnctus vir ad ália demígrans loca, non hostem mutáuit: nam tantò post grauióra prælia pértulit, quantùm contra se apérte pugnántem ipsum malítiæ magístrum inuénit. Castrum namque, quod Casínum dícitur, in excélsi montis látere situm est, qui vidélicet mons, disténso sinu, hoc idem Castrum récipit, sed per tria míllia in altum se subrígens, velut ad áera cacúmen tendit; vbi vetustíssimum fanum fuit, in quo ex antiquórum more Gentílium, à stulto rusticórum pópulo Apollo colebátur. Circumquáque étiam in cultu dæmonum luci succréuerant, in quibus adhuc eódem témpore infidélium insána multitúdo, sacrifícijs sacrílegis insudábat. Illuc ítaque vir Dei perueniens contríuit Idólum, subuértit aram, succéndit lucos, atque in ipso templo Appóllinis, oráculum beáti Martini; vbi verò Ara eiúsdem Apóllinis fuit, oráculum sancti Ioánnis constrúxit, & commorántem circumquáque multitúdinem prædicatióne contínua ad fidem vocabat. ℟. Dómine non aspícias.

Lectio v.

DVm Fratres parietem, quia res ita exigébat, paulò áltius erígerent, vir Dei in oratiónis stúdio, intra cellæ suæ claustra, morabátur. Cui antiquus hostis insúltans appáruit, & ei, quòd ad laborántes fratres pérgeret, indicáuit. Quod vir Dei per núncium celérrimè Frátribus indicáuit, dicens: Fratres cautè vos ágite, quia ad vos hac hora malígnus spíritus venit. Is qui mandátum détulit, vix verba compléuerat, & malígnus spíritus eúndem paríetem, qui ædificabátur, euértit, atque vnum puérulum Mónachum, cuiúsdam curiális filium opprimens, ruína contríuit. Contristáti omnes, ac veheménter afflícti, non damno paríetis, sed contritióne Fratris, venerábili Patri Benedícto celériter cum graui luctu nunciárunt. ℟. O laudánda.

Lectio vj.

TVnc idem Pater Benedíctus dilacerátum púerum ad se deferri

iubet: quem portáre non nisi in sacco potuérunt: quia collápsi saxa parietis, nó solum eius membra, sed étiam ossa contriuerant. Præcépitque vir Dei statim eum in cella sua in psyácio, quo oráre consuéuerat, proiíci; missísque foras Frátribus, cellam clausit; qui oratióni instántius, quàm solébat incúbuit. Mira res, eádem hora hunc incólumen, atque vt prius valéntem, ad eúndem íterum labórem misit: vt ipse quoque parietem cum Fratribus perficeret, de cuius se intéritu antiquus hostis Benedícto insultáre credidísset.

℟. Cum sanctus Benedíctus.

In tertio Nocturno accipiantur Lectiones ex Festo S. Heldradi Abbatis, die 13. Martij. Lectio nona erit de Homilia Feriæ.

DIE XXVII. MARTII.

Septima die infrà Octauam.

In primo Nocturno Lectiones de Libro Ecclesiastici. Beatus vir. *vt in Communi Confess. non Pontif.*

IN II. NOCTVRNO.

De libro secúndo Dialogórum Sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap. 21.*

ALio quoque témpore in eádem Campániæ regióne fames incubúerat, magnáque omnes alimentórum indigéntia coangustábat: iamque in Benedícti Monastério tríticum deérat: panes verò penè omnes consúmpti fúerant, vt non plus, quàm quinque ad refectiónis horam, Frátribus inueníri potuíssent. Cumque eos venerábilis Pater contristátos cérneret, eórum pusillanimitátem stúduit modésta increpatióne corrígere, & rursum promissióne subleuáre, dicens: Quare de panis inópia vester ánimus contristátur? hódie quidem minus est, sed die crástina abundánter habébitis. Sequénti autem die ducénti farínæ módij ante fores cellæ in saccis inuénti sunt, quos omnípotens Deus, quibus deferéntibus, transmisísset, nunc vsque manet incógnitum. Quod cum Fratres cérnerent, Dómino grátias referéntes, didicérunt iam de abundántia, nec in egestáte dubitáre.

℟. Dómine non aspícias.

Lectio v.

QVodam die cum Frátribus ad agri ópera fúerat egréssus. Quidam verò Rústicus defúncti filij corpus in vlnis ferens, orbitátis luctu æstuans, ad Monastérium venit, Benedíctum Patrem quæsíuit. Cui, cum dictum esset, quia idem Pater cum Frátribus in agro morarétur, prótinus ante Monastérij iánuam corpus extíncti filij proiécit, & dolóre turbátus, ad inueniéndum venerábilem Patrem, sese in cursu cóncitus dedit. Eádem vero hora vir Dei ab agri ópere iam cum Frátribus reuertebátur. Quem mox, vt orbátus Rústicus aspéxit, clamáre cœpit: Redde filium meum, redde filium meum.

℟. O laudánda. *Lectio vj.*

VIr autem Dei in hac voce substitit, dicens: Numquid ego filium tuum tibi ábstuli? Cui ille respóndit: Mórtuus est, veni resúscita eum. Quod, vt mox Dei fámulus audiuit, valde contristátus est dicens: Recédite, Fratres, recédite, hæc nostra non sunt, sed sanctórum Apostolórum. Quid nobis ónera vultis impónere, quæ non póssumus portáre? At ille, quem nímius cogébat dolor, in sua petitióne pérstitit, iurans quòd non recéderet, nisi eius filium resuscitáret. Quem mox Dei fámulus inquisíuit dicens: Vbi est? cui ille respóndit: Ecce corpus eius ad iánuam Monastérij iacet. Quò cum vir

vir Dei cum Frátribus peruenísset, flexit genu, & super corpúsculum infántis incúbuit, seséque érigens, ad cœlum palmas teténdit, dicens: Dómine, non aspícias peccáta mea, sed fidem huius hóminis, qui resuscitári filium suum rogat, & redde in hoc corpúsculum ánimam, quam abstulisti. Vix in oratióne verba compléuerat, & regrediénte ánima, ita corpúsculum púeri omne contrémuit, vt sub óculis ómnium, qui áderant, appar úerit concussióne mirífica tremendo palpitásse. Cuius mox manum ténuit, & eum Patri viuéntem, atque incólumen dedit.

℟. Cum sanctus Benedictus.

In iij. Noct. recitandæ sunt Lectiones vt in Festo S. Hugonis Abb. die 1. Aprilis. Nona Lectio erit de Homilia Feriæ.

DIE XXVIII. MARTII.

Octaua S. P. N. Benedicti Abbatis. Duplex.

Officium fit, vt in die Festi præter ea, quæ hic habentur propria.

Ad vtrasque Vesperas, Hymnus.

SVrge, quid cessas? Benedicte, prodi,
E tuo demùm rediuiuus antro:
Pósceris mundo, tua te reuélat
Cógnita virtus.
Te decet sacros reparáre cultus;
Te rudes morũ répetunt magístrũ;
Pro tuo spondent dóciles alumni
Víuere nutu.
Viua lux ægros necat intuéntes;
Néscius flecti sibi fecit hostes:
Mors propinátur; crucis icta signo
Rúmpitur vrna.
Cedit ingrátis fugitíuus oris;
Se suæ nocti, latebrísque reddit,
Liber, exúltans habitáre secum,
Cætera mittit.
Quò ruis præceps? tibi Numen obstat:
Non potest tantum látitáre lumen,
Prole debétur tibi pro rebéllis
Súbdita proles.
Nostra te summũ célebrent Paréntem
Ora, te summo génitum Paréntes;
Par sit ambórũ tibi laus per omne,
Spíritus, æuum. Amen.

℣. (*Eccl. 44.*) In multitúdine electórum habébit laudem.

℟. Et inter benedíctos benedicétur.

Oratio.

DEvs, qui beatíssimum Benedíctum de eius, quæ in mundo est, concupiscéntiæ corruptióne edúctum, numerosæ sóbolis paréntem virgínea fœcunditáte fecísti, concéde propítius, illo pro nobis intercedénte, vt qui eum viæ, quà itur ad te, ducem ac magístrum habére merúimus, ipsíus vestigijs inhæréndo, quæ retrò sunt oblíti, brauíum supérnæ vocatiónis tuæ constánter pérsequi, felíciter ássequi valeámus. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Hymnus.

IMpio pergis temeráta cultu
Lustra Casíni Pater alta montis.
Vltor infámes, Eremo freménte,
Díruis aras.
Hic nouos ritus, noua templa ponis;
Bárbaras Christum resonáre gẽtes
Hic doces; sese fera corda per te
Súbdere discunt.
Hic tuæ prolis, Pater alme, cunæ;
Quæ vagos cœli radiántis ignes,
Et maris vasti número caréntes
Vincet arénas.
Hæc erat tellus tibi destináta;
Hic patrem sancti pópuli futúrum,
Monte sub sacro, própior docébit
Te Deus intùs.
Regulam, cœlo prius approbánte,
Scribis; hæc vitæ spécimen beátæ:
Tota mẽs Patris viget hic; patérna
Iussa sequámur.
Nostra te summũ célebrent Paréntem
Ora, te summo génitum Paréntes;
Par sit ambórũ tibi laus per omne,
Spíritus, æuum. Amen.

IN II. NOCTVRNO.

Ex libro secúndo Dialogórum Sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap.35.*

CVmque vir Dei Benedictus, quiescéntibus adhuc Frátribus, instans vigilijs, noctúrnæ oratiónis témpora præuenísset, ad fenéstram stans, & omnipoténtem Deum déprecans, súbitò intempésta noctis hora respíciens, vidit fusam lucem désuper cunctas noctis ténebras effugásse, tantóque splendóre claréscere, vt diem vínceret lux illa, quæ in ténebris radiásset. Mira autem res valde in hac speculatióne sequuta est, quia, sicut post ipse narráuit, omnis étiam mundus, velut sub vno solis rádio collectus, ante óculos eius addúctus est. Qui venerábilis Pater dum inténtam oculórum áciem in hoc splendóre corúscæ lucis infígeret, vidit Germáni Capuáni Epíscopi ánimam in sphera ígnea ab Angelis in cœlum deférri. Tunc tanti sibi testem volens adhibére miráculi, Seruándum diáconum, iteráto bis, terque eius nómine cum clamóris magnitúdine vocáuit. Cumque ille fuísset, insólito tanti viri clamóre turbátus, ascéndit, respéxit, partémque iam lucis exíguam vidit. Cui tantum hoc obstupescénti miráculum, vir Dei per órdinem, quæ fúerant gesta, narráuit; statímque in Casinum castrum religióso viro Theóprobo mandáuit, vt ad Capuánam vrbem, sub eádem nocte trasmítteret, & quid de Germáno Epíscopo agerétur, agnósceret, & indicáret. Factúmque est, & reuerendíssimum virum Germánum Epíscopum, is, qui missus fúerat, iam defúnctum répérit, & requírens subtíliter agnóuit eódem moménto fuisse illius óbitum, quo vir Dómini eius agnóuit ascénsum.

℟. Dómine non aspícias.

Lectio v.

EOdem verò anno, quo de hac vita erat exitúrus, quibúsdam discípulis secum conuersántibus, quibúsdam longè manéntibus, sanctíssimi sui óbitus denunciáuit diem: præséntibus indícens, vt audíta per siléntium tégerent, abséntibus indicans, quod, vel quale eis signum fíeret, quando eius ánima de córpore exíret. Ante sextum verò sui éxitus diem aperíri sibi sepultúram iubet. Qui mox corréptus fébribus, acri cæpit ardóre fatigári. Cumque per dies síngulos languor ingrauésceret, sexta die portári se in Oratórium à discípulis fecit, ibíque éxitum suum Domínici córporis & sánguinis percéptióne muníuit, atque inter discipulórum manus imbecíllia membra susténtans, eréctis in cœlum mánibus stetit, & últimum spíritum inter verba oratiónis effláuit.

℟. O laudánda.

Lectio vj.

QVa scílicet die, duóbus de eo Frátribus, vni in cella commoránti, álteri autem lóngiùs pósito reuelátio vnius, atque indiscrimilis visiónis appáruit. Vidérunt namque quia strata pállijs, atque innúmeris corúsca lampádibus via recto oriéntis trámite ab eius cella in cœlum vsque tendebátur. Cui venerándo hábitu vir désuper clarus assístens, cuius esset via, quam cérnerent, inquisíuit, illi autem se nescíre proféssi sunt. Quibus ipse ait: Hæc est via, qua diléctus Dómini Benedictus cœlum ascéndit. Tunc itaque sancti viri óbitum, sicut præséntes discípuli vidérunt, ita abséntes ex signo, quod eis prædíctum fúerat, agnouérunt. Sepúltus vero est in Oratório beáti Ioánnis Baptístæ, quod destrúcta

cta Ara Apollinis, ipse constrúxit. Qui, & in eo specu, in quo priùs habitáuit, nunc vsque, si peténtium fides exigat, miráculis corúscat.

℟. Cum sanctus Benedíctus.

In tertio Nocturno vt in die Festi.

AD LAUDES.

Hymnus.

DEsérta, Valles, Lustra, Solitúdines,
Satis sub alta nocte, sub nigro specu
Celástis olim, quando terris dégeret
Qui nunc Olympo fulget inter Cælites!
Quis ille, testes nam fuístis, dícite,
Quot saxa fusis irrogárit fléctibus,
Et vestra, quantis, & quibus suspíriis
Turbárit hospes hic nouus siléntia?
Et tu fidélis, tot labórum cónscia
Spelúnca, viui ceu sepúlcrum córporis,
Tuis sub vmbris quanta, dic, afflíxerit,
Pro sole mundi, solis ætérni díes?
Sedárit ille quo cibo duram famem,
Sitímque longam quo leuárit póculo,
Quo membra lecto stráuerit languéntia,
Qui nam sodáles, & quibuscum víxerit?
Quod mundus ardet, & quod ardénter colit,
Sordébat illi, floris instar áridi:
Terréna grandi cuncta despéctans fide,
Noctes diésque cógitat cœléstia.
Ne praua lædant críminum contágia
Romam, sodáles, & suos procul fugit:
Te, Christe, solum scire, te studet sequi
Prudens, & alta doctus ignorántia.
Tutus profúndis non satis recéssibus,
Ne quid parúmper turbet attóntum Deo,
Prærúpta quærit, & specus impérvias:
Semet relínquit, iam relíctis ómnibus.
Patri perénnis sit per æuum glória,
Tibíque laudes totus orbis cóncinat,
Ætérne Nate, splendor ætérni Patris:
Compar sit almo laus, decúsque Flámini. Amen.

℣. Elongáui fúgiens.
℟. Et mansi in solitúdine.

In secundis Vesperis omnia vt in die Festi, præter ℣. & ℟.

Psalm. 21.

℣. Anima mea Dómino viuet.
℟. Et semen meum séruiet ipsi.

FERIA III. POST DOMINICAM PASSIONIS.

In Festo Coronæ Domini.

Duplex maius.

Ad Vesperas, Antiphona.

Diléctus meus cándidus, *cum reliquis de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dóminus. *cum reliq. de Dominica, & loco vltimi, Psal.* Laudáte Dóminum omnes Gentes.

Capitulum. Cant. 3.

EGredímini, & vidéte fíliæ Sion regem Salomónem in diadémate, quo coronáuit illum mater sua.

Hymnus.

EXíte Sion fíliæ,
Regis pudícæ vírgines,
Christi Corónam cérnite,
Quam mater ipsa téxuit.
Horret reuúlsis crínibus
Spinis cruentátum caput,
Et vultus ille décolor
Mortem propínquam réspicit.

Quæ

Quæ terra sulcis inuia,
Dumis rigens, & séntibus
Lugúbre munus prótulit,
Quæ sæua méssuit manus?
Christi rubéscens sánguine
Acúleos mutat rosis,
Palmámque vincens frúctibus,
Spina est triúmphis áptior.
Culpis satæ mortálium
Te, Christe, spinæ vúlnerant,
Euélle nostras, córdibus
Tuásque nostris ínsere.
Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri, & Filio,
Sancto simul Paráclito,
In sæculórum sǽcula. Amen.

℣. Plecténtes Corónam de Spinis.
℟. Posuérunt super caput eius.

Ad Magnificat, Antiphona.

Egredímini, & vidéte filiæ Sion regem Salomónem in diadémate, quo coronáuit eum mater sua, parans crucem Saluatóri suo.

Oratio.

PRæsta, quæsumus omnípotens Deus, vt qui in memóriam passiónis Dómini nostri Iesu Christi corónam eius spíneam venerámur in terris, ab ipso glória, & honóre coronári mereámur in cœlis. Qui tecum viuit, & regnat.

Posteà fit commemoratio Feriæ.

Ad Matutinum, Inuitatorium.

Christum Regem spinis coronátum:* Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus.

Hymnus. Exite Sion filiæ.

IN I. NOCTVRNO.

Antiphona. Erit tanquàm lignum, quod plantátum est secùs decúrsus aquárum, & fructum suum dabit in témpore suo. *Psalmus* 1.

BEátus vir, qui non ábijt in consílio impiórum, & in via peccatórum non stetit: & in cáthedra pestiléntiæ non sedit.

Sed in lege Dómini volúntas eius: & in lege eius meditábitur die ac nocte.

Et erit tanquam lignum, quod plantátum est secus decúrsus aquárum: quod fructum suum dabit in témpore suo.

Et fólium eius non défluet: & ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.

Non sic impij, non sic: sed tamquam puluis, quem próijcit ventus à fácie terræ.

Ideò non resúrgent ímpij in iudício: neque peccatóres in concilio iustórum.

Quóniam nouit Dóminus viam iustórum: & iter impiórum peribit.

Antiphona. Erit tanquàm lignum, quod plantátum est secùs decúrsus aquárum, & fructum suum dabit in témpore suo.

Antiphona. Conuenérunt in vnum aduérsùs Dóminum, & aduérsùs Christum eius.

Psalmus 2.

QVare fremuérunt Gentes: & pópuli meditáti sunt inánia?

Astitérunt reges terræ, & príncipes conuenérunt in vnum: aduérsus Dóminum, & aduérsus Christum eius.

Dirumpámus víncula eórum: & proijciámus à nobis iugum ipsórum.

Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: & Dóminus subsannábit eos.

Tunc loquétur ad eos in ira sua: & in furóre suo conturbábit eos.

Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius: prædicans præcéptum eius.

Dóminus dixit ad me: filius meus es tu, ego hódie génui te.

Póstula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam: & possessiónem tuam términos terræ.

Reges eos in virga férrea: & tamquã vas figuli confringes eos.

Et

Et nunc reges intélligite: erudímini qui iudicátis terram.
Seruíte Dómino in timóre: & exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, ne quando irascátur Dóminus: & pereátis de via iusta.
Cùm exárserit in breui ira eius: beáti omnes, qui confidunt in eo.
Antiph. Conuenérunt in vnum aduérsus Dóminum, & aduérsus Christum eius.
Antiphona. In tribulatióne dilatásti mihi. *Psalmus* 4.

CVm inuocárem, exaudíuit me Deus, iustítiæ meæ: in tribulatióne dilatásti mihi.
Miserére mei: & exáudi oratiónem meam.
Filij hóminum vsquequò graui corde? vt quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?
Et scitóte, quóniam mirificáuit Dóminus sanctum suum: Dñs exáudiet me, cùm clamáuero ad eum.
Irascímini, & nolíte peccáre: quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.
Sacrificáte sacrifícium iustítiæ, & speráte in Dómino: Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?
Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: dedísti lætítiam in corde meo.
A fructu fruménti, vini, & ólei sui: multiplicáti sunt.
In pace in idípsum: dórmiam & requiéscam.
Quóniam tu Dómine singuláriter in spe: constituísti me.
Antiphona. In tribulatióne dilatásti mihi.
℣. Glória & honóre coronásti eum Dómine.
℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

De Isaía Prophéta.

Lectio j.

QVis crédidit audítui nostro, & bráchium Dómini cui reuelátum est? Et ascéndet sicut virgúltum coram eo, & sicut radix de terra sitiénti. Non est spécies ei, neque decor, & vídimus eum, & non erat aspéctus, & desiderá uimus eum despéctum, & nouíssimum virórum, virum dolórum, & sciéntem infirmitátem, & quasi abscónditus vultus eius, & despéctus; vnde nec reputáuimus eum. Verè languóres nostros ipse tulit, & dolóres nostros ipse portáuit; & nos putáuimus eum quasi leprósum, & percússum à Deo, & humiliátum. Ipse áutem vulnerátus est propter iniquitátes nostras, attritus est propter scélera nostra: disciplína pacis nostræ super eum, & liuóre eius sanáti sumus.
℟. Maledícta terra in ópere hóminis: * Spinas, & tribulos germináuit Christo.
℣. Quia comédit Adam de ligno, ex quo præcéperat Deus, ne comédéret. Spinas, & tribulos.

Lectio ij.

OMnes nos quasi oues errá uimus, vnusquísque in viam suam declináuit: & pósuit Dóminus in eo iniquitátem ómnium nostrum. Oblátus est, quia ipse vóluit, & non apéruit os suum: sicut ouis ad occisiónem ducétur, & quasi agnus coram tondénte se obmutéscet, & non apériet os suum. De angústia, & de iudício sublátus est: generatiónem eius quis enarrábit? Quia abscíssus est de terra viuéntium: propter scelus pópuli mei percússi eum.
℟. Appáruit Móysi Dóminus in flamma ignis de médio rubi: * Et vidébat, quod rubus ardéret, & non comburerétur.

℣. Dixit ergò Móyses vadam, & vidébo visiónem hanc magnam. Et vidébat.

Lectio iij.

ET dabit ímpios pro sepultúra, & diuites pro morte sua: eò quod iniquitátem non fécerit, neque dolus fúerit in ore eius. Et Dóminus vóluit contérere eum in infirmitáte: si posúerit pro peccáto ánimam suam, vidébit semen longæuum,& volúntas Dómini in manu eius dirigétur. Pro eo, quod laboráuit ánima eius, vidébit, & saturábitur: in sciéntia sua iustificábit iustus seruos meos multos, & iniquitátes eórum ipse portábit.

℟. Ecce ignis, & ligna, Deus prouidébit sibi: * Victimam holocáusti.

℣. Leuáuit Abraham óculos suos, viditque post tergum arietem inter vepres hæréntem. Victimam holocáusti. Glória Patri. Victimam holocáusti.

IN II. NOCTVRNO.

Antiph. Dómine, vt scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti me.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe Dómine: intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo: Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, & vidébo: quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit iuxta te malígnus: neque permanébunt iniústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum, & dolósum abominábitur Dóminus: ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in iustítia tua: propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant: iúdica illos Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis, secúndùm multitúdinem impietátum eórum expélle eos: quóniam irritauérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te: in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: quóniam tu benedíces iusto.

Dómine, vt scuto bonæ voluntátis tuæ: coronásti nos.

Antiph. Dómine, vt scuto bonæ voluntátis tuæ coronásti me.

Antiph. Minuísti eum paulò minùs ab Angelis, glória & honóre coronásti eum.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster: quam admirábile est nomen tuum in vniuérsa terra!

Quóniam eleuáta est magnificéntia tua: super cœlos.

Ex ore infántium, & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos: vt déstruas inimícum, & vltórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es eius? aut filius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis: glória & honóre coronásti eum:

& constituísti eum super ópera mánuum tuárum.
Omnia subiecísti sub pédibus eius: oues & boues vniuérsas, insuper & pécora campi.
Vólucres cœli, & pisces maris: qui perámbulant sémitas maris.
Dómine Dóminus noster: quàm admirábile est nomen tuum in vniuérsa terra!
Antiph. Minuísti eum pauló minùs ab Angelis, glória & honóre coronasti eum.
Antiph. Peccatóres intendérunt arcum, parauérunt sagittas suas in pháretra, vt sagittent iustum.

Psalmus 10.

IN Dómino confido: quómodò dícitis ánimæ meæ: Transmigra in montem sicut passer?
Quóniam ecce peccatóres intendérunt arcum, parauérunt sagittas suas in pháretra: vt sagittent in obscúro rectos corde.
Quóniam quæ perfecísti destruxérunt; iustus autem quid fecit?
Dóminus in templo sancto suo: Dóminus in cœlo sedes eius.
Oculi eius in páuperem respíciunt: pálpebræ eius intérrogant filios hóminum.
Dóminus intérrogat iustum, & ímpium: qui autem diligit iniquitátem, odit ánimam suam.
Pluet super peccatóres láqueos, ignis, & sulphur, & spíritus procellárum, pars cálicis eórum.
Quóniam iustus Dóminus, & iustítiam diléxit: æquitátem vidit vultus eius.
Antiph. Peccatóres intendérunt arcum, parauérunt sagittas suas in pháretra, vt sagittent iustum.
℣. Posuísti Dómine super caput eius.
℟. Corónam de lápide pretióso.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernardi Abbátis.

Serm. 2. in Epiphania Domini.

Lectio iv.

EGredímini filiæ Sion: vobis dícimus filiæ Sion, ánimæ seculáres, débiles, delicátæ filiæ, & non filij, in quibus nihil est fortitúdinis, nihil est virilis ánimi, Egredímini de sensu carnis ad intelléctum mentis, de seruitúte carnális concupiscéntiæ ad libertátem spirituális intelligéntiæ. Egredímini de terra vestra, & de cognatióne vestra, & de domo patris vestri, & vidéte regem Salomónem, in diadémate, quo coronáuit eum mater sua, in coróna paupertátis, in coróna misériæ. Siquidem coronátus est, & à nouérca sua coróna spínea, coróna misériæ: coronándus à família sua coróna iustítiæ, quando exibunt Angeli, & tollent de regno eius ómnia scándala, quando véniet ad iudícium cum senióribus pópuli sui, cum pugnábit pro eo orbis terrárum aduérsùs insensátos. Corónat eum & Pater coróna glóriæ, sicut ait Psalmísta. Glória & honóre coronásti eum, Dómine. Vidéte eum filiæ Sion in diadémate, quo coronáuit eum mater sua.
℟. Cum apparúerit Princeps pastórum, quo percússo dispérsæ sunt oues gregis: * Percipiémus immarcescíbilem glóriæ corónam.
℣. Cum fécerit grande conuíuium, vt osténdat diuítias glóriæ regni sui. Percipiémus.

Lectio v.

Serm. 43. in Cantica.

EGo, Fratres, ab ineúnte mea conuersióne pro acéruo meritórum, quæ mihi deésse sciébam, mihi fascículum colléctum ex ómnibus anxietátibus & amaritudínibus Dómini mei colligáre, & inter úbera mea col-

locáre curáui. Memóriam abundántiæ suauitátis horum eructábo, quoad víxero; in ætérnum non obliuíscar miseratiónes istas, quia in ipsis viuificátus sum. Mihi hic salutáris fasciculus seruátus est: nemo tollet eum à me, inter úbera mea commorábitur. Hæc meditári dixi sapiéntiam, in his iustítiæ mihi perfectiónem constitui, in his plenitúdinem sciéntiæ, in his diuítias salútis, in his cópias meritórum. Ex his mihi intérdùm potus salutáris amaritúdinis, ex his rursùm suáuis únctio consolatiónis. Hæc me érigunt in aduérsis, in prósperis réprimunt, & inter læta tristíaque vitæ præséntis via régia incedénti tutum præbent vtrobíque ducátum, hinc inde mala imminéntia propulsándo. Hęc mihi concíliant mundi Iúdicem, dùm treméndum potestátibus, mitem humilémque figúrant, dùm non solùm placábilem, sed & imitábilem repræséntant eum, qui inaccessíbilis est principátibus, terríbilis apud reges terræ.

℞. Accépit regnum decóris: * Et diadéma speciéi.

℣. Deus exaltáuit illum, & dedit illi nomen, quod est super omne nomen. Et diadéma.

Lectio vj.

HÆc proptéreà mihi in ore frequénter, sicut vos scitis; hæc in corde semper, sicut Deus scit, hæc stylo meo ádmodùm familiária, sicut appáret, hæc mea sublímior intérim philosóphia, scire Iesum, & hunc Crucifíxum. Non requiro, sicut sponsa, vbi cubet in merídie, quem lætus ampléctor, mea inter úbera commorántem. Non requiro, vbi pascat in merídie, quem intúeor Saluatórem in cruce. Illud sublímiùs, istud suáuiùs: panis illud, hoc lac, hoc víscera réficit paruulórum, hoc replet úbera matrum, & ídeò inter úbera mea commorábitur. Hunc & vos dilectíssimi, tàm diléctum fasciculum collígite vobis, hunc medúllis inférite cordis, hoc munite áditum péctoris, vt & vobis inter úbera commorétur. Si enim ante óculos habuéritis quem portátis, pro certo vidéntes angústias Dómini, léuius vestras portábitis, ipso auxiliánte Ecclésiæ sponso, qui est super ómnia Deus benedíctus in sécula, amen.

℞. Arcam de lignis Sethim deaurábis áuro mundíssimo intus & foris: * Faciésque supra corónam áuream per circúitum.

℣. Pones in arca testificatiónem, quam dabo tibi. Faciésque. Glória Patri. Faciésque.

IN III. NOCTVRNO.

Antiph. Ingressus sine mácula, & operátus iustítiam coronátus est in monte sancto tuo.

Psalmus 14.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? aut quis requiéscet in monte sancto tuo?

Qui ingréditur sine mácula: & operatur iustítiam.

Qui lóquitur veritátem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua.

Nec fecit próximo suo malum: & oppróbrium non accépit aduérsus próximos suos.

Ad níhilum dedúctus est in conspéctu eius malignus: timéntes autem Dóminum gloríficat.

Qui iurat próximo suo, & non décipit: qui pecúniam suam non dedit ad vsuram, & múnera super innocéntem non accépit.

Qui facit hæc: non mouébitur in ætérnum.

Antiph. Ingréssus sine mácula, & operátus iustítiam coronátus est in monte sancto tuo.

Antiph. Super caput eius corónam de lápide pretióſo poſuíſti Dómine.

Pſalmus 20.

DOmine in virtúte tua lætábitur rex: & ſuper ſalutáre tuum exultábit veheménter.
Deſidérium cordis eius tribuíſti ei: & voluntáte labiórum eius non fraudáſti eum.
Quóniam præueníſti eum in benedictiónibus dulcédinis: poſuíſti in cápite eius corónam de lápide pretióſo.
Vitam pétijt à te: & tribuíſti ei longitúdinem diérum in ſéculum, & in ſéculum ſéculi.
Magna eſt glória eius in ſalutári tuo: glóriam & magnum decórem impónes ſuper eum.
Quóniam dabis eum in benedictiónem in ſéculum ſéculi: lætificábis eũ in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex ſperat in Dómino: & in miſericórdia altíſſimi non commouébitur.
Inueniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: déxtera tua inuéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos vt clibanum ignis in témpore vultus tui: Dóminus in ira ſua conturbábit eos, & deuorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes: & ſemen eórum à filijs hóminum.
Quóniam declinauérunt in te mala: cogitauérunt consília, quæ non potuérunt ſtabilíre.
Quóniam pones eos dorſum: in relíquijs tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: cantábimus, & pſallémus virtútes tuas.

Antiph. Super caput eius corónam de lápide pretióſo poſuíſti Dómine.

Antiph. Aduérsùs eos, qui tribulant me, impinguáſti in óleo caput meum.

Pſalmus 22.

DOminus regit me, & nihil mihi deérit: in loco páſcuæ ibi me collocáuit.
Super áquam refectiónis educáuit me: ánimam meam conuértit.
Dedúxit me ſuper ſémitas iuſtitiæ: propter nomen ſuum.
Nam, & ſi ambuláuero in médio vmbræ mortis, non timébo mala: quóniam tu mecum es.
Virga tua, & báculus tuus: ipſa me conſoláta ſunt.
Paráſti in conſpéctu meo menſam: aduérsùs eos qui tribulant me.
Impinguáſti in óleo caput meum: & calix meus inebrians quàm præclárus eſt!
Et miſericórdia tua ſubſequétur me: ómnibus diébus vitæ meæ.
Et vt inhábitem in domo Dómini: in longitúdinem diérum.

Antiphona. Aduérsùs eos, qui tribulant me, impinguáſti in óleo caput meum.

℣. Coróna áurea ſuper caput eius.
℟. Expréſſa ſigno ſanctitátis.

Léctio ſancti Euangélij ſecúndùm Ioánnem.

Lectio vij. *Cap.* 19.

IN illo témpore: Apprehéndit Pilátus Ieſum, & flagelláuit. Et mílites plecténtes corónam de ſpinis, impoſuérunt cápiti eius. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Noſtri Bernárdi Abbátis.

Ex Sermone 50. *de Diuerſis.*

VIdéte filiæ Sion regem Salomónem. Non dicit Eccleſiáſten, aut Ididam. Nam & his nomínibus appellátus eſt rex ille: & ſignificat Ieſum Chriſtum noſtrum verum Salomónem, qui eſt Sálomon, ideſt, pacíficus in exilio: Eccleſiáſtes, ideſt, concionátor in iudício: Idida, ideſt, diléctus

ctus Dómini, in regno, tibíque rex. In exílio mansuétus, in iudício iustus, in regno gloriósus; In exílio amábilis, in iudício terríbilis, in regno admirábilis. In diadémate, quo coronáuit eum mater sua. Est autem hæc coróna misericórdiæ, & in hac imitábilis. Coronáuit eum & nouérca sua coróna misériæ, & in hac contemptibilis. Synagógam loquor, quæ se ei non matrem exhibuit, sed nouércam.

℟. Fácies altáre ad adoléndum thymiáma de lignis Sethim: * Faciésque ei corónam aureólam per gyrum.

℣. Ponésque altáre contra velum coram propitiatório. Faciésque.

Lectio viij.

Coronábit eum família sua coróna iustítiæ, & in hac terríbilis: corónat eum Pater suus coróna glóriæ, & in hac desiderábilis. Vídeant ergó eum peccatóres in coróna misériæ, idest, spínea, & compungántur, vídeant eum fíliæ Sion, ánimæ affectuósæ in coróna misericórdiæ, & imiténtur, vidébunt eum ímpij in coróna iustítiæ, & períbunt, vidébunt eum sancti in coróna glóriæ, & perpetuáliter gaudébunt. Coronántur quidem & álij imitatóres ipsíus, sed hoc ex indústria adiúti per grátiam. Solus iste à matre coronátus est, quia solus cum ordinátis affectiónibus tanquam sponsus è thálamo procéssit ex útero matris.

℟. Christus sciens dolórem, & infirmitátem spinis coronátus: * Ipse est, qui corónat vos in misericórdia, & miseratiónibus.

℣. Vulnerátus propter iniquitátes nostras, attrítus propter scélera nostra, cuius liuóre sanáti sumus. Ipse. Glória Patri. Ipse.

Lectio nona, dicitur de Homilia Feria.

Ad Laudes, & per Horas.

Antiphona.

Diléctus meus cándidus, & rubicúndus, comæ cápitis eius sicut púrpura regis vincta canálibus.

Psalm. Dóminus regnáuit. *cum reliquis de Dominica.*

Antiph. Requiéuit super eum spíritus timóris Dómini, coróna sapiéntiæ, & exultatiónis decoráuit illum.

Antiph. Induit eum Dóminus vestiméntis salútis, & induménto iustítiæ quasi sponsum decorátum coróna.

Antiph. Fascículus myrrhæ diléctus meus mihi, inter úbera mea commorábitur.

Antiph. Rex ætérnæ glóriæ pro nobis coronátus benedicet corónæ anni benignitátis suæ.

Capitulum.

Egredímini, & vidéte fíliæ Sion regem Salomónem in diadémate, quo coronáuit illum mater sua.

Hymnus.

Legis figúris píngitur,
Christi coróna nóbilis:
Implèxa spinis víctima,
Ardénsque testátur rubus.
Arcam coróna cínxerat,
Mensæque sacrum círculum,
Arámque thure fúmidam,
Coróna nectit ámbiens.
Christi dolórum cónscia
Salue coróna glóriæ,
Gemmis & auro púlchrior,
Vincens corónas síderum.
Virtus, honor, laus, glória,
Deo Patri, & Fílio,
Sancto simul Paráclito,
In seculórum sécula. Amen.

℣. Eris coróna glóriæ in manu Dómini.

℟. Et diadéma regni in manu Dei tui.

Ad Benedictus, Antiphona.

Exíuit Iesus portans spíneam corónam, & purpúreum vestiméntum.

Oratio.

Oratio. Præsta, quæsumus, *vt supra*.

Posteà fit commemoratio Feriæ.

Ad Primam, Antiphona.

Dilectus meus.

Ad absolutionem Capituli dicitur Capitulum Nonæ.

Ad Tertiam, Antiphona.

Requiéuit super eum.

Capitulum. Egredímini, & vidéte, *vt supra*.

℣. *breue*. Eris coróna glóriæ: * In manu Dómini. Eris coróna.

℣. Et diadéma regni in manu Dei tui. In manu Dómini. Glória Patri. Eris.

℣. Glória & honóre coronásti eum Dómine.

℟. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Ad Sextam, Antiphona.

Induit eum.

Capitulum. *Apoc*. 6.

VIdi, & ecce equus albus, & qui sedébat super illum, habébat arcum, & data est ei coróna, & exiuit vincens, vt vinceret.

℟. *breue*. Glória & honóre: * Coronásti eum Dómine. Glória & honóre.

℣. Et constituísti eum super ópera mánuum tuárum. Coronásti. Glória Patri. Glória & honóre.

℣. Tuam corónam adorámus Dómine.

℟. Tuam glorióſam recólimus passiónem.

Ad Nonam, Antiphona.

Rex ætérnæ glóriæ.

Capitulum. *Isaiæ* 28.

IN die illa erit Dóminus exercítuum coróna glóriæ, & sertum exultatiónis resíduo pópuli mei.

℟. *breue*. Tuam corónam: * Adorámus Dómine. Tuam corónam.

℣. Tuam glorióſam recólimus passiónem. Adorámus. Glória Patri. Tuam corónam.

℣. Plecténtes corónam de spinis.

℟. Posuérunt super caput eius.

In secundis Vesperis dicuntur omnia, vt in primis.

Ad Magnificat, Antiphona.

Et genu flexo ante eum, illudébant ei dicéntes: Aue Rex Iudæórum: & expuéntes in eum accepérunt arúndinem, & percutiébant caput eius.

Posteà fit commemoratio Feriæ.

FERIA VI.

Post Dominicam Passionis.

In Festo Septem Dolorum Beatæ Mariæ Virginis.

Duplex maius.

Officium eiusdem Festi habetur impressum in fine Breuiarij.

DIE PRIMA APRILIS.

In Festo Sancti Hugonis Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Confessorum non Pontificum præter ea, quæ hic apponuntur.

Oratio.

DEvs omnípotens, cuius séruitus, summa & plena est felícitas: concéde nobis, intercedénte beáto Hugóne abbáte, in sanctitáte & iustítia sine timóre tibi seruíre. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura currente si celebretur post Pascha, si verò in Quadragesima. Iustus si morte. *vt in Communi*.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

HVgo ex vrbe Valéntiæ in Gállia Narbonénsi oriúndus, sancti Hugónis epíscopi Gratianopolitáni nepos, sanè doctrínæ magistério erudítus, séculum fastidíre cæpit, & hábitum Cisterciénsem induit. Ad ipsum adhuc tyrónem sanctus pater abbas Bernárdus hæc verba planè mel-

mellíflua conscrípsit. Audíta conuersióne tua exultáuimus, & delectáti sumus. Quidni gáudeant hómines, vnde lætántur & Angeli? Iam célebris ágitur dies, iam résonant in excélsis gratiárum áctio, & vox laudis. Adoléscens nóbilis, delicátus vicit malígnum, spréuit mundum, corpus expósuit, propinquórum renunciáuit afféctibus, parátos diuitiárum láqueos transíliuit. Vndè tibi hæc sapiéntia, fili? Hugónis nostri sapiéntia non de terra est, sed de cęlo. Confiteor tibi, Pater, quia abscondísti hæc à sapiéntibus, & páruulo reuelásti. Non ætátem téneram Ordinis aspéritas térreat. Si tentatiónum sentis acúleos, exaltátum in ligno serpéntem æneum intuére, & fuge non tam vúlnera, quàm úbera Crucifíxi. Ipse erit tibi in matrem, & tu eris ei in filium; nec páriter Crucifíxum lædere aliquaténus potuerunt claui, quin per manus eius, & pedes ad tuos vsquè peruéniant. Sed inimíci hóminis doméstici eius. Ipsi sunt, qui non te díligunt, sed gaudium tuum ex te. Alióquin áudiant à púero nostro: si diligerétis me, gauderétis útiquè, quia vado ad Patrem.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

PHreneticórum lácrymis ne moueáris, qui te plangunt de gehénnæ filio factum filium Dei. Heu quænam míseris tam dira cupido? Quis tam crudélis amor, quæ tam iníqua diléctio? Corrúmpunt bonos mores collóquia mala. Proptéreà quantum póteris, filí, confabulatiónes seculárium declináto, quæ, dum aurem implent, euácuant mentem. Disce oráre Deum, disce leuáre cor cum mánibus, disce óculos súpplices in cœlum erígere, & Patri misericordiárum miserábilem fáciem repræsentáre in omni necessitáte tua. Impium est sentíre de Deo, quod continére possit super te víscera sua, & auértere aurem à singúltu tuo, vel clamóre. De cętero spirituálium patrum consiliis haud secùs, quam Maiestátis Diuínæ præcéptis acquiescéndum in ómnibus esse meménto. Hoc fac, & viues, hoc fac, & véniet super te benedíctio, vt pro síngulis, quæ reliquísti, céntuplum recípias étiam in præsénti vita. Nec verò credas spirítui suadénti, nimis id festinátum, & in maturiórem ætátem differéndum fuisse, ei pótiùs crede, qui dixit: Bonum est hómini, cum portáuerit iugum ab adolescéntia sua, sedébit solitárius: leuáuit enim se supra se.
℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

HIs sanctíssimis mónitis confortátus Hugo, immánes tentatiónum fluctus in se ac suos mónachos insurgéntes quandóquè étiam miraculósè superáuit. Graui morbo corréptus, à sancto patre Bernárdo medicína & indústria mixta miráculo, prístinæ valetúdini restitútus fuit. Abbas primùm Liuncélli eléctus est, accépta ab Alexándro tértio Pontífice Máximo benedictióne, & deindè monastério Bonæuállis in diœcési Vesontionénsi præféctus fuit. A sancto Doctóre Mellífluo prodigiósè admónitus, pacem inter Románum Pontíficem, & Imperatórem egrégiè procuráuit. Ei sæpè defunctórum ánimæ auxílium, & suffrágia implorántes apparuérunt. Cœlésti reuelatióne de imminénti migratióne cértior factus, suáuitèr in Dómino obdormíuit, & post eius tránsitum, quamplúra mirácula ipsíus intercessióne édita sunt.
℟. Iste homo.

IN

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declamat. de Colloquio Simonis cum Iesu.

ECce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te, quid ergò erit nobis? Dignum planè apostólica fide, & deuotióne verbum. Iam reliquisti ómnia, iam Dóminum, Petre, secútus es: & nunc demùm quid sis acceptúrus, intérrogas? Verè Simon, verè obédiens in auditióne auris, sine pacti conuentióne. Ad vnius enim iussiónis vocem, Petrus & Andréas relíctis ómnibus, secúti sunt Redemptórem. Quod si hómini carnáli stultítia fortè vidétur, áudiat: Quod stultum est Dei, sapiéntius est homínibus: & quóniam plácuit Deo per stultítiam prædicatiónis saluáre credéntes: quippè cum mundus eum in sapiéntia mínimè cognouísset.

℟. Iste est.

Lectio viij.

QVantos enim mundi sapiéntia maledícta supplántat, & contéptum in eis extínguit spíritum, quem volúerat Dóminus vehementer accéndi? Noli, inquit, præcipitánter ágere, diù considera, diligéntiùs intuére. Magnum est, quod propónis, & opus habens multa deliberatióne. Experíre quid possis, amícos cónsule, ne post factum pœnitére contíngat. Hęc sapiéntia mundi terréna, animális, diabólica, inimíca salútis, suffocátrix vitæ, mater tepiditatis eius, quæ solet Deo vómitum prouocáre. Caue tibi, ait; Vt quid enim? Cum à Deo verbum esse non dúbites, quid opus est deliberatióne? Vocat magni consílij Angelus: quid aliéna consília præstoláris: Quis enim fidélior, quisue sapiéntior illo? Seduc me, Dómine, & sedúcat: fórtior esto, & inualésce. Noui ego quænam sint, quæ opórtet fieri citò. Ab ore pútei gehénnæ erípior, & indúcias petam, & retardábo, & cunctábor exíre, si fortè ínterim fiat áliquid?

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

ABscóndi ignem in sinu meo, & exústo iam látere, iam nudátis viscéribus, iam sánie deflluénte, diù mihi deliberándum est, an expergíscar, an excútiam, an abíiciam illum? Magnum omninò est, quod offértur: sed eò útique libéntiùs, & festinántiùs suscipiéndum, & óbuijs arripiéndum mánibus cum feruóre, & hilaritáte. Probet autem se ipsum, qui de própria virtúte præsúmit: nam diuína quidem omninò probáta est. Amícos cónsulat, qui non legit: inimíci hóminis doméstici eius.

Te Deum laudámus.

DIE IV. APRILIS.

In Festo S. Isidori Episcopi & Confess. Duplex.

Omnia vt in Communi Confess. Pontif. præter ea, quæ hic apponuntur.

Oratio.

PRæsta quæsumus, omnípotens Deus: vt excelléntiam Verbi tui, quod beátus Isidórus Conféssor tuus atque Póntifex asséruit, & conueniénter intellígere valeámus, & verácitèr profitéri. Per eúndem Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de libro Ecclesiastici. Sapiéntiam ómnium antiquórum, *vt in Communi Doctorum.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ISidórus natióne Hispánus, ex noua Carthágine, cui pater ipsius Seueriánus dominabátur, à sanctis viris Leándro archiepíscopo Hispalénsi & Fulgéntio epíscopo Astigitáno frátribus suis sancté & liberáliter in stúdio litterárum educátus est, & ingéntem doctrinam latiné, græcé, atque hebráicé cum magna nóminis claritáte consecútus. Hic adoléscens adhuc hæresim Ariánam, quæ gentem Gothórum Hispániæ latíssimé dominántem pénitus iam pridem inuáserat, tam constánter palàm arguébat, vt propè fúerit, vt ab Ariánis necarétur, sed cohíbitus à Leándro, hunc sibi successórem fore, præsagiénte: & vt se commodióri témpori reseruáret admónitus, indignatiónem temperáuit. Igitur Leándro vita functo, Isidórus magno regis Reccarédi, & pópuli consénsu in Hispalénsi archiepiscopátu sufficitur. Quã electiónem sanctus Gregórius Papa confirmáuit, eique pállium misit in Hispániam.

℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

QVantum verò Póntifex factus fúerit constans & húmilis, pátiens & benígnus, compátiens míseris & paupéribus, ac cunctis virtútibus insignitus, nullius lingua sufficeret ad narrándum. Constrúxit monastéria, & collégia ædificáuit: in quibus stúdijs sacris & diuínis lectiónibus vacans, plúrimos discípulos, qui ad eum confluébant, erudíuit, inter quos fuit beátus Ildefónsus Toletánæ ecclésiæ pósteà archiepíscopus. Scripsit librum Etymologiárum, & sacri Cánonis libros plúrimos commentátus est, & tot tántaque ália volúmina scripsit, vt humána vix vita tantis suffectúra labóribus videátur. Sed qui Deo student, nihil non procliue séntiunt, nihil frustrà conántur, nihil non ex voto consequúntur.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

FVit dénique Isidóri tanta doctrinæ & sanctitátis opínio, vt coácto concílio generáli, vltrò fúerit à Pontífice máximo vocátus. Vbi mirum est, quantum pónderis & authoritátis habúerit in singulis rebus Isidóri senténtia apud Pontíficem, & omnes Prælátos. Reuérsus autem in Hispániam, cum suam mortem, & Hispániæ vastatiónem à Saracénis, públicè prædixisset, migráuit è vita, prídiè nonas Aprilis, anno Dómini sexcentésimo trigésimo quinto, Sisenándo in Hispánia regnánte: sepultúsque fuit Hispali. Indè pósteà translátus est in vrbem Legiónem à Ferdinándo primo Castéllæ simul & Legiónis rege: qui hoc ab Enéro Saracéno Hispali regnánte magnis précibus & præmijs impetráuit. Cuius nómini templum ædificátum est Legióne, vbi sepúltus, miráculis clarus cólitur magna pópuli religióne.

℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndum Matthæum. *Lectio vij.* *Cap. 5.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal euanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Sermone 15. de Diuersis, & 36. in Cantica.

CVm legátur, Adam in loco voluptátis ab inítio pósitus, vt operarétur: quis sanum sápiens, filios eius in loco afflictiónis ad feriándum

dum pósicos arbitrétur? Operémur ergò, sed cibum, qui non perit: operémur opus salútis nostræ. Operémur in vinea Dómini: vt denárium diúrnum accípere mereámur. Operémur in sapiéntia, quæ dicit: qui operántur in me, non peccábunt. Ager est mundus, ait Véritas. Fodiámus in eo: thesáurus abscónditus latet, effodiámus eum. Ipsa est enim sapiéntia, quæ tráhitur de occúltis. Omnes eam quærimus, omnes concupíscimus eam. Veheménter eam quoque desíderat ánima mea: nec inuenísse sufficiet, si contígerit inuenire, nisi mensúram bonam, & confértam, & coagitátam, & superefluéntem ponam in sinum meum.Méritò quidem: Beátus enim homo, qui inuenit sapiéntiam, & qui áffluit prudéntia.

R. Amáuit eum.

Lectio viij.

QVære ergò dum inueníri potest, & dum propè est, inuoca illam. Vis audíre, quam propè sit? Propè est verbum in corde tuo, & in ore tuo: tantum illud rectè si quæsíeris corde. Erige cor, surge de léctulo tuo, vt non frustrà áudias admonéntem, sursum habére cor: Sic enim inuénies corde sapiéntiam, ore áffluet prudéntia. Sed audi Apóstolum dicéntem: qui se putat áliquid scire, nondum scit, quómodò opórteat eum scire. Vides quóniam non probat multa sciéntem, si sciéndi modum nescíerit? Vides, inquam, quómodò fructum, & vtilitátem sciéntiæ in modo sciéndi constituit? Quid ergò dicit modum sciéndi? Quid? nisi vt scias, quo órdine, quo stúdio, quo fine quæque nosse opórteat? Quo órdine; vt id prius, quod matúrius ad salútem. Quo stúdio; vt id ardéntius, quod veheméntius ad amórem. Quo fine; vt non ad inánem glóriam, aut curiositátem, aut áliquid símile, sed tantùm ad ædificatiónem tuam vel próximi.

R. In médio ecclésiæ.

Lectio ix.

SVnt namque qui scire volunt eo fine tantùm, vt sciant: & turpis curiósitas est. Et sunt qui scire volunt, vt sciántur ipsi: & turpis vánitas est. Et sunt item qui scire volunt, vt sciéntiam suam vendant, verbi causa, pro pecúnia, pro honóribus: & turpis quæstus est. Sed sunt quoque qui scire volunt, vt ædíficent, & cáritas est. Et item qui scire volunt, vt ædificéntur: & prudéntia est. Horum ómnium soli última duo non inueniúntur in abusióne sciéntiæ: quippè qui ad hoc volunt intellígere, vt benefáciant. Dénique intelléctus bonus ómnibus faciéntibus eum. Réliqui omnes áudiant: sciénti bonum & non faciénti, peccátum est ei. Te Deum.

DIE V. APRILIS.

In Festo Sanctæ Iulianæ Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum præter ea, quæ hic habentur. *Oratio.*

DOmine Iesu, qui beátam Iuliánam vírginem tuam, mirífica ergà córporis & sánguinis tui sacra mystéria dilectióne decorásti: concéde propítius, vt quam illa ex hoc Diuíno conuíuio spíritus percépit pinguédinem, eámdem & nos percípere mereámur. Qui viuis.

In primo Nocturno, Lectiones. De virgínibus &c. *si celebretur in Quadragesima, si verò post Pascha de Scriptura occurrente.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

IVliána virgo pijs & nobílibus paréntibus apud Leódium in Bélgio

orta, quinquénnis in regulári domo montis Cornélij sub Sapiéntiæ moniális sanctíssima disciplína ad omnem perfectiónem efformáta est. Humilitáti ceterárum virtútum fundaménto pénitùs addícta, vilíssima quæque monastérij múnia alácritèr obibat. Corpus suum abstinéntia, & assíduis labóribus ab ineúnte ætáte átterens, ipsum ad extrémam vsque máciem redégit: per trigínta annos semel duntáxat in die, vilíssimo ac tenuíssimo cibo conténta. Quamquam autem hóminum peccáta amárè deflébat, se tamen ómnium peccatórum ream proclamábat, rata, se condígni dolóris de humáni géneris culpis expértem esse. Otio perpétuum bellum indíxit, nam quidquid à doméſticis curis supérerat témporis, illud oratióni, & sacræ lectióni tribuébat. Diuínam scriptúram frequéntèr perlégit; Psaltérium ad verbum edídicit; sanctórum Patrum libros accurátè euóluit: & præcípuè sancti patris nostri Bernárdi opéribus, quæ ipsi ignita & dulcióra super mel & fauum visa sunt, mirífìcè recreáta, plusquam vigínti sermónes in cánticórum cántica ab eódem sancto Abbáte conscriptos memóriæ commendáuit, ipsúmque beátum Doctórem summo deuotiónis afféctu prosecúta fuit.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

EI somnus breuíssimus erat, & in sanctórum peruigílijs noctes ferè totas ducébat insómnes. A princípibus tenebrárum diutúrnas variásque vexatiónes perpéssa, oratióne ac venerábili Eucharistía de illis triumpháuit, eósque verbéribus plúriès in fugam vertit, intérdum sanctimoniálibus ictus audiéntibus. Plenis suffrágijs in Priorissam domus montis Cornélij beáta Iuliána delécta, soróribus miræ sanctitátis prælúxit exémplo: atque eas ad omne virtútum genus promóuit. Eiúsdem Conféssárius multótiès contestátus est, eam nunquam letháli labe inféctam fuisse. Aliquándò ipsíus orántis cápite vapor ígneus egrédiens sursùm ascéndere conspéctus est. In Domínicæ passiónis iugi meditatióne tota lácrymis liquescébat, ac visa Saluatóris patiéntis imáginé præ ánimi dolóre sæpenúmero delíquium patiebátur. Frequéntèr in extasim rapta fuit, & aliquótiès Príncipum Apostolórum apparitióne atque collóquio digháta est. Animas piaculáribus in flammis deténtas assíduis précibus ac suffrágijs iuuábat. Prophetíæ dono emícuit, & in córdium arcánis penetrándis insígnis fuit. In cœléstis cibi communióne plerúmque áliquo supérno arcáno mens eius illustrabátur.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

SAnctíssimum Christi corpus sub speciébus sacramentálibus latens, vbi asseruarétur, cœlitùs agnoscébat. Multis præcedéntibus reuelatiónibus à Deo destináta est ad festum venerábilis Sacraménti promouéndum. Grauíssimas persecutiónes beáta virgo diù sustínuit, punitióne diuína in persecutóres secúta. Domo Cornelíána expúlsa, eáque moniálibus altérius religiónis concéssa, in hæc Ordinis Cisterciénsis monastéria cum suis sanctimoniálibus diuértit: primò quidem in Robérti montem, deindè in Vallem benedíctam, in Vallem beátæ Maríæ, ac pòstmodùm Salsiniam sese recípiens, eius Abbatíssæ se subiécit, prædícta Salsiniénsis cœnóbij euersióne, & futúra Ioánnis Prióris Corneliénsis morte. Diem óbi-

óbitus sui longè ánteà præsciuit, aliísque indicáuit, & locum sepultúræ in Villário elégit. Dedúcta in ecclésiam die páschatis salutári viático reféćta, óleo sancto se vngi efflagitáuit, ac coram venerábili Eucharistia ad cœléstis sponsi núptias, felicíssima morte perréxit, & introiuit, nonis Aprilis, anno Dómini millésimo ducentésimo quinquagésimo séptimo, ætátis suæ sexagésimo sexto. Huius beátæ Vírginis cœléstis glória quibúsdam religiósis persónis reueláta est, complúraque mirácula eius intercessióne ante & post ipsius óbitum perpetráta sunt.

℟. Afferéntur regi.

Lectiones tertij Nocturni desumantur ex Festo S. Scholasticæ Virginis die 10. *Februarij*.

DIE XIII. APRILIS.

In Festo Beatæ Idæ Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEvs, qui beátæ Idæ vírginis córpori tuórum vúlnerum stígmata ígneo amóris stylo impressísti: præsta quǽsumus, eius intercessióne, sic nos tuæ Passiónis mystéria in terris contemplári: vt redemptiónis prǽmia in cœlo mereámur. Qui viuis & regnas.

In primo Nocturno si celebretur in Quadragesima, Lectiones. De virgínibus. *Si verò post Pascha de Scriptura occurrente.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

IDa Louánij in Brabántia honéstis paréntibus nata, penè infans missæ sacrifício assístens stella quadam fulgidíssima illustráta fuit. Labóre mánuum, áspero cilício, duro lecto, ieiúnijs, vigílijs, ac quotidiánis flagellatiónibus ténerum corpus in seruitútem redégit. Tentáta à dæmone horréndis spectris, tetérrimo fœtóre, concussióne concláuis, & illáto féretro, muníta clýpeo Domínicæ Passiónis, & Eucharístiæ, de tartáreo hoste triumpháuit. A graui infámia ex mala suspicióne ei inústa diuinitùs vindicáta, à puérulo Iesu inter ipsius bráchia apparénte bíduò recreáta fuit. Soror illíus sénior ab inferéndis eídem iniúrijs cœlésti lúmine detérrita est. Corrúptum vinum orans prístino vigóri restítuit, & ceruísiam in vinum conuértit. Sorórem suam iunióre m repentína morte extínctã, précibus Deo factis coram plúribus stupéntibus ad vitam reuocáuit; atque virum ex peste semiánimem solo suo aspéctu sanum réddidit. Módicos panes Dóminus eius oratiónibus quandóque multiplicáuit. Tanto mentis ardóre Christi passiónem contemplabátur, vt Dóminus quinque vúlnerum stígmata, mánibus, pédibus, ac láteri sanctæ vírginis ígneo amóris stylo impresserit, ad instar circulórum diuérsi colóris. Per láteris vulnus anhélitum cum acérba punctióne attrahébat, & in signátis locis nullíus rei attáctum ferébat. Frustrà conáta húmilis virgo signácula illa sacra abscóndere, oratióne tamen à Deo impetráuit, extérnam eórum apparéntiam remouéri, dolóris sensu remanénte. Cápitis quoque circumferéntiam vehementíssimus cruciátus comprimébat, quo coróna Christi spínea videbátur porténdi.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

HAbitum Cisterciénsem in monastério Vallis rosárum propè Mechlíniam índuit: & ad perseuerántiam in Ordine à Dómino confor-

fortáta est. Ægróta officium ecclesiásticum cum sócia récitans, illam suauíssimo odóre ac sápóre repléuit. Secréta córdium, & status animárum adhuc in mundo versántium penetráuit. In éxtasim rapta quasi choro seráphico immíxta, nobilitátem ánimæ comprehéndit. Literárum ignára nouit, quæ latinè dicebántur: atque vidit áureos círculos supra cápita sanctimoniálium psalléntium, eíque à beatíssima Deípara multótiès Diuínus filius oblátus est. Ex incredíbili sacræ Eucharistiæ suméndę desidério sánguinem frequénter emísit, & in eiúsdem sacraménti perceptióne, ac in oratióne coram ipso facta, tùm témpore missæ, tùm in festo Deíparæ assúmptæ, & álijs, tùm in pijs collóquijs splendidíssimos rádios ex óculis diffúdit, ac suauíssimum odórem spiráuit, Eucharistía réfici cúpiens, nec eam à Confessário ausa pétere, ab Angelo allátam accépit, & quandóque eádem in ipsíus os à cándida colúmba ingésta est. Inter orándum récitans, Verbum caro factum est, carnis substántiam in ore sensit.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

CHristum Dóminum in Eucharístia salútans ab ipso resalutáta est, audito válido ictu pyxidi impácto. Eiúsdem venerábilis sacraménti memor, cœlésti feruóre inflammáta, vicínos quasi igne extérno caleféćit. Ex nímia córporis imbecillitáte cum ad sacram mensam pérgere non valéret, ad eam à Deípara Vírgine, & sancto Ioánne Euangelísta dedúcta fuit. Saluátor sub peregríni spécie ad eam accédens, suísque mánibus illíus pectus réferans, per apértum latus sese totum intrà ipsam recépit, ac foris dispáruit, mirabílibus diuínæ grátiæ effectibus in eiúsdem ánima exindè secútis. Christo quasi incorporátam se séntiens, & ineffábili caritáte feruens, eius dulcédinem diútiùs seruáuit. Mæsta, quod non plenè Deo fruerétur, noua consolatióne à Dómino excitáta, de ætérna sua salúte, cértior facta est. Extra sensus frequéntèr rapiebátur, ac plures mirábiles éxtases patiebátur, in quibus multis reuelatiónibus, ac visiónibus cœléstibus à Deo decoráta fuit. Dénique diuínis charismátibus locupletíssima, grauíssimum morbum íncidit, & ecclesiásticis sacraméntis roboráta, inter vitæ ætérnæ elóquia, & psalléntium Angelórum choros migráuit ad sponsum, die décima tértia Aprílis, anno salútis millésimo trecentésimo. Sacrum beátæ Vírginis corpus in ecclésia público fidélium honóri ob crebra mirácula eius intercessióne facta authoritáte ecclesiástica expósitum fuit.

℟. Afferéntur regi.

Lectiones tertij Nocturni recitentur, vt in Octaua S. Scholasticæ Virg. die 17. Februarij.

DIE XVII APRILIS.

In Festo Sancti Stephani Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pontificis preter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, cuius múnere beátus Stephanus abbas, vt perféctus esset, ómnia relíquit: da cunctis euangélicæ perfectiónis sémitam ingréssis, vt nec retrò respíciant, nec in via hæreant: sed ad te sine offensióne curréntes, vitam ætérnam, ad quam vocáti sunt, apprehéndant. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Libro Ecclesiastici. Laudémus viros gloriósos.

IN

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

STéphanus cognoménto Hardíngus, génere nóbilis, natióne Anglus, adoléscens in Schirburnénsi monastério hábitum induit. In Scótiam studiórum causa, mox in Gálliam Parísios transfretáuit. Ibi profánis, litteris libátis, & sacris disciplinis apprimè instrúctus Romam profíciscitur, clérico fócio sibi adiúncto, cum quo síngulis diébus Psaltérium ex íntegro decantábat. Sacris limínibus visitátis, Gálliam lęti repetébant, cum ecce noua Molísmi solitúdo Stéphanum alléxit: seque dimísso fócio, beátis pátribus Robérto & Albérico cómitem adiúnxit. In partem curæ assúmptus, & deformátam in Molísmo disciplinam cóndolens, ac recéssum ad Viuicum méditans, indéque per obediéntiam reuocátus, tantùm effécit, vt cum verbum innouándæ Religiónis motum fuísset, ipse Stéphanus inter primos feruentíssimo stúdio laboráuit, vt locus Cisterciénsis institueréntur.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

QVod ápprobans Hugo Lugdunénsis Præsul & Legátus, nouum monastérium vná cum fócijs áppulit, vbi primùm Súpprior, moxque sub Albérico abbáte Prior effréctus, ipsi per mortem subláto, cálculis ómnium suffétus est. Diuíno óperi persoluéndo talem adhibébat reueréntiam, vt cogitatiónes suas oratórium ingressúrus depóneret ad óstium. Regulárem obseruántiam adeò excolébat, vt cúrias principum à cœnóbio relegáret; paupertátem ità diligébat, vt ecclesiásticæ supelléctilis tenuitátem obseruándam pósteris demandáret. De filiórum morte, fine apparénti prole, contristátus, ob aduéntum sancti Bernárdi sociorúmque, quos lætus excépit, miram Ordinis nouélli fœcunditátem prænúnciat, & progréssum admirátur.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

MVltiplicátam gentem suam conspíciens, eámque simul in Dómino cólligens, plura ex Cistércio deriuáta monastéria légibus, statutísque simílibus conformáuit, ob idque Chartam charitátis à Calixto secúndo confirmátam, & à successóribus summis Pontíficibus tantópere collaudátam cum céteris Abbátibus compósuit. Vírginis Deíparæ summè deuótus plantatiónem nouam ipsíus addixit clientélæ singulári, & sénio conféctus morbis & labóribus prægrauátus cessit præfectúræ, Rainárdum sibi substitui curans amóto Vidóne. Tandem méritis plenus, & húmilis spíritu migráuit ad Dóminum, quinto Kaléndas Aprílis, eiúsque corpus iuxtà prædecessóris Albérici sepultúram solémniter à vicinis Abbátibus fuit appósitum.

℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Sermone 21. in Cantica.

DIcébant Apóstoli gloriántes: Ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te. Non putent autem díuites huius séculi, fratres Christi sola possidére cœléstia, quià áudiant étiam dicéntem: beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum cœlórum. Non eos, inquam, æstiment

ment sola cœléstia possidére, qui ea sola áudiunt in promissióne: póssident & terréna, & quidem tanquam nihil habéntes, sed ómnia possidéntes, non mendicántes vt míseri, sed vt dómini possidéntes, eò pro certo magis dómini, quò minus cúpidi. Fidéli hómini totus mundus diuitiárum est. Totus planè, quia tam aduérsa, quàm próspera ipsius æquè ómnia séruiunt ei, & cooperántur in bonum.

℟. Iste est. *Lectio viij.*

Ergo auárus terréna ésurit, vt mendícus: fidélis contémnit, vt dóminus; ille possidéndo mendicat, iste contemnéndo seruat. Quære à quouis eórum, qui insatiábili corde lucris temporálibus inhiant, quidnam de his séntiat, qui sua vendéntes, & dantes paupéribus, regna cœlórum pro terréna mercántur substántia, sapiénter agant, nec ne? proculdúbio respondébit sapiénter. Quære item, cur quod approbat, ipse non facit? Non possum, inquiet. Quare? profectò quia dómina auarítia non permíttit, quia liber non est, quia non sunt sua, quæ possidére vidétur, sed nec ipse sui iuris. Si verè tua sunt, expénde ad lucra, & pro terrénis cœléstia commutáto. Si non vales, fatére te pecúniæ tuæ non dóminum esse, sed seruum, custódem, non possessórem.

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio nona de Sancto Aniceto Papa & Martyre. Quod si hoc Festum transferatur, tunc dicitur sequens

Lectio ix.

Deniquè & conformáris cruménæ tuæ tanquam seruus dóminæ suæ, dum quómodò ille illi necessáriò, & congáudet gaudénti & doléntí cóndolet; tu quoque cum crescénte tuo marsúpio crescis páriter ánimo, & cum decrescénte decréscis. Nam & contráheris tristítia, cum illud exinanítur, & lætítia sólueris, aut certè infláris supérbia, cum implétur. Nos verò ánimæ nostræ curémus æmulári libertátem, atque constántiam, quæ sicut benè instrúcta in ómnibus, & erudíta corde in sapiéntia scit abundáre, scit & penúriam pati. Te Deum laudámus.

DIE XXI. APRILIS.

In Festo S. Anselmi Episcopi & Confess. Duplex.

Omnia de Communi Confess. Pontificis præter ea, quæ hic habentur.

Ad Magnificat, Antiphona.

O Doctor óptime.

Oratio.

Impleat corda nostra, quæsumus Dómine, intercedénte beáto Ansélmo Pontífice, únctio Spíritus tui: vt, quæ eo docénte, faciénda cognóuimus, te operánte, sancta dilectióne ac delectatióne perficiámus. Per Dóminum, &c. in vnitáte eiúsdem, &c.

In primo Nocturno, Lectiones de Communi Doctorum.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

Anselmus Augústæ Prætóriæ in fínibus Itáliæ Gundúlpho, & Ermenbérga, nobílibus, & cathólicis paréntibus natus, à téneris annis assíduo literárum stúdio, atque perfectióris vitæ desidério, non obscúrum futúræ sanctitátis & doctrínæ spécimen dedit. Et licèt iuuenili ardóre aliquándò ad sǽculi illécebras traherétur, breui tamen in prístinam viam reuocátus, pátria, & bonis ómnibus derelíctis, ad monastérium Beccénse Ordinis sancti patris Benedícti se cóntulit: vbi emíssa regulári professióne sub Herluíno abbáte obseruantíssimo, & Lanfránco viro doctíssimo,

mo, tanto animi feruóre, & iugi stúdio in litteris, & virtútibus assequéndis profécit, vt mirum in modum tanquam sanctitátis, & doctrínæ exémplar ab ómnibus haberétur.

℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

ABstinéntiæ & continéntiæ tantæ fuit, vt assiduitáte ieiúnij omnis penè cibórum sensus in eo viderétur extínctus. Diúrno enim témpore in exercítijs monásticis docéndo, & respondéndo várijs de religióne quæsítis, eménso, quod réliquum erat noctis, somno subtrahébat, diuinis meditatiónibus, quas perénni lacrymárum imbre fouébat, mentem recreáret. Eléctus in Priórem monastérij, ínuidos fratres itá caritáte, humilitáte, & prudéntia leniuit, vt quos æmulos accéperat, sibi & Deo amícos, máximo cum reguláris obseruántiæ emoluménto rédderet. Mórtuo Abbáte, & in eius locum (licet inuitus) suffectus, tanta doctrínæ, & sanctitátis fama vbique refúlsit, vt non modò régibus, & epíscopis venerationi esset, sed sancto Gregório séptimo étiam accéptus, qui tunc magnis persecutiónibus agitátus, litteras amóris plenas ad eum dedit, quibus se & Ecclésiam cathólicam eius oratiónibus commendábat.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

DEfúncto Lanfránco archiepíscopo Cantuariénsi eius olim præceptóre, Ansélmus, vrgénte Willélmo Angliæ rege, & instántibus clero, ac pópulo, ipso tamen repugnánte, ad eiúsdem Ecclésiæ régimen vocátus, statim (vt corrúptos pópuli mores reformaret) verbo, & exémplo priùs, dein scriptis, & concílijs celebrátis, prístinam pietátem, & ecclesiásticam disciplinam redúxit. Sed cum mox idem Willélmus rex vi, & minis ecclésiæ iura vsurpáre tentásset, ipse sacerdotáli constántia réstitit; bonorúmque direptiónem, & exílium passus. Romam ad Vrbánum secúndum se cóntulit, á quo honorífice excéptus, & summis láudibus ornátus est, cum in Barénsi concílio Spíritum sanctum étiam à Fílio procedéntem contra Græcórum errórem innúmeris Scripturárum, & sanctórum Patrum testimónijs propugnásset. E viuis Willélmo subláto, ab Henríco rege eius fratre in Angliam reuocátus, obdormíuit in Dómino, famam non solùm miraculórum, & sanctitátis (præcípuè ob insígnem deuotiónem erga Dómini nostri Passiónem, & beátam Vírginem eius matrem) assequútus, sed étiam doctrínæ, quam ad defensiónem christiánæ religiónis, animárum proféctum, & ómnium theologórum, qui sacras litteras scholástica méthodo tradidérunt, normam cælitùs hausisse, ex eius libris ómnibus appáret.

℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 5.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal euanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 2. de Diuersis.

SApiéntia condiméntum est spirituális cibi. Bonus cibus obediéntia, de qua nimirùm & ipse Dóminus ait: meus cibus est, vt fáciam voluntátem Patris mei. Bonus cibus patiéntia páuperum, quæ non períbit in finem, panis lacrymárum, panis dolóris. Verúntamen vtríque necessárium est condiméntum, sine quo vtérque insípidus non modò non reficiat,

ficiat, sed gustátus afferat mortem. Duríssimus équidem cibus vtérque, Fratres, & nisi áliquod tértium saporábile apponátur, útique mors in olla. Quid verò tam saporábile quam sapiéntia? ℟. Amáuit eum.

Lectio viij.

NEmpè lignum vitæ est, quod & ipsas aquas Marath per Móysen dulcoráuit. Farínula est, quæ pulméntum Prophetárum per Elisæum saporáuit. Ignis est, qui semper ardére præcípitur in altári. Oleum est sapiéntia, ob cuius inópiam virgínibus fátuis óstium cláuditur nuptiárum. Sal est, quod nulli sacrifício deésse iubétur. Inde est, quod insúlsos hómines dícimus, quos intélligi vólumus mínimè sapiéntes. Et Dóminus sal in nobis habére præcipit. Apóstolus quoque omnem nostrum sermónem sale monet esse condítum. ℟. In médio Ecclésiæ.

Lectio ix.

PVto tamen hanc ipsam, quam obediéntiæ & patiéntiæ tértiam addi vólumus, sapiéntiam nihilóminùs tríplicem inueníri, vt nostrum hoc condiméntum velut tribus quibúsdam herbis conficiátur. Opus est enim vt iustítia sit in intentióne, hiláritas in operatióne, humílitas in reputatióne. Insípida namque Deo, & insúlsa quodámmodò nostra obediéntia, seu étiam patiéntia est, nisi ómnium, quæ vel ágimus, vel pátimur, ipse sit causa: quia & quidquid fácimus, iubémur fácere in glóriam Dei; & non si quid pátimur, sed si quid propter iustítiã pátimur, beáti. Te Deum laudámus.

DIE XXVII. APRILIS.

In Festo Sanctæ Francha Virginis.

Duplex. Fuit 25. huius.

Omnia de Communi Virginum, præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

TVa nos, omnípotens Deus, protectióne custódi, & castimóniæ pacem méntibus nostris, atque corpóribus, intercedénte beáta Francha vírgine tua, propitiátus indúlge: vt veniénte sponso Fílio tuo vnigénito, accénsis lampádibus, eius dignè præstolémur occúrsum. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

FRancha virgo Placéntiæ in Itália ex Vidálta nóbili família nata, statim Altíssimo in ecclésia obláta fuit à matre, quæ eius gráuida sibi visa erat in quiéte continére in aluo catéllam cándidam, & latrántem. Hoc sómnio indicabátur fore, vt fília diuíno cúltui mancipánda, lingua sua medicináli, vúlnera peccatórum sanáret, & oratiónis suæ efficácia ad Dóminum obstinátos conuérteret. Veritátem éxitus comprobáuit; nam ea vix séptimum ætatis annum attígerat, cum à paréntibus suis obtínuit, vt inter sacras Christi vírgines vitam religiósam dúceret. Monastérium sancti Syxti Ordinis sancti patris Benedícti ingréssa, dúplici miráculo à Dómino condecoráta fuit. Cum enim sacrum velámen ab epíscopo susceptúra esset, ínterim Angelus visus est álio eius caput coopeíre: dùmque proféssiónem emítteret, modum & formam, qua Deo reddébat vota sua, ámita eius longè distans, Deo reueláte, cognóuit. ℟. Propter veritátem.

Lectio v.

IN abbatíssæ mórtuæ locum suffécta múneris sui partes diligentíssimè expléuit. Caréntiam nóbilem vírginem Placentínam, vt nouum sacrá-

crárum vírginum monastérium extrúeret, indúxit, cui illa Superiórum iussu Ordinis Cisterciénsis hábitu suscépto, religiosíssimè præfuit, ac plures nóbiles vírgines, & matrónas ad idem vitæ institútum amplecténdum animáuit. Grandem de se triúmphum beáta Francha ieiúnijs, & vigílijs, ac flagéllis carnem mácerans reportáuit. Hybérno témpore nudis génibus super solum, expansísque mánibus, per quátuor, vel quinque horas perseuerábat, ità vt non raró obrigéret. Tota quadragésima pane tantùm, & aqua reficiebátur. Multas, & graues persecutiónes sibi à moniálibus illátas assídua oratióne, & inuícta patiéntia superáuit. Humáni géneris hostis horréndis visiónibus, ac tentatiónibus, & aliquándo vehementíbus íctibus eam à sancto propósito dimouére conabátur, quem tamen ipsa impáuida semper elúsit. Cum pro ánima cognáti sui, quem valdè diligébat, feruénter oráret, is illi visus dixit, se iusto Dei iudício propter hæresim damnátum.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

Ciuitas Placentína ab Innocéntio tértio Summo Pontífice anathémati, & interdícto subiécta, précibus beátæ Franchæ restitúta fuit fidélium communióni. Ei noctu oratórium clausum íngredi voléntí vltrò apértum est. Duo vini dólia exiccata, illa præcipiénte vinum hauriri, plena diuinitùs repérta sunt. Inter orándum frequénter à Dei Paránte, alijsque Sanctis visitabátur. Deníquè rerum sanctè actárum méritis cumuláta, instantis mortis præscia, ecclésiæ sacraméntis muníta, multa de Deo, ac ætérna glória elocúta, plácido vultu, & qui cœléstes núptias præseférret, ad diuínum Sponsum transíuit, séptimo Kaléndas Maij, anno Dómini millésimo ducentésimo décimo octáuo, ætátis suæ quadragésimo tértio. Sacrum ipsius corpus in ecclésia ei dicáta religiósè asseruátur, ac ex eo liquor ad ómnia morbórum génera depelénda efficacíssimus sæpíssimè efflúxit, miríque odóris fragrántia exindè effúsa. Glória cœléstis sanctæ Franchæ cuídam mónacho Cisterciénsi mirabilitèr reueláta fuit, ingénsque miraculórum cópia post eius óbitum secúta.

℟. Afferéntur regi.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: parábolam hanc: símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbuiam sponso, & sponsæ. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. in Parab. de decem Virginibus.

SPonsus Christus est, ad cuius vocem, qui amicus est, stat, & audit, & gáudio gaudet propter vocem sponsi. Huic nos despóndit Apóstolus, qui ait: Despóndi vos vni viro vírginem castam exhibére Christo. Tímeo autem, quod non possit hoc fácere, quod spopóndit, idest, ánimam nostram exhibére Christo vírginem, & vírginem castam. Castam addit, quia sunt quædam vírgines córpore, quæ cogitatióne fornicária deuirginántur, & suaueoléntem virginitátis florem libidinósæ affectiónis pædóre contáminant. Et hæ quidem fátuis quinque virgínibus designántur, quas non rectæ intentiónis afféctus infátuat. Virgo Christus est, & Vírginis fílius, & vírginem sponsam vult habére. Tu si hábeas angé-

licam (plùs dico vobis) Christi Matrísque suæ grátiam, hilarésce, tripúdia, & in ampléxus Christi festinabúnda géstiens, illud amatórium clamá suspírans: osculétur me ósculo oris sui.

℟. Hæc est virgo sápiens.

Lectio viij.

SPonsa ergo es Iesu Christi, sed hoc tuum nomen diligénter atténde. Sponsæ, vel sponsi nomen ab eo, quod est spondére, deriuátur. Dicúntur autem sponsus, & sponsa, quia se sibi altérutrum spondent, vt nec ille, nec illa álteri nubat. Porrò inter diem desponsatiónis huius, interpónitur aliquándò breue spátium, aliquándò & prodúctum, & tamen definita, ac denomináta est dies, qua débeant conuenire: quod quidem sapiénter, atque vtiliter statútum est: vt interim mútuus amor augeátur, & crescat, & impátiens desidérium cupitæ cópulę, quod ámpliùs differtur, ignéscat: & quia cupiénti ánimo nihil satis festinátur, diem dictárum nuptiárum properántiùs esse desiderent. Sic Iacob pro Rachel septénnium à die desponsatiónis labóre desúdat, cubat sub dio, gelu alget, sólibus úritur, nec tanti, ac tam diutúrni labóris amátor véhemens cedit iniúriæ.

℟. Média nocte.

Lectio ix.

QVòrsùm autem ista? Vt & tu si iam sponsa Christi es, árdeas amóre, æstues desidério, anhéles suspírijs; dum tardat dies cópulæ concupitæ, vt pallor, & mácies sint amóris signa certíssima. Quid tibi cum lautióribus épulis? Quid tibi cum vino? Non est hoc monachórum. Epuléntur spléndidè ciues Babylónis. Si te víderit ob amórem suum sponsus marcéscere, si palléscere, si caléscere impatiénti desidério, accelerábit cópulæ diem, ófferet óscula, iunget ampléxus. O lætam diem nuptiárum! O felicem sponsam tali coniúgio! Carpe óscula, ò beata sponsa, iunge ampléxus, canta: Ecce quod concupíui, iam video, quod amáui, iam téneo, ipsi sum iuncta in cœlis, quem in terris pósita tota deuotióne diléxi.

Te Deum laudámus.

DIE XXIX. APRILIS.

In Festo S. P. N. Roberti Abbatis.

Duplex secundæ Classis.

Omnia de Communi Confess. non Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEvs, qui relinquéntibus pro te ómnia, céntuplum in hoc sǽculo, & in futuro vitam ætérnam promisísti: da nobis intercedénte beáto Robérto abbáte, & ómnibus, qui eius disciplinam sunt secúti, sanctis mónachis, sic à carnálibus desidérijs, tanquàm áduenas, & peregrinos abstinére: vt plenam, & superabundántem à te abstinéntiæ nostræ mercédem recípere mereámur. Per Dóminum.

In primo Noct. Lectiones de libro Ecclesiastici. Laudémus viros gloriósos.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

RObértus in Campánia nobílibus ortus paréntibus cum matri suæ de illo prægnánti, Dei Mater apparuisset, & digitum eius ánnulo subarrhásset dicens, velle, vt suus esset sponsus filius, quem in útero portábat; quod fuit causa, vt ómnia sua Monastéria ipsius Dei Matris nómini consecraréntur: annum agens vndécimum, apud sanctum Petrum de Cella suscépit hábitum regulárem. Vbi ieiúnijs, & oratiónibus vacans nocte, & die gratum Deo exhibébat obséquium, carnem spíritui, spíritum crea-

creatóri subiíciens. Ipso sic disponénte à Mónachis illius Monastérij eléctus in Priórem, à Tornodorénsibus in Abbátem cooptátur. Posteà à quibúsdam Eremitis fuit rogátus, vt idem munus super eis admitteret: quorum votis satisfecisset, nisi Tornodorénses Mónachi reclamassent. Dimittens núncios spem illis certam dedit, se quàm citò facúltas tribuerétur ei à Dómino ad eos profectúrum. Assúmptis póstea duóbus sócijs, iuit ad nemus cuius nomen Molísmus erat, vbi próprijs mánibus laborántes, ex ramis árborum domicília, & oratórium construxérunt, in eóque Dómino salutáres hóstias, & sacrifícium contriti cordis offerébāt. Sed cum máximè desideráret, vbicúmque serui Dei reperiebántur, ipse quoque reperiri, venit ad locum Hauz, & deuotè ab illis Mónachis suscéptus, paulò post in suum Abbátem illum elegérunt.

℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

DE suo tamen secessu Molisménses contristati, Summum Pontíficem adiérunt: ciúsque auctoritáte freti, virum Dei reuocauére Molísmum, in quo áliqui, vt Albericus, & Stéphanus, & álij duo, cum Eremíticam vitam appéterent, ad locum Viúicùs dictum, profécti sunt; sed ab illo pulsi ad syluam Cistércium vocátam, deuenérunt, vbi ædificato Oratório in honórem beátæ Maríæ, perseuerárunt. Audiens autem beátus Robértus sanctam ipsórum conuersatiónem, assúmptis secum viginti duóbus Mónachis, perréxit ad eos, vt sancti eórum propósiti esset párticeps, & adiútor, à quibus cum summa deuotióne suscéptus, eísdem aliquándiù patérna sollicitúdine præfuit.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

TAnto pastóre destitúti ægrè feréntes Monachi Molísmi, Summum Pontíficem adiérunt, vt beátum Robértum Molísmum regrédi cógeret. Annuens eis Póntifex Cabilonénsi Epíscopo scripsit, quátenùs álio Abbáte Cisterciénsibus ordináto, Robértum cógeret reuérti Molísmum. Dispósitis ergo, quæ ad obseruántiam, secúndùm régulam sancti Benedicti pertinébant, Abbátem eis loco sui præfécit Albericum, & eo mórtuo, Stéphanum subrogáuit. Sicque nouéllæ illius plantatiónis institútor existens beátus Robértus, cum vtriúsque monastérij, Molisménsis scílicet, & Cisterciénsis régimen habéret, Molísmum secúndò rédijt. Tandem cum iam suum óbitum appéteret, eius horam illi Dóminus reueláuit, & anno ætátis suæ nonagésimo tértio, clarus miráculis spíritum transmísit ad cœlos, tértio Kaléndas Maij, anno Dómini millésimo nonagésimo octáuo.

℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declam. de Colloq. Simonis cum Iesu.

EST intérdum videre nonnullos, qui relictis ómnibus abrenuntiáre século disponéntes, cum rectè offérre velint, nolunt diuídere rectè, calliditáte humána totos sese diuíno commíttere nútui formidántes; sed reseruántes néscio quid ferménti, vt totam massam corrúmpat: quod in multis frequénter expértum est. Alius

sine

sine duce, & præceptóre spirituále stúdium apprehéndere fácile cógitans, ámbulat in magnis, & mirabílibus super se, vt vulgó dícitur; sáliens ántequam vídeat, casúrus ántequam débeat. Petrus cogitátum suum iactans in Dómino, & omnem sollicitúdinem suam in eum proíiciens, certus, quod illi foret cura de eo, réliquit ómnia, secútus est Dóminum, ne intérrogans quidem de præmio, donec ex perículo díuitum, quod Saluátor prosequebátur, súmeret occasiónem percontándi. Quid ergó erit nobis? Ait illis Iesus: amen dico vobis. Verbum confirmatiónis præmíttitur, magnum nóueris esse, quod séquitur. In regeneratióne sedébitis & vos. Consequémini, ait, quem sequímini, vt cum ipse séderit, & vos páriter sedeátis. O séssio!

℟. Iste est. *Lectio viij.*

QVis mihi tríbuat, vt dignis éxprimam verbis, quod de sessióne hac cordis affectióne concípio? Imó quis tríbuat mihi sessiónis huius imperturbáta frui réquie, quam desídero, quam cúpio, quam requíro? Ecce enim, vt dixi, nihil in me sedet, sed cuncta in motu sunt, ómnia nutant, flúctuant vniuérsa. Postrémo vbi concupíscit adhuc caro aduérsus spíritum, spíritus aduérsus carnem, quidnam hómini sedére vidétur? Iam quidem sedet fílius hóminis in sede maiestátis: siquidem ascéndens in cœlum sedet a dextris Dei. Sed cum séderit, dictum est, hoc est, apparúerit sedens, sicut Apóstolus ait: cum enim Christus apparúerit vita vestra, tunc & vos apparébitis cum illo in glória. Quid gloriósius? Iúdicent nunc, & præiúdicent supérbiæ fílij, cum rege suo sédeant, qui sibi látera Aquilónis elégit, transíbimus, & ecce non erunt. Opórtet síquidem, nos domáre carnem, calcáre mundum, vt voluptátem córporis declinántes, caueámus nihilóminus séculi vanitátem.

℟. Sint lumbi vestri. *Lectio ix.*

HÆ, nimírum, abominatiónes Ægyptiórum, quas immolámus Dómino Deo nostro. Et totum, quod à via vitæ & disciplínæ detérret fílios huius séculi, totum, quod exércet ínterim seruos Dei, in his duóbus est, quæ sub vno cursu Prophéta comméndat: vide, ínquiens, humilitátem meam, & labórem meum. Est enim vidére hómines, mundi spernéntes glóriam, fauórem calcántes pópuli, non desiderántes humánum diem; sed non ádeó fortes intoleránti a moléstiæ corporális, non ádeó reijciéntes móllia, non ádeó carnis illécebras superántes. Quod si periclitátur, qui circa carnem vidétur, plusquam opórteat, infirmári, licet mundi réspuat glóriam, nec contumélijs moueátur: profectò longé horríbilius est perículum, & multò magis inexcusábile, si quis fortè, licet castigans víriliter corpus suum, & non parcens eius affectióni, inueniátur tamen minus resístens glóriæ desidério, minus pátiens iniuriárum, minus immúnis à séculi vanitáte. Quid enim tibi, infélix homo, cum his nugis, & calamitátibus, cum hoc fastu, & vanitáte ista, quæ nec ánimæ, nec córpori prodest? Quid irritáris, quid inflammáris ad verbi flatum, quod nec carnem vúlnerat, nec inquínat mentem? Nihil sic aliénum à natúra, nil tam contrárium ratióni.

Te Deum laudámus.

DIE XI. MAII.

In Festo Sancti Petri Episc. & Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

In

In Hymno. Iste Conféssor, *dicatur*, Hac die lætus méruit suprémos, laudis honóres. *Oratio.*

DEvs, qui pópulis tuis indulgéntia cónsulis,& amóre domináris: quique illis regéndis vicários charitátis tuæ præficis minístros; da quǽsumus, intercedénte beáto Petro Pontífice, & Confessóre tuo, spíritum sapiéntiæ, quibus dedísti régimen disciplínæ: vt de profé́ctu sanctárum óuium fiant gáudia ætérna pastórum. Per Dóminum.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BEátus Petrus in Viennénsi diœcési pijs ádmodum paréntibus natus, piíssimus ipse ab ineúnte ætáte in monastério Bonæuállis Ordinis Cisterciénsis sanctæ conuersatiónis hábitum suscépit, vbi cum se frátribus ómnium virtútum exémplar exhibuíslet, ómnium consénsu noui monastérij Stamediénsis primus abbas eléctus est. Quo in múnere mira prorsus, non tantum erga suos fratres, sed étiam erga éxteros, & peregrinos charitátis exémpla perhíbuit. Póstmodum à Tarentasiénsi clero in pastórem expetitus, totius Ordinis, máximè verò sancti patris nostri Bernárdi hortátu istud archiepiscopále munus súbijt: cum tanta tamen in victu, & vestitu parcitáte, vt non minus vitæ austeritáte, quam múneris auctoritáte fratres suos mónachos antecéderet: tantáque erat erga páuperes liberalitáte, & charitáte, vt sua sæpè cibária, étiam iter fáciens, paupéribus erogáret.

℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

VRgébat ádmodum sanctíssimum Pastórem Christi cháritas, itaut nullam horæ mórulam labi sineret, in qua de reformatióne suæ diœcésis, quæ prædecessóris incúria pessum íerat, non cogitáret: quo factum est, vt breui Tarentasiénsis Ecclésia antiquæ pietátis splendórem recuperáuerit, & vt ipsíus voci vocem virtútis Dóminus ádderet, effécit, vt vitæ ipsíus sanctimóniam miraculórum grátia comitarétur.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

SEd mundi glóriam pertiméscens, cum ad quoddam Germániæ prædicti Ordinis Cisterciénsis monastérium ignótus diuertíslet: ibi miraculósè detéctus est; sicque ad suam sedem summa pópuli deuotióne, & exultatióne redúctus est. Tandem máxima in veneratióne à summis Princípibus, Imperatóre nempè Friderico, & Rege Gálliæ Ludouico iunióre hábitus, cum annos septuagínta tres compleuíslet, in médio fratrum psalléntium, & orántium ánimam Deo réddidit.

℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndum Matthæum. *Lectio vij. Cap.* 25.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis parábolam hanc: homo péregrè profiscíscens vocáuit seruos suos, & trádidit illis bona sua. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Sermone 23. *in Cantica*.

ACcípiunt in promissióne, qui benè præsunt, constítui super ómnia bona Dómini sui. At pauci profectò,qui vtiliter,paucióres qui & humíliter præsint. Fácile tamen vtrúmque ádimplet, qui matrem virtútum discretiónem perfécte adéptus, vino nihilóminus caritátis vsque ad contémptum própriæ glóriæ, vsque ad sui

sui ipsius obliuiónem, & non ad quęrénda quæ sua sunt debriátur, quod solo ac miro Spíritus sancti magistério obtinétur. Virtus autem discretiónis absque caritátis feruóre iacet, & feruor véhemens absque discretiónis temperaménto præcipitat. Ideóque laudábilis, cui neútrum deest, quátenus & feruor discretiónem érigat, & discrétio feruórem regat. Ergò táliter opórtet esse morátum eum, qui præest. ℟. Amáuit eum.

Lectio viij.

OPtimum autem in móribus díxerim, & summam disciplínæ huius perfectè apprehendísse, qui in nullo prorsus aut resistat prióribus, aut inuídeat páribus, aut subiéctis vel desit in cura, vel in supérbia præsit, prælátis obédiens, sócijs cóngruens, subditis vtíliter condescéndens. Pauéndum autem valde est illis, de quibus in prophéta légimus, vbi loquens ad Angelos suos Deus sic ait: misereámur ímpio. Quibus pauéntibus atque quæréntibus: non ergò discet fácere iustítiam? Non, inquit: subdénsque causam, in terra, ait, sanctórum íniqua gessit, & non vidébit glóriam Dómini.

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

TImeant clérici, tímeant minístri ecclésiæ, qui in terris sanctórum, quas póssident, tam inique gerunt, vt stipéndijs, quæ sufficere debent, mínime conténti, supérflua, quibus egéni sustentándi forent, ímpiè sacrilegéque sibi retíneant, & in vsus suæ supérbiæ atque luxúriæ, victum páuperum consúmere non vereántur, dúplici profectò iniquitáte peccántes, quod & aliéna dirípiunt, & sacris in suis vanitátibus, & turpitudínibus abutúntur.

Te Deum laudámus.

DIE XIX. MAII.

In Festo Sancti Petri Cœlestini Papæ, & Confess.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ sequuntur. *Oratio.*

DEvs, qui beátum Petrum Cœlestínum ad Summi Pontificátus ápicem sublimásti, quique illum humilitáti postpónere docuísti: concéde propítius, vt eius exémplo cuncta mundi despícere, & ad promíssa humílibus pręmia peruenire felíciter mereámur. Per Dñm.

Deinde fit comm. S. Pudentianæ Virg. Antiph. Veni sponsa. ℣. Spécie tua. *Oratio.* Exáudi nos Deus. *vt in Communi Virginum.*

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

PEtrus Cœlestínus Æsérniæ in Samnítibus ex matérna aluo pellicula subnigra, Monástici hábitus instar, corpúsculo obdúcta, mirabíliter pródijt. Puérulus à Deipara Vírgine, & Diuo Ioánne Euangelísta sæpè número erudítur. Adhuc puer áspera, ac déuia móntium petens, in latebrósa specu, vnde, & immánem dracónem diuína virtúte expulit; quinquénnio commorátur: humíque cubans, saxo subter caput strato, cilício equórum pilis reticuláto, ac nodóso ópere contéxto, ferreáque caténa carnem mácerans, ieiúnijs, vigílijs, & oratiónibus tantum profécit: vt iam tum exímiæ sanctitátis haud dúbium spécimen præbéret. Et quamuis ieiúnium perpétuo seruáret (Domínicis diébus excéptis) nihilóminus sex Quadragénas per annum dispósuit: in quibus pane tantùm, & intérdum solis oléribus, aut pomis, vel castáneis, siue fabis emollítis, aut crudis rapis vesce-

vescebátur, sitim aqua sedábat. Hisce intéreà diébus cilicio grauem lorícam superinduébat, cuius póndere eius caro per subintrántes cilicij nodos disrumpebátur.

℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

CArnes numquam, vinum raró gustáuit: ità dilútum, vt spéciem omninò mutásset. In orándo ádeò assiduus fuit, vt média nocte surgens ad horam diéi tértiam perduráret: & mox sumpto cibo rursus ad intempéstam noctem oratiónem protráheret. Integrum étiam Psaltérium cum Litánijs quotidiè recitábat. Multis ad eius magistérium efflagitándum úndique confluéntibus, Ordinem sancti Benedicti, in quo adoléscens solémnem emiserat professiónem, arctis statútis Régulam fúlciens, rediuiua institutióne, Cœlestinórum póstmodum nuncupáta, mirificè propagáuit. Inde ad Erémum reuérsus, illius fama sanctitátis in dies crescénte, absens à sacro Senátu summus Póntifex designátur; quo in múnere, eódem, quo dudum viuéndi génere vtens, ac circiter sex menses piè versátus, priscam solitúdinem, in qua suauissimum ac iucundissimum Angelórum & Beatórum collóquium crebró delibáuerat, secum ánimo répetens, illámque amplissimo dominátui longè præferens, Vrbísque & orbis ipsíus ópibus, ac delícijs potiórem ducens; mirándo, inauditóque suprémi honóris, & sui ipsíus contémptus exémplo, Papátu sese vltró abdicáuit, & ad némora iteráto se recépit.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

MIráculis ante, & post óbitum innúmeris cláruit. Várijs namque, & insanabílibus morbis laborántibus, sanitátem signo Crucis, ac pane & aqua benedictis restítuit. Immúndis spíritibus diuexátos sanáuit. Cæcis lumen, surdis audítum, elínguibus sermónem, claudis gressum réddidit, mórtuos ad vitam reuocáuit. Prophético étiam spíritu futúra prædíxit. Dénique vir Dei sénio, & ærúmnis conféctus, migráuit ad Dóminum, annum agens octogésimum primum, áurea Cruce mirífici fulgóris in áere apparénte, vbi sanctíssimam effláuit ánimam. Eius corpus à sacris Campániæ Præsúlibus summi Pontíficis iussu honorificè elátum, primó in ecclésia sancti Antónij de Ferentino cónditur: indéque post Aquilæ, vbi inaugurátus, & Pontifício fúerat diadémate redimítus, collocátur & cólitur. Eum Clemens quintus Póntifex Máximus Sanctórum número solémni ritu adscripsit.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno Homilia S. P. N. Bernardi Abbatis in Euang. Ecce nos relíquimus ómnia, *vt in Festo S. Roberti Abbatis die 7. Iunij.*

℟. vij. Amáuit eum.

℟. viij. Sint lumbi vestri.

Pro S. Pudentiana Virgine.

Lectio ix.

PVdentiána virgo, Pudéntis Románi filia paréntibus orbáta, cum admirábili pietáte Christiánam religiónem cóleret, vna cum soróre Praxéde pecúniam ex véndito património redáctam paupéribus distríbuit, seque ieiúnijs, & oratiónibus dedit. Cuius étiam ópera tota eius família, in qua erant nonaginta sex hómines à Pio Pontífice baptizáta est. Quod autem ab Antonino Imperatóre sancitum erat, ne Christiáni públicè sacrifícia fácerent: Pius Póntifex in ædibus Pudentiánæ cum

Christiánis sacrifícia celebrábat. Quibus illa benígnè accéptis, quæ ad vitam necessária essent, suppeditábat, Itaque in his Christiánæ pietátis offícijs migráuit è vita, & in sepúlchro patris ad cœmetérium Priscíllæ via Salária sepúlta est, décimo quarto Kaléndas Iúnij.

Te Deum.

In Laudibus fit commem. S. Pudentianæ, Antiph. Símile est.

℣. Diffúsa est grátia.

Oratio. Exáudi nos. *vt in Communi Virginum.*

DIE XXI. MAII.

Anniuersarium solemne pro Personis Regularibus Ordinis defunctis.

Oratio. Deus véniæ largítor.

DIE XXII. MAII.

In Festo Sancti Romani Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pont. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, qui beátum Románum abbátem, egrégiæ pietátis, & præcláræ caritátis virtútibus cumulásti, præsta: vt eius méritis & précibus consuétæ misericórdiæ tuæ efféctus állequi mereámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura currente.

IN II. NOCTVRNO.

De libro secúndo Dialogórum Sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap. 1.*

CVm beátus Benedíctus desérti loci secéssum pétijt, cui Subláceus vocábulum est, mónachus quidam Románus nómine, eum eúntem répperit, quò ténderet, requisíuit. Cuius cùm desidérium cognouísset, & secrétum ténuit, & adiutórium impéndit, eíque sanctæ conuersatiónis hábitum trádidit, & in quántum lícuit, ministráuit. Vir autem Dei ad eúndem locum peruéniens, in arctíssimum specum se trádidit, & tribus annis, excépto Románo mónacho, ómnibus ibi incógnitus mansit, qui, vidélicet, Románus non longè in monastério sub Theódati patris régula degébat. Piè Románus eiúsdem patris sui óculis furabátur horas, & quem sibi ad manducándum surrípere póterat diébus certis Benedícto panem ferébat.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

AD eúndem verò specum à Románi cella iter non erat, quia excélsa désuper rupes eminébat, sed ex eádem rupe, in longíssimo fune ligátum Románus depónere panem consuéuerat, in qua étiam resti paruum tintinnábulum inséruit, vt ad eius sonum vir Dei cognósceret, quandò sibi Románus panem prabéret, quem éxiens acciperet. Sed antíquus hostis vnius caritáti inuidens, & altérius refectióni, cum quadam die submítti panem conspíceret, iactáuit lápidem & tintinnábulum fregit. Románus tamen modis congruéntibus ministráre non désijt, donec Deus omnípotens & Románum vellet à labóre quiéscere, & Benedícti vitam in exémplum homínibus demonstráre: vt pósita supra candelábrum lucérna clarésceret, quátenus ómnibus, qui in domo Dei sunt, lucéret.

℟. Amáuit eum.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 10. in Psalmum, Qui habitat.

Lectio vj.

QVamuis magnus ille & commúnis Abbas noster & vester Benedíctus non vacatióni sermónum, sed óperi mánuum nóscitur

ſcitur horam aſſignáſſe. Puto tamen ignóſcet fácilè, ſi ímpotens laboráre vobíſcum, modò loquar vobis præſértim non ímmemor religióſæ fraudis illius, qua Románus olim tribus annis in ſpecu pósito piè miniſtráuit. Piè síquidem, vt légimus, patris ſui óculis furabátur horas, & quem ſibi ſurrípere ad manducándum póterat certis diébus Benedícto panem ferébat. ℟. Iſte homo.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones, vt in Feſto S. Mauri Abbatis die 15. Ianuarij.

DIE XXV. MAII.

In Feſto S. Bonifacij IV. Papæ & Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEvs, qui pópulo tuo in multis periculis conſtitúto, beáti Bonifácij Confeſſóris tui atque Pontíficis mira vigiláutia prouidiſti; concéde propítius: vt cuius glorióſa venerámur mérita, perénnibus auxílijs muniámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno Lectiones de Scriptura currente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BOnifácius huius nóminis quartus Ioánnis filius, Valériæ Marſórum natus, ex mónacho órdinis ſancti patris Benedícti in monaſtério ſancti Sebaſtiáni ad Catacúmbas extrà muros Vrbis, & presbytero Cardinále ſub Imperatóre Phoca ad Pontificátum aſſúmptus eſt, die Domínica décima octáua Septémbris, anno Dómini ſexcenteſimo ſéptimo; ſeditque annos ſex, menſes octo, dies trédecim, duábus ordinatiónibus peráctis menſe Decémbri, in quibus epíſcopos viginti quinque, diáconos octo creáuit. Erat Bonifácius ſuper omnes hómines mitiſſimus ac miſéricors. Clerum únicè amábat, illúmque beneficijs quamplúrimis cumuláuit. Statim patérnam domum in monaſtérium eréxit, & fundos ſuos in monachórum vſus eidem monaſtério adſcrípſit; ſed vt longè maióri beneficio huius inſtitúti hómines ſibi obſtríngeret, conuocátis ad ſynodum Itáliæ epiſcopis, ſanctis légibus labéntem monachórum diſciplínam reſtítuit, eorúmque hoſtes coércuit, qui ipſos & ſi auctos ſacerdótio ab adminiſtratióne ſacramentórum arcéri volébant, cóndito ea de re ſynodáli decréto.

℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

SEdénte eódem beáto Pontífice in Apoſtólico throno, hábitum eſt anno ſexcenteſimo décimo, menſe Mártio concilium Románum in cauſa eccléſiæ Anglicánæ. Mellítus enim Londinénſis epiſcopus (qui vnus fuit ex ijs mónachis ſanctiſſimis Ordinis ſancti patris Benedícti, quos à diuo Gregório Magno beátus Auguſtínus archiepiſcopus Cantuariénſis ad prædicándum Chriſti euangélium in Anglia ſodáles accépit) Romam petíerat de neceſſárijs eccléſiæ Anglórum cauſis cum ſummo Pontífice tractatúrus. Synodum Bonifácius epiſcopórum Itáliæ coégit, quæque in ea decréta ſunt, authoritáte ſua confirmáuit, & ſancto Mellito vnà cum epíſtolis beáto Lauréntio ſancti Auguſtíni in Cantuariénſi archiepiſcopátu ſucceſſóri, & clero vniuérſo trádidit in Británnia obſeruánda.

℟. Póſui adiutórium.

Lectio vj.

AB Imperatóre Phoca ſanctiſſimus Póntifex nóbile Romæ delubrum Pántheon vocátum obtínuit, ſexcéntis triginta duóbus propè annis,

nis, postquam illud in idolórum cultum cónditum fúerat, Ipsum ad religiónem Christiánam translátum, & solémni ritu in ecclésiam consecrátum, Deo in honórem Deíparæ Vírginis, & sanctórum Mártyrum dicáuit, atque ad maiórem veneratiónem ei conciliándam, incredíbilem sacrárum reliquiárum vim ex diuérsis arenárijs edúctam in illud inférri, & iuxta príncipem aram condi curáuit. Dénique beatíssimus Póntifex mónita & exémpla sancti Gregórij magni ópere ac dignis móribus impénsè sectátus, sub Herác1io virtúte ac méritis clarus obdormíuit in Dómino octáuo Kaléndas Iúnij.

℟. Iste est.

In tertio Nocturno dicantur Lectiones vt in Festo S. Guarini Episcopi & Conf. die 14. Ianuarij.

Lectio noua pro Sancto Vrbano Papa & Martyre.

DIE XXVI. MAII.

In Festo S. Augustini Episcopi & Conf. Duplex.

Omnia de Communi Confess. Pont. præter ea, quæ hic apponuntur.

Oratio.

DEvs, qui Anglórum gentes prędicatióne & miráculis beáti Augustíni Confessóris tui atque Pontíficis, verę fídei luce illustráre dignátus es, ipso interueniénte concéde: vt errántium corda ad veritátis tuæ rédeant vnitátem, & nos in tua simus voluntáte concórdes. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de libro Ecclesiastici. Laudémus viros gloriósos.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ANno ab incarnatióne Dómini quingentésimo nonagésimo sexto, sanctus Gregórius misit seruum Dei Augustínum, & álios plures cum eo mónachos Ordinis diui Benedicti timéntes Dóminum ad prædicándum verbum Dei genti Anglórum. Qui accéptis de gente Francórum interprétibus, in Angliam deláti benignè à rege Edilbérto suscépti sunt. Erant autem viri fermè quadraginta crucem pro vexíllo feréntes argénteam, & imáginem Dómini Saluatóris in tábula depíctam, litaniásque huiúsmodi, quóties alícui ciuitáti appropinquárent, concinébant: Deprecámur te, Dómine, in omni misericórdia tua, vt auferátur furor tuus, & ira tua à ciuitáte ista, & de domo sancta tua: quóniam peccáuimus tibi. Credidérunt ergò nonnúlli, & baptizáti sunt, mirántes simplicitátem, innocéntiam vitæ, & dulcédinem doctrínæ eórum cœléstis. Erat autem propè ecclésia quædam in honórem sancti Martini antíquitùs facta, dum adhuc Románi Británniam incólerent, in qua Regína, quæ Christiána erat, nempè, de gente Francórum nómine Berta, oráre consuéuerat.

℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

IN hac ergo & ipsi conuenére primò; ibique psállere, missas fácere, prædicáre & baptizáre cępérunt, donec rege ad fidem conuérso, maiórem prædicándi, & ecclésias erigéndi licéntiam accepérunt. Intereà vir Dómini Augustínus Arelátem venit, & ab archiepíscopo eiúsdem ciuitátis Ethério, iuxta sancti patris Gregórij iussa, genti Anglórum archiepíscopus ordinátus est. Reuersúsque in Británniam misit continuò Romam Lauréntium presbyterum, & Petrum mónachos, qui beáto Pontífici Gregório gentem Anglórum fidem Christi accepísse, séque epíscopum factum

factum esse referrent: simul & de ijs, quæ necessáriæ videbántur, quæstiónibus eius consúlta flagitárent.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

NEc mora cóngrua quæsítis respónsa accépit, pluresque cooperatóres, ac verbi miníſtros, in quibus præcipui erant Mellitus, Iustus, Paulinus, & Ruffiniánus, & per eos generáliter vniuérsa, quæ ad cultum erant, ac miniſtérium ecclésiæ necessária, vasa, vidélicet, sacra, & vestiménta altárium, ornaménta quoque ecclesiárum, & sacerdotália, clericaliaque induménta, sanctórum étiam Apostolórum, ac mártyrum relíquias, & códices plúrimos. Augustinus ergo plúribus constrúctis ecclésijs, & sui Ordinis monastério, celebratáque semel & iterum synodo, conuacátis ad id Britónum epíscopis super celebratióne Paschæ, & álijs eórum rítibus ecclesiásticæ vnitáti aduersántibus, ac vera de his ómnibus doctrina euidéntibus miráculis confirmáta, postquam ex sócijs prædicatiónis Mellitum & Iustum epíscopos ordináſſet, suffécto sibi iam ántea Lauréntio, obdormiuit in Dómino, sepultúsque est in ecclésia ab eius successóre perfécta, principibúsque Apostolórum dicáta, séptimo Kaléndas Iúnij, eódem rege regnante, anno Dómini sexcentésimo nono.

℟. Iste est.

Lectiones tertij Nocturni dicantur, vt in Festo S. Amedei Episcopi & Confess. die 28. Ianuarij.

Lectio ix. pro Sancto Eleutherio Papa & Martyre.

DIE XXVII. MAII.

In Festo S. Bedæ Confessoris & Doct. Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pontificis preter ea, quæ hic habentur.

Ad Magnificat, Antiphona.

O Doctor óptime. *Oratio.*

DEus, qui Ecclésiam tuam beáti Bedæ Confessóris tui atque Doctóris, eruditióne clarificas: concéde propítius fámulis tuis, eius semper illustrári sapiéntia, & méritis adiuuári. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lect. Sapiéntiam. *vt in Communi Doctorum.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BEda présbyter, & mónachus cœnóbij sanctórum Petri & Pauli Apostolórum in Anglia, cùm esset puer septem annórum, sub magistério Benedícti abbátis in præfáto monastério nutriéndus à paréntibus tráditur: in quo mirabiliter proficiens doctor claríssimus effúlsit. Anno vitæ suæ décimo nono, Diáconus factus est, trigésimo présbyter: ex quo témpore vsque ad últimum vitæ suæ docére, aut scríbere non déstitit. Sicut enim ipse de se fatétur, nihil illi dúlciùs erat, quàm diuinas légere sédulò, & expónere Scriptúras. Nunquam torpébat ótio, nunquam à stúdio cessábat: semper legit, semper scripsit, semper dócuit, semper orá-uit, sciens quòd amátor sciéntiæ salutáris vítia carnis fácilè superáret. Vndè officium abbátis oblátum nunquam vóluit suscípere, ne cura rei familiáris distráctus ab ampléxu speciósæ Rachélis, vel ad módicum tempus cogerétur discédere. Erat ei mox ex lectióne veheménter accéndi & compúngi, ita vt sæpè inter legéndum & docéndum lácrymas effúnderet ardéntes. Vndè post lectiónem & stúdium ad oratiónes sanctus Doctor deuótus se conferébat, sciens magis Dei grátia, quàm própriis víribus ad scripturárum sciéntiam peruenìri. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

EIus doctrína tanto prétio digna hábita est, vt Sérgius Papa ab vrbe Roma Geolfrído eius abbáti scrípserit, eum exhórtans, vt absque omni contradictióne fámulum Dei Bedam ad límina destináret Apostolórum, eó quòd eius præséntia in árduis causis fidei Ecclésiæ Dei valdè útilis esset, & necessária. Scripsit prætéreà de ómnibus ártibus, quas liberáles vocant, tractátus plures, atque pulchérrimos, Græcam linguam magna ex parte dídicit, nec Hebráicam ignoráuit. Hábuit multos egrégios discípulos, quos stúdio & exémplo ad amórem Scripturárum incredíbili feruóre prouocábat. Nec solùm stúdijs, sed quod ijs ámpliùs est, religióne, sanctitáte, quos dócuit, fecit insígnes. Erat autem Beda decéntis statúræ, incéssu grauis, voce sublímis, ore facúndus, & vultu decórus, & quadam iucunditáte admíxta seuérus. Vndè bonis & deuótis erat affábilis: supérbis autem, & negligéntibus terríbilis. Tandem post multos labóres, quos scribéndo & docéndo impénderat, ánimo toto ad pátriam suspírans, in debilitátem íncidit, continuísque septem hebdómadis ante mortem stómachi indignatióne labórans, & angústo spíritu hálitum prodúcens, stúdium nihilóminus litterárum nequáquam omísit: sed totis ijs diébus præter débitum psalmódiæ pensum, illi intendébat, euangeliúmque Ioánnis iísdem diébus angélica lingua interpretátus est.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

FEria autem tértia antè Ascensiónem Dómini, accíta congregatióne communicátus, & vnctus est, osculóque cunctis libáto futúram sui memóriam à síngulis imploráuit. Die tandem Ascensiónis Dómini contra oratórium, in quo oráre consuéuerat, subiécto cilício decúmbens, illibáto sensu, & hilari vultu dicébat: O rex glóriæ. Qua antiphóna finita spíritum effláuit sexto Kaléndas Iúnij, anno Dómini septingentésimó sexagésimo secúndo. Mox tam suauíssimus odor subsequútus est; vt omnes, qui áderant, in Paradíso se esse putárent. Vixit nonaginta annos, ex quibus octoginta tres in monastério egit. Huius eruditíssimi viri opúscula, étiam eo viuénte tantæ auctoritátis habebántur, vt iubéntibus ecclesiárum Prælátis, in ecclésijs & conuéntibus fidélium públicè legeréntur. Hinc factum est, vt cum in Homiliárum títulis viuéntem non possent sanctitátis nómine appelláre, Venerábilem nuncupárent: qui tunc títulus libris eius semel insértus, numquam pósteà deléri pótuit.

℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij.* *Cap.5.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal euanúerit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía Venerábilis Bedæ Presbyteri.

In Euang. Vos estis sal terræ.

IN terra humána natúra, in sale sapiéntia verbis significátur. Salis enim natúra terra efficitur infructuósa; vnde quasdam vrbes légimus victórum ira sale seminátas, & hoc cónuenit Apostólicæ doctrínæ, vt sale sapiéntiæ compéscat in terra humánæ carnis luxum séculi, aut fœditátem vitiórum germináre. Quód si sal euanúerit, in quo saliétur? id est, si vos, per quos condiéndi sunt pópuli, propter

pter metum persecutiónum, aut terrórem amiséritis regna cœlórum, extra ecclésiam pósiti, inimicórum oppróbria sustinétis non dúbium. Vos estis lux mundi, id est, vos, quia vera luce illumináti estis, lux eis, qui in mundo sunt, esse debétis. Non potest cíuitas abscóndi supra montem pósita, id est, Apostólica doctrina super Christum fundáta, siue Ecclésia super Christum ex multis Géntibus fidei vnitáte constrúcta, & charitátis bitúmine conglutináta; quæ sit tuta intrántibus, & laborióse adeúntibus, habitatóres custódit, & omnes inimícos seclúdit. Neque accéndunt lucérnam. Sub módio ergò lucérnam ponit, quisquis lucem doctrinæ cómmodis temporálibus obscúrat, & tegit; super candelábrum verò, qui se ita ministério Dei súbijcit; vt supérior sit doctrina veritátis, quàm séruitus córporis. ℟. Iste est.

Lectio viij.

ALiter Saluátor accéndit lucérnam, qui humánæ testam natúræ flamma suæ diuinitátis impléuit, & hanc super candelábrum, idest, Ecclésiam pósuit, quod in fróntibus nostris fidem suę Incarnatiónis fixit. Quæ lucérna non pótuit sub módio poni, id est, sub mensúra legis inclúdi, nec in sola Iudæa, sed in vniuérso illúxit orbe. Sic lúceat lux vestra coram homínibus, quia éxpedit vnicuíque per ópera bona placére Deo, & non hóminum falso fauóre gaudére. Nolite putáre, quóniam veni sóluere legem, aut Prophétas, impléte veni quæ imperfécta fúerant, iram tollens, & taliónis vicem exclúdens, & occúltam mentis concupiscéntiam prohibens. Amen quippe dico vobis, donec tránseat cœlum & terra, iota vnum, aut vnus apex, non præteribit à lege, donec ómnia fiant. Hæc enim tránseunt, quando mutántur in mélius. Iota verò, quæ est céteris litteris minor & apex, quæ est eius summa portiúncula osténdunt, quod vel mínima legis præcépta ad perféctum perducúntur, & quia ómnia legis Sacraménta plena sunt grátiæ spirituális. Aptè autem Iota grátiæ, & non Iod pósuit Hebræum, quia Iota in número decem éxprimit, & decálogum legis enúmerat, cuius quidem apex, & perféctio euangélium est.

℟. In médio ecclésiæ.

Lectio ix. de S. Ioanne Papa & Mart. ex duabus vna; nisi contingat hoc festum transferri, tunc enim dicitur sequens

Lectio ix.

QVi enim sóluerit vnum de mandátis istis mínimis. Mínimum est mors Crucis, & qui secúndum id quod sóluerit, álios docúerit, & non secúndum id quod inuénit & legit, mínimus vocábitur in regno cœlórum, vel fortásse, ibi non erit, vbi nisi magni esse non possunt. Potest & moráliter áccipi, quia quamuis ex semetipsa scriptúra solui non possit, tamen qui non implet Dei mandátum, in semetipso soluit, & fit despectíssimus in ecclésia Sanctórũ. Dico enim vobis; quod nisi abundáuerit iustitia vestra, plusquam Scribárum & Pharisæórum, id est, nisi non solùm illa mínima legis præcépta impleuéritis, quod est iustítia Pharisæórum, vt non occidant, sed étiam ista, quæ à me addúntur, quod est iustitia eórum, qui regnum Dei intratúri sunt, vt non irascántur, cœléste regnum intráre idónei non estis.

Te Deum.

DIE XXVIII. MAII.

In Festo Sancti Gregorij Septimi Papæ & Confessoris.

Duplex. Fuit 25 huius.

Omnia

Omnia de Communi Confess. Pontificis præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEus in te sperántium fortitúdo, qui beátum Gregórium Confessórem tuum atque Pontíficem, pro tuénda Ecclésiæ libertáte virtúte constántiæ roborásti: da nobis eius exémplo & intercessióne, ómnia aduersántia fórtiter superáre. Per Dóminum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

GRegórius Papa séptimus ántea Hildebrándus Soánæ in Etrúria natus, doctrína, sanctitáte, omníque virtútum génere cum primis nóbilis, mirificè vniuérsam Dei illustráuit Ecclésiam, Cum páruulus ad fabri ligna edolántis pedes, iam literárum nescius, lúderet, ex reiéctis tamen segméntis illa Dauidici eleménta oráculi, dominábitur à mari vsque ad mare, casu formásse narrátur, manum púeri ductánte Númine, quo significarétur, eius fore amplíssimam in mundo authoritátem. Romam deindè proféctus sub protectióne sancti Petri educátus est. Iúuenis Ecclésiæ libertátem à láicis oppréssam, ac deprauátos ecclesiasticórum mores vehementiùs dolens, in Cluniacénsi monastério, vbi sub régula sancti patris Benedícti austerióris vitæ obseruántia eo témpore máximè vigébat, mónachi hábitum índuens, tanto pietátis ardóre Diuínæ Maiestáti deseruiébat, vt à sanctis eiúsdem cœnóbij Pátribus Prior sit eléctus. Sed diuína prouidéntia maióra de eo disponénte in salútem plurimórum, Cluníaco edúctus Hildebrándus, ac póstmodùm Románæ Ecclésiæ Cardinális creátus, sub summis Pontifícibus, Leóne nono, Victóre secúndo, Stéphano nono, Nicoláo secúndo, & Alexándro secúndo præcípuis munéribus, & legatiónibus perfúnctus est, sanctíssimi & puríssimi consilij vir à beáto Petro Damiáni nuncupátus. ℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

A Victóre Papa secúndo Legátus à látere in Gálliam missus, Lugdúni epíscopum simoníaca labe inféctum ad sui críminis confessiónem miráculo adégit. Berengárium in concílio Turonénsi ad iterátam hærésis abiuratiónem compúlit. Cadolái quoque schísma sua virtúte compréssit. Mórtuo Alexándro secúndo, inuítus & mærens vnánimi ómnium consénsu, décimo Kaléndas Maij, anno Christi millésimo septuagésimo tértio, summus Póntifex eléctus, sicut sol effúlsit in Domo Dei: nam potens ópere & sermóne ecclesiásticæ disciplínæ reparándæ, fídei propagándæ, libertáti Ecclésiæ restituéndæ, extirpándis erróribus & corruptélis tanto stúdio incúbuit, vt ex Apostolórum ætáte nullus Pontíficum fuísse tradátur, qui maióres pro ecclésia Dei labóres molestiásque pertúlerit, aut qui pro eius libertáte ácriùs pugnáuerit. Aliquot Prouíncias à simoníaca labe expurgáuit. Contrà Henríci Imperatóris ímpios conátus fortis per ómnia athléta impáuidus permánsit, seque pro muro dómui Israel pónere non tímuit, ac eúndem Henrícum in profúndum malórum prolápsum fidélium communióne regnóque priuáuit, atque súbditos pópulos fide ei data liberáuit. ℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

DVm missárum solémnia perágeret, visa est à viris pijs colúmba è cœlo delápsa húmero eius dextro insi-

insidens, alis exténsis caput eius veláre, quo significátum est, Spiritus sancti afflátu, non humánæ prudéntiæ ratiónibus, ipsum duci in Ecclésiæ regímine. Cum ab iníqui Henríci exércitu Romæ graui obsidióne premerétur, excitátum ab hóstibus incéndium signo crucis extínxit. De eius manu tandem à Robérto Guiscárdo Duce Northmánno eréptus Casínum se cóntulit; atque indè Salérnum ad dedicándam ecclésiam sancti Matthæi Apóstoli conténdit. Cum aliquándò in ea ciuitáte sermónem habuísset ad pópulum, ærúmnis conféctus in morbum íncidit, quo se interitúrum præsciuit. Postréma moriéntis Gregórij verba fuére: Diléxi iustítiam, & odiui iniquitátem, proptéreà mórior in exílio. Innumerabília sunt, quæ vel fórtiter sustínuit, vel multis coáctis in Vrbe synodis sapiénter constítuit, vir verè sanctus, críminum vindex, & acérrimus Ecclésiæ defénsor. Exáctis itaquè in Pontificátu annis duódecim migráuit in cœlum anno salútis millésimo octogésimo quinto, plúribus in vita, & post mortem miráculis clarus, eiúsque sacrum corpus in cathedráli basílica Salernitána est honorificè cónditum. ℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.16.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: si quis vult post me venire, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequátur me. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 62. & 63. de Diuersis.

QVi vult, véniat post me, per me, ad me; post me, quia véritas sum; per me, quia via sum; ad me, quia vita sum. Qui vult veníre post me, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequátur me. Tria propósuit Christus. Dei virtus, & Dei sapiéntia, Angelus magni consílij, ánimæ rationáli ad imáginem Trinitátis factæ, scilicet, seruitútem, vilitátem, asperitátem. In abnegatióne sui séruitus, in toleratióne crucis vílitas, in imitatióne Christi designátur aspéritas: vt quæ per inobediéntiam de statu trinæ felicitátis cecíderat, humiliáta afflictióne trinæ misériæ per obediéntiam resúrgat. Ceciderat enim à se ipsa, à societáte Angelórum, à visióne Dei, idest, à libertáte, à dignitáte, à beatitúdine. ℟. Amáuit eum. *Lectio viij.*

AVdiat ergò consílium, vt abnegándo semetípsam, idest, propriam voluntátem, sui libertátem recúperet: tolléndo crucem suam, idest, carnem suam cum vítijs, & concupiscéntijs crucifigéndo, per continéntiæ bonum recúperet societátem Angelórum: sequéndo Christum, idest, eius passiónem imitándo, recúperet claritátis eius visiónem, quia si compátimur ei, & conregnábimus. Qui mihi minístrat, me sequátur. Quidam sunt, qui non sequúntur Christum, sed fúgiunt: álij non sequúntur, sed præeunt: nonnúlli sequúntur, sed non assequúntur: álij verò sequúntur, & consequúntur. Non sequúntur, sed fúgiunt, qui nec dum peccáre desístunt, de quibus scriptum est: omnis, qui malè agit, odit lucem: & Prophéta: eccè isti, qui elóngant se à te, peribunt.

℟. Sint lumbi vestri. *Lectio ix.*

NOn sequúntur, sed præeunt, qui magistrórum senténtijs suas præferunt. Quorum imáginem tenébat Petrus cum pro salúte nostra voléntem pati Dóminum increpáret, dicens: Absit à te Dómine, non erit

tibi hoc. Sequúntur, sed non assequúntur, qui ségnitèr ac remissè agunt, vel vsque ad finem non perseuerántes de médio itinere reuertúntur. Tálibus dicit Apóstolus: remissas manus, & dissolúta génua erígite, & gressus rectos fácite pédibus vestris, vt non cláudicans quis erret, magis autem sanétur. Sequúntur, & consequúntur, qui viam humilitátis eius deuóto mentis affectu perseueránter imitántur. Huiúsmodi verè sequúntur Dóminum. Qui mihi minístrat, me sequátur, id est, me imitétur. Quo fructu? Vt vbi sum ego, inquit, ibi sit, & miníster meus. Fructus ítaquè huius imitatiónis mánsio est ætérnæ beatitúdinis.

Te Deum laudámus.

DIE I. IVNII.

In Festo SS. Bernardi, Mariæ, & Gratiæ Martyrum. Duplex.

Omnia vt in Communi plurimorum Martyrũ, præter ea, quæ hic habentur. Si verò hoc festum incidat Tempore Paschali omnia pariter de Communi eodem tempore, exceptis Oratione, & Lectionibus secundi, & tertij Nocturni.

Oratio.

Martyrum tuórum Bernárdi, Maríæ, & Grátiæ memóriam recenséntes, súpplices te, Dómine, deprecámur: vt in tua caritáte radicáti & fundáti, passiónes huius témporis, amóre illius glóriæ, quæ reuelánda est in nobis, inuícto, ac libénti ánimo sustinére valeámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

Bernárdus olim Amétus Arábico vocábulo appellátus, Almanzórij Réguli Carleténsis fílius, in aula Regis Saracéni Valéntiæ (nam ei tunc, sicut & magnæ parti Hispániæ Saracéni infidéles dominabántur) educátus, ádeò prudéntia & indústria cláruit, vt ab ipso Valentíno rege ad pertractánda grauióra totius regni negótia, Legátus in Catalóniam missus fúerit. Sed in itínere ad monastérium Populéti Cisterciénsis Ordinis prodigiósè digréssus, illórum monachórum pia conuersatióne, & sanctis collóquijs ádeò commótum, & compúnctum se sensit, vt abiurátis móribus Mahométicæ sectæ, & depósito Améti nómine, aqua baptismáli ablútus fúerit, Bernárdi nómine suscépto. Deinde orthodóxæ fídei dogmátibus plenè imbútus, ibídem mónachum índuit, ac solémnia vota emísit. Quò sérius ad Christi fidem Bernárdus conuérsus est, eò feruentióri caritáte, ac insignióri pietáte excélluit. Ipsum Cellário monastérij præfécerat Stéphanus abbas, apud quem seruus Dei delátus de frúctuum domus profusióne in páuperes, ipse tam exáctè dati & accépti ratiónem réddidit, vt fruméntum, vinum, óleum, pecuniámque, & si quid áliud cœnóbium acquisíerat, redundáre in hórreis, dólijs, & thecis palàm constíterit, ac si plúribus dupló congregátis, nihil omnínò ex eis haustum fuísset. ℟. Sancti tui.

Lectio v.

Vergens autem ad sénium vir Dei, ad altióra mentem sústulit, & obténta ab abbáte Hugóne facultáte, ad consanguíneos per euangélij prædicatiónem illuminándos perréxit. Ilérdam priùs ad matértetam peruénit, cui Christiánæ religiónis veritátem prædicáuit, dilutísque mox eius obiectis, operánte intérius diuína grátia, illam ad Christi fidem conuértit ac poténtèr in ipsa instrúxit. Célebre miráculum in hoc itinere

nere à beáto Bernárdo patrátum refértur de mónacho apóstata per ipsum conuérso, sed non statim reuérso ad monastérium, qui mox vita functus, in clericáli sepúltus hábitu redeúnte viro Dei, & sepúlcrum scrutánte, in monacháli cucúlla & tonsúra cum ingénti cunctórum admiratióne inuéntus est. Vt autem domum fratris Almanzórij áttigit Bernárdus, eíque sui aduéntus causam expósuit, ira infrémuit Régulus, ac mortem ipsi minátus est, si Christum prædicáre audéret.

℣. Vérbera carníficum.

Lectio vj.

AT sanctus frater Réguli minis ínsuper hábitis, soróres Zoráidam, & Záidam aggréssus, multa ijs de cœlésti pátria, & de Christiána religióne disséruit, illásque ad orthodóxam fidem addúxit, ac ipsas de veræ relígiónis documéntis apté instrúctas sacro baptísmatis fonte expiáuit, álteram Maríam, Grátiam álteram nuncupáuit, & Cisterciénsi órdini vtrámque aggregáuit. Impius veró frater his compértis, statim Bernárdi frontem corám soróribus férreo clauo cónfodi iussit. Maríam autem & Grátiam in Christiánę fidei propósito immóbiles gládio transfigi mandáuit, anno millésimo centésimo octogésimo. Sanctórum mártyrum córpora in némore béstijs terræ, & volúcribus expósita, cum illæsa diù permansíssent, in ipso mártyrij loco sepúlta fuérunt. Diútiùs mansére ignóta sacra pígnora, quoadúsque sub Iacóbo primo rege cœléstibus signis detécta, ab ipso honorífico sacéllo, & túmulo marmóreo donáta sunt, non procul ab Alzira nóbili óppido, à quo glorióśus martyr, hodiéque sanctus Bernárdus de Alzíra cognominátur, & véluti loci Patrónus cólitur: quem propítium, ac poténtem apud Deum intercessórem plúrimi expérti frequénter vísitant, & anniuersária festiuitáte solémniter venerántur.

℟. Tanquam aurum.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndum Matthæum. *Lectio vij. Cap. 5.*

IN illo témpore: Videns Iesus turbas, ascéndit in montem, & cum sedísset, accessérunt ad eum discípuli eius. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 66. de Diuersis.

EOdem órdine, quo præcéssit culpa, subsecúta est étiam culpæ medicína. Primum peccátum est factum in cœlo per supérbiam præuaricatóris Angeli, qui in se ipso túmuit, & de sorte beatórum spírituum eiéctus, cœlórum regnum amísit. Contra hoc peccátum dictum est: beáti páuperes spíritu, quóniam ipsórum est regnum celórum. Secúndum peccátum commíssum est per inobediéntiam mulíeris in paradíso. Ex hoc peccáto facta est caro rebéllis spirítui: vt quóniam spíritus eius non fuit subiéctus Creatóri, nec caro sit subiécta spirítui. Contrà hoc est dictum: beáti mites, quóniam ipsi possidébunt terram. Horum duórum peccatórum comprehéndit Dóminus medicínam dicens: díscite à me, quia mitis sum, & húmilis corde. Tértium peccátum fuit, quod ipsa múlier virum quoque secum traxit in culpam. Débuit quidem illa peccátum suum defiére, nec áddere peccátum peccáto, sed in hoc se putáuit habére consolatiónem, si virum fáceret peccáti sui partícipem. Quodámmodò enim naturále est, vnumquémque velle, siue in vitijs, siue in virtútibus associáre sibi consórtem.

tem. Contra hoc peccátum est istud remédium: beáti, qui lugent, quóniam ipsi consolabúntur.

℟. Propter testaméntum.

Lectio viij.

QVartum peccátum commísit Adam, qui consénsit. Adam enim, sicut ait Apóstolus, non est sedúctus, múlier autem sedúcta in prævaricatióne fuit. Illa per ignorántiam, iste peccáuit per infirmitátem. Contrà hoc quartum peccátum adhíbitum est remédium: beáti qui esúriunt, & sitiunt iustitiam, quóniam ipsi saturabúntur. Quintum æquè peccátum commísit Adam, qui própriam culpam retórsit in vxórem. Primò quidem crudélis in se, qui peccátum suum excusáuit, secúndò in vxórem, quam accusáuit. Et útiquè satis sumpta est digna de peccáto vindícta, quandò eam accusáuit, cuius amóre peccáuit. Contrà hoc peccátum dictum est: beáti misericórdes quóniam ipsi misericórdiam consequéntur.

℟. Hæc est vera fratérnitas.

Lectio ix.

SExtum peccátum fecit Eua, quæ cum increparétur à Dómino, cur hoc fecisset, respóndit ei: serpens decépit me, & comédi. Sic declináuit & ipsa in verba malítiæ ad excusándas excusatiónes in peccátis, refúndens culpam in serpéntem, quasi immúnis à crímine: cum nihil obfuisset suggéstio serpéntis, si illa negásset assénsum própriæ voluntátis: & fortè præcéssit in ea áliquis motus supérbiæ, vndè sedúci méruit à serpénte. Contrà quod dictum est: beáti mundo corde, quóniam ipsi Deum vidébunt. Séptimum peccátum factum est extrà Paradísum, quandò Cain consurréxit aduérsus Abel fratrem suum, & interfécit eum. Ex eo iam tempore inueterátum est, vt mali insúrgant in bonos, & ópprimant eos. Huius peccáti remédium est illud: beáti pacífici, quóniam filij Dei vocabúntur. Quod si ab infestatióne cessáre nolúerint iníqui, patiénter tólerent eos iusti, audiéntes consolatiónem quæ séquitur, & dicit: beáti qui persecutiónem patiúntur propter iustítiam, quóniam ipsórū est regnum cœlórum. Eccè quam necessárius fuit aduéntus Christi, qui carnem subiíceret spirítui, hóminem pacificáret sibi, Deum reconciliáret hómini.

Te Deum laudámus.

DIE V. IVNII.

In Festo S. Bonifacij Episc. & Mart. Duplex.

Omnia de Communi vnius Martyris, præter ea, quæ hic habentur. Si verò hoc festum incidat Tempore Paschali, omnia pariter de Communi eodem tempore, exceptis Oratione, & Lectionibus secundi, & tertij Nocturni.

Oratio.

DEvs, pro cuius nómine gloriósus Póntifex Bonifácius magnum certámen passiónum inuícta fide sustínuit: da nobis, eiúsdem imitatióne fidei magis elígere afflígi cum pópulo tuo, quam temporális peccáti habére iucunditátem. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BOnifácius natióne Anglus; cum adhuc puer quinque annórum esset, in quodam cœnóbio Ordinis sancti Benedícti in Anglia, quod Muschélla dícitur, à paréntibus Dómino seruitúrus oblátus est: in quo sub disciplina Wolfárdi, ac pósteà Wigebérti abbátum, proficiéntibus eius ex témpore méritis, trigésimo

vitæ

vitæ suæ anno sacerdótij gradum suscépit; tantúmque diuinis litteris stúdium impéndit, vt Doctor ómnium opinióne clarissimus haberétur, & esset. Tandem amóre Christi, & zelo animárum accénsus, cum licéntia sui abbátis Traiectum in inferióre Germánia cómmigrans, per annos trédecim Frisónum, Francorúmque Gentem in fide cathólica diligénter instrúxit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

Qvibus virtútibus illústris à Gregório secúndo Pontífice Summo Romam accersítus, ab eo epíscopus consecrátur, secúndo Kaléndas Decémbris, & Bonifácius dici vóluit, cum ánteà Winfridus appellarétur; præstitóque iuraménto de fidei puritáte conseruánda, Moguntinæ ciuitátis primus epíscopus desígnátus, ad illuminatiónem totius Germániæ destinátur; vndè Germanorum Apóstolus dici méruit. Breui siquidem témpore, Francóniæ, Bauáriæ, Thuríngiæ, ac Saxóniæ pópulos Deo acquisiuit; vbíque vitia extirpans, virtútes éxcolens, templa ac monastéria plúrima érigens, quibus minístros probatíssimos præficiébat. Postquàm ergo decem & sex annis per Frisiam prædicásset, in Dockum óppido, nunc Leouardiénsis diœcésis, anno Dómini septingentésimo quinquagésimo quinto, nonis Iúnij, ab infidélibus oppréssus, martyrio coronátus est cum suis, quos plures, quàm quinquaginta in fidei prædicatióne cooperatóres habébat, in quibus triginta mónachi memorántur, quorum ómnium sanctórum Mártyrum córpora Traiecténses accipiéntes honorificè sepultúræ tradidérunt.

℟. Desidérium ánimæ.

Lectio vj.

Sanctum tamen Bonifácium victi précibus Lulli archiepíscopi Moguntiam remisérunt, quem ille in Fuldénsi cœnóbio ab eódem Bonifácio structo plúrimis insígnem miráculis sepeliuit. Scripsit sanctus Bonifácius vitas quorúndam sanctórum, & breues tractátus, opúsque insigne de virtútibus & vitijs, vérsibus exarátum. Eius étiam scitè dictum de sacerdótibus in concilio Triburiénsi refértur: Interrogátus enim, an licéret in vásculis ligneis Sacraménta confícere, respóndit: Quondam Sacerdótes áurei ligneis cálicibus vtebántur: nunc ecóntrà lignei sacerdótes áureis cálicibus vtúntur.

℟. Stola iucunditátis.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.16.*

In illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Si quis vult post me venire, ábneget semetipsum, & tollat crucem suam, & sequátur me. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Sermone 30. in Cantica.

Qvi volúerit, inquit Dóminus, ánimam suam saluam fácere, perdet eam. Quid hic vos dícitis obseruatóres cibórum, morum neglectóres? Hippócrates & sequáces eius docent ánimas saluas fácere in hoc mundo: Christus & eius discípuli pérdere. Quemnam vos è duóbus sequi magistrum elígitis? At manifestum se facit, qui sic dísputat: hoc óculis, hoc cápiti, & illud péctori, vel stómacho nocet. Profectò vnusquísque quod à suo magistro dídicit, hoc in médium profert. Num in Euangélio legisti has differéntias, aut in Prophétis, aut in lítteris Apostoló-

stolórum? Caro & sanguis pro certo reueláuit tibi hanc sapiéntiam, non spíritus Patris; est enim carnis hæc sapiéntia. Num Hippócratis seu Galéni senténtiam, aut certè de schola Epicúri débui propónere vobis? Christi sum discípulus, Christi discípulis loquor: ego si peregrinum dogma indúxero, ipse peccáui.

℟. Coróna aurea.

Lectio viij.

QVid enim tibi áliud de Christi auditório sónuit, cum pauló ante clamátum est: qui amat ánimam suam, perdet eam? Perdet eam dixit, siue ponéndo vt martyr, siuè affligéndo vt pœnitens. Quanquam genus martyrij est, spíritu facta carnis mortificáre, illo, nimirum, quo membra cædúntur ferro, horróre quidem mitiùs, sed diuturnitáte moléstiùs. Vidésne hac senténtia magistri mei carnis sapiéntiam condemnári, per quam útique aut in luxum voluptátis diffluitur, aut ipsa quoque bona valetúdo córporis vltra quam opórteat, appétitur? Quid verò prodest temperáre à voluptátibus, & inuestigándis diuersitátibus, complexiónum, ciborúmque varietátibus inquiréndis quotidiánam expéndere curam?

℟. Hic est verè Martyr.

Lectio ix.

LEgúmina, inquit, ventósa sunt, cáseus stómachum grauat, lac cápiti nocet, potum aquæ non sustinet pectus, caules nútriunt melanchóliam, chóleram porri accéndunt, pisces de stagno aut de lutósa aqua meæ pénitus complexióni non cóngruunt. Quale est hoc, vt in totis flúuijs, agris, hortis, cellariisue reperiri vix possit, quod cómedas? Puta te, quæso, mónachum esse, non médicum, nec de complexióne iudicándum, sed de professióne. Parce, óbsecro, primùm quidem quiéti tuæ, parce deinde labóri ministrántium, parce grauámini domus, parce consciéntiæ. Consciéntiæ dico, non tuę, sed altérius, illíus, vidélicet, qui propè sedens & edens, quod sibi appónitur, de tuo singulári ieiúnio múrmurat. Scándalo quippè est ei, aut tua odiósa superstítio, aut durítia, quam fortè putat illíus, qui tibi habet prouidére. Scandalizátur, inquam, in tua singularitáte frater iúdicans te superstitiósum tanquam supérflua quæritántem, aut certè me durum causans, qui non perquíram victui tuo necessária.

Te Deum laudámus.

DIE VII. IVNII.

In Festo Sancti Roberti Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

FAc, quæsumus, Dómine Deus noster, intercedénte beáto Roberto abbáte, pópulum tuum in tua deuotióne gaudére: quia perpétua est, & plena felícitas, si bonórum ómnium seruíamus authóri. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

RObértus Eborácì in Anglia natus, pueriles ludos vitans, literárum stúdio ánimum applicuit. Factus sacérdos, & cuiúsdam ecclésiæ rector, solitúdinis desidério sancti Benedícti hábitum suscépit. Póstmodùm verò strictióris obseruántiæ causa, ad Ordinem Cisterciénsem, & monastérium de Fóntibus tránsiens, post probátam virtútem, à Riccarédo abbáte nouo monastério præficitur.

tur. Tanta autem cura, ac sollicitúdine pro commissi sibi gregis salúte inuigilábat, vt cœlitùs quandóque vocem audierit, preces suas à Deo exaudítas, suósque mónachos in libro vitæ descriptos esse. Sólito officij penso non conténtus, quotídiè psaltérium ex íntegro recitábat. Abstinéntiam rigidíssimè cóluit, & præcípuè in Quadragésima pane tantùm & aqua vesci consuéuit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

HAnc abstinéntiam cumulábat misericórdia in páuperes, quibus erogándum curábat, quidquid sibi subtraxísset. Scutéllam aliquándò egénis dandam iubet, quam Angelus sub spécie páuperis suscépit, & euánuit: eámque pòstea coram sancto abbáte inuisibíliter restítuit. Multa ei diuínitùs reueláta fuérunt, & inter hæc nauis longè pósita aquis absórpta, vndè missis frátribus cadáuera in littus proiécta sepelíri mandáuit. Mirum in malígnos spíritus impérium exércuit, nam intérdùm dæmonem ingéntem seditiónem excitáre parátum prohíbuit, eíque præcépit, vt ad loca desérta sese conférret, nunquam homínibus nocitúrus. Nocte quadam sanctus Pater conspéxit dæmonem in chori áditu consístere, & fratrum actiónes atténtè obseruáre, si quid fortè in ijs culpándum deprehénderet. At vir Dei instántiùs pro fratrum suórum salúte oráre, singulósque sui officij monére cœpit, hostémque tandèm indignabúndum abscédere cómpulit.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

IPsum quoque sátanam aliquándò cachinnántem in choro conuersórum aspéxit, indéque trahéntem fune nouítium, qui mane facto fugam arrípiens, latrónibus sese adiúnxit, atque paulò post miserabíliter périjt. Sancto patri Bernárdo familiáris factus beátus Robértus, ab ipso zonam recépit pro múnere, per quam vtriúsque méritis multa ægrótis benefícia colláta sunt. Cum Godríco eremíta viro sanctíssimo sæpè de diuínis collocútus, ac Dei amóre miríficè succénsus sancto fine quiéuit, anno millésimo centésimo quinquagésimo nono, séptimo Idus Iúnij. Ipsius autem ánima níueo candóre fulgens inter Angelos visa est ab eódem Godríco in cœlum deférri. Complúra eius intercessióne patráta fuére miràcula, & quidam ex matris útero mutus, qui diù cum multis lácrymis sancti Thomæ Cantuariénsis opem imploráuerat, ab eódem sancto Mártyre ipsi per visum apparénte remíssus ad sepúlcrum beáti Robérti abbátis, optátum loquélæ benefícium percépit.

℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum; ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et relíqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declamat. de Colloquio Simonis cum Iesu.

CEntuplum, ait Dóminus Petro, accípiet, & vitam ætérnam possidébit. Habétis filij Adam promissiónem vitæ eius, quæ nunc est páriter & futuræ, vt obstruátur omne os loquéntium iníqua, & confundántur omnes iníqua agéntes superuácuè. An non superuácuè pénitus agit iníqua, qui non modò fructuósiùs, sed & iucundiùs, non modò salúbriùs,

sed

sed & suáuius Deo póterat seruíre, quam mundo? Et attende, quod Petro quidem Dóminus tantùm de futúro respóndit; neque enim super his, quæ experiebátur præsentiáliter, hæsitáre póterat, aut opus habébat interrogáre. Non enim dixit, quid nobis est, sed quid erit. An verò quis dúbitat, instántis esse témporis céntupli promissiónem? Manifestè id quidem ipsa verbórum consequéntia probat, vbi céntuplum acceptúri, & possessúri dicimur vitam ætérnam.

℟. Iste est.

Lectio viij.

CÆterùm ne quis omninò impudénti remáneat obstinatióni locus, mitto vos ad Euangélium secúndùm Marcum, vbi promíssio eádem descripta manifèstiùs inuenitur. Ait enim Dóminus: nemo est, qui relíquerit patrem, aut matrem, aut fílios, aut agros, aut domum proptèr me, & propter Euangélium, qui non accípiat centiès tantùm nunc in témpore hoc. Vt autem vehementiùs admirétur carnális ánima, non percípiens, quæ sunt spíritus Dei, sed stultítiam réputas, addit signántèr, cum persecutiónibus. Fortè enim cùm audísset in témpore hoc céntuplum promítti, coniectabátur étiam de temporálibus exhibéri, sed prærípit hunc intelléctum nomen additum persecutiónis. Quid enim terrénæ est consolatiónis, quod non fácilè terréna persecútio tollat? Quid terrénum inter persecutiónes sancti Mártyres accepérunt, quandò & ipsa quoque beatorum córporum terra data est in manus hóminum impiórum?

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

AN non ómnia póssidet, cui ómnia cooperántur in bonum? An non céntuplum habet ómnium, qui implétur Spíritu sancto, qui Christum habet in péctore? Nisi quod longè plus, quàm céntuplum est visitátio Paracliti Spíritus, & præséntia Christi. Quam magna, inquit, multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine, quam abscondísti timéntibus te, perfecísti eis, qui sperant in te! Vides, quómodò memóriam abundántiæ suauitátis huius erúctet ánima sancta? Quómodò exprímere géstiens verba multíplicet? Quam magna, inquit, multitúdo! Hoc ergò céntuplum adóptio filiórum est, libértas, & primitiæ spíritus, delíciæ caritátis, glória consciéntiæ, regnum Dei, quod intrà nos est, non útiquè esca, vel potus, sed iustítia, & pax, & gáudium in Spíritu sancto. Gáudium sanè non modò in spe glóriæ, sed étiam in tribulatiónibus.

Te Deum laudámus.

DIE XII. IVNII.

In Festo S. Leonis Tertij Papæ & Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, qui beátum Leónem Confessórem tuum atque Pontíficem virtúte constántiæ in exercéndo pastorali múnere contrà séculi potestátes corroborásti: tribue, quæsumus, nobis fámulis tuis, & eius apud te intercessiónibus adiuuári, & ab omni hóstium impugnatióne defendi. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

LEo huius nóminis tértius, Románus ex patre Asúppio à pueritia omni ecclesiástica ac diuina disciplina instrúctus, monásticum hábitum sancti patris Benedícti induit.

Dein-

Deíndè présbyter Cardinális tituli sanctæ Susánnæ creátus, castimónia, facúndia, ánimi constántia, benefi- céntia in páuperes, ingénij mansue- túdine, & diuíni honóris, rerúmque ecclesiasticárum zelo insígnis fuit. His virtútum grádibus ad suprémam Pontificátus dignitátem, nouórum meritórum splendóre ab ipso deín- ceps illustrátam ascéndit: in templo sanctæ Susánnæ ad Thermas Diocle- tiánas, incredíbili ómnium pláusu, ipso die óbitus Adriáni, séptimo Ka- léndas Ianuárij, anno Christi septin- gentésimo nonagésimo quinto eléctus. Beáto Pontífici ómnia próspe- rè inítio euenísse sunt visa; mox ta- men factióne quorúmdam impiórum ipsius felicitáti inuidéntium óculis, & lingua mutilátus, vulnéribus penè conféctus, ac semiuíuus relíctus, postrídiè per insígne miráculum sa- nus inuéntus fuit.

℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

EX coniuratórum mánibus à Spo- letáno Duce eréptus Leo ad Cá- rolum Magnum Francórum Regem proféctus est, eiúsque hæc prima vox fuit ad Regem. Glória in excélsis Deo, & in terra pax homínibus bonæ voluntátis: nempè, se summis licet afféctum iniúrijs núncium pacis, non bellórum, aut dissidiórum adésse, sanctíssimè affirmáuit. Scéleris ta- men atrocitáte permótus Cárolus Romam primò è Germánia Pontífi- cem cum honóre remísit, ac ipse met mox Vrbem pétijt, eíque Leo Romá- num Impérium détulit, & suis perse- cutóribus vitam précibus obtínuit. Prídie Kaléndas Maij, anno Dómini octingentésimo primo, hora secúnda noctis máximo terræmótu Itália to- ta concússa est, múltaque vbíque ædi- fícia corruérunt, sed in primis Romæ tectum basílicæ sancti Pauli procú- buit: ob id institútum est à Leóne, vt præcedéntibus tribus Ascensió- nem Domínicam diébus, supplica- tiónes ad diuérsa templa haberén- tur, ac statim eándem ecclésiam prí- stino splendóri restítuit.

℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

PEregrínis amplíssimum Xenodó- chium extrúxit: patrimónium, aliósque fundos paupéribus adscríp- sit. In maióri à se extrúcto apud basílicam Lateranénsem Triclínio, quod summórum Pontíficum & Im- peratórum conuíuijs instruéndis de- signáuerat, públicæ pacis iam partæ, & impérij Occidéntis in Cárolum ab Apostólica Sede transláti monu- méntum musíuo ópere éxprimi vó- luit. Basílicas sacrásque ædes tum intrà, tum extrà Vrbem instauráuit, eásque tot tantísque diuítijs locu- pletáuit, tam singulári munificéntia ornáuit religiosíssimus Póntifex, vt id fidem omnem superáre videátur. Cùm maligni quidam hómines sé- mina rixárum inter sanctum Leó- nem & Cárolum Magnum spárgere conaréntur, inter ália ad ipsum scrip- sit Imperátor, quod qui per mendá- cium & malas machinatiónes vult fílium separáre à matre, iudícium habébit cum ipso Claúigero regni cœlórum beáto Petro Apóstolo. Tribus ordinatiónibus mense Mártio celebrátis, quibus presbyteros tri- ginta, diáconos úndecim, epíscopos vigínti sex creáuit, sanctíssimam vi- tam pio fine coronáuit, prídie Idus Iúnias, anno Christi octingentésimo décimo sexto, cum annos vigínti, menses quinque, dies decem & sep- tem sedísset, ac in Vaticána basíli- ca sepúltus est.

℟. Iste est.

Lectiones tertij Nocturni accipiantur ex Festo S. Guilielmi Episc. & Confess. die 6. Februarij.

Lectio nona de SS. Basilide, Cyrino, Nabore, & Nazario, vt in Breuiario eadem die.

DIE XV. IVNII.

In Festo Sanctæ Aleydis Virginis.

Duplex. Fuit 11. huius.

Omnia de Communi Virginum, præter ea, quæ hîc habentur.

Oratio.

DA, quæsumus, omnípotens Deus: vt qui in tot aduérsis ex nostra infirmitáte defícimus, intercedénte beáta Aléyde vírgine tua, liberáti à malis ómnibus, secúra tibi mente seruiámus. Per Dóminum.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ALéydis virgo in Scarembécha Brabántiæ óppido nata, à téneris annis cláruit futúræ sanctimóniæ indicijs, nam solitúdini intrà próprium cubículum vacans, à pueriílibus ludis mundíque illécebris abhórruit. Septénnis virginitátem suam Deo consecráuit in monastério, quod dícitur Cámera sanctæ Maríæ Cisterciénsis Ordinis propè Bruxéllas, in quo humilitáti sese pénitùs addixit; deíndè sacrárum litterárum stúdijs apprimè erudita, luce verę sapiéntiæ à Patre lúminum condecoráta fuit. Grauíssimos dolóres, fœdámque lepram per totam vitam constánti patiéntia pértulit, tum pro peccatórum emendatióne, tum pro animábus suárum sorórum, aliorúmque pœnas luéntibus in piaculáribus flammis. Separáta à sodálibus propter córporis infectiónem Deo per oratiónem perpétuò adhæsit, placuítque sibi in infirmitátibus, & angústijs pro Christo, in cuius vulnéribus supérnam medélam crebrò experiebátur.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

CVm aliquándò in festo sanctæ Vrsulæ matutínas horas in choro decantári audíret, ac vererétur, ne ab eius in cœlo consórtio excluderétur, quemádmodum à moniálium odéo seiúncta erat, audíuit Dóminum sibi dicéntem: Filia non solùm in sociárum beátæ Vrsulæ númerum referéris, sed gradu multò altióri super eas collocáberis. Cœléstibus charismátibus, ac multis miráculis refúlsit, & præcípuè complúres lepra percússos sola mánuum impositióne curáuit. Crucem áuream è cœlo sibi transmissam recépit, atque Christi Dómini aspéctu & amplexu pérfrui méruit. Tanto pietátis sensu missæ sacrifício assistébat, vt diuíni amóris igne consúmi sæpè viderétur. Intérdùm quasi flammis circúmdata cum Oratório splendénte conspécta est, & die paschátis eius cella, véluti incéndio corrépta appáruit. In solemnitáte Domínicæ Ascensiónis alto mentis excéssu rapta has voces effúndere audíta est: Hódiè pars cordis mei Iesus ad Patrem rédijt, & áltera pars me deséruit, simúlque cum eo ábijt, & sic me sine me relíquit.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

REuelatióne diuína nouit, ánimas è Purgatório eréptas, & se moritúram antè sorórem Idam penè depósitam. Die beáto Bárnabæ Apóstolo sacra, Aléydis in límine mortis hærens, & óleo sancto inúncta, à Dómino admónita fuit, se íntegro anno adhuc victúram, interímque morbos multò grauióres, atrocioréſque

résque cruciátus subitúram: quod & áccidit: nam oculórum lúmine destitúta fuit; manus eius contráctæ erant, earúmque sicut & cápitis, péctoris ac brachiórum cutis adinstar córticis árboris várijs distíncta vulnéribus apparébat. Ipsius crura vítulo excoriáto erant simíllima, & vnà cum pédibus infláta: verméſque ac sánies toto córpore copiósè erumpébat. Immánes istos cruciátus beáta virgo inuícta toleråntia sustínuit, donec anno insequénti millésimo ducentésimo quinquagésimo, tértio Idus Iúnij, recurrénte solemnitáte sancti Bárnabæ, piíssimam effláuit ánimam, quæ visa est excépta à Cherubínis & Seraphínis, amplexúque Christi suscépta, cœlum quasi sole amícta íngredi.

℟. Afferéntur regi.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 13.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis parábolam hanc: Símile est regnum cœlórum thesáuro abscóndito in agro. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Sermo 65. de Diuersis.

TRíplicem nobis commendat gradum parábola triplex lectiónis vnius. Ager est corpus. Hic, dum adhuc ei dominántur passiónes desideriórum, iacet incúltus & obnóxius maledícto, spinas & tríbulos gérminat, quid intùs láteat ignorátur. Quis enim eo témpore idóneum réperiet ferre dignos pœniténtiæ fructus? Quid tam insipiénter expónis ánima corpus tuum? Nescis quid abscónditum sit in eo? Quid, nisi regnum cœlórum? Inueníre est in eo salútis ópera, quibus regnum cœlórum póteris adipísci. Eme ergo agrum, & à concupiscéntijs tuis tibi víndica corpus tuum, dato, nimírum, prétio foméntis & occasiónibus ipsárum concupiscentiárum. Vbi verò thesáurum effóderis, esto iam negotiátor, & pretiósas margarítas quære.

℟. Hæc est virgo.

Lectio viij.

SI pretiosíssimam vnam inuéneris, étiam tunc vende quidquid habes, & eme eam. Quæ est tamen vna tam pretiósa? Neque enim mirum, si pro thesáuro véndidit quæcúnque habébat, id est, pro diuítijs salútis & peccáta, & peccáti foménta deséruit. Hæc quippè sola priùs habébat. Nunc autem, vbi thesáurum hunc réperit, quómodò quærit bonas margarítas, & pro vna ómnia véndidit? Ego vnam hanc nihil áliud, quam vnitátem árbitror esse. Quærit autem bonas margarítas, qui in ópere salútis suæ non est conténtus inferióribus bonis, sed summa quæque, & excellentióra perquírit. Nihil ergò pretiósiùs inuéniens vnitáte, non parcat ómnibus céteris propter eam: ieiúnijs, vigílijs, oratiónibus audácter præferat vnitátem.

℟. Média nocte.

Lectio ix. de SS. Vito, Modesto, atque Crescentia Mart. Si autem hoc Festum transferri debet, tunc erit sequens

Lectio ix.

VOlo autem, vt in ea quoque sic máneat, non quasi vnus ex ómnibus, sed quasi cum ómnibus vnus. Latum expándat sinum, ex omni génere affectiónum claudat intrà víscera sua, ómnibus ómnia fiat, & congaudére parátus, & cómpati, gaudére cum gaudéntibus, flere cum fléntibus. Erit enim cum ad littus véniens, malos pisces à sagéna carítá-

ritátis exclúdet, & quidquid moléstum est, forás mittétur.
Te Deum laudámus.

DIE XVI. IVNII.

In Festo Sanctæ Lutgardis Virginis.
Duplex.

Omnia de Communi vnius Virginis tantùm, exceptis his, quæ hìc adscribuntur propria.

In primis Vesperis post Hymnum.
℣. Deus præcinxit me virtúte.
℟. Et pósuit immaculátam viam meam.

Ad Magnificat, Antiphona.
Beáta Christi Sponsa Lutgárdis, Dilécto suo iúgiter adhærébat, & vnus cum illo spíritus erat.

Oratio.

FIdéles tuos, Dómine, quǽsumus, intercedénte beáta Lutgárde vírgine tua, córpore páriter, & mente purífica: vt tua inspiratióne compúncti, nóxias delectatiónes vitáre præuáleant; atque, vt eárum non capiántur illécebris, tua semper suauitáte pascántur. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Canticis Canticorum. Ego flos campi &c. *vt in Festo S. Scholasticæ Virg. die* 10. *Februarij.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

LVtgárdis virgo Brabantína, duódecim annos nata moniálibus nigris educánda tráditur. Ibi cum adoleuísset, & instántibus procis in matrimónium propendéret, Christi vulneráti præséntia, ita fuit sauciáta, vt sprétis illécebris, sólius cœléstis sponsi núptias ambíuerit. Contemplatióni deinceps addícta, religiónis forma, prophetía illústris, miráculis étiam cláruit. Deíparæ Vírginis, ac sanctæ Catharínæ roboráta collóquio, Christi Crucifíxi constrícta bráchio, viuíficum latus exúgit, cor mútuans corde.
℟. Propter veritátem.

Lectio v.

CÆléstí mónitu Cisterciénsem Ordinem Maríæ felícem patrocínio, multis exémplo futúra ingréditur, ac breui vndequáque expetíta in abbatíssam, honórem ábnuit: id óbtinens à patróna singulári, vt idióma Gállicum nusquam edíscere potúerit. Vndè cęteris inútilis, próprijs studéret increméntis. Grassánte in Gállia Albigénsium hæresi, ieiúnium septénnij, quo solo pane & zytho vitam sustentábat, Deum placatúra suscépit semel ac íterùm. Animábus in purgatório geméntibus fuit auxílio, dæmónibus terróri, quos verbi Dei fúlgure longè à se abigébat. ℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

CErtátim in ea feruébant virtútes, sed profúnda potíssimùm humílitas & perfécta cáritas, qua vrénte ad Agnétis martyrium suspiráuit, quod & expérta est. Quæ verò mirácula subtráxerat eius humílitas, restítuit Dei poténtia, sanans infírmos, malè viuéntes conuértens, desperátos in spem véniæ cómmouens: úndecim annis orbáta lúmine, patiéntiæ spécimen dedit. Moriénti tandem Christus ádstitit, & tribus (quæ mandáuerat) fidelíssimè præstitis felíciter ipsa obdormíuit, quarto Idus Iúnij, anno millésimo ducentésimo quadragésimo sexto, ætátis sexagésimo quarto, nec defuére mirácula post óbitum.
℟. Afferéntur regi.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.* 25.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: parábolam hanc: Simile

mile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbuiam sponso, & sponsæ. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Sermone 74. in Cantica.

VIrgines illas non aliúndè fátuas puto, nisi quia dicéntes, se esse sapiéntes, stultæ factæ sunt, hæ, inquam, à Deo audíre habent. Néscio vos. Et item illi, qui grátiam miraculórum ad suam vsurpauérunt glóriam, nihilóminùs auditúri sunt, quia non noui vos, vt líquidò ex his claréscat, grátiam non prodésse, vbi véritas non est in intentióne; sed obésse magis. Et quidem penès sponsum útraque res.

℟. Hæc est virgo.

Lectio viij.

NAm grátia & véritas per Iesum Christum facta est, ait Ioannes Baptista. Si ergò cum vna quauis harum sine álterá pulsáuerit ad óstium meum Dóminus Iesus Christus (ipse est enim Dei Verbum ánimæ sponsus) intrábit sanè, non tanquam sponsus, sed tanquam Iudex. Absit, nequáquam fiat hoc. Non intret in iudícium cum seruo suo.

℟. Média nocte.

Lectio ix.

INtret pacíficus, intret iucúndus & hilaris: matúrus tamen, & sérius intret, qui seueriòri quodam veritátis vultu in me, dum insoléntiam réprimit, purget lætítiam. Intret quasi hínnulus sáliens, quasi cáprea circumspéctus, qui culpam dissimulándo transíliat, pœnam miserándo respíciat. Intret quasi descéndens de móntibus Bethel, festíuus & spléndidus, & quasi procédens à Patre suáuis & mitis, qui non dedignétur dici, & fieri sponsus ánimæ quæréntis se, cùm sit super ómnia Deus benedíctus in sǽcula. Amen.

Te Deum laudámus.

Post Hymnum in Laudibus.

℣. Fiat cor meum immaculátum in iustificatiónibus tuis.

℟. Vt non confúndar.

Ad Benedictus, Antiphona.

Beáta Lutgárdis, quasi colúmba nidíficans in cauérna macériæ sacri láteris Iesu Christi mel suauíssimum de petra sugébat, cor múcuans corde.

In secundis Vesperis omnia, vt in primis præter sequentem Antiphonam ad Magnificat.

Sanctæ Ludgárdis verba diuíni amóris erant iácula, lámpades eius, lámpades ignis, atque flammárum.

DIE XVIII. IVNII.

In Festo Sanctæ Elisabeth Virginis.

Duplex.

Omnia de Communi Virginum, præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEvs, qui beátam Elisabeth sanctárum tuárum vírginum collégio aggregáre dignátus es, tríbue nobis quǽsumus: vt eius précibus & méritis à culpis ómnibus expiémur, & ætérno tuæ maiestátis consórtio perfruámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura currente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ELisabeth natióne Teutónica sanctæ & admirábilis conuersatiónis virgo, duodénnis monastérium Schonaugiénse in fínibus Treuerénsis diœcésis ingréssa, tanta puritáte & religióne præfulsit, vt vnánimi moniálium ómnium consénsu eiúsdem cœnóbij abbatissa constitúta fúerit. Anno vndécimo conuersiónis suæ,

ætátis

ætátis verò vigésimo tértio incæpit manus Dómini operári cum ea, itaut deínceps vsque ad finem vitæ suæ multas & várias reuelatiónes habúerit, & hoc máximè diébus domínicis, atque festiuis témpore diuinórum officiórum in choro, vbi maior ómnium feruébat deuótio. Modus autem hic erat: cadébat super eam pássio quædam præcordiórum, ita vt rapta repénte in éxtasim velut exánimis quiéta perduráret, nullúsque hálitus in ea sentíri posset.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

IN tali excéssu rapiebátur ad diuérsa loca, & Angélicis allocutiónibus in multis edocebátur; tandem post longum excéssum resúmpto spíritu, cœléstia verba proferébat, aliquándò teutónico idiómate, aliquándò verò latino, cùm tamen latini sermónis penè nullam habéret perítiam. Spíritus enim, qui loquebátur in ea, vt vóluit, verba formáuit. His supérnis charismátibus ditáta beáta virgo, ambulábat in paupertáte spíritus, & multíplici afflictióne carnis. Semper enim manus Dómini grauis fuit super eam, nec vllo témpore défuit flagéllum premens ánimum, & cónterens débile corpus pressúris, & infirmitátibus, quas ille solus nouit, qui labórem & dolórem consíderat. Quamuis autem contínuis ægritudínibus vexarétur, semper tamen erat hílaris, in psalmis & oratiónibus, in voluntárijs mortificatiónibus, Dómino sese acceptábile offerrébat sacrifícium.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

EXcélluit quoque beáta Elísabeth spíritu prophético, exímijs virtútibus, ac preclaríssimis méritis, quę miráculis multis tam in vita, quàm post mortem ad eius inuocatiónem éditis innotuérunt. Aliquándò cum sanctimoniáles hymnum, Aue maris stella, in quadam solemnitáte sanctæ Dei Genitrícis deuotíssimè decantárent, beáta Elísabeth mentis excéssum passa vidit Dóminam nostram flexis génibus pro eódem cœnóbio preces fundéntem. Vnde ex tunc institutióne sanctæ Elísabeth idem conuéntus, dum ea verba decantántur, véniam pétere consuéuit. Dénique beáta virgo omni virtútum génere clara, ad cœléstem Sponsum euoláuit, anno Dómini millésimo centésimo sexagésimo quinto, ætátis suæ trigésimo sexto, die décima octáua Iúnij. Scripsit Superiórum iussu ad Ecclésiæ vtilitátem, & piórum ædificatiónem diuérsa ópera, & inter sanctas vírgines reláta fuit.

℟. Afferéntur regi.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 25.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis parábolam hanc: símile erit regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbuiam sponso, & sponsæ. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. in Parabola de decem Virginibus.

SImile est regnum cœlórum decem virgínibus, quas Rex cœlórum, si sibi cum lampádibus luminósis occúrrerint, in illum cœléstem thálamum intra asylum cubículi introdúcet. Sed quid fácimus, quia quinque sunt fátuæ, & quinque prudéntes? Puto autem, quod & plures, & prudéntium númerum longè súperet multiplícitas fatuárum: céterùm om-

omnes accéptis lampádibus exiérunt óbuiam sponso & sponsæ. Exiérunt. Vnde exiérunt? Planè de substántia, & seculári conuersatióne, iuxta illud: recédite, exite indè, & immúndum ne tetigéritis. Audit & Abraham: exi de terra tua,& de cognatióne tua, & de domo patris tui. Exiérunt autem cum lampádibus,lumbos habéntes præcinctos, & lucérnas in mánibus ardéntes, & vt castitátis cíngulum adstringátur in córpore, & ad vtilitátem próximi, & glóriam patris, lux exémpli cláreat in operatióne. Sic Gédeon in lagúnculis lámpades occúltans, sed in hora certáminis fractis vásculis demónstrans, repentína luce hostes térruit, & vertit in fugam.

℟. Hæc est virgo.

Lectio viij.

TErréntur enim Príncipes tenebrárum visa luce bonórum óperum, quia stare ante lucem ténebræ non possunt. Prudéntes enim vírgines accepérunt óleum in vasis suis cum lampádibus. Vide prudéntiam vírginum istárum. Sciébant noctem fore prodúctam, & nesciéntes, qua hora noctis sponsus veniret, non conténtæ óleo lámpadum, étiam in vasis óleum sumunt, vt si forte illud, quod erat in lampádibus, deficeret, de eo, quod in vasis reposúerant, ad custódiam lúminis, lámpades implérent. Oleum in lámpade est opus bonum in manifestatióne, sed dum vidétur à próximis cláritas óperis, dum miráutur, & laudant; extóllitur plerúmque, & adsúrgit elátus ánimus operántis, & dum in se, & non in Dómino gloriátur, lumen lámpadis déficit, & carens foménto cóngruo lampas, quæ coram homínibus clarè lucet, coram Dómino obtenebrátur.

℟. Média nocte.

Lectio nona de Sanctis Marco, & Marcelliano Martyribus.

DIE XXIII. IVNII.

In Vigilia S. Ioannis Baptistæ fit commemoratio Sanctæ Ediltrudis Virginis Reginæ Angliæ.

Oratio.

PRopitiáre Dómine supplicatiónibus nostris, & intercedénte beáta Ediltrúde vírgine tua, animárum nostrárum medére languóribus: vt sanatióne percépta cœléstibus semper roborémur auxílijs. Per Dóminum.

DIE XXV. IVNII.

In Festo Sancti Guilielmi Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pont. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

PErfice, quæsumus Dómine, benignus in nobis obseruántiæ sanctæ subsídium: vt quæ exēplo beáti Guiliélmi abbátis erudíti faciénda cognóuimus, eódem intercedénte, adiúti tua grátia impleámus. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura currente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

GViliélmus nobílibus paréntibus Vercéllis in Insúbria natus, vix quartumdécimum ætátis suæ annum expléuerat, cùm miro quodam pietátis ardóre flagrans, peregrinatiónem aggréssus est ad celebérrimum illud sancti Iacóbi templum in extréma Hispánia, quò ex vniuérso Orbe Christiáno, voti persoluéndi causa, frequentíssimi hómines conuéniunt. Quod iter nudis pédibus, única tantùm amictus túnica, ac dúplici férreo círculo præcínctus prosequútus est: innumeráque in eo, & immánia famis, sitis, frigoris, & æstus summo

cum

cum vitæ discrímine, est perpéssus incómmoda. Reuérsus in Itáliam nouam peregrinatiónem ad sanctum Dómini sepúlchrum, quod Hierosólymis cólitur, molitur: sed quomínus propósitum exequátur, vária atque grauissima intercédunt impediménta, diuíno númine ad altióra & sanctióra religiósam iúuenis índolem retrahénte.

℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

POrrò dum in Solículo monte biénnio commorátur, interímque inédia, vigilijs, chameúnijs, atque assíduis oratiónibus macerátur, diuína subnixus ope cœco lumen restítuit. Quo édito miráculo fama percrebescénte, iam Guiliélmi latére non póterat: quare íterum Hierosólymam adíre cógitat, & álacris se itíneri commíttit. Dei autem mónitu, qui eidem appáruit, à propósito reuocátur, vtilior ac fructuósior apud Italos, quàm apud éxteras natiónes futúrus. Tum monastérium in Virgiliáni Montis cacúmine, quod deíndè Virginis est appellátum, loco áspero & inaccésso miránda exædíficat celeritáte. Sócios deíndè viros, & religiósos adscíscit, eósque sacris légibus ad certam viuéndi normam, non modò Euangélicis præcéptis & consílijs summópere accommodátam, sed ex institútis beáti Benedícti magna ex parte desúmptam, réuocat: verbóque ac sanctíssimæ vitæ exémplo summa cum ómnium admiratióne, & profectu confórmat.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

ALijs deíndè monastérijs eréctis clárior in dies Guiliélmi facta sánctitas, multos ad eum úndique viros perdúcit, sanctæ vitæ odóre, ac miraculórum fama alléctos. Nam muti loquélam, surdi audítum, áridi vigórem, varióque & immedicábili morbo laborántes, sanitátem ipsius intercessióne recepérunt. Aquam in vinum conuértit, aliáque complúra mirabília patráuit: inter quæ illud non siléndum, quod muliércula ad eius castitátem tentándam, à Rogério Neápolis rege missa, cum léctulum, in quo oblectaréntur, à sancto Viro expósceret, hic ardéntibus prunis humi lectum strauit, vbi illæsum se volútans, ad álium, quam Véneris ardórem, impudicam inuitáuit. Tum illa, miránda rei nouitáte extérrita, Regi rem gestam refert: inde in summam viri Dei veneratiónem Rex addúcitur. Demùm témpore sui óbitus, Regi, alijsque prænunciáto, innúmeris virtútibus & miráculis clarus obdormiuit in Dómino, anno salútis millésimo centésimo quadragésimo secúndo.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno desumantur Lectiones ex Festo S. Aelredi Abbatis die 2. Martij.

DIE VII. IVLII.

In Festo S. VVillebaldi Episc. & Conf. Semiduplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, qui ad propagándam inter Gentes glóriam tuam, beáto Willebáldo Confessóri tuo atque Pontífici, copiósum munus grátiæ contulísti, præsta: vt fidéles tui toto Orbe diffúsi stábili fide in confessióne tui nóminis perséuerent. Per Dóminum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

VVillebáldus Ricárdi Anglórum regis fílius, regnum terrénum vitâ

vná cum patre, & fratre Winebáldo, ac foróre Wálbúrge (qui omnes sub Régula sancti Benedícti monásticam egérunt vitam) contémnens, & pro Christi amóre peregrinus factus, multis affúlsit virtútibus. Hic cum adhuc quinque tantùm annórum esset, sancti Benedícti mónachis in Anglia litteris, & móribus imbuéndus tráditus, adeò profécit; vt vir sanctus, & doctus euáserit. Post plures verò annos pátriam déserens Romam venit, deínde Hierosólymam proféctus est; visitatísque multis Sanctórum locis, in Itáliam reuérsus, decimóque peregrinatiónis suæ anno, Casinénsis mónachus efficitur.

℟. Inuéni Dauid. *Lectio v.*

SEd á Gregório Papa eius nóminis tértio sócius prædicatiónis in Germánia sancto Bonifácio primo archiepíscopo Moguntíno & mártyri missus, in Euangélio prædicándo multum cum eo labórans, innúmeras Gentes ad Christum conuértit. Quarè ab eódem sancto Bonifácio auctoritáte Apostólica primus Aureaténsis epíscopus fuit ordinátus. Quo múnere sanctíssimè functus, multis virtútibus, & miráculis clarus in Christo quiéuit, nonis Iúlij, Gregórij tértij, & Zachariæ Romanórum Pontíficum témpora assecútus, circa annum Dómini septingentésimum trigésimum quintum.

℟. Pósui adiutórium. *Lectio vj.*

HVius relíquiæ vná cum corpóribus sancti Winebáldi eius fratris abbátis Heidelménsis, & eórum sorórіs sanctæ Walbúrgis abbatíssæ, allátæ sunt ex Germánia, anno Dómini octingentésimo septuagésimo, per Balduinum Pérreum cómitem, Furnísque magno cum honóre repósitæ, institúto ad id monastério Ordinis sancti Benedícti, quod nunc est Canonicórum collégium diœcésis Iprénsis. Ex sanctæ Walbúrgis verò óssibus óleum hódie in subiéctum argénteum vas miraculósè défluit, quod multis gráuibus morbis medétur. Eam eleuáuit primus Odogérus epíscopus consénsu Adriáni secúndi, qui eam iussit Sanctórum catálogo ascribi. ℟. Iste est.

Lectiones tertij Nocturni recitentur ex Officio S. Amedei Episc. & Conf. die 28. Ianuarij.

DIE VIII. IVLII.

In Festo Sancti Theobaldi Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEvs, qui nos cónspicis ex nostra infirmitáte defícere, adésto propítius: atque intercedénte beáto Theobáldo abbáte in ómnibus actiónibus nostris & aspirándo nos præueni, & adiuuándo custódi: vt cuncta nostra orátio & operátio á te semper incípiat, & per te cæpta finiátur. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

THeobáldus ex nobílibus paréntibus Bucardo, & Mathilde in agro Parisiénsi propè pagum de Marliaco natus, adoléscens milítiam sectátus est. Cum autem aliquándò properáret exercítij causa ad palæstram militárem, audito signo pro Missa, statim relíctis sodálibus ingréssus templum, sacro in honórem beatíssimæ Deíparæ (in quam summo deuotiónis affectu ferebátur) celebráto intérfuit, & álteri adhuc, imò & tértio sequéntibus. Ecclésia póstmodùm egréssus sócios sibi omnes

occurréntes vidit, eósque gratulántes audiuit, quod ipse intrà illud tempus generóso equo insidens in exercitijs militáribus victóriam referre, præmiúmque obtinére conspéctus fúerit. His ille percéptis, & atténtè expénsis, in ecclésiam reuérsus, condignas Deo, eiúsque Vírgini Matri grátias perégit, & séculi vanitátibus, mundíque pompis contémptis, mónachum induit in cœnóbio Vállium Sernáy Ordinis Cisterciénsis in diœcési Parisiénsi, vbi ánimam suam virtútum ómnium dótibus locupletáre summópere stúduit, eandémque beatíssimam Vírginem maióri pietátis sensu cóluit.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

NOnnúnquam ab álijs corréptus, quasi nímio Deíparæ afféctu abréptus, omnímodam cordis sui possessiónem Deo denegáre viderétur, ipse in hæc verba respondére solébat: Sciátis, me non diligere Vírginem Maríam, nisi vt Matrem Dómini mei Iesu Christi, & nisi talis esset, me eam non álitèr diléctúrum, quam álias sanctas vírgines, & ob id beatíssimam illam Dóminam post Deum véneror, & diligo. Tam mira vitæ sanctimónia breui effúlsit, vt áliquot annis à professióne eménsis, institútus fúerit primùm Prior, & mox Abbas. In hac dignitáte exímiæ pietátis, & humilitátis signa édidit, & ad abiectíssimá quæque ac ínfima cœnóbij ministéria sese abiécit. Qua de re céteros Abbátes apud Cistércium in Generáli Capítulo coáctos tanquam de abbatiális gradus contémptu cónqueri áudiens, eos paucis & modéstis quidem verbis, sed gráuibus ac momentósis ad saniòra consilia redégit.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

ABstinéntia, solitúdine, sui córporis mortificatióne, cœléstibus visiónibus, frequéntibus reuelatiónibus, extásibus, spíritu prophético, ac miraculórum dono insignis fuit. Sanctimoniáles beatæ Maríæ de Thesáuro ex officio vísitans, illas spirituálibus exercitatiónibus, sanctissimísque documéntis ad perfectiórem statum euéxit. Venerábile altáris Sacraméntum summa religióne prosequebátur, & quótiès antè ipsum transibat, in has pijssimas voces, quas Deo gratíssimas exístere cælitùs agnóuit, prorumpébat: Benedíctus sit Christus Iesus vnigénitus Patris, qui per natiuitátem suam ineffábili glória digníssimam, & gloriosíssimam Matrem suam Maríam Dóminam nostrám condecoráuit. Sancto autem fine cōsummátus beátus abbas, contínuis magnísque miráculis elúxit, & non semel Reges Gálliæ tumbam ipsius inuiséntes, sanctíque viri opem implorántes, votórum suórum cómpotes extitérunt. Quarto décimo post ipsius óbitum anno, sacrum eius corpus in sacéllo authoritáte ecclesiástica eleuátum fuit, illiúsque cucúlla tamdiù in sepúlcro clausa, repérta fuit íntegra & incorrúpta. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam. *Lectio vij.* *Cap.12.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Sint lumbi vestri præcincti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilia Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm.3. in Vigil. Natiu. Domini.

PRofécto scire, quia véniet Dóminus, & si quandò véniet scire non póssumus: hoc est illud totum, quod

quod postulátur à nobis. Non ómnium ista est sciéntia, Fratres mei, sed nec multórum, paucórum est, quia reuérà pauci sunt, qui saluántur. Non enim ita se omni impuritáte pollúerent, si Dóminum ventúrum scirent, vel formidárent; sed vigilárent útiquè, & non sinerent tam gráuiter pérfodi consciéntias suas. Sciéntia autem ista in primo gradu operátur pœnitúdinem, & dolórem, vt risum in luctum, cantum in planctum, gáudium in mærórem conuértat, & incipiant tibi displicére, quæ veheménter antè placúerant, & illa speciáliter hórreas, quæ speciálitèr appetébas; sic enim scriptum est: quia qui addit sciéntiam, addit & dolórem, vt verácis & sanctæ sciéntiæ sit dolor súbsequens arguméntum. In secúndo verò gradu operátur correctiónem, vt iam non exhíbeas membra tua arma iniquitátis peccáto, sed coérceas gulam, iúgules luxúriam, supérbiam déprimas, & fácias seruíre corpus sanctitáti, quod iniquitáti antè seruíerat.

℟. Iste est. *Lectio viij.*

POenitúdo enim sine correctióne non próderit. Sed quia hæc diútiùs habéri non possunt, nisi circa se multa circunspectióne mens indeféssa vígilet, & atténdat: in tértio gradu operátur sollicitúdinem, vt iam sollícitus incípiat ambuláre cum Deo suo: & ex omni parte scrutétur, ne vel in læuíssima re treméndæ illius maiestátis offendátur aspéctus. In pœnitúdine accénditur, in correctióne ardet, in sollicitúdine lucet, vt intérius, & extérius renouétur. Iam verò sic ardens, & lucens nondùm in domo se esse confídat, vbi sine omni timóre ventórum accénsum lumen sóleat deportári, sed memínerit, se esse sub dio, & vtráque manu stúdeat operíre quod portat, nec credat áeri, étiam si vídeat esse tranquíllum. Repéntè enim, & hora, qua non putáuerit, mutábitur: & si vel ad módicum manus remíserit, lumen extinguétur. ℟. Sint lumbi vestri. . . .

Lectio ix.

CVm ergo sic lumbi nostri accíncti fúerint, & lucérnæ ardéntes, custodiéndæ sunt vigíliæ noctis suprà gregem cogitatiónum, & actiónum nostrárum: vt si in prima vigília, vel secúnda, vel tértia Dóminus vénerit, parátos nos inueníat. Prima vigília est rectitúdo óperis, vt ad hanc, quam iurásti Régulam, omnem vitam exæquáre conéris, nec transgrediáris términos, quos posuérunt patres tui in ómnibus viæ & vitæ huius exercítijs, non declínans ad déxteram, neque ad sinístram. Secúnda, púritas intentiónis, vt simplex óculus totum corpus lúcidum fáciat: quátenùs quidquid féceris, propter Deum fácias, & ad locum, vndè éxeunt grátiæ, reuertántur, vt íterum fluant. Tértia est custódia vnitátis, vt in congregatióne pósitus voluntátes aliórum tuis voluntátibus antepónas, vt non solùm sine queréla, sed & cum grátia inter fratres máneas, portans omnes, orans pro ómnibus, vt de te quoquè dicátur: hic est fratrum amátor, & pópuli Israel: hic est, qui multum orat pro pópulo, & pro sancta ciuitáte Hierúsalem. Te Deum laudámus.

DIE XII. IVLII.

In Festo S. Ioannis Gualberti Abbatis. Duplex.

Omnia, vt in Breuiario eadem die, præter Orationem. *Oratio.*

EXcita, Dómine, intercedénte beáto Ioánne Gualbérto abbáte, tuórum seruórum voluntátes; eísque infúnde fídei, spei,

& caritátis augméntum : vt faciliùs promissiónes tuas, quæ omne desidérium súperant, consequántur. Per Dóminum nostrum.

DIE XV. IVLII.

In Festo Sancti Balduini Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pontif. præter ea, quæ hîc apponuntur.

In Hymno. Iste Conféssor, *dicatur*, Hac die lætus méruit supremos, laudis honóres. *Oratio.*

DEvs, qui per beátum Balduínum abbátem, ecclésiam tuam mirabiliter illustráre dignátus es, concéde nobis fámulis tuis: vt quem patrónum venerámur in terris, intercessórem habére mereámur in cœlis. Per Dóminum.

In j. Noct. Lect. de Scriptura occurr.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BAlduínus Bernárdi décimi Marsórum cómitis fílius,& Rainárdi Casinénsis abbátis sanctæ Románæ Ecclésiæ Cardinális frater germánus, mónachus Claræuallénsis, sancti patris nostri Bernárdi discípulus, & ab eo speciáli amóris prærogatiua diléctus, vir in diuinis, & humánis rebus sufficiéntèr instrúctus, & singulári sanctitátis opinióne célebris, ab eódem sancto Doctóre Mellifluo præféctus est monastério sancti Pastóris Ordinis Cisterciénsis in diœcési Reatína. Postquam verò beátus vir decem annos id cœnóbium rexísset, ac piíssimis móribus, & angélicæ conuersatiónis exémplo mónachos curæ suæ tráditos informásset: sanctis opéribus, & miráculis clarus ad cœlos euoláuit,anno salútis millésimo centésimo quadragésimo, & in cathedráli Reatina honorificè sepúltus, summa veneratióne cólitur.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

EXtat officiosíssima sancti abbátis Bernárdi epístola ad beátum Balduínum tunc recentèr ad Itáliam transmíssum, in qua hæc inter ália habet sanctus Pater. Sicut mater únicum amat fílium, ita te diligébam hæréntem láteri meo, placéntem cordi meo. Diligam & abséntem, ne solátium meum ex te, & non te vídeat dilexísse. Eras pernecessárius mihi : atque hinc vel máximè claret, quam sincéré te diligam. Hódiè, nempè, non te caruíssem, si quæsíssem, quæ mea sunt. Nunc autem vides, quod spretis vtilitátibus meis, tuis compéndijs non inuidi, ponens te úrique ibi, vndè aliquándo transponáris super ómnia bona Dómini tui.

℟. Amáuit eum.

Sermó eiúsdem Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. primo de S. Malachia.

Lectio vj.

QVis vestrum, fratres, non veheménter eius imitári cúpiat sanctitátem, si id áudeat vel speráre? Credo ígitur libéntiùs auditúros, si dícere fortè potérimus, quid sanctum fécerit Balduínum. Sed ne nostrum fórsitan minus acceptábile testimónium videátur, Scriptúram audite dicéntem: In fide, & lenitáte ipsius sanctum fecit illum. Fide calcabat mundum, Ioánne attestánte, qui ait: hæc est victória, quæ vincit mundum fides nostra. Nam in spíritu lenitátis dura quælibet & aduérsa æquo animo tolerábat. Hinc quidem post Christum fide calcábat mária, ne caperétur illécebris: indè in patiéntia sua possidébat ánimam suam, ne moléstijs frangerétur.

℟. Iste homo.

IN

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap.19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declamat. de Colloquio Simonis cum Iesu.

VNdecúmque céntuplum sint acceptúri, dúmmodò sit céntuplum, dùm váleat centuplíciter, centuplíciter pláceat, consolétur, deléctet, amétur: quid insániæ est, quod cunctántur hómines relínquere símpla pro céntuplis? Vbi est cúpidus, vbi ambitiósus, vbi conquisitor huius séculi? Quid ad fidéle negótium, & núndinas quæstuosíssimas auarítia intépuit, & obdormíuit humána? Cui Iudæo id negáres, ò homo, qui in vanum accepísti nomen Dómini nostri Iesu Christi? Cui sacrílego dare quidquid habes, pro céntuplo cunctaréris? Sed execrábilis tibi est manus Dómini, vt nullam ab eo commutatiónem recípere, non ei in ratióne dati, vel accépti communicáre pénitùs acquiéscas.

℟. Iste est.

Lectio viij.

AN fortè non ex ódio, sed ex incredulitáte detréctas? Nam id mihi, fáteor, credibílius est. Nemo enim penìtè magis optáret mínimæ cuiúspiam consolatiónis obténtu, quam máxima cum exultatióne saluári. Sed non est ómnium fides, ne eórum quidem, qui nómine tenùs sunt fidéles. Póteram sanè multórum vobis exémpla propónere, multos prodúcere testes, qui id profectò, sicut credidére, sic séntiunt, sicut audiérunt, sic expériuntur. Abúndat huiúsmodi testimónijs, huiúsmodi carbónibus desolatórijs, ómnis nátio, régio omnis, & omnis lingua, vbicúnque sanctórum congregátio est. Sed quando humánis credat experiméntis, qui Veritáti non credit promitténti?

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

ILlud ego vehementiùs árbitror admirándum, quod fideles magis in máximo, quam in módico videámini. Num ei difficile est dare céntuplum in præsénti, qui datúrus est vitam ætérnam in futúro? Qui datúrus est quod nec óculus vidit, nec auris audiuit, nec in cor hóminis ascéndit, non modò céntuplum dare potest? Hæc, nimírum, conuersátio perfectórum, hæc sanctórum vita, hæc grátia spirituális. Deníquè tanquam tristes, ínquiunt, semper autem gaudéntes: tanquam nihil habéntes, & ómnia possidéntes: tanquam moriéntes, & ecce viuimus. Qui vidébant me, foras fugérunt à me, dicit & fília regis, ea útique, cuius glória omnis ab intus est.

Te Deum laudámus.

DIE XVI. IVLII.

In Festo Commemorationis B. Mariæ Virginis de Monte Carmelo.

Duplex maius.

Omnia dicuntur, vt in Festo eiusdem Beatæ Mariæ ad Niues die 5. Augusti; præter Orationem, & sequen. Lectiones.

Oratio.

DEvs, qui beatíssimæ semper vírginis, & genitrícis tuæ Maríæ singulári titulo Carméli Ordinem decorásti: concède propítius, vt cuius hódiè commemoratiónem solémni celebrámus officio, eius muníti præsídijs ad gáudia sempitérna peruenire mereámur. Qui viuis, & regnas.

IN

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. in Natiu. B. Virg. Mariæ.

Lectio iv.

INtuére, ò homo, consílium Dei, agnósce consílium Sapiéntiæ, consílium pietátis. Cœlésti rore áream rigatúrus, totum vellus prius infúdit: redemptúrus humánum genus, prétium vniuérsum cóntulit in Maríam. Vt quid hoc? Fortè vt excusarétur Eua per fíliam, & queréla viri aduérsùs féminam deínceps sopirétur. Ne díxeris vltrà, ò Adam, múlier, quam dedísti mihi, dedit mihi de ligno vétito: dic pótiùs, Múlier, quam dedísti mihi, me cibáuit fructu benedicto. Piíssimum sanè consílium, sed latet fórsitàn áliud, nec totum hoc est. Altiùs ergò intueámini, quanto deuotiónis afféctu à nobis eam volúerit honorári, qui totíus boni plenitúdinem pósuit in María: vt proindè si quid spei in nobis est, si quid grátiæ, si quid salútis, ab ea nouérimus redundáre, quæ ascéndit delícijs áffluens. Hortus planè deliciárum, quem non modò afflàuerit véniens, sed & perfláuerit superuéniens auster ille diuínus, vt úndique fluant & éffluant arómata eius, charísmata, scílicet, gratiárum.

℟. Sicut cedrus. *Lectio v.*

TOlle corpus hoc soláre, quod illúminat mundum: vbi dies? Tolle Maríam, hanc maris stellam, maris útique magni & spatiósi: quid nisi calígo inuóluens, & vmbra mortis, ac densíssimæ ténebræ relinquúntur? Totis ergò medúllis córdium, totis præcordiórum afféctibus, & votis ómnibus Maríam in hac solémni eius festiuitáte venerémur: quia sic est volúntas eius, qui totum nos habére vóluit per Maríam. Hæc, inquam, volúntas eius est, sed pro nobis. In ómnibus siquidem & per ómnia próuidens míseris, trepidatiónem nostram solátur, fidem éxcitat, spem róborat, diffidéntiam ábigit, érigit pusillanimitátem. Ad Patrem verebáris accédere, solo audítu térritus ad fólia fugiébas: Iesum tibi dedit mediatórem. Quid non apud talem Patrem Fílius talis obtíneat? Exaudiétur útiquè pro reueréntia sua: Pater enim díligit Fílium. An verò trépidas & ad ipsum? Frater tuus est & caro tua, tentátus per ómnia absquè peccáto, vt miséricors fíeret. Hunc tibi fratrem María dedit. Sed fórsitàn & in ipso maiestátem vereáre diuínam, quod licet factus sit homo, mánserit tamen Deus?

℟. Quæ est ista. *Lectio vj.*

ADuocátum habére vis & ad ipsum? Ad Maríam recúrre. Pura siquidem humánitas in María, non modò pura ab omni contaminatióne, sed & pura singularitáte natúræ. Nec dúbius díxerim, exaudiétur & ipsa pro reueréntia sua. Exáudiet útiquè Matrem Fílius, & exáudiet Fílium Pater. Filíoli, hæc peccatórum scala, hæc mea máxima fidúcia est, hæc tota rátio spei meæ. Quid enim? Potéstne Fílius aut repéllere, aut sustinére repúlsam? non audíre, aut non audíri Fílius potest? Neútrum planè. Inuenísti, ait Angelus, grátiam apud Deum. Felíciter. Semper hæc inuéniet grátiam, & sola est grátia, qua egémus. Prudens Virgo non sapiéntiam, sicut Sálomon, non diuítias, non honóres, non poténtiam, sed grátiam requirébat. Nimírum sola est grátia, qua saluámur. Quid nos ália concupíscimus, Fratres? In hac precélsa Genitrícis Dei solemnitáte quærámus grátiam, & per Maríam quærámus: quia quod

quæ-

quærit ínuenit,& frustrári non potest.
℟. Ornátam monílibus.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam. *Lectio vij.*

IN illo témpore: Loquénte Iesu ad turbas, extóllens vocem quædam múlier de turba,dixit illi: Beátus venter qui te portáuit. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 4. in Assumpt. B. Mariæ.

QVænam póterit lingua, étiam si angélica sit, dignis extóllere láudibus Vírginem matrem, matrem autem non cuiuscúnque, sed Dei? Duplex nóuitas, duplex prærogatíua, duplex miráculum; sed dignè prorsùs aptissiméque conueniens. Neque enim fílius álius vírginem,nec Deum décuit partus alter. Vide enim, quam manifésté sibi concinant Vírginis nostræ cánticum, & nuptiále carmen: nimirùm,cuius úterus sponsi thálamus fuit. Audi Maríam in Euangélio. Respéxit, inquit, humilitátem ancillæ suæ. Audi eámdem in epitalámio. Cum esset Rex, inquit, in accúbitu suo, nardus mea dedit odórem suum. Nardus quippè herba húmilis est, & pectus purgat; vt maniféstum sit, humilitátem nardi nómine designári, cuius odor & decor inuénerit grátiam apud Deum. Síleat misericórdiam tuam, Virgo beáta, si quis est, qui inuocátam te in necessitátibus suis sibi meminerit defuisse. Nos quidèm séruuli tui céteris in virtútibus congaudémus tibi, sed in hac pótiùs nobis ipsis. Laudámus virginitátem, humilitátem mirámur: sed misericórdia míseris sapit dúlciùs, misericórdiam amplectímus cárius, recordámur sæpiùs, crébriùs inuocámus.

℟. Felix namque.

Lectio viij.

HÆc est enim, quæ totíus mundi reparatiónem obtínuit, salútem ómnium impetráuit. Constat enim pro vniuérso génere humáno fuisse sollícitam,cui dictum est: Ne tímeas, María, inuenísti grátiam, útique quam quærébas. Quis ergò miser icórdiæ tuæ, ò benedicta, longitúdinem & latitúdinem, sublimitátem & profúndum queat inuestigáre? Longitúdo misericórdiæ eius vsque in diem nouissimum inuocántibus eam súbuenit vniuérsis. Latitúdo eius replet orbem terrárum, vt tua quoque misericórdia plena sit omnis terra. Sic & sublímitas eius ciuitátis supérnæ ínuenit restauratiónem, & profúndum eius sedéntibus in ténebris & in vmbra mortis obtínuit redemptiónem. Per te enim cœlum replétum, inférnus euacuátus est, instaurátæ ruínæ cœléstis Ierúsalem, expectántibus míseris vita pérdita data. Sic potentíssima & piíssima cáritas & afféctu compatiéndi,& subueniéndi abúndat effectu, æquè lócuples in vtróque. Ad hunc igitur fontem sitibúnda próperet ánima nostra: ad hunc misericórdiæ cúmulum tota sollicitúdine miséria nostra recúrrat.

℟. Beátam me dicent.

Lectio ix.

Serm. in Natiu. B. Mariæ Virg.

SEd quid de eius supereminéntia loquar? Cui enim Angelórum aliquándò dictum est: Spíritus sanctus superuéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrábit tibi: ideóque & quod nascétur ex te Sanctum, vocábitur Fílius Dei? Dénique Véritas de terra orta est, non de angélica creatúra: nec Angelos, sed semen Abrahæ apprehéndit. Magnum est Angelo vt miníster sit Dómini; sed María sublímiùs quiddam méruit, vt sit Mater.

ter. Fœcúnditas ítaque Vírginis superéminens glória est, tantóque excelléntior Angelis facta múnere singulári, quantò differéntiùs præ minístris nomen Matris accépit. Hanc inuénit grátiam plena iam grátia, vt caritáte féruida, virginitáte íntegra, humilitáte deuóta, fieret nihilóminùs sine viri cognitióne gráuida, sine muliébri dolóre puérpera. Parum est: Quod ex ea natum est, Sanctum vocátur, & est Filius Dei.

Te Deum laudámus.

Missa, vt in eodem Festo B. Mariæ ad Niues, præter Orat. Præfatio. Et te in Commemoratióne beátæ Maríæ.

DIE XVII. IVLII.

In Festo S. Leonis Quarti Papæ & Conf. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

PReces pópuli tui supplicántis, quæsumus Dómine, propítius réspice: & intercessióne beáti Leónis Confessóris tui atque Pontíficis, cuius hódiè solémnia cólimus: flagélla tuæ iracúndiæ, quæ pro peccátis nostris merémur, auérte. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

LEo huius nóminis quartus, natióne Románus patre Radúlpho in monastério sancti Martíni Ordinis sancti patris Benedícti literis imbútus vitam religiósam proféssus est. Ex quo ob virtútum décora ad Lateranénse Patriárchium à Gregório quarto euocátus, subdiáconus ordinátus est. Deínde à Sérgio secúndo présbyter Cardinális constitútus, título sanctórum Quátuor Coronatórum præpósitus fuit. Post eiúsdem Sérgij óbitum eádem die (inuítus licet) ómnium votis ad sanctam Sedem promótus est. Leónem Pontificátu digníssimum fecére relígio, píetas, innocéntia, humílitas, benígnitas, iustítiæ amor, cáritas in plebem, beneficéntia in páuperes, assíduitas in vigílijs & oratiónibus, erudítio sacra, & prudéntiæ cum simplicitáte morum admirábilis coniúnctio. Ne deínceps licéret Ecclésiæ hóstibus Basílicam sancti Petri vna, vel leui incursióne spoliáre & incéndere, vt ante consuéuerant, mœnibus Vaticánum cinxit: & primo pontificátus sui anno nouam ciuitátem inchoáuit, sexto absóluit: eámque Leonínam de suo nómine appelláuit, sacra prece lustráuit tres super muros oratiónes fundens: illámque beáti Petri patrocínio commendáuit.

℞. Inuéni Dauid.

Lectio v.

ALia quoque mœnia, arces, portásque Vrbis reparáuit: Tyberínam oram túrribus muníuit: dirépras Basílicas restauráuit, & ornátum domus Dei sublátum restítuit. Saracénos ad álteram Vrbis direptiónem iam accinctos suis précibus fregit, & eórum classem dissipáuit, complúribus in ipso prælio desiderátis, plerísque captíuis Romam perdúctis. Non terrénis duntáxat munitiónibus, sed cœléstibus præsídijs contra hostes Christiáni nóminis Vrbem vallauit Beatíssimus Póntifex; nam plúrima in ipsam inuéxit Sanctórum córpora, & inter ália sanctórum Quátuor Coronatórum; quorum ecclésiam in pulchriórem splendidiorémque statum à fundaméntis eréxit. Basílicas, altária, monastéria, atque in primis cœnóbium sanctórum Stéphani & Cassiáni, in quo Græcos constítuit mónachos, restauráuit,

rauit, ornáuit, ditáuit. Synodum sexagínta septem episcopórum in basílica sancti Petri conuocáuit, & complúres cánones ad disciplínam ecclesiásticam spectántes cóndidit.
℟. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

SÆpiùs sacras conciónes hábuit ad pópulum, dignum summo Pontífice osténdens, vt ípsemet Diuíni verbi panem pópulo Christiáno distribúeret, ac Apóstolos non solùm in regímine, sed & in prædicatióne imitarétur. Miráculis eius est sánctitas comprobáta: nam & basilíscum, cuius hálitu & veneno iam multi extíncti fúerant, suis précibus præsens occídit, & máximum incéndium basílicæ Vaticánæ imminens signo Crucis extínxit. Eius sanctitáte permótus Rex Angliæ Arnúlphus regnum suum Románæ Ecclésiæ tributárium fecit, & censum ánnuum constítuit. Octáuam Assumptiónis Deíparæ Vírginis celebrári iussit. Ludouícum secúndum Imperatórem vnxit. Eteluúlphum Occidentálium Sáxonum in Anglia regem ad Apostolórum límina proféctum honorífice suscépit, filiúmque eius iuniórem Aelfridum sanctíssimis præcéptis institútum Regem coronáuit. Vir sanè de Vrbe, totáque República Christiána óptime méritus óbijt décimo sexto Kaléndas Augústi, anno octingentésimo quinquagésimo quinto, & sepúltus est ad sanctum Petrum.
℟. Iste est.

Pro tertio Nocturno accipiantur Lectiones ex Officio Sancti Ildephonsi Episc. & Conf. die 23. Ianuarij.

DIE VIII. AVGVSTI.

In Festo Sancti Famiani Confessoris.

Duplex.

Omnia de Communi Confes. non Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEus, qui beatum Famiánum Confessórem tuum, in diuérsis natiónum pópulis óperum sanctitáte, & miraculórum glória fecísti conspícuum, da nobis: vt eius in mélius reformémur exémplis, & inter aduérsa protegámur auxílijs. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

FAmiánus ántea Quardus Colóniæ Agrippínæ nóbili génere, Gothescálco patre, & Guimára matre natus, stúdijs primò mediócriter imbútus, indè paréntibus & pátria derelíctis, décimo octáuo ætátis suæ anno, Romam profectus est, vt sanctórum Príncipum Apostolórum límina visitáret. Per Itáliam sexénnio peregrinátus, locísque præcípuis deuotiónis inuísis, in Hispániam Compostéllam ad sancti Iacóbi Apóstoli corpus venerándum conténdit, eámque prouínciam per triénnium inhabitáuit, sub moderámine cuiúsdam sancti senis. Pósteà Syriam petens sepúlchrum Dómini, aliáque Palæstínæ loca religiosíssimè perlustráuit. In Gallæciam regréssus, ad déuia siluásque penetráuit, vbi pane non nisi raró, plerúnque herbis & aqua reficiebátur. Deindè in monastério sanctórum Cosmæ & Damiáni annos vigínti quinque in eódem vitæ génere transégit, donec in cœnóbio Vrsáriæ hábitum Cisterciénsem índuit.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

IN nouítium recéptus ædículæ sancti Lauréntij addíctus est ad ripas Mynij tyrocínium peractúrus, ac prístinam vocatiónem, quantum sub

iugo religiónis licéret, conseruatúrus. Delátum id sanctitáti hóminis Dei, delátum notæ & annósæ probatióni. Non quod erémus mónachis Cisterciénsibus sit prohíbita, sed quod ex régula vita cœnobítica semper præcédere débeat anachoréticam. Emíssa ítaque solémni proféssióne sacérdos ex obediéntia ordinátus est. Rursùs Famiánus facultáte à suo abbáte obténta, Romam, Eugénio tértio Pontífice Máximo vniuérsæ Ecclésiæ præsidénte, ad límina sanctórum Apostolórum Petri & Páuli inuiséndа proféctus, ab iísdem Apostolórum Princípibus in somnis admonétur, vt óppidum Galléfium in Falíscis situm péteret, vbi spíritum Deo redditúrus erat. Vt eum locum áttigit vir Dei, itínere fatigátus, ac siti labórans, ex sílice virga percússo fontem mirabíliter edúxit, qui adhuc perseuérat, & infírmis prodésse solet.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

Quinto décimo post die ægrotáre cœpit, & accersíto illíus ecclésiæ archipresbytero diē suæ mortis prædixit, & mox è léctulo exíliens, manúque illíus apprehénsa locum sibi iuxta aquam, in quo suum corpus sepelíri optábat, dígito demonstráuit. Nec multò post eius hospes nómine Ascarus, grauíssimo renum dolóre vexátus, ad léctulum sancti viri se per fámulos asportári fecit, & illíus manus deuótè deosculátus, repéntè conualuit. Demùm beátus Famiánus, die à se pronunciáta, in cœlum suspíciens, clero adstánte & oránte, obdormíuit in Dómino, sexto Idus Augústi, anno reparátæ salútis millésimo centésimo quinquagésimo, suæ ætátis sexagésimo. Tanta autem fuit crebrescéntium miraculórum eius celébritas, vt non diù post illíus óbitum Románus Póntifex ipsum Sanctórum albo adscrípserit, & Quardi nómine depósito, cum ob signórum famam Famiánum appellári mandáuerit. Extat in óppido Galléfij ecclésia in ipsíus honórem Deo dicáta, cui eádem indulgéntia à Summis Pontifícibus concéssa fertur, qua ecclésia sanctæ Maríæ Angelórum propè Assísium condecoráta fuit, eo quotánnis innúmeris ad venerándum illíus sacrum corpus vsque ad hanc diem incorrúptum ex finítimis pópulis confluéntibus.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno assumantur Lectiones ex Festo S. Theobaldi Abbatis die 8. Iulij.

DIE XX. AVGVSTI.

In Festo Sancti Patris Nostri Bernardi Abbatis.

Duplex primæ Classis cum Octaua.

Ad Vesperas, Antiphona.

Beátus Bernárdus. *cum reliquis de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dóminus. *cum reliquis de Dominica, & loco vltimi, Psalm.* Laudáte Dóminum omnes gentes.

Capitulum. Eccl.45.

Dilectus Deo & homínibus, cuius memória in benedictióne est, símilem illum fecit in glória Sanctórum.

℟. Deo grátias.

Hymnus.

Bernárdus Doctor inclytus
Cœlos conscéndit hódie:
Quem attráxit diuínitùs,
Splendor patérnæ glóriæ.
Exúltet cœlum láudibus
De Bernárdi consórtio:
Quem coniúngis cœléstibus,
Iesu nostra Redémptio.
Rufum dorso per cátulum,

Præ-

Præfiguráſti púerum:
Fore doctórem ſédulum,
Cónditor alme ſyderum.
Naſcéntis ei cláruit,
Clara Chriſti Natiuitas:
Hoc à te donum hábuit,
O lux beáta Trinitas.
Arcána ſacræ páginæ,
Declárat, & myſtérium,
Quod effécit in Vírgine
Deus Creátor ómnium.
Rore perfúſum grátiæ
Monſtrat dulcor elóquij:
Per te fons Sapiéntiæ
Summi largítor præmij.
Deténtos à dæmónibus
Sanat, morbos languéntium
Curat, confert doléntibus
Magnum ſalútis gáudium.
Vita viuit felíciter
Cum María Chriſtífera:
Cum qua degúſtat dúlciter
Ætérna Chriſti múnera.
Summe Deus poténtiæ.
Tibi ſit laus & glória:
Da poſt curſum miſériæ
Beáta nobis gáudia.
Amen.

℣. Amauit eum Dóminus, & ornáuit eum.

℟. Stolam glóriæ índuit eum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Magnificáuit Sanctum ſuum Dóminus, & dedit illi ſciéntiam Sanctórum, vt conſumaréntur in bonum ópera eius, & pax Dei ſuper eum in ætérnum.

Oratio.

PErfice quæſumus Dómine, pium in nobis ſanctæ religiónis efféctum: & ad obtinéndam tuæ grátiæ largitátem, beátus Bernárdus Abbas & Doctor egrégius, ſuis apud te ſemper pro nobis méritis & précibus intercédat. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Inuitatorium.

In confeſſióne laudis adorémus Dóminum: * Qui ſtola glóriæ Confeſſórem ſuum decoráuit Bernárdum.

Pſalm. Venite, exultémus.

Hymnus.

BErnárdus inclytis ortus natálibus,
Præclárus méritis, cum claris frátribus
Fugit in ábditis, patérnis ópibus
Spretis, & mundi flóſculo.
Latrátor ſtrénuus, ſanctus ex útero,
Doctor præcípuus néctare ſúpero,
Vigil aſsíduus ſub ſalutífero
Monſtrátur matri cátulo.
Tardant vigíliæ, dormit ad óſtium,
Mox venter Marię prodúcit filium,
Landis homíliæ próuocat ſtúdiũ,
Dat puer nummos clánculò.
Pulſánte fęmina, latrónes clámitat,
Défixa lúmina ſtagno præcípitat
Abhórret cármina, luxum ſuppéditat
Iactæ cædit in léctulo.
Sit laus Ingénito decus, & glória
Ab Vnigénito ſit reis vénia,
Nobis Paráclyto præſtánte gáudia.
In infiníto ſéculo. Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Antiph. Viæ viri ſancti, viæ pulchræ, & omnes ſémitæ eius pacíficæ, quia lignum vitæ apprehéndit.

Pſalmus 1.

BEátus vir, qui non ábijt in conſílio impiórum, & in via peccatórum non ſtetit: & in cáthedra peſtiléntiæ non ſedit.

Sed in lege Dómini volúntas eius: & in lege eius meditábitur die ac nocte.

Et erit tamquam lignum, quod plantátum eſt ſecus decúrſus aquárum: quod fructum ſuum dabit in tempore ſuo.

Et fólium eius non défluet: & ómnia quæcúmque fáciet, prosperabúntur.
Non sic ímpij, non sic: sed tanquam puluis, quem proiicit ventus à facie terræ.
Ideò non resúrgent ímpij in iudício: neque peccatóres in concílio iustórum.
Quóniam nouit Dóminus viam iustórum: & iter impiórum períbit.
Antiph. Viæ viri sancti, viæ pulchræ, & omnes sémitæ eius pacíficæ, quia lignum vitæ apprehéndit.
Antiph. Sémitas iustítiæ, viásque Sanctórum custódiens vir beátus cursum vitæ in pace consummáuit.

Psalmus 2.

QVare fremuérunt gentes: & pópuli meditáti sunt inánia?
Astitérunt reges terræ, & príncipes conuenérunt in vnum: aduérsus Dóminum, & aduérsus Christum eius.
Dirumpámus víncula eórum: & proijciámus à nobis iugum ipsórum.
Qui hábitat in cœlis, irridébit eos: & Dóminus subsannábit eos.
Tunc loquétur ad eos in ira sua: & in furóre suo conturbábit eos.
Ego autem constitútus sum rex ab eo super Sion montem sanctum eius: prædicans præcéptum eius.
Dóminus dixit ad me: fílius meus es tu, ego hódiè génui te.
Póstula à me, & dabo tibi gentes hæreditátem tuam: & possessiónem tuam términos terræ.
Reges eos in virga férrea: & tanquam vas fíguli confringes eos.
Et nunc reges intellígite: erudímini qui iudicátis terram.
Seruíte Dómino in timóre: & exultáte ei cum tremóre.
Apprehéndite disciplínam, ne quando irascátur Dóminus: & pereátis de via iusta.
Cùm exárserit in breui ira eius: beáti omnes, qui confídunt in eo.
Antiph. Sémitas iustítiæ, viásque Sanctórum custódiens vir beátus cursum vitæ in pace consummáuit.
Antiph. Benedíctio Dómini super caput iusti: memória eius in sécula seculórum.

Psalmus 3.

DOmine, quid multiplicáti sunt qui tríbulant me? multi insúrgunt aduérsum me.
Multi dicunt ánimæ meæ: Non est salus ipsi in Deo eius.
Tu autem Dómine suscéptor meus es: glória mea, & exáltans caput meum.
Voce mea ad Dóminum clamáui: & exaudíuit me de monte sancto suo.
Ego dormíui, & soporátus sum: & exurréxi, quia Dóminus suscépit me.
Non timébo míllia pópuli circumdántis me: exúrge Dómine, saluum me fac Deus meus.
Quóniam tu percussísti omnes aduersántes mihi sine causa: dentes peccatórum contriuísti.
Dómini est salus: & super pópulum tuum benedíctio tua.
Glória Patri.
Antiphona. Benedíctio Dómini super caput iusti: memória eius in sécula seculórum.
℣. Amáuit eum Dóminus, & ornáuit eum.
℞. Stolam glóriæ induit eum.
Pater noster, &c.
Absolutio. Exáudi Dómine.
Benedictio. Benedictióne perpétua.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. *Cap. 39. a*

SApiéntiam ómnium antiquórum exquíret sápiens, & in prophétis vacábit. Narratiónem virórum nomina-

minatórum conseruábit, & in versútias parabolárum simul introíbit. Occúlta prouerbiórum exquíret, & in abscónditis parabolárum conuersábitur. In médio magnatórum ministrábit, & in conspéctu præsidis apparébit. In terram alienigenárum géntium pertránsiet: bona enim & mala in homínibus tentábit.

℟. Prima virtus viri sancti hábitus córporis sui, quod ita compósitè, & vno semper modo agébat: * Vt nil appareret in eo quod posset offéndere intuéntes.

℣. Totum in eo disciplinátum, totum insigne virtútis, perfectiónis forma. Vt nil appareret.

Benedictio. Vnigénitus Dei filius.

Lectio ij.

COr suum tradet ad vigilándum dilúculo ad Dóminum, qui fecit illum, & in conspéctu Altíssimi deprecábitur. Apériet os suum in oratióne, & pro delíctis suis deprecábitur. Si enim Dóminus magnus volúerit, spíritu intelligéntiæ replébit illum: & ipse tanquam imbres mittet elóquia sapientiæ suæ, & in oratióne confitébitur Dómino: & ipse diriget consilium eius, & disciplinam, & in abscónditis suis consiliábitur.

℟. Virtúte multa, ac sciéntia præditus Sanctus Dei, proximábat dignitáti Sanctórum: * Cum fructu óperum próferens cœléstis sapiéntiæ verba.

℣. A pueritia requisíuit auctórem vitæ, & ánimum dedit ad elóquia Dei. Cum fructu.

Benedictio. Spíritus Sancti.

Lectio iij.

IPse palam fáciet disciplínam doctrínæ suæ, & in lege testaménti Dómini gloriábitur. Collaudábunt multi sapiéntiam eius, & vsque in séculum non delébitur. Non recédet memória eius, & nomen eius requirétur à generatióne in generatiónem. Sapiéntiam eius enarrábunt gentes: & laudem eius enunciábit Ecclésia.

℟. Opera sancti Patris velut sol in conspéctu Dei: * Et óculi eius sine intermissióne respiciébant in vias eius.

℣. Non sunt abscóndita ab eo testaménta Dei. Et óculi. Glória Patri. Et óculi.

IN II. NOCTVRNO.

Antiph. Consurgens dilúculo quæsíuit bona Pater sanctus, quasi florens lilium germináuit. *Psalmus* 4.

CVm inuocárem, exaudíuit me Deus, iustitiæ meæ: in tribulatióne dilatásti mihi.

Miserére mei: & exáudi oratiónem meam.

Filij hóminum vsquequò graui corde? vt quid dilígitis vanitátem, & quæritis mendácium?

Et scitóte, quóniam mirificáuit Dóminus sanctum suum: Dñs exáudiet me, cùm clamáuero ad eum.

Irascimini, & nolite peccáre: quæ dícitis in córdibus vestris, in cubílibus vestris compungímini.

Sacrificáte sacrificium iustítiæ, & speráte in Dómino: Multi dicunt: Quis osténdit nobis bona?

Signátum est super nos lumen vultus tui Dómine: dedísti lætítiam in corde meo.

A fructu frumenti, vini, & olei sui: multiplicáti sunt.

In pace in idipsum: dórmiam & requiéscam.

Quóniam tu Dómine singuláriter in spe: constituísti me.

Antiph. Consúrgens dilúculo quæsíuit bona Pater sanctus, quasi florens lilium germináuit.

Antiph.

Antiph. In testaméntis pacis stetit semen illíus, & vsque in ætérnum pérmanet glória eius.

Psalmus 5.

VErba mea áuribus pércipe Dómine: intéllige clamórem meum.

Inténde voci oratiónis meæ: Rex meus, & Deus meus.

Quóniam ad te orábo: Dómine mane exáudies vocem meam.

Mane astábo tibi, & vidébo: quóniam non Deus volens iniquitátem tu es.

Neque habitábit iuxta te malígnus: neque permanébunt iniústi ante óculos tuos.

Odísti omnes, qui operántur iniquitátem: perdes omnes, qui loquúntur mendácium.

Virum sánguinum, & dolósum abominábitur Dóminus: ego autem in multitúdine misericórdiæ tuæ.

Introíbo in domum tuam: adorábo ad templum sanctum tuum in timóre tuo.

Dómine deduc me in iustítia tua: propter inimícos meos dírige in conspéctu tuo viam meam.

Quóniam non est in ore eórum véritas: cor eórum vanum est.

Sepúlchrum patens est guttur eórum, linguis suis dolósè agébant: iúdica illos Deus.

Décidant à cogitatiónibus suis, secúndùm multitúdinem impietátum eórum expélle eos: quóniam irritauérunt te Dómine.

Et læténtur omnes, qui sperant in te: in ætérnum exultábunt, & habitábis in eis.

Et gloriabúntur in te omnes, qui díligunt nomen tuum: quóniam tu benedíces iusto.

Dómine, vt scuto bonæ voluntátis tuæ: coronásti nos.

Antiph. In testaméntis pacis stetit semen illíus, & vsque in ætérnum pérmanet glória eius.

Antiph. Exaltáuit Dóminus in ætérnum cornu Christi sui, & dedit illi testaméntum vitæ, & sedem glóriæ suæ.

Psalmus 8.

DOmine Dóminus noster: quàm admirábile est nomen tuum in vniuérsa terra!

Quóniam eleuáta est magnificéntia tua super cœlos.

Ex ore infántium, & lacténtium perfecísti laudem propter inimícos tuos: vt déstruas inimícum, & vltórem.

Quóniam vidébo cœlos tuos, ópera digitórum tuórum: lunam & stellas, quæ tu fundásti.

Quid est homo, quòd memor es eius? aut fílius hóminis, quóniam vísitas eum?

Minuísti eum paulò minùs ab Angelis: glória & honóre coronásti eum: & constituísti eum super ópera mánuum tuárum.

Omnia subiecísti sub pédibus eius: oues & boues vniuérsas, insuper & pécora campi.

Vólucres cœli, & pisces maris, qui perámbulant sémitas maris.

Dómine Dóminus noster: quàm admirábile est nomen tuum in vniuérsa terra!

Antiph. Exaltáuit Dóminus in ætérnum cornu Christi sui, & dedit illi testaméntum vitæ, & sedem glóriæ suæ.

℣. Os iusti meditábitur sapiéntiam.
℟. Et lingua eius loquétur iudícium.
Pater noster.

Absolutio. Ipsíus píetas.

Benedictio. Deus Pater omnípotens.

Lectio iv.

BErnárdus, Fontánis in Burgúndia honésto loco natus, adoléscens propter egrégiam formam vehemén-

hemènter sollicitàtus à muliéribus numquam de senténtia colèndæ castitàtis dimouéri pótuit. Quas diáboli tentatiónes vt effúgeret, duos & vigínti annos natus monastérium Cisterciénse, vnde hic Ordo incæpit, & quod tunc sanctitáte florébat, ingredi constítuit. Quo Bernárdi consilio cógnito, fratres summópere conáti sunt eum à propósito deterrére: in quo ipse eloquéntior ac felicior fuit. Nam sic eos aliósque multos in suam perdúxit senténtiam, vt cum eo triginta iúuenes eámdem religiónem suscéperint. Mónachus ieiúnio ita déditus erat, vt quóties suméndus esset cibus, tóties torméntum subíre viderétur. In vigilijs étiam & oratiónibus mirificè se exercébat: & Christiánam paupertátem colens, quasi cœléstem vitam agébat in terris, ab omni caducárum rerum cura, & cupiditáte aliénam.

℟. In timóre Dei Patris sancti gloriátio, & in sensu eius cogitátus Dei: * Et omnis narrátio eius in præcéptis Altíssimi.

℣. Pastor pópuli Dei factus est in sapiéntia sermónis sacri. Et omnis.

Benedictio. Christus perpétuæ.

Lectio v.

Elucébat in eo humílitas, misericórdia, benígnitas: contemplatióni autem sic addíctus erat, vt vix sénsibus, nisi ad officia pietátis vterétur: in quibus tamen prudéntiæ laude excellébat. Quo in stúdio occupátus, Genuénsem ac Mediolanénsem, aliósque episcopátus oblátos recusáuit, proféssus se tanti offícij múnere indígnum esse. Abbas factus Claræuallénsis, multis in locis ædificáuit monastéria, in quibus præclára Bernárdi institútio, ac disciplína diù víguit. Romæ sanctórum Vincéntij & Anastásij monastério ab Innocéntio secúndo Papa restitúto præfécit Abbátem illum, qui pòstea Eugénius tértius summus Póntifex fuit, ad quem étiam librum misit de consideratióne.

℟. O odoríferum lílium spargens vbique viuíficum suauitátis odóré: * Cuius apud nos memória in benedictióne est, apud súperos præséntia in honóre.

℣. Fac canéntes te tantæ plenitúdinis partícipes non priuári. Cuius apud.

Benedictio. Ignem sui amóris.

Lectio vj.

Multa prætéreà scripsit, in quibus appáret, eum doctrínam pótiùs diuínitùs tráditam, quam labóre comparáta instrúctum fuisse. In summa virtútum laude exorátus à máximis princípibus de eórum componéndis controuérsijs, & de ecclesiásticis rebus constituéndis, sæpiùs in Itáliam venit. Innocéntium item secúndum Pontíficem máximum in confutándo schísmate Petri Leónis, cùm apud Imperatórem & Henricum Angliæ regem, tum in Concílio Pisis coácto, egrégiè adiúuit. Dénique tres & sexaginta annos natus obdormíuit in Dómino, ac miráculis illústris ab Alexándro tértio Papa inter Sanctos relátus est.

℟. Accépit vir sanctus à Dómino potestátem in præcéptis testimónia veritátis docére súbditos: * Et in lege Dei lucem dare pópulo.

℣. Addidit ei glóriam Dóminus hæreditátem pacis possidére in ætérnum. Et in lege. Glória Patri. Et in lege.

IN III. NOCTVRNO.

Antiphona. Quasi olíua púllulans, & cypréssus in altitúdinem se tollens: sic vir beátus ad glóriam sanctitátis ascéndit.

Psalmus

Psalmus 14.

DOmine, quis habitábit in tabernáculo tuo? aut quis requiéscet in monte sancto tuo?
Qui ingréditur sine máculá: & operátur iustítiam.
Qui lóquitur veritátem in corde suo: qui non egit dolum in lingua sua.
Nec fecit próximo suo malum: & oppróbrium non accépit aduérsùs próximos suos.
Ad nihilum dedúctus est in conspéctu eius malígnus: timéntes autem Dóminum glorificat.
Qui iurat próximo suo, & non décipit: qui pecúniam suam non dedit ad vsúram, & múnera super innocéntem non accépit.
Qui facit hæc: non mouébitur in æternum.

Antiphona. Quasi olíua púllulans, & cypréssus in altitúdinem se tollens: sic vir beátus ad glóriam sanctitátis ascéndit.

Antiph. Porréxit manum suam vir sanctus in libatiónem altáris, & de sánguine vuæ effúdit odórem diuínum excélso príncipi.

Psalmus 20.

DOmine in virtúte tua lætábitur rex: & super salutáre tuum exultábit veheménter.
Desidérium cordis eius tribuísti ei: & voluntáte labiórum eius non fraudásti eum.
Quóniam præuenísti eum in benedictiónibus dulcédinis: posuísti in cápite eius corónam de lápide pretióso.
Vitam pétijt à te: & tribuísti ei longitúdinem diérum in séculum, & in séculum séculi.
Magna est glória eius in salutári tuo: glóriam & magnum decórem impónes super eum.
Quóniam dabis eum in benedictiónem in séculum séculi: lætificábis eum in gáudio cum vultu tuo.
Quóniam rex sperat in Dómino: & in misericórdia altíssimi non commouébitur.
Inueniátur manus tua ómnibus inimícis tuis: déxtera tua inuéniat omnes, qui te odérunt.
Pones eos vt clíbanum ignis in témpore vultus tui: Dóminus in ira sua conturbábit eos, & deuorábit eos ignis.
Fructum eórum de terra perdes: & semen eórum à filijs hóminum.
Quóniam declinauérunt in te mala: cogitauérunt consilia, quæ non potuérunt stabilíre.
Quóniam pones eos dorsum: in relíquijs tuis præparábis vultum eórum.
Exaltáre Dómine in virtúte tua: cantábimus, & psallémus virtútes tuas.

Antiph. Porréxit manum suam vir sanctus in libatiónem altáris, & de sánguine vuæ effúdit odórem diuínum excélso príncipi.

Antiph. Ampliáuit gentem suam vir iustus, adéptus glóriam in conuérsióne eius.

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitúdo eius: orbis terrárum, & vniuérsi, qui hábitant in eo.
Quia ipse super mária fundáuit eum: & super flúmina præparáuit eum.
Quis ascéndet in montem Dómini? aut quis stabit in loco sancto eius?
Innocens mánibus, & mundo corde: qui non accépit in vano ánimam suam, nec iuráuit in dolo próximo suo.
Hic accípiet benedictiónem à Dño: & misericórdiam à Deo salutári suo.
Hæc est generátio quæréntium eum: quæréntium fáciem Dei Iacob.

Attól-

Attóllite portas príncipes vestras, & eleuámini portæ æternáles: & introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? Dóminus fortis, & potens: Dóminus potens in prælio.
Attólite portas príncipes vestras, & eleuámini portæ æternáles: & introíbit Rex glóriæ.
Quis est iste Rex glóriæ? Dóminus virtútum ipse est Rex glóriæ.
Antiph. Ampliáuit gentem suam vir iustus, adéptus glóriam in conuérsióne eius.
℣. Lex Dei eius in corde ipsíus.
℟. Et nõ supplantabútur gressus eius.
Pater noster. *Absolutio.* A vínculis.
Benedictio. Euangélica léctio.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 5.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Vos estis sal terræ. Quod si sal euanúcrit, in quo saliétur? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.
Serm. 85. in Cantica.

FOrte sapiéntia à sapóre denominátur, quod virtúti accédens, quoddam veluti condiméntum, sápidam reddat, quæ per se insúlsa quodámmodò & áspera sentiebátur. Nec dúxerim reprehendéndum, si quis sapiéntiam sapórem boni diffíniat. Hunc sapórem perdídimus ab ipso penè exórtu géneris nostri. Ex quo cordis palátum sensu carnis præualénte inféeit virus serpéntis antíqui, cœpit ánimæ non sápere bonum, ac sapor nóxius subintráre. Nunc assíduè sapiéntia vincit malítiam in méntibus, ad quas intráuerit, sapórem mali, quem illa inuéxit, sapóre extérminans melióri.
℟. Lex veritátis in ore Patris sancti:* Et iniquitas non est inuénta in lábijs eius. ℣. In pace & æquitáte ambuláuit coram Deo. Et iníquitas.
Benedictio. Cuius festum cólimus, ipse gloriósus Pater noster intercédat pro nobis ad Dóminum.

Lectio viij.

INtrans sapiéntia, dum sensum carnis infátuat, puríficat intelléctum, cordis palátum sanat & réparat. Sano paláto sapit iam bonum, sapit ipsa sapiéntia, qua in bonis nullum mélius. Quam multa fiunt bona, & non sápiunt faciéntibus! Siquidem non sapóre boni ad illa, sed aut ratióne, aut qualicúnque occasióne, seu necessitáte impellúntur: & è contrário multis, quæ fáciunt, non sápiunt mala, sed ad hæc inducúntur aut metu, aut cupiditáte rei cuiúspiam pótiùs, quam sapóre mali.
℟. Testaméntum ætérnum cum beáto patre Bernárdo constituit Dóminus:* Et iustítiam, ac iudícia sua osténdit illi. ℣. Magnália honóris Dei vidit óculus eius. Et iustítiam. Glória Patri. Et iustítiam.
Benedictio. Ad societátem.

Lectio ix.

QVi autem transiérunt in afféctum cordis, aut sapiéntes sunt, & ipso delectántur sapóre boni: aut maligni sunt, & in ipsa cómplacent sibi malítia, étiam nulla spe altérius cómmodi blandiénte. Malítia verò quid, nisi sapor est mali? Beáta mens, quam sibi totam vindicáuit sapor boni, & ódium mali. Hoc reformári ad sapiéntiam est, hoc sapiéntiæ victóriam felíciter experíri. Nam in quo euidéntiùs sapiéntia víncere malítiam comprobátur, quàm cum exclúso sapóre mali, qui non áliud, quam ipsa malítia est, boni quidam íntimus sapor mentis íntima occupáre tota suauitáte séntitur? Te Deum laudámus.

AD LAVDES, ET PER HORAS,

Antiphona.

BEátus Bernárdus ab infántia spíritum sortitus est bonum, per quem erat puer dócilis, & amábilis valdè.

Psalm. Dóminus regnáuit. *cum reliquis de Laudibus, vt in Dominica.*

Antiph. In disciplína morum profectúque virtútum super docéntes se in breui enituit vnctióne magístra.

Antiph. Crescénte ætáte crescébat simul sapiéntia, & grátia apud Deum, & hómines.

Antiph. Domum tuam Dómine, decet sanctitúdo, in qua tantæ frequentátur memória sanctitátis.

Antiph. Hódie pósito córpore Pater sanctus diues méritis penetráuit in sancta, símilis factus in glória sanctórum.

Capitulum. *Eccl.45.*

DIléctus Deo & homínibus, cuius memória in benedictióne est: símilem illum fecit in glória Sanctórũ.

Hymnus.

INtrat Cistércium cum tricenário,
Fratris connúbium soluit relígio,
Gerárdus hóstiũ perfóssus gládio
Liber exit cum vínculo.
Iussu Pontíficis obédit rústico,
Oleum cálicis bibit pro thético;
Stat in verídicis corde prophético,
Rastrum coæquat ánnulo.
Scribit epístolam in imbris médio,
Muscæ parábolam affert extinctio,
Féminam díscolam plenam dæmónio
Curat Crucis signáculo.
Maríæ cíthara scriptúras éxplicat,
Spóliat tártara, functos viuíficat;
Necnon gens bárbara hunc Sanctum prædicat
Ore, stylo, miráculo.
Sit laus Ingénito, decus, & glória,
Ab Vnigénito sit reis vénia,
Nobis Paráclito præstánte gáudia
In infiníto século. Amen.

℣. Iustum dedúxit Dóminus per vias rectas.

℟. Et osténdit illi regnum Dei.

Ad Benedictus, Antiphona.

Benedíctus Dóminus Deus patris nostri, qui eius doctrína, & exémplo ædificáuit Ecclésiam suam, eius felíci assumptióne supérnam lætificáuit ciuitátem suam, eius solémni recordatióne præséntem hódie consolátur famíliam suam.

Oratio. Pérfice quæsumus. *vt supra, & nulla fit commemoratio.*

Ad Primam, Antiphona.

Beátus Bernárdus. *vt supra in Laud.*

Ad Tertiam, Antiph. In disciplína.

Capitulum. Diléctus Deo. *vt supra.*

℟. *breue.* Amáuit eum Dóminus; * Et ornáuit eum. Amáuit.

℣. Stolam glóriæ induit eum. Et ornáuit. Glória Patri. Amáuit.

℣. Os iusti meditábitur sapiéntiam.

℟. Et lingua eius loquétur iudícium.

Ad Sextam, Antiph. Crescénte ætáte.

Capitulum. *Eccl.47.*

DEdit confessiónem Sancto, & excélso in verbo glóriæ, de omni corde suo laudáuit Dóminum: & diléxit Deum, qui fecit illum.

℟. *breue.* Os iusti, meditábitur sapiéntiam. Os iusti. ℣. Et lingua eius loquétur iudícium. Meditábitur. Glória Patri. Os iusti.

℣. Lex Dei eius in corde ipsius.

℟. Et nõ supplantabũtur gressus eius.

Ad Nonam, Antiph. Hódie pósito.

Capitulum. *Sap.10.*

IVstum dedúxit Dóminus per vias rectas, & osténdit illi regnum Dei, & dedit illi sciéntiam sanctórum: honestáuit illum in labóribus, & compléuit labóres illíus.

℟. *breue.* Lex Dei eius * In corde ipsius. Lex Dei eius.

℣. Et

℣. Et non supplantabúntur gressus eius. In corde. Glória Patri. Lex Dei.
℣. Iustum dedúxit Dominus per vias rectas. ℟. Et osténdit illi regnũ Dei.
In secundis Vesperis vt supra in primis Vesperis.
Post Hymnum. ℣. Iustum dedúxit Dóminus per vias rectas.
℟. Et osténdit illi regnum Dei.
Ad Magnificat, Antiphona.
Exúltet in Dómino spíritus viri sancti, quod mole leuátus corpórea totus pergit in Deum, & adhærens illi vnus fit cum eo spíritus in ætérnum. *Oratio*. Pérfice quæsumus.

DIE XXI. AVGVSTI.

In Festo B. Bernardi Ptolomæi Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEvs, qui per beátum Bernárdum nouum Anachoréticæ vitæ genus in Ecclésia tua exordíri voluísti; concéde quæsumus, vt eius vestígijs insisténtes ætérnæ vitæ præmia cónsequi mereámur. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BErnárdum, qui in século Ioánnes, Senis ex prisco Ptolomæórum génere natum, pia genitórum cura apud Religiósos sancti Domínici educátum, priúsquam nascerétur, sub spécie Cycni, rostro ramum ex víridi decérptum ólea præferéntis, Mater párere sibi visa est, qui é puérperæ sinu póstea diuúlsus, álijs comitántibus in cœlum euoláret: Quod Oliuetáni Ordinis præságium fuisse créditur; Adoléscens equéstri dignitáti eruditiónis præstántiam adiúngens, Philosophíæ, ac iurisprudéntiæ proféssor excélluit. Cum aliquándo célebrem dispputatiónem instituísset, óculis repénté captus; sed à Deípara, quam impénsius colébat, voto ei nuncupáto, oculórum lúmini restitútus, cáthedram conscéndens, & lectiónis vice, facúndum de vanitáte mundi sermónem habens, bonis omnibus statim abdicátis, eísque in páuperes, & ália pia ópera erogátis, in solitúdinem Accónæ secéssit, quò eum plurés nóbiles ciues, eius voce, & exémplo permóti, consectári sunt. ℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

IBi assíduis, & voluntárijs ieiúnijs, & flagéllis, cæterísque córporis maceratiónibus aspérrimum, sed diuinórum, ac cœléstium meditatiónibus suauíssimum, nouus homo, nouum anachoréticæ vitæ genus exórsus est. Tantam lucem Princeps tenebrárum ægrè cum ferret, de quo vir Dei plúries diuínitus triumpháuerat, famam illíus falsis criminatiónibus per ímprobos hómines apud Ioánnem vigésimum secúndum Auenióne tunc sedéntem, denigráre conátur. Quem Summus Póntifex ad se accérsitum ágnita eius innocéntia, aliorúmque qui ad ipsum ex sanctitátis odóre conflúxerant, laudátum ad Guidónem Epíscopum Aretínum destináuit; cui institúti sub certa régula approbándi ius, & facultátem cóntulit. Epíscopus verò, triduáno indícto ieiúnio, cándidum hábitum sub regula sancti Benedícti cum insígnibus Religiónis, quam Congregatiónem Sanctæ Maríæ de Monte Oliuéto denomináuit, prout ipsi Antístiti in somnis fúerat à Deípara præmonstrátum, seruo Dei, ac sócijs impertíuit.
℟. Amáuit eum. *Lectio vj.*

BErnárdus subínde ad eum locum reuérsus, vbi nouæ plantatiónis

prima iécerat fundaménta, ædem Deo sacram sub inuocatióne Natiuitátis Beátæ Mariæ Vírginis ædíficat. Porrò tanta erat in ipso ánimi demíssio, vt vix tandem suórum votis addúci potúerit ad assuméndum Religiónis régimen, nisi postquam ternis moderatóribus paruísset. Feruor verò charitátis eius in próximi salútem emícuit, cum, grassánte Senis, & in eius ditiónis ámbitu fœda pestiléntia, & morbo laborántium tum córporum, tum animárum incolumitáti se, suósque deuóuit: quo ipse morbo corréptus, ætátis suæ septuagésimo sexto méritis, & virtútibus insígnis, in Monastério Senénsi salutári reféctus épulo, inter psalléntium, paritérque mæréntium manus exúltans immaculátum spíritum Deo réddidit décimo tértio Kaléndas Septémbris, anno salútis reparátæ supra millésimum, trecentésimo quadragésimo octáuo, ibíque miráculis clarus sepúltus est.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno Lectiones accipi debent ex Festo S. Balduini Abbatis die 15. Iulij.

DIE XXIV. vel XXVI. AVGVSTI.

Quinta vel Septima die infra Octauam Sancti Patris Nostri Bernardi Abbatis.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 51. in Cantica.

Lectio iv.

LOquor vobis experiméntum meum, quod expértus sum. Si quando sanè cómperi profecísse áliquos vestrum ex meis mónitis, tunc non me píguit, fáteor, curam prætulisse sermónis próprio ótio, & quiéti. Cum enim post sermónem iracúndus quíspiam repéritur mutátus in mitem, supérbus in húmilem, pusillánimis in fortem: Porrò mitis, húmilis, fortis in sua quisquè grátia excreuísse, & seípso mélior factus esse agnóscitur, non est, dico vobis, vndè súbeat mentem quasi pro intermísso stúdio iucúndæ contemplatiónis tristítia, cum tálibus fúero circúmdatus flóribus, atque frúctibus pietátis. Cáritas enim, quæ non quærit, quæ sua sunt, id mihi iamdúdùm fácilè persuásit, nil, scilicèt, desiderabílium meórum vestris præférre vtilitátibus. Oráre, légere, scríbere, meditári, & si quæ sunt ália spirituális stúdij lucra, hæc arbitrátus sum propter vos detriménta.

℟. In timóre Dei.

Lectio v.

Ex Serm. 74. in Cantica.

NVnc verò sustinéte módicum quid insipiéntiæ meæ. Volo dícere: nam & hoc pactus sum, quómodò mecum ágitur in eiúsmodi. Non expédit quidem. Sed prodar sanè, vt prosim, & si profecéritis vos, meam insipiéntiam consolábor. Si nō, meam insipiéntiam confitébor. Fáteor, & mihi aduentásse Verbum, in insipiéntia dico, & pluriès. Cumque sæpiùs intráuerit ad me, non sensi aliquótiens cum intráuit. Adésse sensi, adfuisse recórdor, intérdùm & præsentíre pótui introítum eius, sentíre nunquam, sed nec éxitum quidem. Nam vndè in ánimam meam vénerit, quouè abíerit dénuò eam dimittens, sed & quà vel introíerit, vel exíerit, étiam nunc ignoráre me fáteor, secúndùm illum: Nescis vndè véniat, aut quò vadat. Nec mirum tamen, quia ipse est, cui dictum est: Et vestígia tua non cognoscéntur.

℟. O odoríferum lílium.

Lectio

Lectio vj.

ITa igitur intrans ad me aliquótiens Verbum Sponsus, nullis vnquam introitum suum indicijs innotéscere fecit, non voce, non spécie, nō incéssu. Nullis dénique suis mótibus compértum est mihi, nullis meis sénsibus illápsum penetrálibus meis; tantum ex motu cordis (sicut præfátus sum) intelléxi præséntiam eius, & ex fuga vitiórum, carnaliúmque compressióne affectuum aduérti poténtiam virtútis eius, & ex discussióne, siue redargutióne occultórum meórum admirátus sum profunditátem sapiéntię eius, & ex quantulacúmque emendatióne morum meórum expértus sum bonitátem mansuetúdinis eius, & ex renouatióne, ac reformatióne spíritus mentis meæ, idest, interióris hóminis mei percépi vtcúmque spéciem decóris eius; & ex contúitu horum ómnium simul expaui multitúdinē magnitúdinis eius. Tale sanè experiméntum de Verbo hebens, quid mirum, si & ego vsúrpo mihi vocem Sponsæ in reuocándo illud, cum se absentáuerit, qui, etsi non pari, símili tamen vel ex parte desidério feror?

℟. Accépit vir sanctus.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones vt in Festo S. Isidori Episc. die 4. Aprilis cum Responsorijs proprijs tertij Nocturni S. P. N. Bernardi.

Vbi Festum S. Bartholomæi celebratur die 24. Augusti, prædictum Offic. infrà Octau. S. P. N. Bernardi fit die 26. Augusti, & de S. Zephirino fit commem. cum nona Lectione. Vbi verò festum S. Bartholomæi celebratur die 25. Augusti, fit die 24. Augusti idem Officium infrà Octau. S. P. N. Bernardi, excepta nona Lectione, quæ erit de Vigilia, vt in Breuiario, cum commem. eiusdem in Laudibus.

DIE XXVII. AVGVSTI.

Octaua S. P. N. Bernardi Abbatis.

Duplex.

Omnia vt in die Festi præter Lectiones.

IN I. NOCTVRNO.

De Libro Sapiéntiæ.

Lectio j. *Cap. 7.*

OPtáui, & datus est mihi sensus: & inuocáui, & venit in me spíritus sapiéntiæ: & præpósui illam regnis & sédibus, & diuítias nihil esse duxi in comparatióne illíus. Nec comparáui illi lápidem pretiósum: quóniam omne aurum in comparatióne illíus, aréna est exígua, & tamquam lutum æstimábitur argéntum in conspéctu illíus. Super salútem & spéciem diléxi illam: & propósui pro luce habére illam, quóniam inextinguíbile est lumen illíus. Venérunt autem mihi ómnia bona páriter cum illa, & innumerábilis honéstas per manus illíus, & lætátus sum in ómnibus: quóniam antecedébat me ista sapiéntia, & ignorábam quóniam horum ómnium mater est. Quam sine fictióne dídici, & sine inuídia commúnico, & honestátem illíus non abscóndo. ℟. Prima virtus.

Lectio ij.

INfinítus enim thesáurus est homínibus, quo qui vsi sunt, partícipes facti sunt amicítiæ dei, propter disciplínæ dona commendáti. Mihi autem dedit Deus dícere ex senténtia, & præsúmere digna horum, quæ mihi dantur: quóniam ipse sapiéntiæ dux est, & sapiéntium emendátor: in manu enim illíus & nos, & sermónes nostri, & omnis sapiéntia, & óperum sciéntia & disciplína. Omnium enim ártifex dócuit me sapiéntia: est enim in illa spíritus intelligéntiæ, sanctus, únicus, múltiplex, subtílis, disértus, móbilis, incoinquinátus, certus, suáuis, amans bonum, acútus, quem

nihil

nihil vetat, benefáciens, humánus, benígnus, ſtábilis, certus, ſecúrus, omnem habens virtútem, ómnia proſpíciens, & qui cápiat omnes ſpíritus, intelligíbilis, mundus, ſubtílis.

℞. Virtúte multa.

Lectio iij.

OMnibus enim mobílibus mobílior eſt ſapiéntia: attíngit autem vbíque propter ſuam mundítiam. Vapor eſt enim virtus Dei, & emanátio quædam eſt claritátis omnipoténtis Dei ſincéra: & ídeò nihil inquinátum in eam incúrrit. Candor eſt enim lucis ætérnæ, & ſpéculum ſine mácula Dei maieſtátis, & imágo bonitátis illius. Et cum ſit vna, ómnia poteſt: & in ſe pérmanens ómnia ínnouat, & per natiónes in ánimas ſanctas ſe transfert, amícos Dei & prophétas conſtítuit. Néminem enim díligit Deus, niſi eum, qui cum ſapiéntia inhábitat. Eſt enim hæc ſpecióſior ſole, & ſuper omnem diſpoſitiónem ſtellárum, luci comparáta inuenítur prior. Illi enim ſuccédit nox, ſapiéntiam autem non vincit malítia.

℞. Opera ſancti Patris.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Noſtri Bernárdi Abbátis ad Mónachos Claræuallénſes.

Lectio iv. *Ex Epiſt. 144.*

TRiſtis eſt ánima méa vſque dum rédeam, & non vult conſolári vſque ad vos. Párvuli ablactáti ſunt ante tempus: ipſos, quos per Euangélium génui, non licet educáre, própria dénique deſérere, & aliéna curáre cogor. Itane, bone Ieſu, tota defíciet in dolóre vita mea, & anni mei in gemítibus? Bonum mihi, Dómine, magis mori, quam víuere eſt: non tamen, niſi inter fratres, inter doméſticos, inter chariſſimos. Id ſiquidem dúlcius, humánius, tutiúſque eſſe cónſtat. Imò verò pium eſt, vt in hoc remíttas mihi, vt refrígerer priúſquam ábeam, & ámplius non ero. Si placet Dómino meo, vt óculi patris qualiſcúmque, qui non ſum dignus vocári pater, claudántur mánibus filiórum, vt extréma vídeant, éxitum conſoléntur, ſpíritum ſuis deſidérijs leuent ad consórtium, ſi dignum iúdicas, Beatórum, cum páuperum corpóribus páuperis corpus ſepéliant, hoc prorſus, ſi inuéni grátiam in óculis tuis, précibus, & méritis eorúmdem fratrum meórum obtinére toto afféctu desídero. Verúmtamen non mea volúntas, ſed tua fiat. Nec mihi víuere volo, nec mori.

℞. In timóre Dei. *Lectio v.*

SEd dignum eſt, vt qui dolórem meum audíſtis, étiam conſolatiónem non ignorétis, ſi qua eſt. Primò quidem de omni labóre, & calamitáte, quam pátior, ſolum árbitror eſſe in cauſa eum, cui ómnia viuunt. Velim, nolim, neceſſe eſt, me víuere illi, qui meam ſibi própriæ vitæ poſitióne acquiſíuit: qui & potens eſt, ſi quid pátimur pro ipſo, recompenſáre nobis in illa die miſéricors, & iuſtus Iudex. Quòd ſi inuítus mílitáuero ei, diſpenſátio mihi tantùm crédita eſt, & ero ſeruus nequam; ſi autem volens, glória eſt mihi. In hac ergo aliquántulùm conſideratióne reſpíro. Deìndè, quod ſæpè non meis méritis ſupérna grátia honeſtáuit me in labóribus meis, & grátia illa in me vácua non fuit, ſicut in multis expértus ſum, & vos ex parte non látuit. Sed & hac vice quam neceſſária Eccléſiæ Dei ſit, vel fúerit præſéntia paruitátis noſtræ, dícerem ad conſolatiónem veſtram, ſi non glóriam redoléret. Nunc autem mélius eſt, vt hoc per álios cognoſcátis. ℞. O odoríferum lílium.

Lectio

Lectio vj.

Ex Epist. 143. ad eosd. Claraualleses.

HÆc sciéntes, moræ meæ, quæ meę non est voluntátis, sed ecclesiásticæ necessitátis, non opórtet vos indignári, sed cómpati. Spero autem, quod non erit longa; vos oráte, vt non sit infructuósa. Proptéreà bono ánimo simus Deum habéntes nobíscum, in quo & vobis pręséntes sumus, quantíslibet terrárum spátijs diuísi à vobis videámur. Quicúmque in vobis benè officiósum seipsum éxhibet, húmilem, timorátum, studiósum lectiónis, oratiónibus vigilem, fratérnæ caritátis sollícitum, non me putet, abséntem sibi; Nam quómodò ei pręsens, spíritu non sum, cum quo est mihi cor vnum, & ánima vna? Si quis autem susúrro (quod absit) exístit inter vos, aut bilinguis, aut múrmurans, aut cóntumax, aut impátiens disciplínæ, aut inquiétus, & vagus, & qui panem otiósus comédere non erubéscat, huic etiámsi córpore præsens essem, longè esset ab eo ánima mea, eo quod ipse longè fécerit à se Deum, morum, non locórum distántia. ℟. Accépit vir sanctus.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones, vt in Festo S. Anselmi die 21. Aprilis cum Responsorijs proprijs tertij Nocturni in festo S. P. N. Bernardi.

DIE II. SEPTEMBRIS.

In Festo Sancti Nonnosi Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Conf. non Pontif. præter ea, quæ hic sunt propria.

Oratio.

DEvs, qui Ecclésiam tuam beáti Nonnósi abbátis glorióśis méritis & miráculis decorásti; tuam ita nobis eius interuéntu manifésta poténtiam: vt tuæ semper circà nos pietátis víscera sentiámus. Per Dóminum.

IN I. NOCTVRNO.

De Libro tértio Regum.

Lectio j. *Cap. 17.*

FActus est ergò sermo Dómini ad Elíam, dicens: surge, & vade in Sarépta Sidoniórum, & manébis ibi: præcépi enim ibi mulíeri víduæ, vt pascat te. Surréxit, & ábijt in Sarépta. Cumque venísset ad portam ciuitátis, appáruit ei múlier vídua, cólligens ligna, & vocáuit eam, dixítque ei: da mihi paúlulum aquæ in vase, vt bibam.

℟. Euge serue bone.

Lectio ij.

CVm illa pérgeret, vt afférret, clamáuit post tergum eius, dicens: affer mihi, óbsecro, & buccéllam panis in manu tua. Quæ respóndit: viuit Dóminus Deus tuus, quià non hábeo panem, nisi quantum pugillus cápere potest farínæ in hydria, & paúlulum ólei in lécytho: en cólligo duo ligna, vt ingrédiar, & fáciam illum mihi, & fílio meo, vt comedámus, & moriámur.

℟. Iustus germinábit.

Lectio iij.

AD quam Elías ait: noli timére, sed vade, & fac, sicut dixisti: verúmtamen mihi primùm fac de ipsa farína subcinerícium panem páruulum, & affer ad me, tibi autem & fílio tuo fácies póstea; Hæc autem dicit Dóminus Deus Israel: hydria farínæ non defíciet, nec lécythus ólei minuétur vsque ad diem, in qua Dóminus datúrus est plúuiam super fáciem terræ. Quæ ábijt, & fecit iuxtà verbum Elíæ: & comédit ipse, & illa, & domus eius: & ex illa die hydria farínæ non defécit, & lécythus ólei non est imminútus iuxtà verbum Dómini, quod locútus fúerat in manu Elíæ.

℟. Iste cognóuit.

IN

IN II. NOCTVRNO.

Ex libro Dialogórum sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv.

NOnnósus sub aspérrimo sui Monastérij degébat Patre: sed eius mores mira semper æquanimitáte tolerábat. Sicque frátribus præerat in mansuetúdine, sic vt crebrò Patris iracúndiam, ex humilitáte mitigábat. Quia verò eius Monastérium in summo montis Soráctis cacúmine situm est, ad quémlibet paruum hortum frátribus excolléndum nulla patébat planíties: Vnus autem breuíssimus locus in látere montis excréuerat, quem ingéntis saxi moles naturáliter egrédiens occupábat. Quadam vero die, dum Nonnósus vir venerábilis cogitáret, quod saltem ad condiménta ólerum nutriénda locus idem aptus potuísset exístere, si hunc moles saxi illíus non teneret, occúrrit ánimo, quòd eámdem molem quingénta boum pária mouére non possent. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

CVm de humáno labóre facta esset desperátio, ad diuínum se solátium cóntulit, seque illic noctúrno siléntio in oratiónem dedit. Cumque manè facto ad eúndem locum fratres venirent, inuenérunt molem tantæ magnitúdinis ab eódem loco lóngiùs recessísse, suóque recéssu largum frátribus spátium ad excoléndum hortum dedísse. Alio quoque témpore cum idem vir venerábilis lámpades vítreas in Oratório lauáret, vna ex eius mánibus cécidit, quæ per innúmeras partes fracta dissíluit: qui vehementíssimum Patris Monastérij furórem timens, lámpadis prótinus ómnia fragménta collégit, atque ante altáre pósuit, seque cum graui gémitu in oratiónem dedit. Cumque ab oratióne caput leuasset, sanam lámpedem repérit, quam timens per fragménta collégerat. Sicque in duóbus miráculis duórum Patrum virtútes imitátus est. In mole scílicet saxi, factum Gregórij, qui montem mouit: in reparatióne verò lámpadis, virtútem Donáti qui fractum Cálicem pristínæ incolumitáti restítuit.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

DVm quadam die in Monastério vetus óleum deésset, iamque colligéndæ olíuæ tempus incúmberet, sed fructus in óleis nullus apparéret, visum Patri Monastérij fúerat, vt circumquáque fratres in colligéndis olíuis ad exhibénda extráneis ópera pérgerent: quátenus ex mercéde sui óperis aliquántulum Monastério óleum deportárent. Quod vir Dómini Nonnósus fieri cum magna humilitáte prohibuit, ne exeúntes Fratres ex Monastério, dum lucra ólei quærerent, animárum damna pateréntur. Sed quia in Monastérij arbóribus olíuæ paucæ inésse videbántur, eas cólligi præcépit, & in prælo mitti, & quámlibet parum ólei exire potuísset, sibimet deferri. Factúmque est; & suscéptum in paruo vásculo óleum, fratres Nonnóso Dei fámulo detulérunt: quod ipse prótinus ante altáre pósuit, cunctísque egrediéntibus orauit, atque accersítis póstmodum frátribus præcépit, vt hoc, quod detulérunt óleum, leuárent, & per cuncta vasa Monastérij, exíguè fundéndo, diuiderent, quatenus benedictióne eiúsdem ólei ómnia infúsa videréntur, quæ prótinus, vt erant vácua, claudi fecit. Die verò áltera apérta ómnia, plena repérta sunt.

℟. Iste homo.

IN

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Marcum.

Lectio vij. Cap. 11.

IN illo témpore: Respóndens Iesus discípulis suis, ait illis: habéte fidem Dei. Amen dico vobis, quia quicúnque dixerit huic monti: tóllere, & mittere in mare, & non hæsitáuerit in corde suo, sed crediderit, quia quodcúnque dixerit, fiat, fiet ei. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 7. de Verbis Domini in Cœna.

AMen hebræum est, & in se cóntinet quasdam significatiónes diuérsas. Amen dícitur aduérbium affirmándi, & aduérbium optándi, vt cum dícitur: hoc bonum tibi contíngat, respondétur, Amen. Aduérbium affirmándi vt hic: Amen dico vobis, idest, in veritáte dico vobis. Maióris mériti est crédere nunc in eum, quia eum non vidémus, quam si eum viderémus. Postquam ascéndit Dóminus ad Patrem, per eum maióra facta sunt mirácula, quam ea quæ fecit in persóna sua.

℟. Iste est.

Lectio viij.

AD tactum fimbriæ vestiménti eius, vna tantùm múlier fluxum sánguinis pátiens refértur esse sanáta: postquam verò cœlos ascéndit, vmbra Petri nonnúllos ab omni languóre curáuit. Maióra mirácula est operátus per Petrum, quam fécerit ipse. Antequam Dóminus ascénderet in cœlum, pauci per prædicatiónem suam sunt conuérsi ad Deum: sed postquam ascéndit in cœlum, vna die quinque míllia, & ália die tria míllia ad prædicatiónem Petri referúntur conuérsi ad Dóminum.

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

ANtequam ascénderet in cœlum, notus tantùm erat in Iudæa: at postquam ascéndit cœlos, se per Apóstolos suos iam toti mundo innotéscere fecit, quia in omnem terram exíuit sonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum. In mundum venit, & mundus eum non cognóuit: sed postquam relíquit mundum, & ascéndit in cœlum, per totum mundum fama eius intónuit. Et hoc est quod dicit Prophéta in persóna illius: singuláriter sum ego, donec tránseam: quia incógnitus sum, & incógnitus ero, donec tránseam ad Patrem. Sed cum exaltátus fúero à terra, ómnia traham ad me ipsum. Maióra ergò sunt ópera, quæ nunc facit per suos fidéles, quia est in déxtera Patris: quam ea, quæ fecit, dum sedéret in grémio matris. Te Deum laudámus.

DIE XVI. SEPTEMBRIS.

Fit Commemoratio S. Edithæ Virginis Reginæ Angliæ.

Oratio.

DEus, qui beátam Editham vírginem tuam falláces temporális regni delícias contémnere, & te solùm pura mente sectári docuísti: fac nos eius exémplo, cadúca ómnia despícere, & ad sola sempitérna aspiráre. Per Dóminum.

DIE XVII. SEPTEMBRIS.

In Festo Sanctæ Hildegardis Virginis: Duplex.

Omnia de Communi Virginum, præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DÓmine Iesu Christe, qui beátam Hildegárdem sponsam tuam cœléstibus donis decorásti, tribue quæsumus, vt illíus vestígijs, ac documéntis insisténtes semper te cogitémus, & quæ tibi grata

sunt, inflammáto stúdio faciámus. Qui viuis & regnas &c.

Deindè fit Commemoratio S. Columbæ Virginis & Martyris. Oratio.

Omnípotens sempitérne Deus; cuius múnere beáta Colúmba in virginitátis propósito, & in confessióne fidei roboráta, virginitátis ac martyrij palmam adépta est; da nobis, ità córporis ac mentis integritátem seruáre: vt nec blandítijs carnis, nec tormentórum immanitáte vincámur. Per Dóminum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

Hildegárdis ex comitátu Spanheiménsi nobílibus paréntibus Hildebérto & Mechtilde progénita, quinquénnis sub disciplína beátæ Iuttæ, in monte sancti Disibódi Christo virginitátem consecráuit, & sancti patris Benedícti régulam proféssa est. A téneris annis cœpit sanctitáte florére, & sancti Spíritus vnctióne magístra multa edócta, multa & ipsa edocébat. Nec tamen déerant, qui mulíerem illúsam aut illudéntem, sanctitátem figméntum, reuelatiónes sómnia nuncupárent; & pótius cérebro euacuáto per ieiúnia, quam illustrátæ menti referénda, quæ plúrima dictábat, arbitraréntur. Várius hic de Hildegárde rumor, & diuérsæ senténtiæ adegérunt Eugénium tértium Pontíficem Máximum tunc in Germánia morántem, vt Tréueri indícto concílio, cum plúribus Cardinálibus & Epíscopis, ac sancto patre Bernárdo abbáte rem sédulò examináret. Cunctis in ea synodo matúrè discússis, Póntifex scripta & reuelatiónes ipsius approbáuit, eíque exhortatóriam diréxit epístolam.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

Nec Eugénius solùm, sed etiam Anastásius quartus, Hadriánus quartus, & Alexánder tértius Summi Pontífices, suis illam lítteris cohonestárunt, eiúsque oratiónibus sese, ac Románam Ecclésiam commendárunt. Quod étiam Imperatóres & plúrimi álij Prælátí ecclesiástici peregérunt. Sanctus pater Bernárdus spirituália dona ipsi gratulatus est, eiúsque intercessiónem apud Deum data epístola efflagitáuit. Inter beátæ Hildegárdis lítteras vna extat ad eúndem sanctum Abbátem conscripta, in qua eius stúdium in prædicánda sacra expeditióne aduérsus Saracénos commendáuit, ipsúmque antè biénnium sicut hóminem in sole se vidisse asseueráuit. Piíssima virgo ob deuotiónem, qua in sanctum Bernárdum ferebátur; reformatiónem Cisterciénsem assumpsisse dícitur in monastério sancti Rupérti Ducis Bingæ, in loco Moguntínæ diœcéseos sibi cœlitùs præmonstráto, eíque cœnóbio præfécta est prima abbatíssa. Eídem sancto Abbáti beáta Hildegárdis dono dedit nonnúllas ipsius sancti Rupérti relíquias, pro quibus & ille áliqua Sanctórum pígnora ei remísit.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

Quamuis autem tot exímijs donis Hildegárdis à Deo locupletáta fuisset, áttamen vt se heróicæ patiéntiæ, ac profundíssimæ humilitátis exémplar præbéret, diutúrna certámina à princípibus tenebrárum sustínuit: inuidórum calúmnias mirábili æquanimitáte toleráuit; & ab infántia vsque ad óbitum assíduos, grauissimósque morbos seréna fronte pértulit. Latíni sermónis pénitùs ignára, complúra ópera

ópera, tùm latíno, tùm teutónico idiómate conscripsit. Futúros fratrum Prædicatórum & Minórum Ordines fuit vaticináta. Postrémò labóribus, ærúmnis, ac sénio conféćta ad cœléstem thálamum transiuit, die décima séptima Septémbris suis moniálibus longè antè prædićta, anno millésimo centésimo octogésimo, ætátis suæ octogésimo secúndo, apparéntibus supra locum migratiónis eius géminis lucidíssimis, & discolóribus árcubus cum cruce rutilánte, & totum montem mirificè illuminánte, eámque Dóminus multis ac ingéntibus in vita, & post mortem miráculis illustráuit. ℟. Afferéntur.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sanćti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. Cap.25.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis parábolam hanc: símile est regnum cœlórum decem virgínibus, quæ accipiéntes lámpades suas exiérunt óbuiam sponso, & sponsæ. Et réliqua.

Homilia Sanćti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. in Parab. de decem Virginibus.

PRudéntes vírgines præter óleum, quod in lampádibus habent, óleum áliud in vasis repónunt, quia, nimírum, sanćtæ ánimæ, dum sponsi sui præstolántur aduéntum, dum toto desidério ei clamant quotídiè: aduéniat regnum tuum, præter illa ópera, quæ próximis lucent ad Dei glóriam & vidéntur, áliqua in occúlto, vbi solus Pater videt, ópera fáciunt, vt si fortè illa, quæ conspícua, & clara sunt, flatus humánæ laudis extínxerit, óleum occúltæ consciéntiæ suffragétur. Hæc est glória fíliæ regis ab intùs, dum plus de óleo, quod in vasis consciéntiæ dilucéscit, quam de eo, quod lucet de foris, gloriátur: perírisse æstimat omne, quod cérnitur, nec id dignum iúdicat remuneratióne, quod fauóres hóminum prosecúntur. Laténter ígitur, quæ præualet, operátur, petit secrétum, oratiónibus pulsat cœlum, fundit lácrymas testes amóris, & cum dilécto illo suo suspírio, gemitúque fabulátur. Hæc est glória, sed ab intùs, sed inuisa, fíliæ regis & amicæ.

℟. Hæc est virgo. *Lectio viij.*

HOc óleum fátuæ vírgines non habent, quia nisi ad nitórem vanæ glóriæ: & fauórem hóminum bona non operántur. Hoc óleum, in quo prudéntes confídunt, in ábditis consciéntiárum vásculis repónunt. Moram autem faciénte sponso, dormitauérunt omnes, & dormiérunt. Dórmiunt vírgines bonæ in Dómino, & in Christi péctore dulce reclinatórium habéntes, manè illud últimum præstolántur. Manè, inquit, adstábo tibi, & vidébo. O quam iucúndo ínterim sopóre sopiúntur, quarum caro in spe requiéscit à labóribus suis, & in spe spíritus hiları́scit! Non autem hoc fátuis virgínibus dícitur, nec talis ínterim sopor eárum. Neque enim à labóribus requiéscunt, quarum caro videt corruptiónem, vt ingrediátur putrédo in óssibus eárum, & subter eas scáteat. Et hoc quidem caro. Anima verò sepúlta in Inférno quómodò dormit conturbáta, quæ in torméntis pósita aret siti, nec sperat guttam refrigérij, & resurrectiónis diem, & aduéntum Iúdicis, malè sibi cónscia perhorréscit. ℟. Média nocte.

Pro S. Columba Virg. & Mart.

Lectio ix.

COlúmba nóbilis virgo Cordubénsis in Tabanénsi cœnóbio

Ordinis sancti patris Benedicti à téneris annis educáta, in oratióne, contemplatióne, & sacræ Scriptúræ stúdio iúgiter perseueráuit, ac lacrymárum dono excélluit. Cœlésti impúlsu corónam martyrij exóptans iúdicem Saracénum conuénit, ac emíssa Christiánæ fidei professióne, ímpia Mahométi dógmata eidem constantíssimè exprobráuit. Quarè iudex eius spéciem & verba mirátus, ac illius reprehensiónem diútiùs ferre non valens, contínuò antè fores palátij ipsam trucidári præcépit. Illa autem non se prius intérfici permísit, quam præmio lictórem tanquam insignem benefactórem honorásset. Sanctæ Mártyris corpus sporta inclúsum in flumen próijci mandáuit tyránnus, sed illud post sextum diem illæsum repértum in basilica sanctæ Euláliæ vírginis & mártyris honorificentíssimè cónditum est.

Te Deum.

DIE XVIII. SEPTEMBRIS.

Anniuersarium solemne pro Fratribus, Familiaribus, & Benefactoribus Ordinis nostri defunctis.

Orationes.

Deus véniæ largitor. &

Deus Indulgentiárum Dómine.

DIE XXIV. SEPTEMBRIS.

In Festo Beatæ Mariæ Virginis de Mercede.

Fit Commemoratio S. Gerardi Episc. & Martyris.

Oratio.

SAcrátum tibi, Dómine, diem offérimus, quo gloriósum Pontíficem Gerárdum à vértice montis præcípitem dedérunt tui nóminis hostes, suppliciter tuam cleméntiam exorántes: vt cuius solémnia cólimus, veneránda eius pássio nobis profíciat ad medélam. Per Dóminum.

Pro S. Gerardo Episc. & Mart. Lectio ix.

GErárdus Venétijs ex Sagréda Patrítia família natus, ab ineúnte ætáte diuíno cúltui déditus monásticum ampléxus est institútum sub Régula sancti Benedicti in monastério sancti Geórgij Maióris Venetiárum, in quo diuínis contemplatiónibus vacans, flagránti ánimo concupíuit Domínicum sepúlchrum inuísere. Cùm ígitur in Palæstínam ténderet, peruénit in Pannóniæ partes, vbi tunc piíssimus rex Stéphanus regnábat, à quo benígnè excéptus primùm heremíticam vitam duxit. Mox epíscopus creátus commíssas sibi oues verbo & exémplo páscere numquam déstitit, donec in persecutióne Christianórum, quæ in Pannónia, vt ipse prædíxerat, post sanctíssimi Regis óbitum secúta est, lapídibus óbrutus martyrij palmam obtínuit, atque sanctitáte, doctrína, & miráculis clarus Hungarórum Apóstolus méruit nuncupári.

DIE III. OCTOBRIS.

In Solemnitate Sanctissimi Rosarij Beatæ Mariæ Virginis.

Duplex maius.

Omnia dicuntur, vt in Festo Commemorationis Beatæ Mariæ Virginis de Monte Carmelo die decima sexta Iulij, pagina 117. *præter sequentem Orationem.*

Oratio.

SOlemnitátem Rosárij beatíssimæ Vírginis Maríæ genitrícis tuæ celebrántes, quæsumus omnípotens Deus, benígno fauóre proséquere, quátenùs ità ipsius sacra mystéria contemplémur in terris: vt post huius vitæ cursum eórum fructus percípere mereámur in cœlis. Qui viuis & regnas cum Deo Patre in vnitáte.

DIE

DIE V. OCTOBRIS.

In Festo Sanctorum Placidi, & Sociorum Martyrum.

Duplex secundæ Classis.

Omnia de Communi plurimorum Martyrum, præter ea, quæ hic habentur propria.

Oratio.

DEvs, qui beátum Plácidum in aquis penè demérsum mirabíliter eripuísti: vt quam posthac cum plúribus sócijs coram persecutóribus conféssus est fidem, próprio signáret sánguine, fac quǽsumus, eórum précibus: vt ánimam nostram propter te pérdere semper paráti, eam tandem apud te felíciter inuenire mereámur. Per Dóminum nostrum.

In primo Nocturno Lectiones de Epist. B. Pauli Apostoli ad Romanos. Fratres debitóres sumus. *vt in eodem Communi.*

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

PLácidus Romæ Tertúllo patre in primis nóbili natus, puer Deo oblátus, & sancto Benedicto tráditus, tantùm eius disciplina, & monásticæ vitæ institútis profécit, vt inter præcípuos illíus discípulos numerétur. In solitúdine Sublacénsi fontem diuínitus impetránti ádfuit. Adolescéntulus ad hauriéndam aquam egréssus, & in lacum prolápsus eiúsdem patris império per Máurum mónachum super aquas sicco pede curréntem saluus mirabíliter extráctus fuit.

℞. Sancti tui.

Lectio v.

IN Siciliam deinde míssus monastérium & ecclésiam in honórem sancti Ioánnis Baptistæ, propè Messánæ portum constrúxit: trigínta mónachos sub eiúsdem Benedicti régula cum instituísset, sanctitáte & miráculis penè quotidiánis cláruit. Eius igitur viséndi cáusa cum eo veníssent Eutychius, & Victorinus illíus fratres, & Fláuia virgo soror, eódem témpore illuc áppulit immánis quidam piráta, Manúcha nómine, qui capto monastério, cum Plácidum, & cæteros nullo modo addúcere potuísset, vt Christum negárent, ipsum fratrésque illíus, ac sorórem crudéliter necari iussit.

℞. Vérbera carnificum.

Lectio vj.

POrrò cum eis étiam Donátus, Firmátus diáconus, Fáustus, aliíque triginta mónachi sancti Plácidi iam dicto cœnóbio discípuli, martyrij agónem fœlíciter consummárunt, tértio nonas Octóbris, anno salútis quingentésimo trigésimo nono. Quorum ómnium córpora cánibus proiécta post áliquot deindè dies Gordiánus mónachus ex eódem monastério fuga elápsus, intácta cum reperísset, cum láchrymis sepelíuit. Tyránni autem non multò post vltricibus maris vndis absórpti, crudelitátis suæ pœnas dedérunt.

℞. Tamquam áurum.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones, & Responsoria tertij Nocturni, vt in Festo SS. Bernardi, Mariæ, & Gratiæ Martyrum die prima Iunij, pagina 99.

DIE VII. OCTOBRIS.

In Festo Sanctæ Iustinæ Virginis & Martyris.

Duplex.

Omnia de Communi Virginis & Martyris, præter ea, quæ hic habentur propria.

Oratio.

DEvs, qui nos ánnua beátæ Iustinæ Virginis & Mártyris tuę solemnitáte lætificas: da vt quam

quam venerámur officio, étiam piæ conuersatiónis sequámur exémplo. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

IVstína virgo Patauína, Vitaliáno viro illústri, & Præpedigna cóniuge pari nobilitáte nata: Fidem Christianam, quam paréntes à Prosdócimo sancti Petri discípulo accéptam piè coluérunt, vnà cum lacte nutrícis imbibit. Penè infans paréntibus orbata, Prosdócimo epíscopo educánda relinquitur, qui puéllam dócuit nobilitátem géneris Christi humilitári subiícere, formam córporis, ánimæ pulchritúdine superáre, opes per manus inopum in thesáuros cœléstes transférre, omnibúsque assuéscere veræ pietátis officijs, quibus virgo Christiána armátur ad pugnam fidei, ornátur ad thálamum sponsi. Vndè Iustína móribus priúsquam annis matúra, nondum coniúgio apta martyrio erat adúlta.

℟. Propter veritátem.

Lectio v.

ETenim cùm Máximus Præses in Christiános Patáuij desæuiens, ipsam pro tribunáli de Fide Christi respondéntem, nec blandítijs remolléscere, nec minis terréri cérneret, pectus viríle vírginis ferro transfígi iubet. Sicque Iustína virginitátis florem sánguine purpurátum Iesu Christo læta óbtulit, nonis Octóbris. Quem diem vírgini festum pia Respública Véneta augústiùs célebrat, ob victóriam Christianórum ad Enchinádas Insulas de Turcis in ipso reportátam. Corpus eius iuxta martyrij campum Prosdócimus sepeliuit in loco, quo Christiáni tunc oratiónis cáusa clam conueniébant, atque Sacéllum à Prosdócimo Beátæ Maríæ Vírgini pósitum, légitur; Vbi templo pósteà Deo in honórem Iustínæ dicáto, monachórum die ac nocte in Dei laudes incumbéntium, cœnóbium insigne accréuit.

℟. Dilexísti iustítiam.

Lectio vj.

QVorum exémplis, & ópera sub Iustínæ patrocínio, collápsa Régulæ Benedictínæ obseruátio restitúta, & per Itáliam mónachis Cassinénsibus, quos ex veste atra, vulgò, Nigros vocant, propagáta est. Venétijs in ecclésia Iustínæ sacra in hodiérnum vsque diem petra vísitur fóssulis impréssa, quas ipsíus génuum signa esse tradunt, dum in réditu à prædio suburbáno, in ponte angústo à milítibus Præsidis inopinátò deprehénsa, è carpénto quo vehebátur se prorípiens, in sílices prouolúta castitátem suam, ac pudicítiam (cui nè violarétur anxiè timébat) Deo commendáret eo oratiónis ardóre, ac ímpetu, vt spíritus veheméntiæ corpus vírginis impelléntí saxi rigor césserit.

℟. Afferéntur regi.

In tertio Nocturno Homilia in Euang. Símile est regnum cœlórum decem. vt in Festo S. Hildegardis Virg. die 17. Septembris, pag. 110. Nona Lectio de S. Marco Pontifice, vt in Breuiario.

In Laud. commem. S. Marci Papæ, & SS. Sergij &c. Martyrum.

DIE VIII. OCTOBRIS.

In Festo Sancti Martini Abbatis.

Duplex. Fuit heri.

Omnia de Communi Conf. non Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

EXáudi, Dómine, pópulum tuum tota tibi mente súbditum, & beáti Martíni abbátis supplicatióne custódi: vt córpore

&

& corde protéctus, quod piè credit, áppetat; & quod iustè sperat, obtineat. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

In Festo Sancti Martini Epíscopi.

Lectio iv.

OPportúnè Martinus ad médium véniat, vt de médio fiat occásio peccatórum. Hódiè enim ille per ómnia símilis nobis, planè & sensíbilis & pasśibilis; sed & longè post illa patriarchálium, & propheticárum témpora visiónum, & homo purus, nihil de natúra diuinitátis habens, credens autem in eum, quem non vidit, plenus fructu obediéntiæ, & virtútum lócuples, solùm deséruit, polum súbijt, terræ comméndans quod habébat è terra: spíritum dírigens ad patrem spirítuum, cui fidéliter in adoptiónis spíritu deseruiuit. Martinus iste Christus non fuit, sed tamen Christum hábuit, non quómodò Angeli in præséntia maiestátis, non quómodò Apóstoli in visióne humanitátis, non quómodò olim locútus est in visióne sanctis suis, sed quómodò eum étiam nunc habet Ecclésia in fide & sacraméntis.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

NOn erat ille lux, sed lucérna planè ardens & lucens: eum saltem non pigeat imitári, sed imitári in eo, quod est imitábile, non autem quod mirábile exhibétur. Diues est beátus Martinus, diues in méritis, diues in miráculis, diues in virtútibus, diues in signis. Diligénter autem consídera quæ apponúntur tibi, quænam, vidélicet, ad admiratiónem, quæ vero ad imitatiónem. Altíssima, quæ fecit magnália, quid ni mirífica quædam vasa díxerim diuitis huius, auro gráuia, gemmis micántia, paritérque matéria & ópere pretiósa. Noli in his sapórem quærere, sed miráre splendórem. Lúceat in huiúsmodi lucérna nostra, vt in lúmine eius videámus lumen, quod quidem purum, prout in se est, nec dum præuales intuéri.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

NOn enim est iste lux, sed vt testimónium perhibeat de lúmine, & appáreat tibi intérim gloriósus Deus in sancto suo, dum non potes ad glóriam eius, sicuti est in se ipso. Cęterùm ne putáueris ornátas quidem Martini lampades, sed vácuas inueniri, non est fátua virgo, habet in vasis óleum. Habet vinum in phíalis, habet intrà parópsides istas cibórum cópiam, delícias útique spirituáles: vt non modò vídeant & miréntur, sed edant páuperes, & saturéntur; atque in illis quidem Dóminum laudent, porrò in his viuant corda eórum. Alióquin quómodò mórtui laudábunt te, Dómine? Vt ergò sit iucúnda decóraque laudátio in admiratióne, étiam viuant ex imitatióne, & vt auidiùs sumant delícias, ipsas quoque diuítias curiósiùs contempléntur. Sic, nimirum, inter splendórem, & feruórem lucérnæ huius vicárijs quibúsdam affectibus discurréndum, vt nobis alter ex áltero commendétur, & ex mútua collatióne vtérque complacítior fiat. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum.

Lectio vij. Cap. 19.

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: eccè nos relíquimus óm-

&

nia; & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declamat. de Colloquio Simonis cum Iesu.

NEmo sanæ mentis ampliórem esse in vítijs credat, quam in virtútibus delectatiónem, præsértim cum sit Deus virtútum, totíus veræ iucunditátis fons, lætítiæ & exultatiónis orígo. Neque enim carni, seu mundo, aut malígno príncipi, sed Christo útique seruíre, regnáre est. Audi hóminem de própria útique experiéntia perhibéntem fidéle testimónium veritáti. In via, inquit, testimoniórum tuórum delectátus sum, sicut in ómnibus diuítijs. Quid erit in pátria, si tanta est cópia delectatiónis in via? Sic & Apóstolus non in spe solùm, sed étiam in tribulatióne dócuit gloriári. Æstimas fortè ò homo, quia personárum accéptio sit apud Deum, & non omnes ómnia relinquéntes tam copiósè consolétur?

℟. Iste est.

Lectio viij.

NOli esse incrédulus, acquiésce vel veritáti, de cuius testimónio nulli licet dubitáre fidéli: & omnis, inquit, qui relíquerit patrem aut matrem, aut domum, aut agros propter nomen meum, céntuplum accípiet. Néminem Christus éxcipit. Míseri ígitur qui dicunt, præter nos, qui exclúdunt semetipsos, & excipiunt à benefício generáli. Nimírùm indígnos se iúdicant, multó magis vitæ ætérnæ, qui nec ipsum quidem céntuplum sperant, sed quia Deus verax est, qui promittit, homo itaque mendax est, qui diffídit. Verùm si in præséntis commendatióne céntupli sermo déficit, & ex abundántia cordis angústia oris obstrúitur, quid ni ad promissiónem ætérnæ vitæ deféctum próprium ipsa étiam cogitátio fateátur? Si id, quod ex parte est, non valet éloqui nec expértus, quid inexpértus de perfectióne balbutíre conétur?

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

OCulus non vidit, Deus, absque te, quæ præparásti diligéntibus te! Pax enim est, quæ exúperat omnem sensum, pax super pacem, indeficiens exultátio, torrens voluptátis diuínæ, flumen lætítiæ, gáudium plenum. Cógita quidquid vis; quidquid potes exópta, excédit cogitátum omne, desidérium omne exúperat illa felícitas, ætérnitas illa, beatitúdo illa, ad quam nos sua miseratióne perdúcat præuéniens in benedictióne dulcédinis, & indeficiénter nobis ínterim tríbuens promíssam céntupli grátiam, ad solátium útique & remédium labóris huius, ne deficiámus in via, & vt de exhibitióne præséntium múnerum firma sit expectátio futurórum, qui venit vt vitam habeámus, & abundántiùs habeámus, Iesus Christus Dóminus noster, qui cum Patre & Spíritu sanctò viuit & regnat per infiníta sécula seculórum. Amen.

Te Deum laudámus.

DIE XIII. OCTOBRIS.

In Festo Sancti Mauritij Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pont. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, vita fidélium, glória humílium, & beatitúdo iustórum, interueniénte beáto Mauritio abbáte, propítius réspice súpplicum preces: vt ánimæ, quæ promissiónes tuas sitiunt, de tuæ caritá-

ritátis semper abundántia repleántur. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

MAurítius in óppido de Londuac diœcésis Briocénsis in Británnia minóri ex mediócris fortúnæ paréntibus prognátus, & líteris in século óptime instrúctus, exácta inter pietátis ópera adolescéntia, adúlta ætáte ductus cœlésti lúmine mundum deséruit, & ad monastérium Langonénse Ordinis Cisterciénsis recénter constrúctum conuoláuit. Tanta autem breui édidit exémpla virtútum, vt á professióne nondum expléto triénnio commúnibus suffrágijs in Abbátem eiúsdem loci eléctus fúerit. Hoc onus suscípiens inuitus, impigrè sibi oues commissas rexit, & discípulos suos reguláribus documéntis informáuit, vir verbo & ópere potens. Eménsis summa cum laude in regímine quinque lustris, sibi soli & Deo viuere exóptans, álio idóneo operário in suum locum suffécto, qui víneæ Dómini inuigiláret, in solitúdine incénso stúdio sese recépit, vt ad instar éméritì mílitis singulári certámine commúnem hostem vigílijs, ieiúnijs, & abstinéntia, ac álijs spirituálibus exercítijs debelláret.

℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

COnánus Británniæ dux, & Richeméntis comes, audíta sanctitátis Mauritij fama, libénter eius fruebátur collóquio, & salutária ipsíus mónita amplectebátur, vnde ei syluam, cui nomen est Carnoéta, in diœcési Corisopiténsi assignáuit. Sed ibidem adésse sine discípulis non pótuit vir Dei, concurréntibus ad eum quamplúribus, quibus exímia eiúsdem sanctimónia innotúerat. Nouo cœnóbio in eádem sylua breui témpore ædificáto, quod beatíssimæ Vírginis Maríæ nómine insigníri vóluit, sanctus Abbas non solùm pijs opéribus flóruit, sed & miráculis innúmeris cláruit. Cùm autem ibi mónachi sub Maurítio, Deo indeféssо stúdio deseruírent, Conánus, ántequam bona illi cœnóbio contulísset, vniuérsæ carnis fines ingréssus est. Maurítius veró rebus necessárijs monastério deficiéntibus, soli Deo confídens, ei magis magísque se suósque commẽdábat, per patiéntiam à cœlo consolatiónem expéctans.

℟. Amáuit eum. *Lectio vj.*

CVmque aliquándò vinum non esset pro sacro faciéndo, vrcéolum vácuum beátus vir suscípiens, fusis ad Deum précibus vino óptimo plenum réddidit. Eius virtus, ac potéstas in dæmones admiránda appáruit, qui aut parébant eius império, aut si forté parére recusábant, dirissimè torquebántur. Tandem sanctus Abbas à Dómino in cœlum, die décima tértia Octóbris anno millésimo centésimo nonagésimo primo, ætátis suæ septuagésimo quinto, ómnibus ecclésiæ sacraméntis confortátus, euocátus est. Tot autem ad eius túmulum miràcula osténsa sunt, tamque ingens fama per álias longínquas prouíncias de ipsis diffúsa est, vt monastérium ántea dictum, sancta María de Carnoéto, in sancti Mauritij nomen pertransíerit: quod ex litteris Apostólicis Honórij Papæ tértij super ipsíus canonizatióne córpori iuris insértis elúcet. Inter plúrima miràcula, quæ sancti viri funus illustrárunt, fuit célebris resurréctio cuiúsdam púeri in aquis submérsi, & suffocáti ad Sancti sepúlcrum peracta. Ipsius corpus è terra eleuátum público cúltui expósitum

est, & solémni festiuitáte ac officio quot annis sacra eius memória recólitur. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Matthæum. *Lectio vij. Cap. 19.*

IN illo témpore: Dixit Petrus ad Iesum: ecce nos relíquimus ómnia, & secúti sumus te: quid ergo erit nobis? Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 5. in Ascensione Domini.

ECce nos, dicébant Apóstoli, relíquimus ómnia, & secúti sumus te. Beáti síquidem óculi, qui vidébant Dóminum maiestátis in carne præséntem, auctórem vniuersitátis inter hómines conuersántem, virtútibus coruscántem, infirmos curántem, mária calcántem, mórtuos suscitántem, dæmónijs imperántem, & potestátem símilem homínibus conferéntem, mitem & húmilem corde, benignum, affábilem, misericórdiæ viscéribus affluéntem, Agnum Dei peccátum non habéntem, & ómnium peccáta portántem. Beatæ aures, quæ verba vitæ ab ipsius incarnáti Verbi ore percípere merebántur, quibus enarrábat Vnigénitus, qui est in sinu Patris, & nota faciébat quæcúnque audíſſet à Patre, vt fluénta doctrinæ cœléstis ab ipsius Veritátis puríssimo fonte haurírent, vniuérsis póstmodùm géntibus propinánda, imò eructánda potárent. ℟. Iste est.

Lectio viij.

Ex Serm. 22. de Diuersis.

ILli quidem reliquérunt ómnia, in schola Saluatóris ipsum vitæ fontem in ipso fonte bibéntes. Beáti óculi qui vidérunt! Numquid non & vos, non in præséntia, sed in abséntia ipsius, non ad verba oris eius, sed ad vocem nuntiórum eius símile áliquid fecístis? Deféndite vobis hanc prærogatíuam, quod illi ad visum, & ad verbum; vos ad audítum & núntium credidístis. Sic state in Dómino, caríssimi, vt quemádmodùm illi in fame & siti, in frígore & nuditáte, in labóribus & ieiúnijs, & vigílijs, & céteris obseruántijs iustítiæ viam régiam tenuérunt: sic & vos, etsi non eórum méritis, tamen exercítijs aliquátenùs coæquáti dicátis Dómino Deo vestro, cùm venéritis ante thronúm glóriæ ipsius: Lætáti sumus pro diébus, quibus nos humiliásti, annis quibus vídimus mala.

℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

IN veritáte dico vobis, quia in veritáte estis, in via recta, in via sancta, quæ perdúcit ad Sanctum sanctórum. Méntior (quod ad consolatiónem vestram dico) si non ex mánibus huius peccatóris, monachórum, nouitiórum, & conuersórum ánimæ ad cœléstia gáudia volauérunt tam liberæ, quàm liberátæ de cárcere nostræ mortalitátis. Si quæritis vnde id sciam, scitóte, quia certíssima mihi signa inde facta sunt, & osténsa. Te Deum.

DIE XV. OCTOBRIS.

In Festo Sanctæ Theresiæ Virginis.

Fit Commem. de Sancto Brunone Episc. & Mart. & de Sancta Thecla Virg.

Oratio de S. Brunone Episc. & Mart.

IMple, Dómine, petitiónes nostras, & cum beáto Brunóne Martyre tuo atque Pontífice cuius hódie passiónem cólimus: tanquam pinguíssimum nos holocáustum assúme, Per Dóminum.

Oratio de S. Thecla Virgine.

DEus córdium pudicórum habitátor & custos, qui beátam Theclam vírginem tuam ab omni pollutióne mentis & córporis immú-

immúnem seruásti; vre, quæsumus, igne Spíritus sancti renes nostros, & cor nostrum: vt tibi casto córpore seruiámus, & mundo corde placeámus. Per Dóminum &c. in vnitáte eiúsdem &c.

Pro S. Brunone, & S. Thecla.

Lectio ix.

SAnctus Bonifácius archiepíscopus Moguntínus, Germániæ Apóstolus & Martyr; cum apud Thuríngos, & Hessos prædicáret, cernens multam quidem illic extáre messem, sed operários esse paucos, & qui tantæ credéntium multitúdini instituéndæ non sufficerent (centum mille enim ánimas conuértit ad Christum) misit in pátriam suam Angliam, & acciuit indè non modò viros religiósos, & multíjugi erud itióne præstántes, sed étiam féminas. In quibus præcipuè nominántur Conigúndis sancti Lulij matértera, & eius filia Bergitis, item Cunitrúdis, Thecla, Lioba, & Walbúrgis soror sanctórum Willebáldi, & Winebáldi: omnes liberálibus sciéntijs erudítæ, quæ apud Thuríngos virtútis magistræ sunt constitútæ. Cunitrúdis missa est in Baioáriam, vt verbi Diuíni seméntem illic fáceret. Líobam virgínibus sacris apud Bischofeshémium præfécit. Theclam dénique apud Mogánum flúuium Kifingæ, & Ochnofurti vóluit manére. Quæ vírginum abbatissa constitúta, quasi lucérna in caliginóso loco lucens plures ad monásticæ vitæ amórem, & imitatiónem suo exémpló prouocáuit. Dénique cum multas Christo ánimas acquisiuisset, quiéuit in Dómino Idibus Octóbris. Cláruit anno salútis septingentésimo trigésimo. Eodem die natális est étiam sancti Brunónis epíscopi Ruthenórum, & mártyris ex mónacho nostri Ordinis, qui Euangélium in ea regióne prædicans, ab ímpijs tentus, mánibus pedibusque præcisis, cápite truncátus est anno Dómini millésimo octáuo; indictióne sexta.

DIE XVI. OCTOBRIS.

In Festo Sancti Galli Abbatis.

Duplex.

Omnia vt in Commu. Conf. non Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEus innocéntiæ restitútor & amátor, éxcita in tuórum córdibus seruórum Spíritum quo tibi beátus Gallus abbas fidéliter seruíuit: vt eódem feruóre concépto, in tua semper benedictióne lætémur. Per Dóminum nostrum &c. in vnitáte eiúsdem Spíritus sancti Deus &c.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

GAllus Abbas nobílibus apud Scotos natálibus ortus, in Hibérnia monastério Benchor adolescéntulus vitam páuperum cum degisset, humilitáti, & obediéntiæ perfectæque subiectióni semper stúduit. Deindè verò cum non morum tantùm, sed & ingénij laude, ac sanctárum Scripturárum sciéntia vsquè ápprime floréret, prædicándi Euangélij causa Abbátem Columbánum secútus in Británniam, indéquè in Gálliam traiécit, vbi Sigebérti Regis voluntáte Luxouiénsem solitúdinem dum incóleret, ad Christi fidem complúres, multos étiam ad Monásticæ vitæ institúta permóuit. Sed cum Regis Theodorici concubinátum redargúere Columbánus Abbas non desísteret, Brunichíldis Regínę instinctu Loxóuio pulsus, accépta à Theodebérto Austrasianórum Rege pote-

stâte in Alemánnia ad lacum Turicínum primùm, deindè verò apud Brigántium óppidum, reconciliáto Sanctæ Auréliæ Templo consédit.

℞. Honéstum fecit.

Lectio v.

VErùm, quóniam Gallus idololatríæ scelus vbiquè conuellébat, fana, ac simulácra dissipábat, gentílium ódia concitáuit. Quibus étiam cedéndum ratus Columbánus, in Itáliam ipse Agylúlphum Longobardórum Regem proféctus; Gallum fébribus deténtum vnà cum Magnoáldo, & Theodóro Mónachis in Alemánnia réliquit. Gallus verò octuagésimum quintum annum agens, mox vt conuáluit, erémum cum iam dictis discípulis ingréssus, triduáno eam ieiúnio, oratiónibus, ac láchrymis consecráuit, & Monastérium cóndidit. In quo plures fratres monásticis disciplinis, diuinárumque Scripturárum intelligéntia ímbuit: gentes circumpósitas Iesu Christi fidem sectári dócuit; corpus suum inédia frígore, cilício, & dénique caténa castigáuit: ita secrétò, vt de caténa eius ærea cilicióne, quibus ad huiuscémodi exercítia vterétur, nec discípuli eius, dum víueret, rescírent: Fridibúrgam Alemánniæ Ducis fíliam, Sigebérti Regis sponsam à sæuíssimo dæmónio cum liberásset, Ducis opulentíssimá dona ómnia comminuit, & apud Arbónam in páuperes erogáuit.

℞. Amáuit eum.

Lectio vj.

EPiscopátum Constantiénsem, Abbatiam Luxouiénsem suscípere recusáuit. Columbánum in Itália vitæ múnere sanctíssimè perfúnctum, per visiónem in Alemánnia præcognóuit. Dénique cum pópulos multos ab Idolórum cultúra auocásset, ipsóque die sancti Michaélis Archángeli apud Arbónam post Missárum solémnia Euangélium prędicásset, febre in iam dicto oppido íterum corréptus, anno Dómini sexcentésimo vigésimo quarto, Bonifácij Papæ quinti séptimo; suæ ætátis nonagésimó quinto, die vero décima séptima Kalendárum Nouémbrium inter discipulórum manus expiráuit. Sed cum illic nullo modo potuisset humári, indomitórum tandem equórum ductu, ardéntibus contínuò ad ferétrum céreis, in sacram Erémum perlátus, in Oratório suo Ioánnis Epíscopi Constantiénsis sui olim discípuli, fratrúmquè mánibus sepúltus, miráculis cláruit.

℞. Iste homo.

Lectiones tertij Nocturni vt in festo S. Hugonis Abbatis Bonæuallis die 1. Aprilis. pag.73.

DIE XVII. OCTOBRIS.

In Festo Sanctæ Heduuigis Reginæ Poloniæ Viduæ.

Duplex. Fuit 15. huius.

Oratio.

DEus, qui beátam Heduuígem à sǽculi pompa, ad húmilem tuæ Crucis sequélam toto corde transíre docuísti, concéde, vt eius méritis & exémplo discámus peritúras mundi calcáre delícias, & in ampléxu tuæ Crucis ómnia nobis aduersántia superáre. Qui viuis & regnas &c.

Lectiones secundi Nocturni habentur in Breuiario eadem die inter Officia Sanctorum ad libitum.

In tertio Nocturno Homilia Sancti Patris Nostri Bernardi Abbatis in Euangelium. Símile est regnum cœlórum thesáuro, *vt in Festo Sanctæ Aleydis die 15. Iunij.* pag. 107.

℞. vij. Os suum apéruit.

℞. viij. Regnum mundi.

DIE

DIE XXIV. OCTOBRIS.

In Festo S. Bernardi Episc. & Conf.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEus, qui beátum Bernárdum Confessórem tuum atque Pontíficem, fidélem in euangélio Filij tui miniſtrum in Ecclésia tua constituiſti: dirige in caritáte tua, & confirma corda noſtra: vt & in fide inueniámur ſtábiles, & in ópere efficáces. Per eúndem Dóminum noſtrum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

BErnárdus cognominátus Caluónius à Manſo Caluo eius natáli ſolo Tarraconénſis diœcésis in Catalónia, ſacris literis ſummópere déditus in theólogum conſummátum euáſit, nunquàm ad libros niſi ab oratióne transire ſólitus. Cùm iam insigni pietátis, doctrínæ, virtutúmque ómnium ſplendóre prælucéret, à plúribus epiſcopis optabátur, vt in ſuis eccléſijs canónicus eligerétur: ipſe autem ad ſacram ſolitúdinem tantùm aſpirans, in monaſtério de ſanctis Crúcibus Cisterciénſem Ordinem ingréſſus eſt. Multis à profeſſióne monáſtica in omni virtúte tranſáctis annis, Abbas eídem cœnóbio eſt præféctus, vt cæteris ſuæ doctrínæ,& virtútis exémplo præíret. Ad viri Dei impérium creatúræ tùm irrationáles, tùm étiam inſensíbiles natúræ vim cohibébant. Prophetíæ ſpíritu afflátus, plura humánæ cognitióni prorsùs impéruia prædicébat. Cùm in ipſum aliquándò nonnullæ mulieres procáces óculos iniecíſſent, eiúſque pulchritúdinem, dentiúmque candórem immódicè commendáſſent, is caſtitátis & pudicítiæ ſtudioſíſſimus, in ſe ipſum ſæuiens & indignátus, diuino ſpíritu impelléente, dentes ſibi lápide confrégit, nullum detriméntum in eſu & in concióníbus ex ea læſióne perpéſſus.

℟. Inuéni Dauid.

Lectio v.

VIrtútibus itaque & ſignis Bernárdus in vniuérſa Hiſpánia & Gállia célebris, Auſetánæ ſeu Viquénſis eccléſiæ inuitus licet & relúctans, & non niſi authoritáte Apoſtólica compúlſus conſecrátur epiſcopus commúni cleri & pópuli acclamatióne. In hac quidem dignitáte emicuit Bernárdus vti vir verè apoſtólicus, qui boni paſtóris partes fideliſſimè adímplens, ſingulis diébus domínicis ad pópulum conciónem habébat, pupillos & víduas tuebátur, ægris ſubueniébat, pecúnia páuperes, iuuenes egénos ſcholis addíctos; eleemóſyuis iuuábat, inopes virgines ſuis ſumptibus dotábat,& diœcéſim própriam ſæpè ſæpiùs per ſe ipſum viſitábat. A Gregório nono Pontífice máximo contra hæréticos tunc témporis per Hiſpániam & Gálliam graſſántes beátus Præſul vnàcum duóbus frátribus órdinis Prædicatórum inquisitor & iudex inſtitútus eſt.

℟. Póſui adiutórium.

Lectio vj.

NEc his contèntus infidéles plúrimos verbo prædicatiónis ad Chriſtiánæ fidei cognitiónem addúxit, collectóque milite non paucas Paganórum vrbes expugnáuit, in quibus expúlſis Mahometánis veram religiónem ſtabilíuit. Accérrimus éxtitit próprij córporis caſtigátor, & aliquándò pro leui culpa ſuos artus cíngulo férreo tam ſtrictè circumligáuit, vt ſibimet graue vulnus infli-

inflixerit, quod cingulum tamen non nisi cælitùs admónitus depósuit. Cùm ad própriam sedem sanctus Epíscopus reuertebátur, multótiés vrbis campánæ vltrò pulsábant, quo signo ciues pastóris sui aduéntum agnoscébant. Inexplébili caritáti indúlgens aliquándò tribus vuárum racémis ómnia domus suæ dólia vino repléuit, quod cum síngulis diébus inter páuperes abundántèr distribuerétur, diuinitùs augebátur, idémque de pánibus inter egénos dispensátis intérdùm euénit. Méritis itaque & virtútibus clarus anno salútis millésimo ducentésimo quadragésimo tértio sanctíssimam vitam pari morte conclúsit, multis adhuc post óbitum coruscans miráculis, itaut centum & ámpliùs authénticè comprobáta in ecclésia Viquénsi facta legántur, & eius festum officio ecclesiástico in ea diœcési celebrátur. ℟. Iste est.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam. *Lectio vij.* *Cap.* 12.

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: fint lumbi vestri præcíncti, & lucérnæ ardéntes in mánibus vestris. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 76. in Cantica.

IN euangélio Dóminus illos affírmat esse beátos, quos si cum vénerit, inuénerit vigilántes. Boni namque sollicitíque pastóres impinguáre pecus non cessant bonis lætísque exémplis, & suis magis quam aliénis. Nam si aliénis & non suis, ignomínia est illis, & pecus ita non próficit. Si enim, verbi causa, ego, qui videor inter vos pastóris gérere curam, vobis appósuero Móysi mansuetúdinem, patiéntiam Iob, misericórdiam Samuélis. Dauid sanctitátem, & si qua sunt eiúsmodi exémpla bonórum: immítis ipse, & impátiens atque immiséricors, & mínimè sanctus, sermo, vt véreor, minùs sápidè euéniet, & vos minùs áuidè capiétis. Verùm hoc supérnæ pietáti relinquo, vt quod minùs vobis ex nobis est, ipsa súppleat: & quod pérperàm, ipsa córrigat. ℟. Amáuit eum.

Lectio viij.

NVnc verò bonus pastor hoc quoque curábit, vt secúndùm Euangélium inueniátur habére sal in semetipso, sciens, quia sermo sale cónditus quantum placúerit ad grátiam, tantum próderit ad salútem. Vnde qui áuidè nimis honóribus ínhiant, minùs próuidè gráuibus se suppónunt onéribus, expónunt perículis, nec sciunt ad quid vénerint, sicut scriptum est: Amíce, ad quid venísti? Nisi fallor, ad solam ciuitátis custódiam, vt quantum satis est procurétur, opus est viro forti, spirituáli, fidéli. Forti ad propulsándas iniúrias, spirituáli ad deprehendéndas insídias, fidéli, qui non quæ sua sunt quærat. Porrò autem ad mores honestándos vel corrigéndos quis non liquidò agnóscat, pernecessáriam fore cum multa quidem diligéntia disciplínæ censúram? ℟. Sint lumbi vestri.

Lectio ix.

EA propter omnis, cui hoc opus incúmbit, opórtet férueat zelo illo, quo accénsus præcípuus ille æmulátor sponsæ Dómini aiébat: Æmulor vos Dei æmulatióne, despóndi enim vos vni viro vírginem castam exhibére Christo. Iam quómodò in páscua diuinórum edúcet eloquiórum greges domínicos pastor idióta? Sed & si doctus quidem fúerit, non sit autem bonus, veréndum

dum ne non tam nútriat doctrína úberi, quam stérili vita nóceat. Témere itaque & in hac parte hoc onus subitur absque sciéntia páriter vitáque laudábili.

Te Deum laudámus.

DIE XXX. OCTOBRIS.

In Commemoratione Sanctorum Martyrum, & aliorum Sanctorum, quorum Reliquiæ in Ecclesijs Nostri Ordinis asseruantur. *Duplex.*

Ad Vesperas, Antiph. Omnes sancti. *cum reliquis de Communi plur. Mart. Psalmi de Dominica, & loco vltimi Psalm.* Laudáte Dóminum omnes Gentes.

Capitulum. *Rom.* 8.

SI spíritus eius, qui suscitáuit Iesum à mortuis, hábitat in vobis: qui suscitáuit Iesum Christum á mórtuis, viuificábit & mortália córpora vestra propter inhabitántem spíritum eius in vobis. *Hymnus.*

ADéste Sancti, plúrimo
Dum thure, vestra dum pijs.
Colúntur ossa rítibus,
Votis fauéte súpplicum.
Non illa, quanquam trístibus
Imum redácta in púluerem,
Dudum sepúlcris squálleant,
Diuína virtus déserit.
Sed sancta præsénti fouet
Implétque templa Númine;
Sed & futúræ Spíritus
Post secla seruat glóriæ.
Hinc ille, qui nostris latet
Cinis sub aris cónditus,
Ægris medétur éfficax,
Torquet, fugátque dæmones.
Sit summa, Christe, laus tibi,
Ventúre iudex séculi,
Cum Patre, cumque Spíritu,
In seculórum sécula. Amen.

Psalm. 33.

℣. Custódit Dñs ómnia ossa eórum.
℟. Vnum ex his non conterétur.

Ad Magnificat, Antiphona. Istórum est enim &c. *Oratio.*

DEvs, qui hanc sacró sánctam ecclésiam tot voluísti Sanctórum decorári relíquijs: auge in nobis resurrectiónis fidem, & fac nos immortális glóriæ partícipes, cuius in eórum cinéribus pígnora venerámur. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Inuitator. Psal. 83. Deum viuum, in quem cor & caro Sanctórum exúltent, * Veníte, adorémus. *Hymnus, vt ad Vesperas.*

Antiphonæ, & Psalmi primi & secundi Nocturni vt in eodem Communi plurimorum Martyrum.

In primo Nocturno. *Dan.* 12.

℣. Dórmiunt in terræ púluere.
℟. Euigilábunt in vitam ætérnam.

Lectiones primi Nocturni. De Epístola ad Romános. Fratres, debitóres sumus. *vt in eodem Communi.*

IN II. NOCTVRNO.

Prouerb. 11. & 12.

℣. Iusti quasi virens fólium germinábunt.
℟. Non commouébitur radix eórũ.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. 5. *in festo Omnium Sanctorum.*

Lectio iv.

QVamquam, dilectíssimi, honórum nostrórum Sancti non egent, nec quidquam eis nostra deuotióne præstátur: plané quod eórum memóriam venerámur, nostra interest, non ipsórum. Vultis scire, quantùm intersit nostra? Ego in me, fáteor, ex hac recordatióne séntio desidérium véhemens inflammári, & desidérium triplex. Primum desidérium, quod in nobis Sanctórum memória vel éxcitat, vel íncitat magis, hoc est, vt eórum tam optábili societáte fruámur, & mereámur concíues, & contubernáles esse spírituum

tuum beatórum, & collætári communióne Sanctórum. Singulórum veró recordatiónes quasi scintillæ síngulæ, imò quasi ardentíssimæ faces deuótos accéndunt ánimos, vt eórum & conspéctum sitiant & compléxum, ádeoút plerúnque étiam inter eos esse se réputent, modò ad omnes simul, modò ad hos, vel ad illos tota auiditáte & veheméntia corda vibrántes. Non tantúmmodò sócietas, sed étiam felícitas nobis est optánda Sanctórum, glóriam quoque feruentíssimo stúdio ambiámus.

℟. Sancti tui, Dómine.

Lectio v.

Hoc ergò secúndum desidérium, quod ex Sanctórum commemoratióne flagrat in nobis, vt sicut illis, sic nobis étiam Christus appáreat vita nostra, & nos quoque cum ipso appareámus in glória. Sanè vt eam glóriam nobis speráre líceat, & ad tantam beatitúdinem adspiráre, summópere nobis desideránda sunt suffrágia quoque Sanctórum, vt quod possibílitas nostra non óbtinet, eórum nobis intercessióne donétur. Miserémini mei, miserémini mei saltem vos amíci mei. Nostis ipsi perículum nostrum, nostis figméntum nostrum, nostis ignoránciam nostram, & dolos aduersariórum, nostis eórum ímpetus, & nostram fragilitátem. Vobis enim loquor, qui in eádem tentatióne fuístis, qui eósdem superástis conflíctus, eósdem láqueos euasístis: qui didicístis ex his, quæ passi estis, compassiónem.

℟. Vérbera carnificum.

Lectio vj.

Amplióri fidúcia ad vos confúgio, vos hábeo in ipsa humanitáte consórtes, vt opórteat vos familiárius & speciálius miseréri ossi de óssibus vestris, & carni de carne vestra. Dénique transeúntes ex hoc mundo ad Patrem sancta nobis pígnora reliquérunt. Apud nos siquidem córpora eórum in pace sepúlta sunt, quorum nómina viuent in sæculum, idest, quorum nunquam glória sepelitur. Absit absit à vobis, ánimæ sanctæ, Ægyptia illa crudélitas pincérnæ Pharaónis, qui in gradum prístinum restitútus statim oblitus est Ioseph sancti, qui in cárcere tenebátur: non enim erant vnius cápitis membra, nec áliqua pars fidéli cum infidéli, aut vlla societas Israelítæ ad Ægyptium, non plusquam luci ad ténebras. Interpretátur enim Ægyptus ténebræ, Israel autem videns Deum: atque ídeò vbicúmque Israel erat, lux erat. Hæc veró nostra, & Sanctórum cohæréntia est, vt nos congratulémur eis, ipsi compatiántur nobis: nos deuóta meditatióne regnémus in eis, ipsi in nobis, & pro nobis mílitent pia interuentióne.

℟. Tanquam aurum.

In tertio Nocturno. *Colos. 3.*

℣. Cum Christus apparúerit vita vestra. ℟. Tunc & vos apparébitis cum ipso in glória.

Lectiones verò accipiantur ex Festo SS. Bernardi, Mariæ, & Gratiæ Mart. die prima Iunij. pag. 99. *Et loco* ℟. *viij. dicatur* ℟. Sancti mei.

Ad Laudes, & per Horas Antiphonæ, vt in eodem Communi plurimor. Mart. Capit. Si Spíritus eius. *vt ad Vesperas.*

Hymnus.

O Vos vnánimes Christíadū chori,
Sanctórum túmulos, & cineres Patrum,
Caras exúuias, pígnora Cælitum
Lætis dícite cánticus.
Cœlo qnandò pijs æqua labóribus
Felices ánimæ gáudia póssident,
Pœnárum sócijs débita rédditur
Hic laus & decus óssibus.

Passim

Passim sparsa Deus, polliciti memor,
Custos, ne péreat, pignora cólligit:
Electósque suis próuidus ággerit
Aptándos lápides locis.
Quin & Relliquias & túmulos, sibi
Aras ipse Deus cónsecrat hóstia;
Coniugénsq; suis se caput ártubus
Hos secum simul ímmolat.
Vos, quorum cíneres supplícibus pia,
Tutum præsídium, plebs colit ósculis,
Si vos nostra mouent, subsídium boni,
Vestris ferte cliéntibus.
Vt cum nostra nouis spléndida dótibus
Surget iuncta choris spirítuũ caro,
Indiuisa Trias sit Deus ómnia
Nobis semper in ómnibus.
Amen. *Eccli. 46.*

℣. Sit memória iustórum in benedictióne.
℟. Et ossa córũ púllulent de loco suo.

Ad Benedictus, Antiphona.

Rom. 12. 2. Cor. 4.

Exhibeámus córpora nostra hóstiam viuéntem, sanctam, Deo placéntem: semper mortificatiónem Iesu in córpore nostro circumferéntes, vt & vita Iesu manifestétur in corpóribus nostris.

Oratio. Deus, qui hanc. *vt supra.*

Ad Tertiam, Capitulum. Philip. 3.

NOstra conuersátio in cœlis est; vnde étiam Saluatórem expectámus Dóminum nostrum Iesum Christum, qui reformábit corpus humilitátis nostræ, configurátum córpori claritátis suæ.

℟. *br.* Lætámini in Dño:* Et exultáte iusti. Lætamini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte. Glória Patri. Lætámini. *Eccli. 44.*

℣. Sapiéntiam sanctórum narrent pópuli.
℟. Et laudes eórum núntiet Ecclésia.

Ad Sextam, Capitulum. 1. Pet. 4.

SI exprobrámini in nómine Christi, beáti éritis: quóniam quod est honóris, glóriæ, & virtútis Dei, & qui est eius Spíritus, super vos requiéscit.

℟. *br.* Exúltent iusti: * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delectentur in lætítia. In conspéctu. Glória Patri. Exúltent. *Psalm. 36.*

℣. Non derelínquet Dóminus sanctos suos.
℟. In ætérnum conseruabúntur.

Ad Nonam, Capitulum. 1. Pet. 3.

QVis est, qui vobis nóceat, si boni æmulatóres fuéritis? sed & si quid patímini propter iustítiam, beáti.

℟. *br.* Iusti autem: * In perpétuum viuent. Iusti. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Iusti. *Exod. 15.*

℣. Gloriósus Deus in sanctis suis.
℟. Mirábilis in maiestáte, fáciens prodigia.

Ad Vesperas, Antiphonæ.

Isti sunt sancti.

Psalmi. Dixit Dóminus. Confitébor tibi Dómine. Beátus vir. Laudáte púeri. Crédidi.

Capitulum, & Hymnus, vt in primis Vesperis.

Isai. 66.

℣. Consolábor vos, & gaudébit cor vestrum.
℟. Et ossa vestra, quasi herba germinábunt.

Ad Magnificat, Antiphona.

Gaudent in cœlis. *vt in Communi plurim. Martyrum.*

Oratio. Deus, qui hanc sacrosánctam. *vt supra.*

DIE V. NOVEMBRIS.

In Festo Sancti Malachiæ Episcopi & Confessoris.

Duplex. Fuit 3. huius.

V *Omnia*

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hic habentur.

Oratio.

DEvs, qui hodiérnam diem honorábilem nobis in beáti Malachiæ Confessóris tui atque Pontíficis solemnitáte tribuísti, præsta quæsumus: vt de cuius ánnua celebritáte exultámus in terris, eius felíci consórtio perfruámur in cœlis. Per Dóminum.

Lectiones primi Nocturni de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Lectio iv.

LIquet dilectíssimi, quod dum córpore retinémur, peregrinámur à Dómino: ac per hoc luctum magis, quàm gáudium miserándum nobis indicit exilium, & consciéntia delictórum. Quia tamen Apostólico ore gaudére cum gaudéntibus admonémur; in omnem nos suscitári lætítiam, tempus, & causa requirit. Nam si verè, quod Prophéta sentit: Exúltant iusti in conspéctu Dei, exúltat sine dúbio Malachias, qui in diébus suis plácuit Deo, & inuéntus est iustus. ℞. Inuéni Dauid.

Lectio v.

QVod opus pietátis prætérijt Malachias? Pauper sibi, sed diues paupéribus erat; pater orphanórum, maritus viduárum, patrónus éxtitit oppressórum, hiláris dator, petítor rarus, accéptor verecúndus, pacis reformándæ inter discordántes fuit illi cura máxima, & efficácia multa. Quis æquè pius ad compatiéndum, ad subueniéndum promptus, ad corripiéndum liber? Nam & zelans erat, nec déerat sciéntia zeli ipsius moderátrix.

℞. Pósui adiutórium.

Lectio vj.

DE quacúmque tribulatióne clamarétur ad eum, própriam reputábat, nisi quod in sua pátiens, in aliéna compátiens erat, plerúmque & impátiens; nonnúmquam siquidem replétus zelo pro álijs in álios mouebátur, vt erípiens inopes, & réprimens fortes, consúleret proindè ómnibus in salútem. Itaque irascebátur, sed ne irascéndo peccaret, iuxta illud de psalmo: Irascímini, & nolite peccáre. Non ira illi, sed ipso ánimo dominabátur. Diléctus à Deo, & hominibus; non inmeritò hódiè Malachias in consórtio Angelórum recipitur, re adéptus quod nómine dicebátur, & ante quidem Angelus erat non minus puritáte quàm nómine. Sed nunc felíciùs gloriósi in eo interpretátio nóminis adimplétur, quando pari cum Angelis glória & felicitáte lætátur.

℞. Iste est.

Lectiones tertij Nocturni dicantur, vt in Festo S. Agathonis Papæ, & Confess. die 19. Ianuarij. pag. 5.

DIE X. NOVEMBRIS.

In Festo Patrocinij Beatæ Mariæ Virg. Duplex maius.

Omnia dicantur, vt in Commemorat. Beatæ Mariæ Virg. de Monte Carmelo die 16. Iulij. pag. 117. præter sequentem Orationem.

Oratio.

DEvs, qui sub beatíssimæ Vírginis Mariæ genitrícis tuæ singulári patrocinio Ordinem Cisterciénsem ad plurimárum animárum salútem instituí, eiúsque perpétuis benefícijs cumulári voluísti; præsta supplícibus tuis: vt cuius hódiè commemoratiónem cólimus, illius protécti auxílijs ad cœléstem glóriam perducámur. Qui viuis & regnas, &c.

DIE XII. NOVEMBRIS.

In Festo Sancti Aemiliani Abbatis. Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pontif. praeter ea, quae hic habentur.

Oratio.

SAncti Æmiliáni abbátis mérita nos, Dómine, pretiósa tueántur: in quibus tuæ maiestátis ópera prædicántes, ab hóstibus mentis & córporis, & præsens capiámus adiutórium & futúrum. Per Dóminum nostrum.

In j. Nocturno, Lectiones de Scriptura currente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ÆMiliánus honéstis paréntibus natus Vérgégij, quod óppidum est ad radices Montis Distértij, in Castélla véteri apud Hispániam cùm vigésimum annum attigíßet, Spíritu sancto eum inspiránte, & dirigénte, ad quemdam Eremítam sanctíssimum in Castéllo Biliuiénsi degéntem, nómine Felicem, ádijt, vt ab ipso spirituális vitæ documéntis instruerétur. Quod cùm felíciter esset consecútus, ad locum, qui nunc eius oratórium dícitur, remeáuit. Sed cùm vidéret impediménto sibi fore iam ad se concurréntium multitúdinem, celsióra, atque remotióra secréta dicti montis expétijt. Ibi per quadraginta círciter annos habitáuit, nullo hóminum consórtio vtens, sed solùm fruens consolatiónibus Angelórum, & frequéntes pugnas dæmonum tam visíbiles, quàm inuisíbiles perpátiens, ventórum ímpetus, incleméntias ímbrium, algóres niuium, & plures id genus labóres, non solùm amóre Christi tolerabíliter, sed étiam libénter, desiderantérque suscípiens.

℞. Honéstum fecit.

Lectio v.

INde rédijt ad locum sui oratórij, vbi assíduis vigílijs, ieiúnijs, & oratiónibus vacans, várias córporis ægritúdines in se patientíssimè ferens, in álijs veró omnes promptíssimè sanans, cœléstem vitam agébat, & ob suam notam sanctitátem, à Dydimo eius epíscopo Tirasonénsi Vergégij ecclésiæ præfícitur. Cùm tamen sua bona in eleemósynas distribueret, de iactúra illi proueniénte à suis cléricis coram dicto epíscopo accusátur, & ab iniúncto ministério repéllitur. Tunc lætánter ad suum oratórium rédijt, & vitam monásticam cum álijs plúribus sub Régula Sancti Patris Nostri Benedicti proféssus est: curámque gerens abbatiálem, clarus omnígenis miráculis, & prophetiæ spíritu, cum primus ómnium Benedictínam Religiónem plantáßet in Hispánia, óbijt in Dómino eius mortis ante annum præscius; ætátis autem centésimo; Christi veró quingentésimo, & septuagésimo quarto: António & Martíno vita atque miráculis per ómnia símilis.

℞. Amáuit eum.

Lectio vj.

POst eius mortem quia non semel visus est in Hispániæ defensiónem magnis prodígijs de cœlo descéndere, & cum Mauris pugnáre, ex illísque vna sola vice mactáre octuaginta míllia: ideò cognómen Patróni Hispániæ simul cum Apóstolo Iacóbo Maióri meritíssimè adéptus est: ipsamet ex tunc cum ánnuæ oblatiónis voto se gratam osténdénte. Pósteà anno Dómini millésimo quinquagésimo tértio volens Garsía primus Rex Nauárræ eiúsdem Sancti corpus ad Naiáram transportáre, ipso Rege præsénte, & alíquibus epíscopis maximóque fidélium concúr-

ſu, cum ad ima vallis fuiſſet delátum, ita fórtiter humi defixum eſt, in ſolámen monachórum, qui tanti Patris ablatiónem inconſolabiliter lamentabántur: vt nulla arte, nullíſque víribus potúerit amouéri. Quod intuens Rex eo loco cœnóbium illud, tota Hiſpánia, ſanctitáte, & amplitúdine celebérrimum, eiúſdem ſancti Æmiliáni nómine inſignitum ædificári præcépit, vbi ſancti Viri corpus cum álijs plúribus in arca áurea, plúrimis & pretióſis gemmis ornáta decentiſſimè aſſeruátur, & contínuis miráculis corúſcat.

℟. Iſte homo.

In tertio Nocturno Lectiones accipi debent ex Feſto Sancti Stephani Abbatis die 17. *Aprilis*. pag. 79.

DIE XIII. NOVEMBRIS.

In Feſto Omnium Sanctorum Monachorum Ordinis S. Patris Benedicti.

Duplex ſecunda Claſſis.

Ad Veſperas, Antiphonæ. Fulgébunt Iuſti, *cum reliquis de Laudibus. Pſalmi vt in Feſto Omnium Sanctorum die* 1. *Nouembris.*

Capitulum. *Iſa.* 8. 18.

Ecce ego, & púeri mei, quos dedit mihi Dóminus in ſignum, & in porténtum Iſrael à Dómino exercituum, qui hábitat in Monte Sion.

Hymnus.

Véte ſolitúdinis
Clauſtríque mites íncolæ,
Qui pertuliſtis ímpios
Cętus furéntis Tártari.
Gemmas, & auri póndera,
Et dignitátum cúlmina
Calcáſtis, & fœdíſſima,
Quæ mundus offert, gáudia.
Vobis olus cibária
Fuére, vel legúmina,
Potúmque lympha præbuit,
Humúſque dura léctulum.
Vixíſtis inter áſpides,
Sæuíſque cum dracónibus,
Porténta nec tetérrima
Vos terrúere dæmonum.
Rebus procul mortálibus
Mens auolábat féruida,
Diuúmque iuncta cętui,
Hærébat inter ſydera.
Summo Parénti cęlitum,
Magnæque Proli Vírginis,
Sancto ſimul Paráclyto,
Sit ſumma laus, & glória.
Amen.

℣. Letámini in Dómino, & exultáte iuſti:

℟. Et gloriámini omnes recti corde.

Ad Magnificat, Antiphona.

Exúltet ómnium turba fidélium pro glória almi patris Benedicti, & eórum ómnium, qui eius veſtígia ſunt ſecúti: læténtur præcípuè catérvæ monachórum celebrántes eórum feſta in terris, de quorum ſocietáte Sancti congáudent in cœlis.

Oratio.

Concéde, quæſumus, omnípotens Deus: vt ad meliórem vitam ſanctórum Monachórum exémpla nos próuocent, quátenus, quorum ſolémnia ágimus, étiam actus imitémur. Per Dóminum noſtrum.

Ad Matutinum, Inuitatorium.

Regem Regum Dóminum veníte, adorémus: *Quia ipſe eſt coróna Sanctórum ómnium.

Pſalmus. Veníte, exultémus.

Hymnus.

Ieſu Saluátor ſéculi,
Redémptis ope ſúbueni,
Et pia Dei génitrix,
Salútem poſce míſeris.
Monachórum ſuffrágia,
Omnéſque ciues cælici
Annuant votis ſúpplicum,
Et vitæ poſcant præmium.

Laus,

Laus, honor, virtus, glória,
Deo Patri, & Filio,
Sancto simul Paráclyto,
In seculórum sécula. Amen.

Antiphonæ, Psalmi, & Versiculi Nocturnorum, vt in Festo Sanctorum Omnium die 1. Nouembris.

Lectiones primi Nocturni de libro Ecclesiastici. Laudémus viros gloriósos. *vt in Festo S. Patris Benedicti die 21. Martij,* pagina 49. ℟℟. *verò vt infra.*

℟. j. Sanctíssime Conféssor Christi Benedícte monachórum Pater, & Dux: * Intercéde pro nostra omniúmque salúte.

℣. Deuótæ plebi súbueni sancta intercessióne, vt tuis adiúta précibus regna cœléstia consequátur. Intercéde pro.

℟. ij. Tóllite iugum meum super vos, dicit Dóminus, & díscite à me quia mitis sum, & húmilis corde: * Iugum enim meum suáue est, & onus meum leue.

℣. Et inueniétis réquiem animábus vestris. Iugum enim.

℟. iij. Hæc est vera Fratérnitas, quæ nunquam pótuit violári certámine: qui effúso sánguine, secúti sunt Dóminum: * Contemnéntes áulam régiam, peruenérunt ad regna cœléstia.

℣. Ecce quàm bonum, & quàm iucúndum habitáre fratres in vnum. Contemnéntes. Glória Patri. Contemnéntes.

IN II. NOCTVRNO.

Ex Sancto Ioánne Damascéno.

In historia B. Iosaphat cap. 12. circa finem.

Lectio iv.

BEáti isti, ac ter beáti, vt qui Dei amóre flagrárunt, atque ob ipsíus caritátem ómnia pro nihilo duxérunt: síquidem láchrymas profudérunt; diéque, ac nocte in luctu versáti sunt, vt perpétuam consolatiónem adipisceréntur; se ipsos vitrò depressérunt, vt illic in altum attolleréntur. Carnes suas fame, ac siti, & vigílijs confecérunt, vt illic Paradisi delíciæ, & exultátio ipsos excíperent. Spíritus sancti tabernáculum per cordis puritátem extitérunt, quemádmodum scriptum est, Inhabitábo in ipsis, & inambulábo.

℟. Sancti tui Dómine, mirábile consecúti sunt iter, seruiéntes præcéptis tuis, vt inueniréntur illæsi in aquis válidis: * Terra appáruit árida: & in mari rubro via sine impediménto.

℣. Quóniam percússit petram, & fluxérunt aquæ, & torréntes inundauérunt. Terra appáruit.

Lectio v.

SE ipsos mundo crucifixérunt, vt ad Christi déxteram starent: lumbos suos in veritáte succinxérunt, atque in promptu semper lámpades habuérunt, immortális sponsi aduéntum expectántes. Nam cum mentis óculis prædíti essent, horréndum illum diem semper prospiciébant, atque tum futurórum bonórum, tum futúri supplícij contemplatiónem, ita in corde defixam gerébant, vt ab ipsa nunquam diuelleréntur. Atque hic laboráre studuérunt vt sempitérnæ glóriæ cómpotes essent perturbatiónum expértes, non secus atque Angeli fuérunt, ac nunc cum illis, quorum vitam imitáti sunt, Chorēas agunt. Beáti illi, ac ter beáti, quóniam firmis mentis óculis præséntium rerum veritátem, atque humánæ prosperitátis incertitúdinem & inconstántiam perspexérunt: eáque reiécta, sempitérna bona sibi ipsis condidérunt, ac vitam eam, quæ nunquam óccidit, nec morte intermpitur, arripuérunt.

℟. Sacerdótes Dei benedícite Dóminum:

num: * Sancti & húmiles corde, laudáte Deum.

℣. Spiritus, & ánimæ iustórum hymnum dicite Deo nostro. Sancti.

Lectio vj.

HOs igitur admirándos, & sanctos viros, nos quoque indigni, ac despicábiles imitári studémus. Verùm eórum vitæ cœléstis fastigium minimè asséquimur, sed pro infirmitátis nostræ, ac misériæ facultátis módulo eórum vitam exprimimus: atque ipsórum hábitum gérimus, étiam si ópera non assequámur. Etenim diuinam hanc proféssiónem peccátum propulsáre, atque incorruptiónis per diuiuum Baptísma nobis concéssæ sóciam, & opitulatrícem esse, perspéctum habémus.

℟. Isti sunt viri sancti, quos elégit Dóminus in caritáte non ficta, & dedit illis glóriam sempitérnam: * Quorum doctrína fulget Ecclésia, vt sole luna.

℣. In omnem terram exíuit sonus eórum, & in fines orbis terræ verba eórum. Quorum doctrína. Glória Patri. Quorum doctrína.

In tertio Noct. recitentur Lectiones, quæ habentur in Officio S. P. Benedicti die 21. Martij pag. 54. exceptis Responsorijs, quæ sunt vt infra.

℟. vij. Tamquam áurum in fornáce probáuit eléctos Dóminus, & quasi holocáusti hóstiam accépit illos: & in témpore erit respéctus illórum: * Quóniam donum, & pax est eléctis Dei.

℣. Qui confidunt in illum, intélligent veritátem, & fidéles in dilectióne acquiéscent illi. Quóniam.

℟. viij. Propter testaméntum Dómini, & leges patérnas, sancti Dei perstitérunt in amóre fraternitátis: * Quia vnus fuit semper spíritus in eis, & vna fides.

℣. Ecce quàm bonum, & quàm iucúndum habitáre fratres in vnum. Quia vnus. Glória Patri. Quia vnus.

Ad Laudes, & per Horas.

Antiphona.

Fulgébunt iusti sicut Sol in regno Patris eórum: dicit Dóminus.

Psalmus. Dóminus regnáuit. *cum reliquis de Dominica.*

Antiph. Beáti éritis, cum vos óderint hómines, & cum separáuerint vos, & exprobráuerint, & eiécerint nomen vestrum, tanquam malum propter Filium hóminis: gaudéte & exultáte: ecce enim merces vestra multa est in cœlis.

Antiphona. Gaudent in cœlis ánimæ Sanctórum, qui Christi vestígia sunt secúti, & quia pro eius amóre séculum spreuérunt, ideò cum Christo exúltant sine fine.

Antiph. Sancti Dómini, Dóminum benedicite in ætérnum.

Antiph. O quàm gloriósum est regnum, in quo cum Christo gáudent omnes Sancti, amícti stolis albis sequúntur Agnum quocúmque ierit.

Capitulum. *Isa. 8.*

ECce ego, & púeri mei quos dedit mihi Dóminus in signum, & in porténtum Israel à Dómino exercituum, qui hábitat in Monte Sion.

Hymnus.

REx gloriósæ mártyrum,
Coróna confiténtium,
Qui respuéntes térrea,
Perdúcis ad cœléstia.
Aurem benignam prótinus
Inténde nostris vócibus:
Trophéa sacra pángimus,
Ignósce quod delíquimus.
Tu vincis inter Mártyres
Parcísque Confessóribus
Tu vince nostra crímina,
Largitor Indulgéntiæ.

Deo

Deo Patri fit glória,
Eiúsque soli Filio,
Cum Spíritu Paráclyto
Nunc, & per omne séculum.
Amen.

℣. Exultábunt Sancti in glória.
℞. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Benedictus, Antiphona.

Vos qui reliquístis ómnia, & secuti estis me, céntuplum accipiétis, & vitam ætérnam possidébitis.

Oratio ut supra in Vesperis.

Ad Tertiam, Antiphona.

Beáti éritis. *ut in Laudibus.*

Capitulum. Ecce ego. *ut supra.*

℞. *breue.* Lætámini in Dómino, & exultáte iusti. Lætámini.

℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte iusti. Glória Patri. Lætámini.

℣. Exúltent iusti in conspéctu Dei.
℞. Et delectentur in lætitia.

Ad Sextam, Antiphona.

Gaudent in cœlis.

Capitulum. Eccl.44.a.7.

OMnes isti in generatiónibus gentis suæ glóriam adépti sunt, & in diébus suis habéntur in laudibus.

℞. *breue.* Exúltent iusti in conspéctu Dei. Exúltent.

℣. Et delecténtur in lætítia. In conspéctu Dei. Glória Patri. Exúltent.

℣. Iusti autem in perpétuum viuent.
℞. Et apud Dóminum est merces eórum.

Ad Nonam, Antiphona.

O quàm gloriósum.

Capitulum. Eccl.44.a.13.

FIlij eórum propter illos vsque in ætérnum manent: semen eórum, & glória eórum non derelinquétur.

℞. *breue.* Iusti autem in perpétuum viuent. Iusti.

℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum viuent. Glória Patri. Iusti autem.

℣. Exultábunt Sancti in glória.
℞. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Vesperas, Antiphonæ.

Fulgébunt iusti. *cum reliquis de Laud.*

Psalmi, vt in primis Vesperis, & loco vltimi, Psalmus. Crédidi.

Capitulum, Hymnus, vt supra in primis Vesperis.

℣. Exultábunt Sancti in glória.
℞. Lætabúntur in cubílibus suis.

Ad Magnificat, Antiphona.

In regeneratióne cum séderit Filius hóminis in sede maiestátis suæ, sedébitis & vos super sedes duódecim, iudicántes duódecim tribus Israel.

Oratio. Concéde quæsumus. *vt supra.*

Deindè fit commem. sequentis Festi.

Antiphona.

Repléuit sanctum suum Dóminus spíritu intelligéntiæ, & ipse fluénta doctrinæ ministráuit pópulo Dei.

Psalm.93.

℣. Beátus homo, quem tu erudíeris Dómine.
℞. Et de lege tua docúeris eum.

Oratio.

DEvs, qui beátum Bernárdum Abbátem & Doctórem egrégium, in abscóndito faciéi tuæ abscóndi cúpidum velut lucérnam ardéntem simul & lucéntem in Ecclésia tua posuísti; fac nos eius flagrantíssimæ & luminosíssimæ caritátis partícipes: vt veritátem, quam ipse cęlitùs illustrátus dócuit, puræ mentis intelligéntia sapiámus. Per Dóminum nostrum.

DIE XIV. NOVEMBRIS.

In Festo Translationis Corporis Sancti Patris Nostri Bernardi Abbatis.

Duplex maius.

Omnia dicuntur, vt in Festo eiusdem Sancti Patris die 20. Augusti prætereа, quæ hìc afferuntur propria.

Ad

Ad Matutinum, Inuitatorium. Eccli. 1.

Fontem sapiéntiæ Dóminum: * Veníte adorémus.

Psalm. Veníte, exultémus.

Hymnus.

CIstérci stérilis pande finum domus,
Nunc fecúnda nouos cóncipe fílios.
Bernárdo patre, qualem
Mater progéniem dabis!
Hi sunt prima velut sémina grándium,
Quæ sublíme ferent mox caput, árborum,
Quæ diffúsa per orbem
Latè bráchia pórrigent.
Nescíri cúpidus, cum iúuenum manu,
His Bernárdus amat vállibus ócculi,
Syluarúmque profúndis
Se celáre recéssibus.
Ardet mille modis ante diem mori,
Quidquid mors rápiet, iam sibi prærípit:
Nil hæc áuferet illi,
Qui sese prius éxuit.
Illic mens sócij córporis ímmemor,
In se tota redit: non óculi vident,
Ori non sapit esca;
Surdis nil sonat áuribus.
Quin & lumínibus surrípitur sopor,
Ægro vix sua sunt pábula córpori:
Iam pœnas sitiéntem
Pœnæ defíciunt nouæ.
Iurátam Dómino ne víolet fidem,
Vt voti reus est, se probat in dies:
Sese intérrogat vltrò
Et quæsitor & árbiter.
Ætérnus sit honos ingénito Patri;
Sit par vnigenæ glória Filio;
Sacri nexus amóris
Laus compar tibi, Spíritus.
Amen.

Antiphona, & Psalmi, vt in die Festi.

IN I. NOCTVRNO.

Psalm. 70.

℣. Os meum annuntiábit iustítiam tuam.

℟. Tota die salutáre tuum.

De libro Ecclesiástici.

Lectio j. Cap. 51.

CVm adhùc iúnior essem, quæsíui sapiéntiam palàm in oratióne mea. Antè templum postulábam pro illa, & vsque in nouíssimis inquíram eam. Et effloruit tamquam præcox vua, lætatum est cor meum in ea. Ambuláuit pes meus iter rectum, à iuuentúte mea inuestigábam eam. Inclináui módicè aurem meam, & excépi illam. Multam inuéni in meipso sapiéntiam, & multum profeci in ea. Danti mihi sapiéntiam, dabo glóriam. Consiliátus sum enim vt facerem illam: zelátus sum bonum, & non confúndar.

℟. Prima virtus.

Lectio ij.

COlluctáta est ánima mea in illa, & in faciéndo eam confirmátus sum. Manus meas exténdi in altum, & insipiéntiam eius luxi. Animam meam diréxi ad illam, & in agnitióne inuéni eam. Possédi cum ipsa cor ab inítio, propter hoc non derelínquar. Dedit mihi Dóminus linguam mercédem meam, & in ipsa laudábo eum. Appropriáte ad me indócti, & congregáte vos in domum disciplínæ; quid adhùc retardátis? Et quid dícitis in his? Animæ vestræ sítiunt veheménter.

℟. Virtúte multa.

Lectio iij.

APérui os meum, & locútus sum. Comparáte vobis sine argénto, & collum vestrum subiícite iugo, & suscípiat ánima vestra disciplínam: in próximo est enim inuenire eam.

Vidéte óculis vestris, quia módicum laboráui, & inuéni mihi multam réquiem. Assúmite disciplínam in multo número argénti, & copiósum aurum possidéte in ea. Lætétur ánima vestra in misericórdia eius, & non confundémini in laude ipsíus. Operámini opus vestrum ante tempus, & dabit vobis mercédem vestram in témpore suo.

℞. Opera sancti Patris.

IN II. NOCTVRNO.

Psalm. 118.

℣. Ignitum elóquium tuum veheménter.

℞. Et seruus tuus diléxit illud.

Lectio iv.

Beáti patris nostri Bernárdi sánctitas singuláris, doctrína diuinitùs trádita, imménsi pro Ecclésia Dei suscépti labóres, & cœléstes insignium miraculórum penè innumerabílium attestatiónes, statim à sacro ipsíus óbitu toti Ecclésię ádeò innotúerant, vt Alexánder tértius Románus Póntifex (cui longè ántea vir Dei summū Sacerdótium prædixerat) consílio cum Cardinálibus & Epíscopis ínito, eum Sanctórum fastis solémni ritu adscrípserit, ac de ipso tanquam de sancto Ecclésiæ Doctóre Missam celebráuerit, anno millésimo centésimo septuagésimo quarto, die décima octáua Ianuárij, exáctis ab illius decéssu vigínti annis, quátuor ménsibus, & diébus vigínti nouem. Dedit Póntifex ad omnes Abbátes Ordinis Cisterciénsis, & ad Ludouícum Francórum Regem, Bernárdo olim dum vixit, obsequentíssimum, post mortem deuotíssimum, atque ad Ecclésias Gálliæ literas, quibus Bernárdus inter cęlites relátus osténditur. His Apostólicis líteris non solùm Sanctórum cánoni beátum Abbátem adscriptum mémorat Alexánder; sed étiam festum eius celebrándum público solemníque ritu iubet ijs verbis, quæ quidem non tantùm definiant, verùm extóllant, vt vix à diuíni verbi præcónibus plus áliquid in laudē sancti Patris dici ex tunc potúerit, quam quæ suprémus Ecclésiæ Pastor in illis literis, præeúnte spíritu dictáuit, proposuítque amplecténda cunctis fidélibus.

℞. In timóre Dei.

Lectio v.

In ijs namque Póntifex, Mártyrem, Confessórem, Patriárcham, & totíus Ecclésiæ Doctórem, atque firmam Colúmnam Bernárdum appéllat. Præíuerat Alexándro Innocéntius secúndus Románus Póntifex in sua epístola ad eúndem sanctum Abbátem conscrípta, vbi illum murum inexpugnábilem pro domo Dei núncupat; subsecutúsque est ipsum Alexándrum Innocéntius tértius, qui ore próprio eius officium dictáuit anno millésimo ducentésimo primo, & in collécta Doctórem egrégium Ecclésiæ eúndem pronunciáuit. Perácta solémni beáti Bernárdi apotheósi, archiepíscopi, epíscopi, & abbátes, qui frequéntes generálibus comítijs in archicœnóbio Cisterciénsi interfúerant, ad Claramuállem properárunt, sanctam, & diù exoptátam festiuitátem in translatióne sacri Córporis beáti Doctóris commúnis ómnium Patris celebratúri. Duces céteris in hac sacra solemnitáte extitérunt Guicárdus ex abbáte Pontiniacénsi archiepíscopus Lugdunénsis, & Henrícus Claræuállis séptimus abbas, qui vnà cum céteris ingénti gáudio & exultatióne venerábile sancti viri Corpus è túmulo ante beatíssimæ Deíparæ aram sito, in quo tríduò post ipsíus óbitum collocátum fúerat, extrahéntes & eleuán-

tes, illud in tabernaculo marmoreo rétrò idem sanctissimæ Virginis altáre, vt hódiè appáret, religiosissimè, & honorificentissimè depositérunt.

℟. O odoríferum lilium.

Lectio vj.

DE ista Corporis sancti Bernárdi solémni translatióne, ac eleuatióne in hæc verba ad Stéphanum Angliæ Regem scripsit idem Henrícus Claræuallénsis abbas: Celebrátus est apud nos dies honorábilis & solémnis noua festiuitáte incúndus, & ampla iucunditáte festiuus, utpote quem eleuátio sanctissimi corporis beati Bernárdi celebérrimum reddidit, & lúmine claríore perfúdit. O quam voluimus gáudijs illis plus utrique cœléstibus, quam terrénis, vestræ Maiestátis interésse præséntiam, quaténus & nobis de méritis illustríssimi Confessóris, miro quodam irríguo vberióris benedictiónis lárgitas emanáret. Ne autem pietas tanti Príncipis tantæ sanctitátis partícipio fraudétur, mittimus vobis de thesáuro relíquiarum eius dígitum sacræ illius manus, quam affluentíssima cópia cœléstis benedictiónis implévit; illius, inquam, manus, cuius tactus sanábat ægros, roborábat inuálidos, firmábat hómines, dæmones effugábar.

℟. Accépit vir sanctus.

IN III. NOCTVRNO.

Psalm. 21.

℣. Narrábo nomen tuum frátribus meis.

℟. In médio Ecclésiæ laudábo te.

Lectiones tertij Nocturni, vt in Festo S. Anselmi die 21. Aprilis pag. 81. cum ℟℟. *proprijs tertij Nocturni Sancti Bernardi. pag. 129.*

Ad Laudes, & per Horas, Antiphonæ & Capitula, vt in eodem die Festi Sancti Bernardi, dempto à quinta Antiphona verbo. Hódiè.

Hymnus.

O Qui sub alto vértice móntium,
Latè vidénda lámpada præcipis
Fulgére, cur tantam profúnda
Valle finis latitáre lucem?
Erúmpat altis, ábdita sáltibus,
Sonet per vrbes plena Deo tuba.
Bernárdus, vt compónat orbem,
Quo látitat, relegátur antro.
Castris relictis, hunc ádeunt Duces;
Se, sceptra súbdunt, & diadémata;
Summúmque nutántes requírunt
Illius arbítrium Tiaræ.
Quis ille pannis vílibus óbsitus,
Vltrò sequéntes qui pópulos rapit?
Iussúque morbórum recédunt
Cuius ad impérium cohórtes?
Vis quanta verbi! cúrritur, áduolant
Nati, paréntes, & sua déserunt.
Ab huius omnes ore pendent;
Et pópulis viduántur vrbes.
Parébat æther; vis ruat imbrium,
Sacras timébunt lædere lítteras:
Fruménta desint, plena messes
Hórrea mox subitas ministrant.
Quin Dux rebéllis térritus ad sacros,
Præsénte Christo, prócubuit pedes;
Mores ferínos mollis agnus
Consílio melióre ponit.
Laus summa Patri, summæque Filio.
Par laus & illi, quo duce inhóspitos,
Deo vacáret totus vni,
Hic némorum fugit in recéssus.
Amen. *Psalm. 39.*

℣. Annuntiáui iustítiam tuam in Ecclésia magna.

℟. Veritátem tuam, & salutáre tuum dixi.

Ad Benedictus, Antiphona.

Sap. 7. Eccli. 51.

Sapiéntiam sine fictióne dídici, & sine inui-

inuidia communico, & honestatem illius non abscondo; appropiate ad me indocti, & congregate vos in domum disciplinæ.

Oratio. Deus, qui beatum Bernardum. *vt supra*.

Ad Vesperas, vt in die Festi.

Hymnus.

QVem iubes inter nemorum latebras,
Christe, desertas habitare valles;
Ille pacando repetetur olim
Arbiter Orbi.

Hæreses perdet, sata nocte monstra,
Pristini mores renouabit æui,
Tradet & seris rediuiua patrum
Dogmata seclis.

E sinu matris dederat vel infans,
Grande virtutis specimen futuræ:
Senserat mater grauis, obstupendis
Territa visis.

Huius vt primos habeas amores,
Qualis e casta genitricis aluo
Nasceris, talem puero reuelas
Te Deus infans.

Per leues quæ non manifesta somnos
Hausit à muto documenta Verbo!
Interim blandis pueri liquescunt
Pectora flammis.

Inde mellitis sapor ille verbis,
Lacteus scriptis venit inde candor,
Dum sacro Sponsi, simul atque Sponsæ
Explicat ignes.

Nostra te summum celebrent parentem
Ora, te summo genitum parente;
Par sit ambobum tibi laus per omne,
Spiritus, æuum. Amen.

Psalm. 39.

℣. Non abscondi misericordiam tuam & veritatem tuam.

℟. A concilio multo.

Ad Magnificat, Antiphona. Repleuit sanctum suum. *vt supra in primis Vesperis.*

Oratio. Deus, qui beatum Bernardum. *vt supra.*

DIE XVI. NOVEMBRIS.

In Festo S. Edmundi Episc. & Confess. Duplex.

Omnia de Communi Conf. Pontif. præter ea, quæ hic habentur. *Oratio.*

DEvs, qui largifluæ bonitatis consilio Ecclesiam tuam beati Edmundi Confessoris tui atque Pontificis præclaræ vitæ meritis decorasti, & gloriosis lætificasti miraculis; concede propitius nobis famulis tuis: vt & ipsius in melius reformemur exemplis, & ab omnibus eius patrocinio protegamur aduersis. Per Dominum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

EDmundus natione Anglus adeò castis ac sanctis parentibus est ortus, vt munditiam simul ac pietatem, cum lacte suxisse videretur. Nondum pubertatis annos attigerat, cum Lutetiam studiorum gratia missus à matre, ipsius hortatu singulis sextis ferijs in pane & aqua ieiunaret, ciliciumque bis aut ter in qualibet hebdomada indueret: ætate verò crescente nouum asperrimi cilicij genus excogitauit, quo veluti continuo supplicio carnem die noctuque trucidaret. Hic dignum se reddidit, cui Saluator mundi in forma speciosissimi pueri visibiliter appareret, eumque ad sui amorem vehementer excitaret.

℟. Inueni Dauid.

Lectio v.

POrrò post liberalium artium studia totum se diuinis litteris ad-

 discen-

discéndis trádidit, quas pósteà pùblicè dócuit: & quóties sacra Biblia aperiébat, ipsa reueréntèr osculabátur. Cumque summus Póntifex eum Crucis in primis amatórem resciuíſſet, Crucis prædicatiónem ipsi cum singulári priuilégio demandáuit. Vir iste sanctus verbi diuíni prædicatióne, ac miraculórum virtúte Christi bonus odor factus in omni loco, cum esset Salisberiénsis ecclésiæ canónicus, in Cantuariénsis ecclésiæ archipræsulem canónicè eléctus est.

℞. Pósui adiutórium. *Lectio vj.*

VErùm cum id munus obíre constánter renúeret, Salisberiénsis epíscopus ipsi inobediéntiæ, ac letháliſ culpæ perículum inténtans, vt pastorálem curam acceptáret, inuitum adégit: sicque Pastor in pópulo Dei constitútus omni virtútum génere cunctis prælúxit. Cùm totum se vellet animárum salúti, ac simul ecclesiásticæ libertáti tuéndæ impéndere, multa ipsi aduérsa tum à Rege, tum à regni Procéribus illáta sunt: Imo ipsum Cantuariénsium canonicórum collégium se pijs eius conátibus oppósuit. Sicque eum débitum Pastóris officium exercére non posset, prædecessóris sui sancti Thomæ exémplo, Pontiniacum se recépit: indéque póstmodùm discédens Solciacum priorátum ádijt: vbi pauló post prætéritæ vitæ sanctitátem beatíssimo fine comprobáuit. ℞. Iste est.

Lectiones tertij Nocturni dicantur, vt in Festo Sancti Theobaldi Abbatis die 8. Iulij. p. 114. ℞℞. verò sumantur ex tertio Noct. de Communi Conf. Pont.

DIE XVII. NOVEMBRIS.

In Festo Sanctæ Gertrudis Virginis.

Duplex.

Ad Vesperas, Capitulum. Cant. 3.

INuéni, quem díligit ánima mea; ténui eum, nec dimíttam: donec introdúcam illum in domum matris meæ, & in cubículum genitrícis meæ.

Hymnus.

GErtrúdis arca Núminis,
Sponsóque iuncta vírginum,
Da nuptiális pángere
Castos amóres fœderis.

Quadrima Christo núbilis
In claustra promptè cónuolas;
Spretóque nutrícis sinu,
Sponsi requíris óscula.

Candéntis instar lilij,
Odóre mulces sýdera,
Et virgináli cælitum
Regem decóre pértrahis.

Qui viuit in sinu Patris
Cinctus perénni glória
Amánter vt Sponsus tua
Recúmbit inter úbera.

Amóre Christum vúlneras,
Hic te vicíssim vúlnerat;
Tuóque cordi própria
Inúrit altè stígmata.

O singuláris cáritas,
Et mira commutátio!
Hic corde respírat tuo,
Tu viuis huius Spíritu.

Te, sponse Iesu vírginum,
Beáta laudent ágmina;
Patri simul Paraclyto
Par sit per æuum glória. Amen.

℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua.
℞. Inténde, prósperè procéde, & regna.

Ad Magnificat, Antiphona.

Egredímini & vidéte fíliæ Sion Gertrúdem in diadémate, quo coronáuit illam Christus in die desponsatiónis illíus, & in die lætítiæ cordis eius.

Oratio.

DEvs, qui in puríssimo corde beátæ Gertrúdis vírginis tuæ iucúndam tibi habitatiónem præparásti, eius méritis & intercessióne

siõne cordis nostri máculas clemén-
ter abstérge: vt digna diuínæ maie-
státis tuæ habitátio effici mereátur.
Per Dóminum.

Ad Matutinum, Inuitatorium.
Regem vírginum Dóminum: * Veníte, adorémus.
Psalm. Veníte, exultémus.

Hymnus.

Mira noctúrnis moduláante lingua,
Gesta Gertrúdis celebrémus horis,
Quæ sacris instans précibus perégit
Témpora noctis.

Illíus votis Deus obsecúndans
Mox repentínas plúuias profúdit,
Moxque suspénsos grauidis coércet
Núbibus imbres.

Arua iam dudum glácie rigébant,
Corde cum mœsto miserans colónos
Féruidis virgo lácrymis resóluit
Frigora brumæ.

Ne seges largo vitiétur imbre,
Sédulis cœlum précibus serénat,
Et graues læsi gemebúnda placat
Núminis iras.

Igneis mentes pénetrat sagittis,
Lánguidis confert ánimis medélam;
Atque succéndit scelerata castis
Péctora flammis.

Vírginum Sponsum Superúmque Regem
Vírginum sanctæ célebrent choreæ,
Et sacram supplex Tríadem per æuum
Orbis adóret. Amen.

IN I. NOCTVRNO.

Antiphona.
Gertrúdis virgo quinquénnis in sacræ Religiónis horto velut candens lílium plantáta ómnium virtútum splendóre refúlsit.
Psalm. Dómine Dóminus noster.
Antiph. Ad sacrum beáti Patris Benedícti Ordinem diuínitus vocáta est; vt quæ Spíritus sancti donis replénda erat, Patriárcham ómnium iustórum spíritu plenum sibi imitándum propóneret.
Psalm. Cœli enárrant.
Antiph. Factum est cor eius tanquam cera igne mollíta, cui Christus diuinitátis suæ sigillum impréssit.
Psalm. Dómini est terra.
℣. Spécie tua, & pulchritúdine tua.
℟. Inténde, próspere procéde, & regna.

Lectiones primi Nocturni de Canticis Canticorum. Ego flos campi. *vt in Festo S. Scholasticæ die* 10. *Februarij.* pag. 16. *℟℟. verò sint sequentia.*

℟. j. In charitáte perpétua diléxit Gertrúdem Dóminus; ídeo attráxit eam ab infántia, & duxit in solitúdinem: * Et locútus est ad cor eius.
℣. Sponsáuit eam sibi in sempitérnum in fide & in misericórdia. Et locútus est.
℟. ij. Gertrúdis conuérsa ad Sponsum suum dicébat: * Mihi adhærére tibi soli, dilécte mi, bonum est.
℣. Tunc Dóminus acclinátus circumpleetebátur eam dicens: Et mihi adhǽrére tibi semper suáue est, dilécta mea. Mihi adhærére.
℟. iij. Pósuit in Gertrúde tabernáculum suum Altíssimus: * Deus in médio eius non commouébitur.
℣. Adiuuábit eam Deus mane dilúculo. Deus in. Glória Patri. Deus in.

IN II. NOCTVRNO.

Antiphona.
Spíritu intelligéntiæ repléuit Gertrúdem Dóminus, dedit illi sciéntiam Sanctórum, & pósuit super eam spíritum suum. *Psalm.* Eructáuit.

An-

Antiph. Ardentissimo animárum zelo æstuábat. & omnes in viscéribus Iesu Christi cupiébat.
Psalm. Deus noster refúgium.
Antiph. Ingruéntem plúuiam verbo contínuit: obediénte Dómino Sponsæ suæ précibus.
Psalm. Magnus Dóminus.
℣. Adiuuábit eam Deus vultu suo.
℟. Deus in médio eius non commouébitur.

Lectio iv.

GErtrúdis virgo, Islébij in Comitátu Mansfeldiénsi nobilissimis paréntibus nata, quinquénnis Christo, cui iam núbilis erat & matúra, in monastério vrbis Rodárdæ Ordinis sancti patris Benedicti virginitátem suam consecráuit. Ab ipso in religiónem ingréssu angélicæ vitæ ratiónem iniit, & litteris humanióribus ac diuinis apprimè excúlta ad eam doctrinæ perfectiónem peruénit, quam eruditíssimi quique méritò suspicerent. Exímia fuit eius contemplátio, in qua multis reuelatiónibus, ac visis cœléstibus à Deo illustráta, eódem inspiránte libros diuínæ sapiéntiæ plenos conscrípsit. Quamuis autem tantis natúræ & grátiæ dótibus eniteret, diuinis fruerétur collóquijs, prophetiæ dono & plúrimis esset insignita miráculis, adeò tamen sibi ipsa vilescébat, vt inter præcipua diuínæ virtútis mirácula hoc vnum singuláre créderet, quod se indigníssimam, vt dictitábat, terra peccatrícem sustinéret.
℟. Sapiéntiam Dei loquebátur inter perféctas vírgines à Christo Iesu edócta:* Quem ab ipsa infántia in Sponsum elégit. ℣. Spíritum huius mundi non accépit, sed spíritum, qui ex Deo est. Quem.

Lectio v.

DVm annum ágeret trigésimum, in abbatíssam eius primùm monastérij, in quo hábitum recéperat, deinde Elpediani, seu vt vocant, Elphiáni elécta est. Quo in múnere, per quadraginta annos ea caritáte, prudéntia, & regulàris disciplinæ integritáte se gessit, vt cœnóbium domus Dei esse viderétur, in qua corporáti Angeli viuerent sub Gertrúde magistra: quæ quamuis esset ómnium mater, ómnium tamen se minístram exhibébat. Cœléstis Sponsus in eius puríssimo córpore delicias suas collocáuit: cui suórum étiam vúlnerum stígmata ígneo amóris stylo diuínus Celátor inússit. Hinc illa nihil nisi Christum loquebátur, quem in corde gestábat, qui nusquam se conueniéntiùs, quàm in Sacraménto altáris, ac deindè in huius suæ diléctæ corde & ánima inueniéndum pronunciáuit. Eiúsdem charíssimæ sponsæ sanctitátem diuíni sui oris confirmáuit oráculo, cùm testátus est, nullam tunc témporis ánimam in terris víuere, quæ vt illi coniúnctior, ita grátior esset & accéptior.
℟. Christo confixa sum Cruci * Ego enim stígmata Dómini Iesu in corde meo porto.
℣. Viuo autem iam non ego; viuit verò in me Christus. Ego enim.

Lectio vi.

DEiparam Vírginem peculiári benefício in matrem & procuratricem sibi à Christo datam, quam cum álijs cœli ciuibus frequénter habébat spectábilem, singulári pietáte prosequebátur. Erga Sanctíssimum Eucharistiæ Sacraméntum & Christi passiónem tanto amóris & gratitúdinis ardóre afficiebátur, vt tota lácrymis liquésceret. Animas piaculáribus flammis addíctas quotidiánis suffrágijs, & assíduis précibus subleuábat; zelo diuíni honóris promouéndi, & procurándæ salútis próximi

xiiii

ximi iúgitèr ardébat. Cùm ígitur feruentíssimo Dei amóre pótiùs quā morbo languéret, huic Christus sanctíssima Matre dilectóque discípulo & candidíssimo vírginum choro comitátus adfúit, & eius ánimam córporis solútam compágibus, ac mirábili péctoris explicatióne intra cordis sui penetrália recéptam ad cœléstem thálamum tradúxit.

℞. Cum aspérrimo gelu terra diù concréta non daret gérmen suum; beáta Gertrúdis tacta dolóre cordis orāuit ad Sponsum: * Et statim solúta glácie secúta est veris amœnitas.
℣. Emísit Dóminus verbum suum, & liquefécit eam: flauit spíritus eius, & fluxérunt aquæ. Et statim. Glória Patri. Et statim.

IN III. NOCTVRNO.

Antiphona.

Mundo & sibi mórtua erat Gertrúdis, & vita eius abscóndita cum Christo in Deo.

Psalm. Cantáte Dómino I.

Antiph. Ancíllæ suæ secréta cœléstia reuelāuit Deus per Spíritum suum.

Psalm. Dóminus regnāuit.

Antiph. Multæ fíliæ sub eius disciplína congregauérunt diuítias: hæc supergréssa est vniuérsas.

Psalm. Cantáte Dómino 2.

℣. Elégit eam Deus, & præelégit eam.
℞. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Lectiones tertij Nocturni, vt in eodem Festo Sanctæ Scholasticæ. pag. 17.

Responsoria, vt infra.

℞. vij. Messis témpore, cum imbres assídui frúgibus terræ nocérent, Gertrúdis effúdit sicut aquam cor suum ante conspéctum Dómini: * Et statim facta est serénitas magna.
℣. Clausæ sunt cataráctæ cęli, & prohibitæ sunt plúuiæ de cęlo. Et statim.

℞. viij. Quæ per reuelatiónem Iesu Christi dídicit Gertrúdis, eódem inspiránte conscripsit: * Qui abscóndit hæc à sapiéntibus & prudéntibus, & reuélat ea páruulis.
℣. Lingua eius cálamus scribæ velóciter scribéntis. Qui abscóndit. Glória Patri. Qui abscóndit.

Ad Laudes, & per Horas.

Antiphona.

LAuda, & lætare fília Sion: quia eccè ego vénio, & habitábo in médio tui, dicit Dóminus.

Psalm. Dóminus regnāuit.

Antiph. O beáta ánima, quæ méruit esse sedes sapiéntiæ, cuius delíciæ sunt esse cum filijs hóminum.

Psalm. Iubiláte Deo.

Antiph. Annulis septem subarrháuit me Dóminus meus Iesus Christus, & tanquam sponsam decorāuit me coróna.

Psalm. Deus Deus meus.

Antiph. Habuit Gertrúdis potestátem cláudere cœlum núbibus, & apérire portas eius: quia lingua eius clauis cœli facta est.

Cantic. Benedícite.

Antiph. Ancilla fidélis & sponsa elécta intrāuit in cor, & gáudium Dómini sui, cuius amóre languébat.

Psalm. Laudáte Dóminum de cœlis.

Capit. Inuéni, quem diligit, *vt supra in primis Vesperis.*

Hymnus.

AD sacros virgo thálamos anhélans
Núptias cœlo celebráre gestit,
Et pijs votis nimiùm morántem
Prōuocat horam.

Ægra cum languet, maniféstus adstat
Cœlitum turma comitánte Christus,
Atque diuíni récreat iacéntem
Lúmine vultus.

Surge,

Surge, conclámat; soror atque sponsa,
En tibi pando penetrále cordis,
Vt triumpháli reseráta scandas
Sydera curru.

Ista vox omnes pénetrat medúllas,
Atque compáges ánimi resóluit,
Spíritus liber volat in reclúsa
Víscera Christi.

Régios Agni thálamos peténtem
Iúbilans stipat Súperum coróna,
Atque compléxus & amíca cantat
Oscula Sponsi.

Vírginum Sponsum, Superúmque Regem
Vírginum sanctæ célebrent choréæ,
Et sacram supplex Tríadem per æuum
Orbis adóret. Amen.

℣. Diffúsa est grátia in lábijs tuis.
℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

Ad Benedictus, Antiphona.

O digníssima Christi sponsa, quam lux prophetíæ illustráuit, zelus apostolicus inflammáuit, láurea virginum coronáuit, diuíni amóris incéndium consummáuit.

Ad Tertiam, Antiphona.

O beáta ánima.

Capitulum. Inuéni, quem díligit. *vt supra in primis Vesperis.*

℟. *breue*. Spécie tua: * Et pulchritúdine tua. Spécie tua.
℣. Inténde, prósperè procéde & regna. Et pulchritúdine. Glória Patri. Spécie tua.
℣. Adiuuábit eam Deus vultu suo.
℟. Deus in médio eius non commouébitur.

Ad Sextam, Antiphona.

Annulis septem.

Capitulum. *Cant.* 8.6.

Pone me vt signáculum super cor tuum, vt signáculum super bráchium tuum; quia fortis est vt mors diléctio.

℟. *breue*. Adiuuábit eam: * Deus vultu suo. Adiuuábit.
℣. Deus in médio eius non commouébitur. Deus vultu. Glória Patri. Adiuuábit.
℣. Elégit eam Deus, & præelégit eam.
℟. In tabernáculo suo habitáre facit eam.

Ad Nonam, Antiphona.

Ancilla fidélis.

Capitulum. *Cant.* 2.13.

Svrge amica mea, speciósa mea, & veni: colúmba mea in foramínibus petræ, in cauérna macériæ: osténde mihi fáciem tuam; sonet vox tua in áuribus meis: vox enim tua dulcis, & fácies tua decóra.

℟. *breue*. Elégit eam Deus:* Et præelégit eam. Elégit.
℣. In tabernáculo suo habitáre facit eam. Et præelégit. Glória Patri. Elégit.
℣. Diffúsa est grátia in lábijs tuis.
℟. Proptéreà benedíxit te Deus in ætérnum.

In secundis Vesperis, Antiphona.

Casta colúmba nidíficans in cauérna macériæ sacri láteris Iesu Christi mel suauíssimum de petra sugébat.
Psalm. Dixit Dóminus.
Antiph. Loquebátur Christus ad diléctam Gertrúdem fácie ad fáciem, sicut solet loqui homo ad amicum suum.
Psalm. Laudáte púeri Dóminum.
Antiph. Beátæ Gertrúdis verba diuini erant amóris iácula: lámpades eius, lámpades ignis atque flammárum. *Psalm.* Lætátus sum:
Antiph. Diléctæ ánimam è cárcere córporis exeúntem accépit Christus in vulnas suas, & cor suum illi amánter apéruit. *Psalm.* Nisi Dóminus.

Antiph.

Antiph. In corde Gertrúdis inueniétis me dicit Dóminus: complácuit sibi in illa ánima mea.

Psalm. Lauda Ierúsalem Dóminum.

Fit d. Capitulo de sequenti Festo cum commem. S. Gertrudis.

Antiphona.

Apparuérunt cœléstes spíritus de cœlo descendéntes in terram, qui Gertrúdem ad Paradísi gáudia modulátis vócibus inuitábant: veni, veni dómina, quia te expéctant cœli delíciæ, allelúia, allelúia.

℣. Diffúsa est grátia in lábijs tuis.

℟. Proptereà benedíxit te Deus in ætérnum.

Oratio. Deus qui: *vt supra.*

DIE XXIII. NOVEMBRIS.

Anniuersarium solemne pro Parentibus & Consanguineis nostris defunctis.

Oratio. Deus indulgentiárum.

DIE XXIV. NOVEMBRIS.

In festo Sancti Oddonis Abbatis.

Duplex. Fuit 18. huius.

Omnia de Communi Conf. non Pontif. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, qui beátum Oddónem abbátem, non solùm sapiéntia præcipiéndi, sed étiam humilitáte obediéndi illústrem reddidísti; eius méritis & précibus nobis concéde: & nostræ voluntátis prauitátem frángere, & tuórum præceptórum rectitúdinem in ómnibus adimplére. Per Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

ODdo Abbónis nóbilis Franci fílius, adhuc adoléscens Ecclésiæ Turonénsis Canónicus cum esset, illud Apóstoli apud se répetens: Si quis ignórat, ignorábitur; litterárum sciéntiam viro Ecclesiástico dignam cum pietáte coniúnxit, Virgílium poétam aliquándo dum parat légere, somno oppréssus vidit quasi vas insígne, sed serpéntibus plenum sibi sitiénti offérri: quo visu pertérritus in pósterum sacris litteris se totum dedit. Deinde suis in páuperes distribútis, in solitúdinem secéssit, vbi per triénnium diem in lectióne sacra, noctem ferè in oratióne pósuit. Victus illi quotidiánus, panis semilibra cum fabis páucis: lectus stórea humi strata: qua sénsuum incúria, & nuditáte spontánea lócuplex munéribus úndique oblátis abstínuit. Póstea in Monastério Gigniacénsi sancto Bernóne Abbáte vitam Monásticam sériò egit, quo témpore frater quidam illic móriens exclamárat pro Christi tribunáli sibi à dæmone obiéctas micas, quas in fine mensæ comédere neglexísset.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

HVius memor Oddo micas sédulò colléctas, ipse lectióni inténtus cum semel in mensa comédere oblítus post mensam non audéret, delícti véniam deprecatúrus Abbáti súpplex eas in tot margaritas diuínitus mutátas stupens osténdit, quas Abbas vesti sacræ intéxi curáuit. Inuítus, & præ humilitáte obnitens Sacerdótio initiári, ac deínceps Abbas esse cógitur. Cluniaci Abbas institútus thesáuros in Régulæ obseruatióne laténtes Mónachis explicáuit, nullúmque illíus ápicem prudénti in consúltum; proficiénti inútilem, credénti diffícilem, pœniténti ásperum esse, suo & multórum exémplo dócuit. Sollicitúdini, puritáti, & deuotióni suórum in Dei láudibus noctúrnis, diurnísque oratióni, & siléntio præcipuè cauit, itaut verbórum vice signis necessária loqueréntur. Dein-

de víribus íntegris à cárnibus planè abstinere, atque idóneos quosque statis quotídie horis díscere áliquid, aut decóre vóluit. Interim sibi parcus, ómnia quæ Mónachis Régula permíttit, abúndè suppeditábat. His accéssit apparitio crebra sanctórum Martíni Turonénsis, & Patris nostri Benedícti, è quorum exémplo & patrocínio únicè pendébat, qui Oddónem, & illi obsequéntes fauóribus, negligéntes vindícta cœlitus prosequebántur. ℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

HInc família Cluniacénsis cum Régulæ conueniénter viuere, aut morí cúperet, breui longè latéque propagáta sanctitátis, ac doctrínæ splendóre Ecclésiam vniuérsam diu illustráuit. Pauperes solébat cœli ianitóres appellare, vltrò ab ipsis quo potíssimum egérent, pétere, ómnium inópiæ (cui póterat) honestiórum étiam verecúndiæ consúlere: morbo vel sénio débiles in itínere óbuios equum suum ascéndere cogébat, quos ipse psallens pédibus comitabátur. Quam humanitátem cùm in Alpibus Cottijs præstáret, múlier ad primum sellæ ipsius tactum, dæmónio, quo tenebátur, liberáta est. In Príncipum dissidijs componéndis, Ecclésijs pacem restituéndo, Monastérijs reformándis cùm consenuísset, Romæ ex febri moribúndus, mortis indúcias impetráuit, donec Turónes reuérsus sãcti Martíni solemnitátem celebrásset: tunc febri redeúnte sanctis Ecclésiæ Sacraméntis munitus, inter suas, fratrúmque preces ánimam Deo réddidit décimo quarto Kaléndas Decémbris, círciter annum Dómini nongentésimum quadragésimum: quem sanctus Bernárdus ad Guiliélmum Abbátem scribens, Sanctum fuisse ássérit. ℟. Iste homo.

Lectiones recitandæ in tertio Nocturno habentur in Festo S. Balduini Abbatis die 15. Iuly. pag. 117.

Lectio nona erit de Sancto Chrisogono Martyre, cuius etiam fit commem. in primis Vesp. & Laud.

DIE XXVI. NOVEMBRIS.

In Festo Sancti Siluestri Abbatis.

Duplex.

Omnia de Communi Confess. non Pontif. præter sequentia.

Oratio.

ADésto Dómine fámulis tuis, & intercessióne beáti Siluéstri abbátis perpétuũ grátiæ tuæ auxílium largíre poscéntibus: vt eius exémpla sectándo, tuæ semper virtútis mereámur protectióne defendi. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

SIluester Auximi in Picéno nóbili génere ortus, statim puerilem ætátem literis, ac bonis móribus mirífice exornáuit. Adoléscens Bonóniam: ad stúdia Iuris Prudéntiæ missus à Patre, cum sacris literis à Deo mónitus dedísset óperam, paréntis incúrrit indignatiónem, quam æquo ánimo toto decénnio pértulit. Ob egrégiam eius virtútem à Canónicis Chatedrális Auximánæ Ecclésiæ sócius honóris eléctus est, in quo múnere pópulo oratiónibus, exémplo, & conciónibus opem tulit.
℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

INter funus nóbilis cuiúsdam defúncti, in apérto túmulo, formósi viri, suíque propínqui defórme cadáuer conspíciens, ego, inquit, sum quod hic fuit: quod hic est, Ego ero. Et mox perácto fúnere, illa sibi Dómini occurrénte senténtia: Qui vult veni-

venire post me, ábneget semetípsum, & tollat crucem suam, & sequátur me: In solitúdinem maióris perfectiónis stúdio secéssit, ibique vigilijs, oratiónibus, ieiuniísque déditus, crudas tantum herbas in cibum sæpius adhibuit. Vt autem magis latéret hómines, várias mutáuit sedes, ac demum peruénit ad mõtem Fanum, locum quamuis propè Fabriánum, eo tamen témpore desértum: ibique in honórem sanctíssimi Patris nostri Benedicti templum eréxit: Congregationísque Siluestrinórum fundaménta iecit sub régula, & hábitu in visióne sibi ab eódem sancto osténsis.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

AT inuidens Sátanas várijs terróribus illius Mónachos turbáre nitebátur, noctu Monastérij iánuas hostiliter inuádens: sed vir Dei hostis ímpetum ita représsit, vt mónachi in sancto Institúto magis confirmaréntur, ac Patris sanctitátem agnóscerent; spíritu Prophetíæ, aliísque donis emicuit, quæ vt semper profúnda humilitáte conseruáuit, ita contrà se dæmonis inuidiam concitáuit. Quo præceps actus à beáta Vírgine desperátam accépit salútem; quod benefícium perpétua, & singulári in illam pietáte commendáuit ad últimum vsque vitæ spíritum: quem ferè nonagenárius sanctitáte, & miráculis clarus, Deo réddidit; anno salútis millésimo ducentésimo sexagésimo primo, sexto Kaléndas Decémbris.

℟. Iste homo.

Accipiendæ sunt in tertio Nocturno Lectiones ex Festo S. Martini Abbatis die 8. Octobris. pag. 143.

Lectio nona erit de S. Petro Epíscopo Alexandrino, & Martyre, cuius fit commemoratio in primis Vesperis, & Laudibus.

DIE XXVII. NOVEMBRIS.

In Festo Omnium Sanctorum Monachorum Ordinis Cisterciensis.

Duplex maius.

Ad Vesperas, Antiphona. Fulgébunt iusti, sicut sol. *vt in Festo omnium Sanctorum Monachorum Ordinis S. Patris Benedicti, die 13. huius.*

Psalm. Dixit Dóminus. *cum reliquis de Dominica, & loco vltimi, Psal.* Laudáte Dóminum omnes Gentes.

Capitulum. 2. Cor. 6.

EXite de médio eórum, & separámini, & immúndum ne tetigéritis, dicit Dóminus; & ego recípiam vos, & ero vobis in patrem, & vos éritis mihi in filios.

Hymnus.

QVæ signáta nouo sémita lúmine
Cœlo se réserat, dícite Cœlites?
Hanc curru nítido progréditur via
Bernárdus decus Ordinis.
Illum ponè sequens innumerábilis
Sese turma premit; féruida præuium
Aut æquáre patrem, vel própius sequi
Ardet pássibus æmulis.
Adsunt progéniti sánguine régio;
Adsunt tergémino qui diadémate
Fulgent Pontífices, sunt quoque Mártyres
Tanti progénies patris.
Fratrum iuncta manus, sancta sodálitas,
Vestris vt sócios agmínibus velit,
Placári fácilis, iúngere nos Deus,
Nostras ferte Deo preces.
Qui lucis pater est, glória sit Patri;
Qui lux ipsa Patris, glória Filio;
Amborúmque tibi, nexus amábilis,
Sit par glória, Spíritus. Amen.

Isai. 51.

℣. Ponet Dóminus desértum quasi delícias.

℟. Et solitúdinem quasi hortum Dómini.

Ad Magnificat, Antiphona.

Leuit. 10.

Eritis mihi sancti, quia sanctus sum ego Dóminus, & separáui vos à céteris pópulis, vt essétis mei.

Oratio.

DEvs, qui beátos Robértum, Albericum, Stéphanum, & Bernárdum, vt spíritum, quo sanctus Benedíctus Abbas tibi seruiuit, in Ecclésia tua excitáres, misericórditer elegísti; & Cisterciénsem Ordinem, quem possedísti ab inítio, sub sanctíssimæ Genitrícis tuæ protectióne érigi; eúmque copiósa Sanctórum sóbole fæcundáre voluísti: da nobis illórum ómnium sequi vestígia: vt quos hódiè sub vna celebritáte venerámur in terris, perpétua tandem lætitia associémus in cœlis. Qui viuis & regnas, &c.

Ad Matutinum, Inuitatorium.

Remuneratórem inquiréntibus se Deum, * Veníte, adorémus.

Psalmus. Veníte, exultémus.

Hymnus.

BErnárdi némorum pángimus íncolas,
Certo consílio quos Deus ábdidit,
Ne contágio secli
Mores læderet íntegros.

Vt te possídeat, quem sítiunt, Deum,
Vrbes, regna, suos, se quoque déserunt:
Totus víluit orbis,
Dum cœléstia cógitant.

Nudi, prompti, álacres, líberi ab ómnibus,
Ad luctā púgiles ócyùs áduolant:
Infidum vt mare tranent,
Prudéntes onus éxuunt.

Ætérnas vt opes, cértaque gáudia
Secúri rápiant, ómnia lúdicra
Sano péctore temnunt,
Confísi melióribus.

Illis summa fuit glória, déspici;
Illis diuitiæ, paupériem pati;
Illis summa volúptas,
Longo supplício mori.

Fac nos, summe Deus, quæ pátimur mala,
In pœnam scélerum ferre libéntiùs;
Et tellúre relícta,
Immortália quærere.

Ætérnus sit honos ingénito Patri;
Sit par vnígenæ máxima Fílio;
Sacri nexus amóris,
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Antiphonæ, & Psalmi, vt in Festo omnium Sanctorum die prima Nouemb.

In primo Nocturno. Psal. 64.

℣. Campi tui, Dómine, replebúntur vbertáte.

℟. Et pinguescent speciósa desérti.

Lectiones primi Nocturni. De Libro Ecclesiast. Laudémus viros gloriósos.

℟℟. *vt in Festo Omnium Sanctorum Monachorum Ordinis Sancti Patris Benedicti die 13. Nouembris, præter primum Responsorium.*

1. *Cor.* 15.

℟. j. Absórpta est mors in victória.* Vbi est mors victória tua? vbi est, mors stímulus tuus?

℣. Deo grátias, qui dedit nobis victóriam per Dóminum nostrum Iesum Christum. Vbi est mors.

IN II. NOCTVRNO.

Psal. 136.

℣. Super flúmina Babylónis sédimus & fléuimus.

℟. Cum recordarémur Sion.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 5. in festo Omnium Sanctorum.

Lectio iv.

EXcitémur aliquándò, Fratres, resurgámus cum Christo; quærámus quæ sursùm sunt, quæ sursùm sunt sapiámus. Desiderémus desiderántes nos, properémus ad præstolántes nos, expectántes nos votis præoccu-

occupémus animórum. Alióquin quid istud negligéntiæ, quid pigrítiæ, imò quid vecórdiæ est, vt non crebris suspírijs, & feruentíssima affectióne abrúmpere hinc, & in illa tam felícia ágmina iaculári ánimos studeámus? Væ nobis à durítia cordis nostri! væ à peccatóribus géntium, quas Apóstolus mémorat sine affectióne fuisse. Præstolátur nos Ecclésia illa primitiuórum, & neglígimus: desíderant nos Sancti, & paruipéndimus: expéctant nos Iusti, & dissimulámus. Eccè enim nihil in hac nostra communióne securitátis, nihil perfectiónis, nihil quiétis: & tamen hic quoquè quam bonum & quam iucúndum habitáre fratres in vnum? Quidquid enim siuè intériùs, siuè extériùs, moléstum occúrrit, ipso útique tam germanórum consórtio fratrum, cum quibus est nobis cor vnum & ánima vna in Deum, tolerabilius inuenitur. Quam dúlcior erit, quam delectabilior, quam beátior únio, vbi nulla suspício esse póterit, nulla dissensiónis occásio, vbi omnes perfécta cáritas indissolúbili fœdere colligábit! Vt sicut Pater, & Filius vnum sunt, sic & nos vnum simus in ipsis. ℟. Sancti tui, Dómine.

Lectio v.

Serm. in Vigilia SS. Apostolorum Petri & Pauli.

TRia sunt, Fratres mei, quæ in hac festiuitáte sanctórum vigilánter consideráre debémus, auxílium sanctórum, exémplum eórum, confusiónem nostram. Auxílium eórum, quia qui poténtes in terra fuérunt, potentióres sunt in cœlis antè fáciem Dómini Dei sui. Si enim dum hic víuerent, miséfti fuérunt peccatóribus, & orauérunt pro eis, nunc tantò àmpliùs, quantò vériùs agnóscunt misérias nostras, orant pro nobis Patrem, quia beáta illa pátria caritátem eórum non immutáuit, sed augumentáuit. Debémus étiam atténdere exémplum eórum, qui quámdiù in terris visi sunt, & cum homínibus conuersáti sunt, non declinauérunt ad déxteram, neque ad sinístram, sed viam régiam tenuérunt, donec venírent ad illum, qui dicit: Ego sum via, véritas, & vita.

℟. Sacerdótes Dei. *Lectio vj.*

SEd & diligentióri intúitu confusiónem nostram inspiciámus, quia hómines illi símiles nobis fuérunt passíbiles ex eódem luto formáti ex quo & nos. Quid ergo est, quod non solùm difficile, sed & impossíbile crédimus, vt faciámus ópera quæ fecérunt, vt sequámur vestígia eórum? Confundámur, Fratres, & contremiscámus ad vocem istam, si fortè hęc confúsio addúcat nobis glóriam, si forte géneret grátiam nobis timor iste. Hómines isti fuérunt qui præcessérunt nos per vias vitæ, vt vix eos hómines fuisse credámus. Sic ergò in hac Sanctórum festiuitáte & gaudére & confúndi debémus: gaudére, quia patrónos præmísimus: confúndi, quia eos imitári non póssumus.

℟. Isti sunt viri sancti.

In tertio Nocturno. Psal. 91.

℣. Plantáti in domo Dómini.

℟. In átrijs domus Dei nostri florébunt.

Lectiones tertij Nocturni, vt in Festo Sancti Mauri Abbatis die 15. Ianuarij, præter Responsoria.

℟. vij. Tanquam aurum. *vt in Festo Omnium Sanctorum Monachorum Ordinis S. P. Benedicti.*

℟. viij. Propter testaméntum.

Ad Laudes, & per Horas, Antiphonæ, vt in eodem Festo Omnium Sanctorum Monachorum.

Capitulum. Exite de médio. *vt supra.*

Hym-

Hymnus.

O Bernárdi ácies cástraque fórtia!
Quæ spes, vnus amor, vna regit fides:
Omnes lege sub vna
Vno sub duce militant.
Heu! quantis rápiũt astra labóribus!
Pulsãt perpétuis quęstibus æthera.
Per ieiúnia longa
Vires córporis átterunt.
Votis vnánimes, vi quoque flétuum
Instant, ac sócias ingéminant preces;
Et concórdibus armis
Vim cœlo simul ínferunt.
Hæc vis grata Deo; sic amat óptimus
Vinci per lácrymas, per gémitus Pater:
Sic duris reserátur
Cœlum conditiónibus.
Feruent quando die cuncta tumúltibus,
Altum turba silet; cætera dum tacent,
Hi per cántica rumpunt
Noctis longa siléntia.
Exércet vígiles contínuus labor;
Incúmbunt óperi non résides manus;
Tellus culta colónis
Victum suppéditat suis.
Quin regína sui mens quoque súbditur,
Rectorísque studet nútibus óbsequi,
Nil seruat sibi iuris,
Capto libérior iugo.
Ætérnus sit honos ingénito Patri;
Sit par vnigenæ glória Filio;
Sacri nexus amóris
Laus compar tibi, Spíritus. Amen.

Psal. 118.

℣. Súscipe me, Dómine, secúndùm elóquium tuum, & viuam.
℟. Et non confúndas me ab expectatióne mea.

Ad Benedictus, Antiphona. Isa. 35.
Exultábit solitúdo, & florébit quasi lilium: glória Libani data est ei; decor Carméli & Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini, & decórem Dei nostri.

Oratio. Deus, qui beátos. *vt supra.*

Ad Tertiam, Capitulum. 2.*Cor.*6.
INhabitábo in illis, & inambulábo inter eos, & ero illórum Deus, & ipsi erunt mihi pópulus.
℟. *breue.* Lætámini in Dómino, * Et exultáte iusti. Lætámini. ℣. Et gloriámini omnes recti corde. Et exultáte iusti. Glória Patri. Lætámini.

Psalm. 132.

℣. Ecce quam bonum, & quam iucũdum. ℟. Habitáre fratres in vnuum.

Ad Sextam, Capitulum. 2.*Cor.*13.
FRatres, gaudéte, perfécti estóte, exhortámini, idem sápite, pacem habéte; & Dóminus pacis & dilectiónis erit vobíscum.
℟. *breue.* Exúltent iusti, * In conspéctu Dei. Exúltent. ℣. Et delecténtur in lætítia. In conspéctu Dei. Glória Patri. Exultent. *Psal.*88.
℣. Ambulábunt, Dómine, in lúmine vultus tui. ℟. Et in nómine tuo exultábunt tota die.

Ad Nonam, Capitulum. 1.*Cor.*9.
OMnis, qui in agóne conténdit, ab ómnibus se ábstinet: & illi quidem vt corruptíbilem corónam accípiant, nos autem incorrúptam.
℟. *breue.* Iusti autem, * In perpétuum viuent. Iusti. ℣. Et apud Dóminum est merces eórum. In perpétuum. Glória Patri. Iusti autem. *Psal.*31.
℣. Beáta gens, cuius Dóminus Deus eius. ℟. Pópulus, quem elégit in hæreditátem sibi.

Ad Vesp. Antiph. Fulgébunt iusti. *Psalmi.* Dixit Dóminus. Confitébor. Beátus vir. Laudáte púeri. Crédidi.
Capitul. & Hymn. vt in primis Vesp.

℣. Quam

Psalm. 30.

℣. Quam magna multitúdo dulcédinis tuæ, Dómine.

℟. Quam abscondísti timéntibus te!

Ad Magnificat, Antiphona.

Eccli. 45. *Galat.* 6.

Dedit illis Dóminus legem vitæ & disciplínæ; & quicúnque hanc régulam secúti fúerint, pax super illos & misericórdia.

Oratio. Deus, qui beátos. *vt supra.*

DIE XXVIII. NOVEMBRIS.

In Festo Sancti Columbani Abbatis.

Duplex. *Fuit* 21. *huius.*

Omnia vt in Commu. Conf. non Pontif. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, qui beátum Columbánum abbátem ad sanctitátis stúdium mirabíliter excitásti, & in eódem iúgitèr direxísti, tríbue nobis: eius imitatióne terréna despícere, & perfécta caritáte feruére. Per Dóminum.

In primo Nocturno Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Lectio iv.

COlumbánus natióne Hibérnus, iam indè ab útero matris, quæ illo gráuida solem radiántem sibi in quiéte gestáre visa est, futúram claritátem præsignáuit. In humánis diuinísque litteris apprimè versátus, inter cétera ingénij sui & doctrínæ monuménta expositiónem in Psalmos adhuc adoléscens édidit. Carnis, mundi, & dæmonis triumphátor, per calcátam matrem strato sibi ad Religiónem itinere, monastérium Benchor per id témporis celebérrimum ingréssus est. In qua sapiéntiæ sanctióris schola vsque ádeo profécit, vt paucis post annis ex discípulo magister factus virtútis, & ad munus prædicándæ Euangélicæ veritátis à Deo vocátus, assúmptis secum ab eódem cænóbio duódecim mónachis in Británniam, indéque in Gálliam traiécerit. Ab Austrasiórum Rege perhumánè excéptus, in Voságo monte, húmiles casas sibi sociísque constrúxit, quibus in summa vitæ austeritáte & rerum ómnium inópia de géntibus sæpè Deus commeátum mirabilitèr prouídit. ℟. Honestum fecit.

Lectio v.

SEd cum illa solitúdo ab ijs, qui ad Columbánum sanitátis obtinéndæ grátia confluébant, frequentári cæpisset, festis ipse solemnióribus secédens in interióris desérti spelúncam, quam huic dignióri Hóspiti vrsus concésserat, silueítrium árborum fructu, & fontis, quem è petra velut alter Moses edúxerat, vnda recreátus, procul ab hóminum consórtio rerúmque terrenárum curis mentem diuínis contemplatiónibus exercébat. Cum verò illius sanctitátis fama ex his látebris erúmpens plures ad eius magistérium efflagitándum úndique allíceret, Luxouiénse cænóbium cóndidit, in quo trecéntos mónachos laudis perénnis sacrifícium Deo immolántes suis exémplis ac præcéptis informáuit, quos vt in obediéntia exercéret, ægros aliquándò è léctulo súrgere, ac fruméntum flagelláre iussit, obediéntibus labóris sui fructum sanitátem consecútis. Suis ipse précibus nunc créscere in hórreis, nunc in mánibus annónam fecit. Interim cum sanctitáte, doctrína, & miráculis toti Gálliæ prælucéret, Theodoricus Burgúndiæ rex, cuius ille impúros amóres argüébat, virum Dei váriè vexátum, proscrípsit. ℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

QVarè Luxóuio extrúsus, ex regis império Bisúntium ductus est, vbi

vbi captiuórum víncula captíuus ipse solo tactu confrégit: moxque eádem, qua álios donáuerat, libertáte ad suos reuérsus est. Tum verò sic Theodoricus, instigánte Brunechilde regína, exársit, vt ad eum è cænóbio exturbándum míserit satéllites, quos præsens Columbánus offúsa diuinitùs eórum óculis animísque calígine velut alter Eliséus elúsit. Sed Regis furóri cedéndum ratus post prænunciátum prophético spíritu ipsi & posteritáti eius intéritum, dum in Hibérniam traiiceret, exórta mirabilitèr tempestáte, in Gálliæ oram repúlsus ad Theodebértum Austrásiæ regem se cóntulit, à quo benignè recéptus ad lacum Brigantínum consédit: dirutísque idolórum templis superstitiónem vbíque debellàuit. Indè à Gentílibus eiéctus, in Itáliam ad Agyúlphum Longobardórum regem proféctus est, extructóque in Cóttijs álpibus Bobiénsi monastério, Ariános coram & scriptis acérrimè confutáuit. Tandem grauíssimis diutúrni exílij labóribus pro glória Dei perfúnctus in cœléstem pátriam migráuit vndécimo Kaléndas Decémbris, anno Christi sexcentésimo décimo quinto. ℟. Iste homo.

Lectiones tertij Nocturni desumantur ex Festo S. Mauritij Abbatis die 13. Octobris. pag. 146.

DIE IV. DECEMBRIS.

In Festo Sancti Galgani Confessoris.

Duplex. Fuit heri.

Omnia de Communi Confess. non Pont. præter ea, quæ hìc habentur.

Oratio.

DEvs, cuius grátia beátus Galgánus conféssor tuus prudénti fuga salúti suæ consulens, máluit facultátibus suis carére, quam Christo, quæsumus: vt purificátis ab omni terrenórum cupiditáte méntibus, te solo díuites esse possímus. Per eúmdem Dóminum.

In primo Nocturno, Lectiones de Scriptura occurrente.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Serm. primo de S. Victore.

Lectio iv.

SAncti Galgáni vita & glória speciális non tam ad glóriam, quam ad virtútem próuocat omnes, qui recto sunt corde. Non recti planè, sed peruérsi est ánimi, antè quærere glóriam, quam exercére virtútem: & velle coronári, qui legítimè non certáuerit. Vanum est vobis, inquit, antè lucem súrgere, ita est: frustrà ad celsitúdinem nititur glóriæ, qui priùs non cláruit virtúte: frustrà fátuæ vírgines sponso óbuiam surgunt, quarum lampades extinguúntur: & ideò fátuæ, quia vácuis gloriántur lampádibus, virtútis óleum non habéntes. Virtus, gradus ad glóriam: virtus, mater glóriæ est. Fallax glória, & vana est pulchritúdo, quam illa non partúriuit. Sola est, cui glória iure debétur, & secúrè impénditur. Sancto Galgáno nec virtus, nec glória deest: sed quemádmodùm ambæ res, & quo órdine in hómine processérunt, id óperæ prétium intuéri. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

HAbémus enim, dilectíssimi, in vita Galgáni, & quod dignè mirémur, & quod salúbritèr imitémur. Tutiùs sanè æmulánda solidióra, quam sublimióra, & quæ magis virtútem redóleant, glóriam minus. Studeámus proindè móribus conformári, cui in mirabílibus similári, & si vólumus, non valémus. Æmulémur in viro sóbrium victum, deuótum affectum: æmulémur mansue-

suetúdinem spíritus, puritátem córporis, oris custódiam, ánimi candórem, pónere frænum iræ, & modum linguæ, dormíre párciùs, oráre frequéntiùs, commonére nosmetipsos psalmis, hymnis, & cánticis spirituálibus, diébus iúngere noctes, & diuínis láudibus occupáre: æmulémur charísmata melióra, æmulémur, inquam, quod éxtitit liberális in páuperes, pátiens ad peccántes, benignus ad omnes. Hoc enim méliùs. In his forma est, cui imprimámur: in miráculis glória, à qua reprimámur. Illa lætíficent, ista ædíficent; móueant illa, ista promóueant.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

Epulémur, dilectíssimi, ad mensam díuitis vocáti, mensam abundántem pánibus, delícijs cumulátam. An non díues beátus Galgánus, qui exémplis nos réficit, protégit méritis, lætíficat signis. Díues planè Galgánus, in cuius hódie conuíuio solémni Angeli & hómines páriter congregántur: hi, vt reficiántur: illi, vt deliciéntur: isti, vt profíciant: illi, vt gáudeant. Cuius vita repléta bonis quid, nisi mensa reférta cibis? Nec tamen ómnibus ómnia apponúntur, sed vt tollat quisque quod sibi éxpedit & conuenire vidébit. At si diligénter consídero, ecce præ óculis in mensa sancti Galgáni censúra iudícij, disciplínæ vigor, sanctitátis spéculum, vitæ forma, virtútis insígne. Hæc à me & absque præsumptióne sumúntur, & salúbriter insumúntur: & si dissímulo, distríctè reposcúntur. ℟. Iste homo.

IN III. NOCTVRNO.

Léctio sancti Euangélij secúndùm Lucam. *Lectio vij. Cap. 12.*

IN illo témpore: Dixit Iesus discípulis suis: Nolíte timére pusillus grex, quia complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Declamat. de Colloquio Simonis cum Iesu.

QVis feculáris honor excogitári potest, qui non prorsùs in tantæ sublimitátis comparatióne viléscat? Non vníus síquidem ciuitátis, aut pópuli, seu regiónis vníus, sed vniuersitátis iúdices habent præsidére cum Christo. Nec solùm hómines, sed & ipsos Angelos iudicábunt, qui paréntem ad módicum vapórem præséntis glóriæ dedignántes & exsufflántes, impropérium Christi vniuérsis præferunt títulis dignitátum. Nolíte timére pusillus grex, quóniam complácuit Patri vestro dare vobis regnum. Diffinítum est consílium, quod non euacuábitur, propósitum immutábile perséuerat; deníque iurauit Dóminus, & non pœnitébit eum. Amen dico vobis, quod vos, qui secúti estis me, in regeneratióne cum séderit Fílius hóminis in sede maiestátis suæ, sedébitis & vos iudicántes. ℟. Iste est.

Lectio viij.

OPprimant nunc quos possunt, blasphément, cóngerant maledícta, véniant super nos oppróbria exprobrántium Christo: quóniam merces nostra copiósa est in cœlis. Glóriam, quæ à solo Deo est, nolunt, veram útique & manéntem: quóniam ipse est véritas, & ipse est qui est. Vtinam sáperent míseri & intellígerent, cum thesáuro pecúniæ thesáurum iræ páriter cumulári: útinam nouíssima prouidéntes animaduérterent, fácilè per forámen acus transitúros non diuitiárum cúmulos, sed delictórum. Nihil enim intúlimus in hunc mundum: haud dúbium, quia

nec auférre potérimus quicquam. ℟. Sint lumbi vestri. *Lectio ix.*

SAnè argéntum & aurum non nihil est: sibi vtrúmque rétinet mundus. Inexorábilem constituit ianitórem: forámen angústum est, nihil ex ómnibus asportáre licébit. Peccátum quóniam nihil est, nulla potest forâminis angústia retinéri. Solum hoc te séquitur quocúnque íeris: quacúnque intráueris, pellem hanc non depónes. Quæ autem parásti insípiens, cuius erunt? Væ væ in domo Dei horréndum vidémus. Quidni idolólatras ministrántes? Méntior, si non idolórum séruitus auarítia est; si non quibúsdam étiam venter suus factus est deus suus. Quod enim quisque præ cæteris colit, id sibi deum constituisse probátur. Quantos sanè vidémus, qui díligunt múnera, sequúntur retributiónem? Quantos qui Christo Dómino non séruiunt, sed suo ventri? Te Deum laudámus.

DIE XIV. DECEMBRIS.

Septima die infrà Octauam Conceptionis Beatæ Mariæ Virginis.

Fit commem. S. Dominici de Silos Abb.

Oratio.

DEvs, qui Ecclésiam tuam beáti Domínici Confessóris tui præclâris vitæ méritis decorásti, & in liberándis captíuis, gloriósis lætificásti miráculis; concéde nobis fámulis tuis: vt & ipsíus instruámur exémplis, & ab omni vitiorum seruitúte eius patrocínio liberémur. Per Dóminum.

DIE XVIII. DECEMBRIS.

In Festo Expectationis B. Mariæ Virg. Duplex maius.

Ad Vesperas, Antiphonæ.

Missus est Gábriel Angelus. *cum reliquis de Laudibus.*

Psalm. Dixit Dóminus. Laudáte púeri. Lætátus sum. Nisi Dóminus. Lauda Ierúsalem, *vt in Officio paruo B. Mariæ.*

Capitulum. *Isa. 11.*

EGrediétur virga de radíce Iesse, & flos de radíce eius ascéndet. & requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus. Creátor alme syderum. *vt in primis Vesp. Dominicæ j. Aduentus. Et in fine omnium Hymnorum dicitur.*

Virtus, honor, laus, glória
Deo Patri cum Filio,
Sancto simul Paráclyto,
In seculórum sécula. Amen.

℣. Aue María, grátia plena.
℟. Dóminus tecum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Spíritus sanctus in te descéndet María, ne tímeas: habébis in útero Filium Dei, allelúia. *Oratio.*

DEvs, qui de beátæ Maríæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; vt qui verè eam genitrícem Dei crédimus, eius apud te intercessiónibus adiuuémur. Per eúmdem Dñm.

Et fit commemoratio Aduentus.

Antiph. O.

Ad Matutinum, Inuitatorium.

Aue María, grátia plena: * Dóminus tecum.

Psalmus. Veníte, exultémus.

Hymnus. Verbum supérnum. *vt in Dominica j. Aduentus.*

IN I. NOCTVRNO.

Antiphona.

Ecce Dóminus noster cum virtúte véniet, & illuminábit óculos seruórum suórum, allelúia.

Psalm. Dómine Dóminus noster.

Antiph. Roráte cœli désuper, & nubes pluant iustum: aperiátur terra, & gérminet Saluatórem.

Psalm. Cœli enárrant.

Antiph.

Antiph. Ecce nomen Dómini de longínquo: & cláritas eius replet orbem terrárum. *Psalm.* Dómini est terra.
℣. Ex Sion spécies decóris eius.
℟. Deus noster manifésté véniet.

De Isáia Prophéta.

Lectio j. *Cap.7.*

ET adiécit Dóminus loqui ad Achaz, dicens: Pete tibi signum à Dómino Deo tuo in profúndum inférni, siue in excélsum supra. Et dixit Achaz: Non petam,& non tentábo Dóminum. Et dixit: Audite ergo domus Dauid: Numquid parum vobis est, moléstos esse homínibus, quia moléstí estis & Deo meo? Propter hoc dabit Dóminus ipse vobis signum. Ecce virgo concípiet & páriet Fílium, & vocábitur nomen eius Emmánuel. Butyrum & mel comédet, vt sciat reprobáre malum, & elígere bonum.

℟. Non auferétur sceptrum de Iuda, & dux de fémore eius, donec véniat qui mitténdus est: * Et ipse erit expectátio Géntium. ℣. Pulchrióres sunt óculi eius vino: & dentes eius lacte candidióres. Et ipse.

Lectio ij. *Cap.11.*

ET egrediétur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascéndet. Et requiéscet super eum spíritus Dómini; spíritus sapiéntiæ & intelléctus, spíritus consilij & fortitúdinis, spíritus sciéntiæ & pietátis: & replébit eum spíritus timóris Dómini. Non secúndum visiónem oculórum iudicábit, neque secúndum audítum áurium árguet: sed iudicábit in iustítia páuperes, & árguet in æquitáte pro mansuétis terræ: & percútiet terram virga oris sui: & spíritu labiórum suórum interfíciet ímpium. Et erit iustítia cíngulum lumbórum eius: & fides cinctórium renum eius.

℟. Oriétur stella ex Iacob: & consúrget homo de Israel,& confringet omnes duces alienigenárum: * Et erit omnis terra posséssio eius. ℣. De Iacob erit qui dominábitur, & perdet relíquias ciuitátis. Et erit.

Lectio iij. *Cap.35.*

LÆtábitur desérta & inuia,& exultábit solitúdo, & florébit quasi lílium. Gérminans germinábit, & exultábit lætabúnda & laudans: glória Líbani data est ei: decor Carméli & Saron: ipsi vidébunt glóriam Dómini,& decórem Dei nostri. Confortáte manus dissolútas, & génua débilia roboráte. Dícite pusillánimis: Confortámini, & nolíte timére: ecce Deus vester vltiónem addúcet retributiónis: Deus ipse véniet,& saluábit vos. Tunc aperiéntur óculi cæcórum, & aures surdórum patébunt. Tunc sáliet sicut ceruus claudus, & apérta erit lingua mutórum: quia scissæ sunt in desérto aquæ, & torréntes in solitúdine. Et quæ erat árida, erit in stagnum, & sitiens in fontes aquárum.

℟. Descéndet Dóminus sicut plúuia in vellus: oriétur in diébus eius iustítia: * Et abundántia pacis.
℣. Et adorábunt eum omnes reges: omnes Gentes séruient ei. Et abundántia. Glória Patri. Et abundántia.

IN II. NOCTVRNO.

Antiph. De Sion exíbit lex,& verbum Dómini de Ierúsalem. *Psalm.* Eructáuit.
Antiph. Ecce Deus noster, expectáuimus eum, & saluábit nos, allelúia. *Psalm.* Deus noster refúgium.
Antiph. Dóminus véniet, occúrrite illi, dicéntes: Magnum princípium; & regni eius non erit finis, Deus, Fortis, Dominátor, Princeps pacis, allelúia. *Psalm.* Magnus Dóminus.
℣. Egrediétur virga de radice Iesse.
℟. Et flos de radice eius ascéndet.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernardi Abbátis.

Homil. 2. & 3. super Missus est.

Lectio iv.

FÆmina circúndans virum Virgo est concípiens Deum. Vides, quã pulchrè & concórditer sanctórum mira facta, & mystica dicta sibi inuicem cóncinant. Vides, quam stupéndum sit hoc vnum de Vírgine, & in Vírgine factum miráculum, quod tot miràcula præuenérunt, tot orácula promisérunt. Vnus, nimírum, fuit spíritus Prophetárum: & licet diuérsis modis, signis & tempóribus; eándem rem diuérsi non diuérso spíritu, & præuidérunt & prædixérunt. Quod Móysi monstrátum est in rubo & igne, Aaróni in virga & flore, Gedeóni in véllere & rore: hoc apértè Salomon prædixit in forti mulíere, & eius prétio: apértiùs Ieremías præcínuit de fémina & viro: apertíssimè Isáias declaráuit de Vírgine & Deo: Gabriel tandem exhíbuit ipsam Vírginem salutándo. Aperi Virgo sinum, expánde grémium, præpara úterum: quia ecce factúrus est tibi magna, qui potens est: in tantùm vt pro maledictióne Israel beátam te dicant omnes generatiónes. Nec suspéctam hábeas, prudens Virgo, fæcunditátem, quia non áuferet integritátem.

℟. Ecce virgo concípiet & páriet Fílium, dicit Dóminus: * Et vocábitur nomen eius Admirábilis, Deus, Fortis.

℣. Super sólium Dauid, & super regnum eius sedébit in ætérnum. Et vocábitur.

Lectio v.

COncípies, sed sine peccáto: gráuida eris, sed non grauáta: páries, sed non cum tristítia: néscies virum, & gignes Fílium. Qualem Fílium? Illius eris mater, cuius Deus est pater. Fílius patérnæ claritátis erit coróna tuæ castitátis. Sapiéntia patérni cordis erit fructus úteri virginális. Deum dénique páries, & de Deo concípies. Confortáre ergò Virgo fæcúnda, casta puérpera, Mater intácta: quia non eris in Israel vltrà maledícta, neque inter stériles deputáta. Sed & in terris ab Angelo benedícta, & à cunctis generatiónibus terræ méritò beáta prædicáris. O si scires, quantum tua humílitas Altíssimo pláceat, quanta te apud ipsum sublímitas máneat! angélico te indignam nec allóquio iudicáres, nec obséquio. Vt quid enim indébitam tibi díxeris grátiam Angelórum, quæ inuenísti grátiam apud Deum? Inuenísti quod quærébas, inuenísti quod nemo ante te pótuit inuenire, inuenísti grátiã apud Deum. Quam grátiam? Dei & hóminum pacem, mortis destructiónem, vitæ reparatiónem.

℟. Roráte cœli désuper, & nubes plüant iustum: * Aperiátur terra, & gérminet Saluatórem.

℣. Emitte Agnum Dómine dominatórem terræ, de petra desérti ad montem filiæ Sion. Aperiátur.

Lectio vj.

HÆc est ergò grátia, quam inuenísti apud Deum: & hoc tibi signum: ecce concípies & páries Fílium, & vocábis nomen eius Iesum. Intéllige, prudens virgo, ex nómine Filij promíssi, quantam & quam speciálem grátiã inuéneris apud Deum. Et vocabis, ait, nomen eius Iesum. Ratiónem illius vocábuli álius Euangelísta ponit, Angelo sic interpretánte: ipse enim saluum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. Quis est hic qui étiam peccáta dimíttit? Vtinam & me peccatórem dignétur Dóminus

nus Iesus annumeráre pópulo suo, vt saluum me fáciat à peccátis meis! Verè enim beátus pópulus, cuius iste Iesus Dóminus Deus eius, quia ipse saluum fáciet pópulum suum à peccátis eórum. Véreor autem, ne multi se profiteántur esse de pópulo Dei, quos tamen ipse non hábeat pro pópulo suo: véreor, ne plerísque, qui quasi in pópulo eius religiosióres esse videntur, ipse aliquándò dicat: pópulus hic lábijs me honórat, cor autem eórum longè est à me. Vis scire, an pertíneas ad pópulum eius, vel pótiùs vis esse de pópulo eius? Fac quæ dicit Iesus, & computábit te in pópulo suo.

℟. Docébit nos Dóminus vias suas, & ambulabimus in sémitis eius: * Quia de Sion exibit lex, & verbum Dómini de Ierúsalem.

℣. Venite, ascendámus ad montem Dómini, & ad domum Dei Iacob. Quia. Glória Patri. Quia.

IN III. NOCTVRNO.

Antiph. Dóminus dabit benignitátem, & terra nostra dabit fructum suum.

Psalm. Benedixísti.

Antiph. Ecce véniet Deus, & homo de domo Dauid sédere in throno, allelúia.

Psalm. Fundaménta.

Antiph. Annuntiáte pópulis, & dícite: Ecce Deus Saluátor noster véniet.

Psalm. Cantáte Dómino 1.

℣. Egredietur Dóminus de loco sancto suo.

℟. Véniet vt saluet pópulum suum.

Léctio sancti Euangélij secúndum Lucam.

Lectio vij. *Cap. 1.*

IN illo témpore: Missus est Angelus Gábriel à Deo in ciuitátem Galilǽæ, cui nomen Názareth, ad vírginem desponsátam viro, cui nomen erat Ioseph de domo Dauid, & nomen Vírginis María. Et réliqua.

Homilía Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Homil. 4. super Missus est.

AVdísti Virgo, quia concípies & páries Fílium: audísti quod non per hóminem, sed per Spíritum sanctum. Expéctat Angelus respónsum: tempus est enim, vt reuertátur ad Deum, qui misit illum. Expectámus & nos, ò Dómina, verbum miseratiónis, quos miserabiliter premit senténtia damnatiónis. Et ecce offértur tibi prétium salútis nostræ: statim liberábimur, si conséntis. In sempitérno Dei Verbo facti sumus omnes, & ecce mórimur: in tuo breui respónso sumus reficiéndi, vt ad vitam reuocémur. Hoc súpplicat à te, ò pia Virgo, flébilis Adam cum mísera sóbole sua exul de paradíso: hoc Abraham, hoc Dauid. Hoc céteri flágitant sancti Patres, patres, scílicet, tui, qui & ipsi hábitant in regióne vmbræ mortis. Hoc totus mundus tuis génibus prouolútus expéctat. Nec immérito, quando ex ore tuo pendet consolátio miserórum, redémptio captiuórum, liberátio damnatórum: salus dénique vniuersórum filiórum Adam totíus géneris tui.

℟. Aue María, grátia plena: Dóminus tecum: * Spíritus sanctus superuéniet in te, & virtus Altíssimi obumbrábit tibi: quod enim ex te nascétur Sanctum, vocábitur Fílius Dei.

℣. Quómodo fiet istud, quóniam virum non cognósco? Et respóndens Angelus, dixit ei. Spíritus sanctus.

Lectio viij.

DA, Virgo, respónsum festinánter. O Dómina respónde verbum, quod terra, quod ínferi, quod expéctant & súperi. Ipse quoque omnium

ómnium Rex & Dóminus quantum concupíuit decórem tuum, tantum desíderat & responsiónis assénsum, in qua, nimirùm, propósuit saluáre mundum. Et cui placuisti in siléntio, iam magis placébis ex verbo, cùm ipse tibi clamet è cœlo: O pulchra inter mulíeres fac me audíre vocem tuam. Si ergo tu eum fácias audíre vocem tuam, ipse te fáciet vidére salútem nostram. Numquid non hoc est quod quærébas quod gemébas, quod diébus & nóctibus orándo suspirábas? Quid ígitur? Tu es cui hoc promíssum est, an áliam expectámus? Immò tu ipsa, non ália. Tu, inquam, illa promíssa, illa expectáta, illa desideráta, ex qua sanctus pater tuus Iacob iam morti appropinquans vitam sperábat ætérnam, cum dicébat: Expectábo salutáre tuum, Dómine. In qua dénique, & per quam Deus ipse Rex noster ante sécula dispósuit operári salútem in médio terræ.

℟. Súscipe verbum Virgo María, quod tibi à Dómino per Angelum transmíssum est: concípies & páries Deum páriter & hóminem: * Vt benedícta dicáris inter omnes mulíeres. ℣. Páries quidem Fílium, & virginitátis non patiéris detriméntum: efficiéris grauida, & eris mater semper intácta. Vt benedícta. Glória Patri. Vt benedícta.

Lectio ix.

QVid ab ália speras, quod tibi offértur? Quid per áliam expéctas, quod per te mox exhibébitur, dúmmodò præbeas assénsum, respóndeas verbum? Respónde ítaque citiùs Angelo, immò per Angelum Dómino. Respónde verbum, & súscipe Verbum, profer tuum, & cóncipe Diuínum: emítte transitórium, & ampléctere Sempitérnum. Quid tardas? Quid trépidas? Crede, confitére, & súscipe. Sumat humílitas, audáciam, verecúndia fidúciam. Nullátenùs cónuenit nunc, vt virginális simplícitas obliuiscátur prudéntiam. In hac sola re ne tímeas, prudens Virgo, præsumptiónem: quia etsi grata in siléntio verecúndia, magis tamen nunc in verbo píetas necessária. Aperi Virgo beáta cor fídei, lábia confessióni, víscera Creatóri. Ecce desiderátus cunctis géntibus foris pulsat ad óstium. O si te moránte pertransíerit, & rursùs incípias dolens quærere quem díligit ánima tua! Surge, curre, áperi. Surge per fidem, curre per deuotiónem, áperi per confessiónem.

Te Deum laudámus.

Ad Laudes, & per Horas.

Antiphona.

MIssus est Gábriel Angelus ad Maríam vírginem desponsátam Ioseph.

Psalmus. Dóminus regnáuit. *cum reliquis de Dominica.*

Antiph. Aue María, grátia plena: Dóminus tecum: Benedícta tu in muliéribus, allelúia.

Antiph. Ne tímeas María, inuenisti grátiam apud Dóminum: ecce concípies & páries Fílium, allelúia.

Antiph. Dabit ei Dóminus sedem Dauid patris eius, & regnábit in ætérnum.

Antiph. Ecce ancílla Dómini, fiat mihi secúndùm verbum tuum.

Capitulum. *Isa. 11.*

EGrediétur virga de rádice Iesse, & flos de rádice eius ascéndet. Et requiéscet super eum Spíritus Dómini.

Hymnus. En clara vox. *vt in Laudibus Dominicæ primæ Aduentus.*

℣. Spíritus sanctus superueniet in te. ℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

Ad Benedictus, Antiphona.
Super sólium Dauid, & super regnum eius sedébit in ætérnum.

Oratio.

DEvs, qui de beátæ Mariæ vírginis útero, Verbum tuum, Angelo nuntiánte, carnem suscípere voluísti: præsta supplícibus tuis; vt qui verè eam genitrícem Dei crédimus, eius apud te intercessiónibus adiuuémur. Per eúmdem Dñm.

Deindè fit commem. Feriæ.

Ad Tertiam, Antiphona.
Aue María.
Capitulum. Egrediétur.
℟. *breue.* Tu exúrgens Dómine: * Miseréberis Sion. Tu exúrgens.
℣. Quia tempus miseréndi eius, quia venit tempus. Miseréberis. Glória Patri. Tu exúrgens.
℣. Roráte cœli désuper, & nubes pluant iustum.
℟. Aperiátur terra, & gérminet Saluatórem.

Ad Sextam, Antiphona.
Ne tímeas María.

Capitulum. *Isa.7.*

ECce Virgo concípiet, & páriet Filium, & vocábitur nomen eius Emmánuel. Butyrum & mel cómedet, vt sciat reprobáre malum, & elígere bonum.

℟. *breue.* Roráte cœli désuper: * Et nubes pluant iustum. Roráte.
℣. Aperiátur terra, & gérminet Saluatórem. Et nubes. Glória Patri. Roráte.
℣. Emítte Agnum Dómine dominatórem terræ.
℟. De petra desérti ad montem filiæ Sion.

Ad Nonam, Antiphona.
Ecce ancilla Dómini.

Capitulum. *Isa.45.*

ROráte cœli désuper, & nubes pluant iustum, aperiátur terra, & gérminet Saluatórem, & iustítia oriátur simul: ego Dóminus creáui eum.

℟. *breue.* Emítte Agnum Dómine: * Dominatórem terræ. Emítte.
℣. De petra desérti ad montem filiæ Sion. Dominatórem. Glória Patri. Emítte.
℣. Spíritus sanctus superuéniet in te.
℟. Et virtus Altíssimi obumbrábit tibi.

In secundis Vesperis omnia dicuntur, vt in primis, præter v. Antiph. cuius loco dicitur sequens.

De fructu ventris tui ponam super sedem tuam.
Psalmus. Meménto Dómine.

Ad Magnificat, Antiphona.
O Virgo vírginum, quómodò fiet istud: quia nec primam símilem visa es, nec habére sequéntem? Filiæ Ierúsalem, quid me admirámini? Diuinum est mystérium hoc, quod cérnitis.
Oratio. Deus, qui de beátæ. *vt supra.*
Pro commemoratione Aduentus Antiph. O.

DIE XXIX. DECEMBRIS.

In Festo Sancti Thomæ Episcopi Cantuariensis & Martyris.

Duplex.

Omnia vt in Breuiario eadem die.

OFFI-

OFFICIVM S. P. N. BENEDICTI ABBATIS

Approbatum à Sacra Rituum Congregatione

Pro omnibus Monachis vtriusque sexus totius Ordinis Cisterciensis

Recitandum sub Ritu Semiduplici semel in Hebdomada, die non impedita Officio Duplici, vel Semiduplici, Vigilijs, Quadragesima, & Aduentu.

Ad vtrasque Vesperas, ad Laudes, & per Horas, Antiph. Fuit vir. *vt in eius Festo die* 21. *Martij*, pag. 55. *Psal. ad Vesperas.* Dixit Dóminus. *cum reliquis de Dominica, & loco vltimi, Psalmus.* Laudáte Dóminum omnes gentes. *Capitulum*. Beátus vir. *vt in Communi Confess. non Pontif.*

Hymnus.

Ecce, quo terris duce militámus,
Gaudet ætérna Benedíctus arce:
Nóbiles huius celebrémus hymnis
Rité triúmphos.

Hic Deo plenus puer altióres
Cóncauæ rupis fúgit in recéssus;
Nil domus splendor, nec opes, nec obstat
Móllior ætas.

Vilis arébat decor iste mundi,
Passa iam longos velut herba soles;
Nóuerat pulcris malé delitentem
Flóribus anguem.

Factus immánis nouus hospes antri,
Nil Deum præter videt: hunc profúnda
Cónsulit, rerum strépitu siléntе,
Mentis in aula.

Nostra te summum célebrent Paréntem
Ora, te summo génitum Paténte;
Par sit ambórũ tibi laus per omne,
Spíritus, æuum. Amen.

Gen. 12.

℣. Fáciam te in gentem magnam, & benedícam tibi.

℞. Et magnificábo nomen tuum, erísque benedíctus.

Ad Magnificat, Antiphona. Sanctíssime Conféssor Dómini, Monachórum Pater & Dux Benedícte intercéde pro nostra omniúmque salúte.

Oratio.

Excita, Dómine, in Ecclésia tua spíritum, cui beátus pater noster Benedíctus Abbas seruíuit: vt eódem nos repléti studeámus amáre quod amáuit, & ópere exercére quod dócuit. Per Dóminum, &c. In vnitáte eiúsdem.

Ad Matutinum, Inuitatorium, vt in Communi Confess. non Pontif.

Hymnus.

Mente dum secum Benedíctus alta
Cómputat vitæ melióris annos,
Cuncta confúndens fugiéntis æui
Témpora nescit.

Inuidus totas mouet hostis artes,
Obsidet, turbat, iúuenem lacéssit,
Ossibus miscet malè-blandiéntis
Sémina flammæ.

Sensit vt cæcos malè-sanus ignes,
Se per hirsútos agitáre vepres
Cæpit: abscédens láceros volúptas
Hórruit artus.

Nostra

Nostra te summum célebrent Paréntem
Ora, te Summo génitum Parénte,
Par sit ambórũ tibi laus per omne,
Spíritus, æuum. Amen.

Antiphonæ, Psalmi, Capit. ℟℟. *breuia*, ℣℣. *&* ℟℟. *vt in eodem Communi Confess. non Pontif.*

Lectiones primi Nocturni semper dicuntur de Scriptura occurrente.

Lectiones secundi, & tertij Nocturni infra indicantur.

Capitulum ad Laudes, vt ad Vesperas.

Hymnus.

TE probant terris manifésta signa;
Vt iubes, iussis eleménta parent,
Aduolat Maurus, solidósq; fidens
Ambulat amnes.

Rupa de dura súbitò liquéntes
Elicis riuos; loca sicca stagnant.
Iussa mors primæ rediuiua luci
Córpora reddit.

Aspicis solis rádio sub vno
Vana colléćti simulácra mundi:
Cuncta decrescunt, Deus vnus imo
Pectore crescit.

Præscius mortis propè iam futúræ,
Vt nouas vires animósque sumat,
Páscitur Christo, solidáque pastus
Feruet ab esca.

Flebat adstántum pia turba fratrum;
Ille gaudébat properáre cœlo.
Visa, quà transit, radiáre longæ
Sémita lucis.

Qua via cellas tibi pandis arces,
Fac tuos illa, Pater, ire natos;
Et tua tandem prece nos beátis
Cœtibus adde.

Nostra te summũ célebrent Paréntem
Ora, te Summo génitum Parénte;
Par sit ambórũ tibi laus per omne,
Spíritus, æuum. Amen.

Psal. 113.

℣. Conuértit petram in stagna aquarum.

℟. Et rupem in fontes aquárum.

Ad Benedictus, Antiphona.

O beáti viri patris Benedićti sancta præcónia! ò inestimábilis diléćtio caritátis! qui dum séculi pompam contémpsit, ætérnæ vitæ coniúnctus est. *Oratio.* Excita. *vt supra.*

In secundis Vesperis omnia vt in primis, præter sequen. *Psal.* 33.

℣. Venite filij, audite me.

℟. Timórem Dómini docébo vos.

Pro Mensibus

FEBRVARIO, MARTIO, ET APRILI.

IN II. NOCTVRNO.

De Libro secúndo Dialogórum sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap.* 11.

DVm Fratres pariétem (quia res ità exigébat) pauló áltiùs erigerent, vir Dei Benedićtus in oratiónis stúdio intra cellæ suæ claustra morabátur. Cui antíquus hostis insúltans appáruit, & ei quod ad laborántes fratres pérgeret, indicáuit. Quod vir Dei per núncium celérrimè frátribus indicáuit dicens: Fratres cautè vos ágite, quia ad vos hac hora malígnus spíritus venit. Is, qui mandátum détulit, vix verba compléuerat, & malignus spíritus eúmdem pariétem, qui ædificabátur, euértit, atque vnum puérulum mónachum cuiúsdam curiális filium ópprimens ruina contriuit. Contristáti omnes, ac veheménter afflićti, non damno pariétis, sed contritióne fratris, venerábili Patri Benedićto celériter cum graui lućtu nunciárunt. Tunc idem Pater Benedićtus dilacerátum púerum ad se deférri iubet: quem portáre non nisi in sacco potuérunt, quia collápsi saxa pariétis non solùm eius membra, sed étiam ossa contriuerant. Præcepítque Vir

Dei statim eum in cella sua in psyácio, quò oráre consuéuerat, proiici: missísque forás Frátribus, cellam clausit: qui orationi instántius, quàm solébat, incúbuit. Mira res! eádem hora hunc incólumem, atque vt priùs valéntem ad eúmdem iterum labórem misit: vt ipse quoque pariétem cum Frátribus perficeret, de cuius se intéritu antíquus hostis Benedícto insultáre credidísset.

℞. Honéstum fecit.

Lectio v. *Cap. 32.*

QVodam die cum Frátribus ad agri ópera fúerat egréssus. Quidam verò Rústicus defúncti filij corpus in vlnis ferens, orbitátis luctu æstuans, ad monastérium venit, Benedíctum Patrem quæsíuit. Cui cùm dictum esset, quia idem Pater cum Frátribus in agro moarétur, prótinùs antè monastérij iánuam corpus extíncti filij proiécit, & dolóre turbátus ad inueniéndum venerábilem Patrem sese in cursum cóncitus dedit. Eádem vero hora vir Dei ab agri ópere iam cum Frátribus reuertebátur. Quem mox vt orbátus Rústicus aspéxit, clamáre cœpit: Redde filium meum, redde filium meum. Vir autem Dei in hac voce substitit dicens: Numquid ego filium tuum tibi ábstuli? Cui ille respóndit: Mórtuus est, veni, resúscita eum. Quod vt mox Dei fámulus audíuit, valdè contristátus est, dicens: Recédite Fratres, recédite, hæc nostra non sunt, sed sanctórum Apostolórum. Quid nobis ónera vultis impónere, quæ non póssumus portáre? ℞. Amáuit eum.

Lectio vj.

AT ille, quem nímius cogébat dolor, in sua petitióne pérstitit, iurans quòd non recéderet, nisi eius filium resuscitáret. Quem mox Dei fámulus inquisíuit dicens: Vbi est? cui ille respóndit: Ecce corpus eius ad iánuam monastérij iacet. Quò cùm vir Dei cum Frátribus peruenísset, flexit genu, & super corpúsculum infántis incúbuit, seséque érigens ad cœlum palmas teténdit dicens: Dómine non aspícias peccáta mea, sed fidem huius hóminis: qui resuscitári filium suum rogat, & redde in hoc corpúsculum ánimam, quam abstulisti. Vix in oratióne verba compléuerat, & regrediénte ánima ita corpúsculum púeri omne contrémuit: vt sub óculis ómnium, qui áderant, apparúerit concussióne mirífica tremendo palpitásse. Cuius mox manum ténuit, & eum Patri viuéntem, atque incólumem dedit.

℞. Iste homo.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones vt in Festo S. Mauri Abbatis die 15. Ianuarij. pag. 3.

Pro Mensibus

MAIO, IVNIO, ET IVLIO.

IN II. NOCTVRNO.

De libro secúndo Dialogórum sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap. 21.*

TVnc témporis in Campániæ regióne fames incubúerat, mágnaque omnes alimentórum indigéntia coangustábat: iamque in Benedícti monastério tríticum déerat: panes verò penè omnes consúmpti fúerant, vt non plus quàm quinque ad refectiónis horam, Frátribus inueníri potuíssent. Cumque eos venerábilis Pater contristátos cérneret, eórum pusillanimitátem stúduit modésta increpatióne corrígere, & rursum promissióne subleuáre, dicens: Quare de panis inópia vester ánimus contristátur? hódie quidem minus est,

est, sed die crástina abundánter habébitis. Sequénti autem die ducénti farinæ módij ante fores cellæ in saccis inuénti sunt; quos Omnípotens Deus quibus deferéntibus transmisisset, nunc vsque manet incógnitum. Quod cum Fratres cérnerent, Dómino grátias referéntes didicérunt iam de abundántia nec in egestáte dubitáre. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v. *Cap. 28. & 29.*

EO quoque témpore, quo alimentórum inópia Campániam gráuiter affligébat. Vir Dei diuérsis indigéntibus monastérij sui cuncta tribúerat, vt penè nihil Cellário, nisi parum quid ólei in vase vítreo remanéret. Tunc quidam Subdiáconus Agápitus nómine aduénit, magnópere póstulans, vt sibi aliquántulum ólei dari debuísset. Vir autem Dómini, qui cuncta decréuerat in terra tribúere, vt in cœlò ómnia reseruáret, hoc ipsum parum, quod remánserat ólei iussit peténti dari. Mónachus verò, qui Cellárium tenébat, audíuit quidem iubéntis verba, sed implére dístulit. Cúmque post paúlulum, si id quod iússerat, datum esset, inquíreret: respóndit mónachus se mínimè dedisse: quia si illud ei tribúeret, omninò nihil Frátribus remanéret. Tunc irátus álijs præcépit, vt hoc ipsum vas vítreum, in quo parum ólei remansisse videbátur, per fenéstram proiícerent, ne in cella áliquid per inobediéntiam remanéret. Factúmque est ita. Sub fenéstra autem eádem ingens præcipítium patébat saxórum mólibus ásperum.

℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

PRoiéctum itaque vas vítreum venit in saxis, sed sic mansit incólume, ac si proiéctum mínimè fuisset: itaut neque frangi, neque óleum effúndi potuísset. Quod vir Dómini præcépit leuári: itaque, vt erat íntegrum, peténti tríbuit. Tunc colléctis Frátribus inobediéntem mónachum de infidelitáte sua & supérbia coram ómnibus increpáuit. Qua increpatióne compléta, sese cum eísdem Frátribus in oratiónem dedit. In eo autem loco, vbi cum Frátribus orábat, vácuum erat ab óleo dólium & coopértum. Cumque sanctus Vir in oratióne persísteret, cæpit operiméntum eiúsdem dólij, óleo excrescénte, subleuári. Quo commóto atque subleuáto, óleum, quod excréuerat, ora dólij tránsiens pauiméntum loci, in quo incubúerat, inundábat. Quod Benedíctus Dei fámulus, vt aspéxit, prótinùs oratiónem compléuit, atque in pauiméntum óleum defluére cessáuit.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno Lectiones recitentur, vt in Festo Sancti Roberti Abbatis in Anglia die 7. Iunij. pag. 103.

Pro Mensibus
AVGVSTO, SEPTEMBRI, ET OCTOBRI.

IN II. NOCTVRNO.
De Libro secúndo Dialogórum sancti Gregórij Papæ.

Lectio iv. *Cap. 35. & 37.*

CVmque vir Dei Benedíctus, quiescéntibus adhuc Frátribus, instans vigílijs noctúrnę oratiónis témpora præuenísset, ad fenéstram stans & Omnipoténtem Deum déprecans, súbitò intempésta noctis hora respíciens, vidit fusam lucem désuper cunctas noctis ténebras effugásse, tantóque splendóre claréscere, vt diem vínceret lux illa, quæ in ténebris radiásset. Mira autem res valdè in hac speculatióne secúta est; quia, sicut post

ipse narráuit, omnis étiam mundus velut sub vno solis rádio collectus ante óculos eius addúctus est. Qui venerábilis Pater dum inténtam oculórum áciem in hoc splendóre corúscæ lucis infigeret, vidit Germáni Capuáni Epíscopi ánimam in sphera ígnea ab Angelis in cœlum deférri. Tunc tanti sibi testem volens adhibére miráculi, Seruándum Diáconum iteráto bis terque eius nómine, cum clamóris magnitúdine vocáuit. Cumque ille fuisset insólito tanti viri clamóre turbátus, ascéndit, respéxit, partémque iam lucis exíguam vidit. ℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

CVi tantum hoc obstupescénti miráculum, Vir Dei per órdinem, quæ fúerant gesta narráuit: statímque in Casínum Castrũ religióso viro Theóprobo mandáuit: vt ad Capuánã vrbem sub eádem nocte transmítteret, & quid de Germáno Epíscopo agerétur, agnósceret & indicáret. Factumque est, & reuerendíssimum virum Germánum Epíscopum is, qui missus fúerat, iam defúnctum réperit, & requírens subtíliter agnóuit eódem moménto fuisse illius óbitum, quo vir Dómini eius agnóuit ascénsum. Eódem verò anno, quo de hac vita erat exitúrus, quibúsdam discípulis secum commorántibus, quibúsdam longè manéntibus sanctíssimi sui óbitus denunciáuit diem; præséntibus indícens, vt audíta per siléntiũ tégerent, abséntibus indicans quod vel quale eis signum fieret, quando eius ánima de córpore exíret. Ante sextum verò sui éxitus diem aperíri sibi sepultúram iubet. Qui mox corréptus fébribus acri cœpit ardóre fatigári. ℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

CVmque per dies singulos languor ingrauésceret, sexta die portári se in Oratórium à discípulis fecit, ibíque éxitum suum Domínici córporis & sánguinis perceptióne muníuit, atque inter discipulórum manus imbecílla membra susténtans, eréctis in cœlum mánibus stetit, & último spíritum inter verba oratiónis efflauit. Qua scílicet die duóbus de eo frátribus, vni in cella commoránti, álteri autem lóngiùs pósito, reuelátio vníus atque indissímilis visiónis appáruit. Vidérunt namque quia strata pállijs atque innúmeris corúsca lampádibus via recto Oriéntis trámite ab eius cella in cœlum vsque tendebátur. Cui venerándo hábitu vir désuper clarus assístens, cuius esset via, quam cérnerent, inquisíuit: illi autem se nescíre proféssi sunt. Quibus ipse ait: Hæc est via, qua diléctus Dómini cœlum Benedíctus ascéndit. Tunc ítaque sancti Viri óbitum sicut præsentes discípuli vidérunt, ita abséntes ex signo, quod eis prædictum fúerat, agnouérunt. Sepúltus verò est in Oratório beáti Ioánnis Baptistæ, quod destrúcta ara Apóllinis ipse constrúxit. Qui & in eo specu, in quo priùs habitáuit, nunc vsque si peténtium fides éxigat, miráculis corúscat. ℟. Iste homo.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones, vt in Festo S. Mauritij Abbatis die 13. *Octobris.* pag. 146.

Si huiusmodi Officium recitari possit in Mensibus Nouembri, Decembri, & Ianuario, tunc accipiendum esset, vt habetur in Mensibus Februario, Martio, & Aprili.

OFFI-

OFFICIVM S. P. NOSTRI BERNARDI ABBATIS CLARÆVALLENSIS.

Approbatum à Sacra Rituum Congregatione

Pro omnibus Monachis vtriusque sexus totius Ordinis Cistercienfis

Recitandum sub Ritu Semiduplici semel in Hebdomada, die non impedita Officio Duplici, vel Semiduplici, Vigilijs, Quadragesima, & Aduentu.

AD *vtrasque Vesperas, ad Laudes, & ad Horas, Antiph.* Beátus Bernárdus. *vt in die Festi 20. Augusti.* pag. 130. *sed in quinta Antiphona demendum est primum verbum* Hódiè. *Psal. in vtrisq; Vesp.* Dixit Dóminus. *cum reliq. de Dominica, & loco vltimi, Psalmus.* Laudáte Dóminum omnes Gentes. *Capitulum, & Hymnus, vt in eodem Festo. In Hymno mutandus est secundus versus.* Vita potitur pátriæ.

Psalm. 39.

℣. Os meum annuntiábit iustítiam tuam. ℟. Tota die salutáre tuum.

Ad Magnificat, Antiphona.

Repléuit Sanctum suum Dóminus spíritu intelligéntiæ, & ipse fluénta doctrínæ ministráuit pópulo Dei.

Oratio.

PErfice, quæsumus Dómine, pium in nobis sanctæ religiónis effectum: & ad obtinéndam tuæ grátiæ largitátem, beátus Bernárdus Abbas & Doctor egrégius suis apud te semper pro nobis méritis & précibus intercédat. Per Dóminum.

Ad Matutinum, Inuitatorium.

Regem Confessórum Dóminum: * Venite adorémus.

Hymnus. Bernárdus ínclytis ortus natálibus. *vt in die Festi.* pag. 123.

Antiphonæ, Psalmi, ℣℣. & ℟℟. *Lectionum in tribus Nocturnis, vt in Communi Confess. non Pontif.*

Lectiones primi Nocturni semper dicuntur de Scriptura occurrente.

In ij. & iij. Nocturno describuntur Lectiones ex Operibus S. P. N. Bernardi Abbatis iuxta diuersitatem Mensium.

In Laudibus, Capitulum, & Hymnus, vt in die Festi. pag. 130.

℣. Annuntiáui iustítiam tuam in Ecclésia magna. ℟. Veritátem tuam & salutáre tuum dixi.

Ad Benedictus, Antiphona.

Consúrgens dilúculo quæsiuit bona Pater sanctus, quasi florens lílium germináuit.

Oratio. Pérfice, quæsumus Dómine.

Ad Horas, Capitula, ℟℟. *breuia, &* ℣℣. *vt in eodem die Festi.* pag. 130.

In secundis Vesp. omnia, vt in primis.

Pro Mensibus

FEBRVARIO, MARTIO, ET APRILI.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis.

Ex Serm. 22. & 51. in Cantica.

Lectio iv.

LIcet suáuis Dóminus vniuérsis, máximè tamen doméſticis. Et quantò quis ei familiariùs pro vitæ méri-

méritis ac mentis puritáte appró-piat, tantò eum árbitror recentió-rum arómatum & vnctiónis suauió-ris sentíre fragrántiam. Porrò in huiúsmodi non capit intelligéntia, nisi quantum experiéntia attingit. Ego verò non témerè mihi arrogá-rim Sponsæ prærogatiuam. Nouit Sponsus, quibus delícijs spíritus fó-ueat diléctam, quibus singuláriter refocíllet sensus eius inspiratiónibus, & múlceat odoraméntis. Sit tibi fons próprius, in quo ei non commúnicet aliénus, nec indígnus bibat ex eo. Est quippe hortus conclúsus, fons si-gnátus. Céterùm deriuántur aquæ indè in platéas. Eas me habére ad manum fáteor, dum tamen nemo mihi moléstus sit aut ingrátus, si de público háurio & propíno.

℟. Honéstum fecit.

Lectio v.

NAm, vt paulíspèr ministérium meum in hac parte commén-dem, nonnullius profectò fatigatió-nis est atque labóris, quotídiè, scili-cèt, exíre & hauríre étiam de mani-féstis riuulis scripturárum, & ex eis singulórum necessitátibus inseruíre, vt absque suo labóre quisque vestrum præsto hábeat aquas spirituáles ad omne opus. Loquor vobis experi-méntum meum, quod expértus sum. Si quandò sanè cómperi profecísse áliquos vestrum ex meis mónitis, tunc non me píguit, fáteor, curam prætulísse sermónis próprio ótio & quiéti. ℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

CVm enim post sermónem ira-cúndus quíspiam repéritur mu-tátus in mitem, supérbus in húmi-lem, pusillánimis in fortem: Porrò mitis, húmilis, fortis in sua quisque grátia excreuísse, & seipso mélior fa-ctus esse agnóscitur, non est, dico vo-bis, vndè súbeat mentem quasi pro intermísso stúdio iucúndæ contem-platiónis tristítia, cum tálibus fúero circúmdatus flóribus atque frúctibus pietátis. Cáritas enim, quæ non quærit, quæ sua sunt, id mihi iamdú-dùm fácilè persuásit, nil, scilicèt, de-siderabílium meórum vestris præfér-re vtilitátibus. Oráre, légere, scribe-re, meditári, & si quæ sunt ália spiri-tuális stúdij lucra, hæc arbitrátus sum propter vos detriménta.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno accipiantur Lectiones ex Festo S. Isidori Episc. & Conf. die 4. Aprilis. pag. 74. ℟℟. ex tertio Nocturno de Communi Conf. non Pontif.

Pro Mensibus.

MAIO, ET IVNIO.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Ber-nárdi Abbátis.

Ex Serm. 74. in Cantica.

Lectio iv.

NVnc verò sustinéte módicum quid insipiéntiæ meæ. Volo dí-cere: nam & hoc pactus sum, quó-modò mecum ágitur in eiúsmodi. Non éxpedit quidem. Sed prodar sanè vt prosim; & si profecéritis vos, meam insipiéntiam consolábor. Si non, meam insipiéntiam confitébor. Fáteor & mihi aduentásse Verbum, in insipiéntia dico, & plúriès. Cum-que sæpiùs intráuerit ad me, non sensi aliquótiens cum intráuit. Adésse sen-si, adfuísse recórdor, intérdùm & præ-sentíre pótui introitum eius, sentíre nunquam, sed ne éxitum quidem. Nam vndè in ánimam meam véne-rit, quouè abíerit dénuo eam dimit-tens, sed & quà vel introíerit, vel exíe-rit, étiam nunc ignoráre me fáteor, secúndùm illud: Nescis vndè véniat

aut

aut quò vadat. Nec mirum tamen, quia ipse est, cui dictum est: Et vestígia tua non cognoscéntur.
℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

ITa igitur intrans ad me aliquótiéns Verbum sponsus nullis vnquam introitum suum iudicijs innotéscere fecit, non voce, non spécie, non incéssu. Nullis dénique suis mótibus compértum est mihi, nullis meis sénsibus illápsum penetrálibus meis; tantùm ex motu cordis (sicut præfátus sum) intelléxi præséntiam eius, & ex fuga vitiórum carnaliúmque compressióne affectuum aduérti poténtiam virtútis eius, & ex discussióne siue redargutióne occultórum meórum admirátus sum profunditátem sapiéntiæ eius, & ex quantulacúmque emendatióne morum meórum expértus sum bonitátem mansuetúdinis eius, & ex renouatióne ac reformatióne spíritus mentis meæ, idest, interióris hóminis mei percépi vtcúnque spéciem decóris eius, & ex contúitu horum ómnium simul expáui multitúdiné magnitúdinis eius.
℟. Amáuit eum.

Lectio vj.

TAle sanè experiméntum de Verbo habens, quid mirum, si & ego vsúrpo mihi vocem Sponsæ in reuocándo illud, cum se abséntáuerit, qui & si non pari, símili tamen vel ex parte desidério feror? Familiáre mihi erit quoad víxero pro Verbi reuocatióne reuocatiónis verbum, quod ítique reuértere est. Et quóties elabétur, tóties repetátur à me, nec cessabo clamitáre quasi post tergum abeúntis ardénti desidério cordis, vt rédeat, & reddat mihi lætítiam salutáris sui, reddat mihi se ipsum. Fáteor vobis, Filij, nil áliud intérim libet, dum non præsto est, quod solùm libet. Et hoc oro, vt non vácuum véniat, sed plenum grátiæ & veritátis, more útique suo, sicut heri & núdius tértius. ℟. Iste homo.

In tertio Nocturno dicantur Lectiones, vt habentur in Festo S. Anselmi Episc. & Conf. die 21. Aprilis. pag. 81. cum ℟℟. ex tertio Nocturno de Communi Confess. non Pontif.

Pro Mensibus

IVLIO, ET AVGVSTO.

IN II. NOCTVRNO.

Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis ad Mónachos Claræuallénses.

Lectio iv. *Ex Epist.* 144.

TRistis est ánima mea vsque dum rédeam, & non vult consolári vsque ad vos. Páruuli ablactáti sunt ante tempus: ipsos, quos per Euangélium génui, non licet educáre, própria dénique deserere, & aliéna curáre cogor. Itane, bone IESV, tota deficiet in dolóre vita mea, & anni mei in gemitibus? Bonum mihi, Dómine, magis mori, quam víuere esse: non tamen, nisi inter fratres, inter domésticos, inter caríssimos. Id síquidem dúlcius, humánius, tutiúsque esse constat. Imò verò pium est, vt in hoc remittas mihi, vt refrigerer priúsquam ábeam, & ampliùs nō ero.
℟. Honéstum fecit. *Lectio v.*

SI placet Dómino meo, vt óculi patris qualiscúmque, qui non sum dignus vocári pater, claudántur mánibus filiórum, vt extréma vídeant, éxitum consoléntur, spíritum suis desidérijs leuent ad consórtium, si dignum iúdicas, Beatórum, cum páuperum corpóribus páuperis córpus sepéliant, hoc prorsùs, si inuéni grátiam in óculis tuis, précibus, & méritis eorúndem fratrum meórum obtinére toto afféctu desidero. Verùm-

tùmtamen non mea volúntas, sed tua fiat. Nec mihi viuere volo, nec mori. Sed dignum est, vt qui dolórem meũ audístis, étiam consolatiónem non ignorétis, si qua est. Primum quidem de omni labóre & calamitáte, quam pátior, solùm árbitror esse in causa eum, cui ómnia viuunt.

℞. Amáuit eum.

Lectio vj.

VElim, nolim, necésse est, me viuere illi, qui meam sibi próprię vitæ positióne acquisiuit: qui & potens est, si quid pátimur pro ipso, recompensáre nobis in illa die misérìcors & iustus iudex. Quod si inuitus militáuero ei, dispensátio mihi tantùm crédita est, & ero seruus nequam, si autem volens, glória est mihi. In hac ergò aliquántulum consideratióne respiro. Deindè quod sæpè non meis méritis supérna grátia honestáuit me in labóribus meis, & grátia illa in me vácua non fuit, sicut in multis expértus sum, & vos ex parte non látuit; Sed & hac vice quam necessária Ecclésiæ Dei sit, vel fúerit præséntia paruitátis nostræ dícerem ad consolatiónem vestram, si nõ glóriam redoléret. Nunc autem mélius est, vt hoc per álios cognoscátis.

℞. Iste homo.

In tertio Nocturno recitentur Lectiones, vt in præcedentibus mensibus Maio & Iunio.

Pro Mensibus
SEPTEMBRI, ET OCTOBRI.

IN II. NOCTVRNO.
Sermo Sancti Patris Nostri Bernárdi Abbátis ad Mónachos Claræuallénses.

Lectio iv. *Ex Epist.* 143.

SCiéntes Fratres causam moræ meę & absentiæ à vobis, quæ meæ non est voluntátis, sed ecclesiásticæ necessitátis, non opórtet vos indignári, sed cómpati. Spero autem, quòd non erit longa; vos oráte, vt non sit infructuósa. Proptéreà bono ánimo simus Deum habéntes nobíscum, in quo & vobis præséntes sumus, quantislibet terrárum spátijs diuisi à vobis videámur. Quicúmque in vobis benè officiósum seipsum exhibet, húmilem, timorátum, studiósum lectiónis, oratiónibus vígilem, fratérnæ caritátis sollicitúm, non me putet abséntem sibi; Nam quómodo ei præsens spíritu non sum, cum quo est mihi cor vnum & ánima vna?

℞. Honéstum fecit.

Lectio v.

SI quis autem susúrro (quod absit) exístit inter vos, aut bilinguis, aut múrmurans, aut cóntumax, aut impátiens disciplinæ, aut inquiétus & vagus, & qui panem otiósus comédere non erubéscat, huic etiámsi córpore præsens essem, longè esset ab eo ánima mea, eò quod ipse longè fécerit à se Deum, mórum, non locórum distántia. Interim, Fratres, seruite Dómino in timóre, vt sine timore quandóque de mánibus inimicórum vestrórum liberáti seruiátis illi. Seruite in spe, quóniam fidélis est in promissis. Seruite ex mérito, quia multus in méritis est; Nam etsi cétera táceam, hoc solo certè non immérito vitam sibi vindicat nostram, quod pro ea præbuit suam. Nemo ígitur sibi viuat, sed ei, qui pro se mórtuus est. Cui enim iústiùs viuam, quam ei, qui si non morerétur, ego non viuerem? Cui commódiùs, quàm promitténti vitam ætérnam? Cui magis ex necessitáte, quàm flammas perpétuas minitánti.

℞. Amáuit eum.

Lectio

Lectio vj.

SEd seruio voluntariè, quia cáritas libertátem donat. Hùc próuoco víscera mea. Seruite in caritáte illa, quæ timórem expéllit, labóres non sentit, méritum non intuétur, præmium non requírit, & tamen plus ómnibus vrget. Nullus terror sic sollícitat, nulla præmia sic inuitánt, nulla iustitia sic éxigit. Ipsa vos mihi inseparabilitèr iungat, ipsa me vobis iúgitèr repræséntet, horis máximè, quibus orátis carissimi & desideratissimi fratres.

℟. Iste homo.

In tertio Nocturno dicantur Lectiones, quæ sunt in Festo eiusdem S. P. N. Bernardi die 20. *Augusti* pag. 129. *cum* ℟℟. *de Communi Conf. non Pontif.*

Si huiusmodi Officium recitari posset in Mensibus Nouembri, Decembri, & Ianuario, tunc accipiendum esset, vt habetur in Mensibus Februario, Martio, & Aprili.

OFFICIVM S. SCHOLASTICÆ VIRGINIS

Approbatum à Sacra Rituum Congregatione

Pro omnibus Monachis vtriusque sexus totius Ordinis Cisterciensis

Recitandum sub Ritu Semiduplici semel in Mense, die non impedita Officio Duplici, vel Semiduplici, Vigilijs, Quadragesima, & Aduentu.

OMnia dicuntur vt in Festo eiusdem Sanctæ Scholasticæ Virginis die 10. *Februarij.* pagina 16. *præter Lectiones in tribus Nocturnis.*

In primo Nocturno recitandæ sunt semper Lectiones de Scriptura occurrente.

In secundo Nocturno assignantur Lectiones desumptæ ex Sermone Venerabilis Bedæ Presbyteri in tomo septimo Operum eiusdem Bedæ, pro Mensium diuersitate, vt habentur infra Octauam eiusdem Sanctæ Scholasticæ Virginis.

In tertio Nocturno indicantur infrà Homiliæ Sancti Patris Nostri Bernardi Abbatis, in Euang. Símile est regnum cœlórum decem Virgínibus.

Pro Mensibus

APRILI, MAIO, ET IVNIO.

In secundo Nocturno tres primæ Lectiones desumuntur ex secunda die infrà Octauam eiusdem Sanctæ Scholasticæ, pag. 18.

Lectiones tertij Nocturni recitentur, vt in Festo ipsius Sanctæ Scholasticæ, pag. 17.

Pro Mensibus

IVLIO, ET AVGVSTO.

In secundo Nocturno Lectiones accipiuntur ex tertia die infrà Octauam Sanctæ Scholasticæ. pag. 19.

In tertio Nocturno dicuntur Lectiones, vt in Octaua eiusdem Sanctæ, pag. 23.

Pro Mensibus

SEPTEMBRI, ET OCTOBRI.

In secundo Nocturno Lectiones desumuntur ex quarta die infrà Octauam S. Scholasticæ. pag. 20.

In tertio Nocturno assumuntur Lectiones ex Festo S. Lutgardis Virg. die 16. *Iunij.* pag. 108.

BENEDICTIO S. P. N. BERNARDI ABBATIS CLARÆVALLENSIS Super Panem, & Aquam.

Sacerdos Alba vel Superpelliceo indutus cum Stola circa collum primò dicit.

℣. Adiutorium nostrum in nomine Domini.
℟. Qui fecit cœlum & terram.
℣. Dominus vobiscum.
℟. Et cum spiritu tuo.

Oremus.

DEVS inæstimabilis potentiæ, qui in Deserto de petra fontem Aquæ viuæ produxisti, vt populus tuus refrigeraretur; tuusque Filius cum nostra humanitate in mundo conuersans benedicere in Deserto quinque Panes dignatus est, vt multitudo magna, quæ eum sequebatur, videns signa, quæ faciebat super his, qui infirmabantur, reficeretur; sicque per adoptionem filius tuus, Paterque noster sanctus Bernardus Abbas fidem tuam in Aquitania hæreticis prædicans, in veritatis catholicæ confirmationem, innumeros panes & aquam in Nomine tuo benedixit, vt ingens multitudo languentium in anima & corpore sanaretur; Bene ✠ dicere, & Sancti ✠ ficare digneris hos Panes & Aquam, & concede, per virtutem Sanctæ ✠ Crucis, & intercessionem semper Virginis Mariæ, eiusdemque beatissimi Bernardi Abbatis Patris nostri: vt omnes gustantes ex eis, tam corporis, quam animæ recipiant sanitatem. Per eundem Dominum nostrum Iesum Christum &c.

Deinde aspergantur aqua benedicta.

FORMA ABSOLVTIONIS

Dandæ à Superiore, vel ab alio de eius mandato Monacho infirmo morti proximo.

AVthoritate DEI Omnipotentis, Patris, Filij, & Spiritus sancti, Beatorum Apostolorum Petri & Pauli, ac etiam authoritate Apostolica mihi in hac parte commissa, & tibi de speciali gratia concessa, ab omnibus, & singulis Excommunicationis, Suspensionis, & Interdicti, alijsque Ecclesiasticis Sententijs, Censuris, & pœnis à iure, vel ab homine quomodolibet latis, si fortè ligaris, tecum dispensando, nec non ab omnibus criminibus, excessibus, delictis, & peccatis tuis quibuscunque, quantumcunque enormibus, etiam à casibus, & peccatis Sanctæ Sedi Apostolicæ reseruatis per te commissis, secundùm formam Bullæ, & gratiæ Apostolicæ tibi, & Ordini nostro concessæ, Ego te Absoluo, & tibi in confidentia Diuinæ Misericordiæ plenariam Absolutionem, Indulgentiam, & remissionem peccatorum tuorum, ac Sanctissimum Iubilæum confero, & concedo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Amen.

ORA-

ORATIO DEVOTISSIMA
Ad Beatissimam
VIRGINEM MARIAM.

Ex varijs Operibus S. P. N. Bernardi Abbatis collecta.

SALVE regina misericordiæ, domina mundi, virgo virginum, sancta sanctorum, iustorum gloria, peccatorum venia, desperatorum reparatio, deficientium fortitudo, salus orbis, speculum totius integritatis, maris stella, vellus Gedeonis, rubus incombustus, virga florida, domus diuinæ Sapientiæ, thesaurus Dei, negotium omnium seculorum, mulier fortis, mater caritatis, tota vulnerata amoris sagitta.

Per te accessum habemus ad Filium, ô benedicta inuentrix gratiæ, genitrix vitæ, mater salutis: vt per te nos suscipiat, qui per te datus est nobis. Excuset apud ipsum integritas tua culpam nostræ corruptionis, & humilitas Deo grata nostræ veniam impetret vanitati.

Totis medullis cordium, totis præcordiorum affectibus, & votis omnibus Mariam hanc veneremur, quia sic est voluntas eius, qui totum nos habere voluit per Mariam. Hæc, inquam, voluntas eius est, sed pro nobis. In omnibus siquidem, & per omnia prouidens miseris trepidationem nostram solatur, fidem excitat, spem roborat, diffidentiam abigit, erigit pusillanimitatem.

Tu es nobilis illa stella ex Iacob, cuius radius vniuersum orbem illuminat, cuius splendor & præfulget in supernis, & inferos penetrat, terras etiam perlustrans, & calefaciens magis mentes, quam corpora, fouet virtutes excoquit vitia.

O quisquis te intelligis in huius seculi profluuio magis inter procellas & tempestates fluctuare quam per terram ambulare; Ne auertas oculos à fulgore huius syderis, si non vis obrui procellis. Si insurgant venti tentationum, si incurras scopulos tribulationum, respice Stellam, voca Mariam. Si iactaris superbiæ vndis, si ambitionis, si detractionis, si æmulationis, respice Stellam, voca Mariam. Si iracundia, aut auaritia, aut carnis illecebra nauiculam concusserit mentis, respice ad Mariam. Si criminum immanitate turbatus, conscientiæ fœditate confusus, iudicij horrore perterritus, barathro incipias absorberi tristitiæ, desperationis abysso: cogita Mariam.

Sileat misericordiam tuam, Virgo beata, si quis est, qui inuocatam te in necessitatibus suis sibi meminerit defuisse. Amplectamur ergò Mariæ vestigia, & deuotissima supplicatione illius pedibus prouoluamur, ac nobis dulcissimum Mariæ nomen inuocantibus seruulis per te, Regina clemens, gratiæ suæ munera largiatur Iesus Christus Filius tuus Dominus noster; qui est super omnia Deus benedictus in secula. Amen.

Alia eiusdem Sancti Patris Bernardi Supplicatio ad Beatissimam VIRGINEM MATREM.

NOS seruuli tui, ô Virgo beatissima, cæteris in virtutibus gaudemus tibi. Sed in misericordia potius in nobis ipsis. Laudamus virginitatem, humilitatem miramur; sed misericordia miseris sapit dulcius, misericordiam amplectimur charius, recordamur sæpius, crebrius inuocamus. Hæc est enim, quæ totius mundi reparationem obtinuit, salutem omnium impetrauit. Constat enim pro vniuerso genere humano fuisse sollicitam, cui dictum est: Ne timeas Maria, inuenisti gratiam, vtique quam quærebas. Quam gratiam? Dei & hominum pacem, mortis destructionem, vitæ reparationem.

In te enim Angeli lætitiam, iusti gratiam, peccatores veniam inuenerunt in æternum. Meritò in te respiciunt oculi totius creaturæ, quia in te & per te, & de te benigna manus Omnipotentis quidquid creauerat, recreauit. Per te enim cœlum repletum, infernus euacuatus est: instauratæ ruinæ cœlestis Ierusalem, expectantibus miseris vita perdita data. Sic potentissima & pijssima caritas & affectu compatiendi, & subueniendi abundat effectu, æquè locuples in vtroque.

Sit pietatis tuæ, beatissima Virgo, ipsam, quam apud Deum gratiam inuenisti, notam facere mundo, reis veniam, medelam ægris, pusillis corde robur, afflictis consolationem, periclitantibus adiutorium obtinendo sanctis tuis precibus. Copiosa caritas tua nostrorum cooperiat multitudinem peccatorum, & fœcunditas gloriosa fœcunditatem nobis conferat meritorum.

In periculis, in angustijs, in rebus dubijs Mariam cogitemus, Mariam inuocemus. Non recedat ab ore, non recedat à corde, & vt impetremus eius orationis suffragium, non deseramus conuersationis exemplum. Ipsam sequentes non deuiamus. Ipsam rogantes non desperamus; Ipsam cogitantes non erramus; Ipsa tenente non corruimus; Ipsa protegente non metuimus; Ipsa duce non fatigamur; Ipsa propitia peruenimus.

Domina nostra, Mediatrix nostra, Aduocata nostra tuo Filio nos reconcilia, tuo Filio nos commenda, tuo nos Filio repræsenta. Fac, ô benedicta, per gratiam quam inuenisti, per prærogatiuam, quam meruisti, per misericordiam, quam peperisti: vt qui te mediante fieri dignatus est particeps infirmitatis & miseriæ nostræ, te quoque intercedente, participes faciat nos gloriæ & beatitudinis suæ Iesus Christus Filius tuus Dominus noster, qui est super omnia Deus benedictus in secula. Amen.

ORATIO

Ad Sanctum Patrem Bernardum Abbatem.

Alme Pater Bernarde, mellitlua Iesu & Mariæ ac cordium deuotorum apis! fac me verum Iesu & Mariæ seruum, impetra mihi hoc vnum, hoc sanctum, vt non aliter velim viuere, nec mori velim aliter, quam tanquam natus ad hoc, vt viuam & moriar Iesu & Mariæ humillimus seruus & filius.

Feli-

Feliciſſime naſcentis Ieſu amator & ſpectator: ora, vt cor meum viuat in Ieſu, ac viciſſim in corde meo naſcatur, adoleſcat, delectetur, & nunquam moriatur Ieſus.

Sanctiſſime Pater! in cuius amplexu ſolutis de Cruce brachijs ſeſe dimiſit Chriſtus, ac tanta dulcedinis copia cor tuum inundauit, vt tunc verè cantare didiceris ſolemne illud tuum: expertus poteſt credere, quid ſit Ieſum diligere; Inebria aridum cor meum de illa ſuperefluente gratiarum plenitudine, quam è fonte mellifluo Chriſti vulnerum potaſti. Fac vt reſiduum annorum meorum ſit iugis meditatio dolentis & amantis Ieſu: nec prius dolere & amare deſinam, quam viuere.

Beatiſſime Ieſu collactanee, quem Virgo ſanctiſſima dicentem ſibi: Monſtra te eſſe matrem, puriſſimo ſui virginei pectoris lacte in os tuum immulo recreauit; Clamo & ego: Monſtra te eſſe Patrem, quod melius non præſtabis, quam ſi propitiam mihi reddideris clementiſſimam Dei Matrem. Irriga cor meum igneo hoc lacte, fac, vt corde toto rationabile, diuinique amoris plenum ſine dolo lac concupiſcam, & quotidiè ab hoc alimento in ſolido Dei amore proficiam.

Intime cliens Mariæ Deiparæ, quam ſpei tuæ fiduciam & ad cœlum ſcalam eſſe dictitabas, tibique proferenti: Salue Maria, ex ſua imagine ipſa reſpondit: Salue Bernarde; commenda me Mariæ, vt quamuis oculi mei vitiorum labe caligantes eam in hac lacrymarum valle inſpicere nequeant, illius tamen auxilio purgati non excludantur à conſpectu eius in Cœlo gloriæ.

Potentiſſime apud Ieſum & Mariam Orator! qui ſæpiùs viſus es in altum cum cathedra eleuari; eleua potentibus tuis precibus, frigidas, ſteriles, & diſtractionum pondere prægraues orationes meas, vt conſtanter aſſueſcam, eleuato ad Ieſum & Mariam corde ignea hæc iacula in cœlum pleno affectu eiibrare.

O Deus amoris æterni! Vtinam ore tui Bernardi oſculer te! Vtinam cum ipſo vel ad vnicum momentum hinc lactari ab vbere Matris tuæ, hinc paſci à tuo vulnere poſſim! Vtinam quantus quantus ſum transferar in te, & totus abeam in cineres dilectionis tui! Impetra mihi morienti Sancte Abba duo hæc tua præſidia Crucifixi vulnera, & Mariæ vbera.

O cordis flammei & ſeraphici Bernarde, tot candidorum filiorum Pater, candidum me faciat, non tam veſtium, quam animi candor. Fac vt cygneam & candidam puritatem in moribus & cogitationibus meis præferam. Conde in corde meo quid quid de amore Diuino ſcripſiſti, dixiſti, cogitaſti. Abſtrahe cogitationes meas, voluntates, potentias ab omnibus, quæ ſunt ſuper terram, vt mihi mundus crucifixus ſit, & ego mundo. Amen.

Alia Oratio ad eundem Sanctum Patrem Bernardum.

SAlue dulciſſime Pater, ac Sanctiſſime Abba Bernarde, intime Magnæ Dei Matris Cliens, acerrime libertatis eccleſiaſticæ Vindex, Sacræ Militiæ Præco, orbis Pacificator, Pater Patriæ, Præſulum ac Prælatorum Magiſter, Clericorum ac Religioſorum omnium Myſtagoge; clamo ad te potentiſſime Protector ſalutis meæ: Tu de tua ſalute iam ſecurus es, de me,

obſe-

obsecro, sis sollicitus, & quem in vita Ducem ac Patronum elegi, in morte patrocinantem experiar, victurus deinceps tecum beatè, patrocinij tui memor æternùm. Eleua me ab hac sordida terra, subueni mihi misero peccatori sedenti in tenebris & vmbra mortis; & solue vincula captiuitatis meæ.

O vitæ innocentia Angele, qui in te habuisti virtutes, & officia omnium Ordinum Agelorum; qui singulis tuis Monachis orantibus singulos Angelos adesse, ac nulla omissa syllaba quidquid orando dicebant; auro, argento, atramento, vel aqua (pro vt quisque flagrans erat vel tepidus in orando) adnotare vidisti. Seraphine ardentissime ex consortio ignitorum illorum spirituum, te obsecro per amorem tuum, vt sumpto calculo ardenti de altari illius, cuius ignis est in Sion, & caminus in Ierusalem, tu cor meum, & labia mea tangendo purges, & accendas ad ignitum de Deo eloquium vehementer. Fac, vt nomen meum quotidiè libro vitæ, frequentibus purissimi ergà Deum amoris & laudis actibus velut aureo charactere inscribam.

O futurorum prænotione Propheta, & Ordinis propagatione Patriarcha, qui vsque ad exteras, & barbaras nationes Sanctæ Religionis instituta transmisisti, rogo te, vt digneris sic ardenter orare pro me Iesum & Mariam, vt tuarum precum interuentu adiutus tecum & cum omnibus Sanctis Monachis, & alijs Electis Dei peruenire merear ad laudandum & possidendum æternaliter in cœlis eius beatam visionem.

Vir verè Apostolice, immò verè Apostole misse à Deo, potens opere & sermone, illustrans vbique & in omnibus tuum Apostolatum sequentibus signis, vt nihil minus habueris à magnis Apostolis; conuerte tandem & me; impetra mihi, quæso, voluntatem viuidam, igneam ergà Deum, & homines caritatem.

O Martyr amoris Dei, qui in afflictione tui corporis vsque adeo tibi mundum, teque mundo reddidisti crucifixum, vt Sanctorum Martyrum quoque obtineas merita, quique confessionis ordine, & parsimonia vitæ tam longum duxisti martyrium, obtine & mihi spiritum veri amoris Dei, qui corpus meum mortificatione assidua, & animam oratione mea Deo sacrificet.

O Ecclesiæ Doctor egregie, melliflue, theodidacte, dulcis cordium magnes, spiritu Sapientiæ plene, sempiterni Verbi splendoribus mirabiliter illustrate, cuius os fuit vas pretiosum, os aureum, os gemmeum, qui vino dulcedinis inebriasti totum mundum; aperi os aureum pro me apud Deum, vt inebriet aridum cor meum vino illo dulcedinis, quo tu totum mundum inebriasti.

Salue Pater Sancte Bernarde Ecclesiæ Catholicæ ornamentum simul ac fulcimentum, qui te murum inexpugnabilem pro Domo Dei opposuisti, & Sacrosanctam Romanam Ecclesiam sub grauis persecutionis turbine laborantem tam vitæ merito, quam datæ tibi cælitùs sapientiæ studio sustentasti, vt dignè ab omnibus Catholicæ Ecclesiæ filijs in memoria habendus sis, & deuotione perpetua venerandus, impetra mihi, amantissime Pater, vt vsque ad extremum vitæ meæ spiritum constans, & immobilis perseuerem in hac vera & Catholica Fide, quam Sancta Ecclesia Romana infallibilis magistra veræ Fidei tenet & profitetur, in qua omnes Sancti mortui sunt.

Electissime Dei Bernarde lumen & gloria Monachorum, ac omnium Religiosorum Exemplar sanctum, tuo potentissimo patrocinio me enixè commendo,

mendo, vt maximis tuis meritis ac efficacissimis precibus operias miserias, & fulcias imbecillitatem mei indignissimi filij tui; age strenuè causam meam coram æterno Iudice, tuoque præsidio eam robora: ex nunc enim & pro semper abominor, & detestor quid quid feci, dixi, cogitaui, quidquid vnqua m fecero, dixero, & cogitauero contra tria vota essentialia religionis: lubens amplector omnia præcepta, & consilia Sanctæ Regulæ, ac cœlestis tuæ doctrinæ.

Magnæ Domus Dei Zelator, qui non solum in te ipso sanctitate, ac religione præfulsisti, sed etiam in vniuersa Ecclesia Dei Fidei & Doctrinæ lumine radiasti, ac infinitam peccatorum multitudinem per viæ secularis latitudinem incedentem ita ad spiritualis vitæ rectitudinem reuocasti, vt fructum, quem in Domo Domini, & verbo operatus es & exemplo, nullus ferè terminus Sanctæ Christianitatis ignoret; Doce me scitè ac sanctè colloqui de Fide, Spe, Caritate, vt illo, quo tu ardebas, Dei amore accendar. Appone ergà me cor tuum, thesaurum illum ac igniarium amoris diuini, ac me actuoso, & cordis mei magistro illius igne adure.

Maxime inter Sanctos Thaumaturge Bernarde, qui innumeris miraculis penè quotidianis inclaruisti, ora illum, qui in te se verè mirabilem ostendit, Deum, vt & me mirabili sua ope protegat in æternum. Sim & ego miraculum tuum, vt mirabilis in Sanctis suis Deus etiam in me sit mirabilis, & ego illi inter electos amabilis in æuum.

Gloriose hæreticorum, & schismaticorum Debellator, perpetuumque eorum flagellum Bernarde, qui inter viuos agens eximia tua Sanctitate, sapientia, facundia, ac portentosis miraculis innumerabiles errantes ad Christi ouile reduxisti, & dissidentes ac dispersos Ecclesiasticæ vnitati adunasti, & post beatum tuum obitum doctrina tua ad condemnationem hæreticorum in Sancta Ecclesia perseuerat, æternumque stabit; Intercede mihi, vt in vita & in morte mea nullo modo deficiat, sed valdè proficiat fides mea, spes mea, caritas mea, & exacta obedientia mea ac perfectum obsequium ergà Romanam Ecclesiam Catholicæ vnitatis centrum, vnicamque mei & omnium Christifidelium matrem.

Altissime Contemplator Bernarde, qui aliquandò ad Dei tribunal abreptus expauisti, & Christi Sanguinem ad tua merita addidisti; ora, vt me morientem nec vixisse pudeat, nec mori timeam, vt munitus meritis Passionis, Mortis, & Sanguinis à Saluatore meo effusi, ac patrocinio gloriosissimæ Virginis Matris, omniumque Sanctorum decedam; non tremendo, sed amabili vultu mihi arridens me morientem, ac tribunali adstantem suo aspiciat Iesus Redemptor meus, qui me tanto Sanguine, tanto pretio emit.

Pater amantissime, qui pridiè ante tuum festum Sanctæ Gertrudi in veste innocentiæ, religionis ac feruentissimi amoris tui indice, conspectus es coronatus, & laminis aureis in pectore, collo, manibus coopertus, aurea eorum, quæ de diuino potissimum amore corde cogitaueras, voce dixeras, manu scripseras, præmia ostendisti, gemmis etiam (quæ radijs ad Dei cor vsque porrectis, Deum delectabant) illa vel maximè tua dicta & scripta indicantibus, quæ diuinum amorem maximè redolebant; Occupa cor meum totum, linguam totam, totum calamum, totas manus illo amore, vt omnia mea illum redoleant, & seruiant illi alendo, ac magis inflammando.

Sancte

Sancte Abba Bernarde, è cuius orantis ore visus est ignis erumpere, & ad tuum latus diuinus amor stare à dextris tuis, comes tuus quocunque ires, in signum meriti specialis, quod tam multos in Dei amore accenderis; Accende & me, fac, vt amor Dei semper à dextris mihi sit, ne commouear: sit comes meus vbique locorum, sit instructor, suasor, impulsor, adiutor eorum, quæ cogito, quæ loquor, scribo, ago: vt omnia ex eius magisterijs ac institutione profecta, placeant amabili Deo meo, quem adeò amasti, & à quo adeò amatus es.

O Vir flammei & flagrantissimi cordis beatissime Bernarde, quem tuo die festo gloriosum vidit Sancta Gertrudis, mirifico quodam splendore de tuo pectore ad omnia eorum pectora erumpente, qui per tua merita feruentem Dei amorem obtinere desiderant, splendentibus in cuiuslibet ità desiderantis pectore monilibus omni, qua tu olim excellebas, diuini amoris exercitatione illustribus; eò magis, quo anima quælibet magis desiderabat, & laborabat amorem Dei obtinere. Ecce me vnum ex illis desiderantibus, & si non desidero ita vt par est, desidero desiderare amorem illum, quo cor tuum, os tuum, tuus calamus abundauit; Fac, oro, fac vt desiderem, & laborem. Nam potes: quidni velis? Ne me filium tuum deseras Pater Sancte, vsque dum vnà tecum, coram Deum videam, & amem, atque illi & tibi agam gratias in æternum. Amen.

LAVS DEO,
Beatæ Mariæ Virgini, ac S. P. N. Bernardo.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apost. MDCCIII.

SVPERIORVM PERMISSV.